Jaarstukken 2022

gemeente Winterswijk

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave ... 3
Voorwoord ... 5
Jaar 2022 in Beeld ... 7
Financiële ontwikkelingen en resultaten in 2022 ... 8
Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk ... 13
1.1 Volksgezondheid ... 14
1.2 Maatschappelijke ondersteuning ... 18
1.3 Jeugd ... 26
Financiële onderbouwing programma 1 ... 30
Programma 2 Meedoen in Winterswijk ... 32
2.1 Cultuur en ontspanning (cultuur) ... 33
2.2 Cultuur en ontspanning (sport) ... 40
2.3 Inkomen en participatie ... 45
2.4 Educatie ... 51
2.5 Economie ... 58
Financiële onderbouwing programma 2 ... 66
Programma 3 Werkend Winterswijk ... 70
3.1 Openbare Ruimte ... 71
3.2 Klimaat, water en milieu ... 93
Financiële onderbouwing programma 3 ... 99
Programma 4 Bestuurlijk Winterswijk ... 103
4.1 Bestuur – algemene ondersteuning ... 104
4.2 Openbare orde en veiligheid ... 114
4.3 Lobby, grensoverschrijdende samenwerking en city marketing ... 122
4.4 Overige middelen ... 142
Financiële onderbouwing programma 4 ... 145
Opgave 'Iedereen doet mee' ... 149
Opgave Centrum ... 162
Opgave Duurzaamheid ... 173
Paragrafen ... 179
Paragraaf A Lokale Heffingen ... 180
Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 186
Paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen ... 192
Paragraaf D Financiering ... 198
Paragraaf E Bedrijfsvoering ... 204
Paragraaf F Verbonden partijen ... 213
Paragraaf G Grondbeleid ... 230
Paragraaf H Algemene middelen ... 244

Paragraaf I Wet open overheid (WOO) 245
Bijlage Jaarverslag 246
Bijlage Beleidsindicatoren 247
Financiële jaarrekening 2022 250
Balans 251
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 252
Waarderingsgrondslagen 255
Toelichting op de balans 256
Vaste activa 260
Vlottende activa 263
Vaste passiva 265
Vlottende passiva 269
Niet uit de balans blijkende verplichtingen 272
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 274
Incidentele baten en lasten 275
Gebeurtenissen na balansdatum 277
Wet normering topinkomens 278
Bijlagen Financiële Jaarrekening 283
Bijlage Baten en Lasten per taakveld 284
Bijlage Financiële vaste activa 287
Bijlage Investeringskredieten 288
Bijlage SISA 289
Controleverklaring accountant 310

Voorwoord

Voorwoord

Beste raadsleden, inwoners en andere belangstellenden,
Het doet ons genoegen om u het jaarverslag van 2022 van de gemeente Winterswijk te presenteren. Het was een jaar vol uitdagingen en kansen. 2022 begon met de voortdurende onzekerheid die COVID-19 met zich meebracht, en werd al snel gevolgd door de inval in Oekraïne. Ondanks deze onzekere en moeilijke tijden heeft de gemeente Winterswijk ook in 2022 de nodige stappen gezet.

Inspelen op crisissen

Met de inrichting van een noodfonds energiekosten konden we inwoners helpen die in financiële nood kwamen door de gestegen energielasten. Voor instellingen was en is een lening beschikbaar om de toegenomen energielasten te betalen. De andere crisis waarop we razendsnel hebben geacteerd is die van de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Binnen een maand is een opvang gerealiseerd in de Vredense Hof. Hier wonen nu 175 Oekraïners.

Klimaatadaptatie

Samen met leerlingen, leraren, ouders, Pronova en lokale hoveniers hebben we meerdere schoolpleinen 'ontsteend'. Hier is groen voor in de plaats gekomen. Dit groen zorgt voor meer schaduw. Dat helpt tegen de hitte. In de groenvakken kan regen beter en gemakkelijker in de grond zakken. Zo helpt het groen ook tegen de droogte.
Elders in de gemeente zijn eveneens mooie initiatieven ontplooid in het kader van klimaatadaptatie. Voorbeelden hiervan zijn de Vloeiweide bij de Venemansmolen, de fruitboomgaard bij de Frerikshof en het buurtinititatief van de Generaal Berenschotweg. In het winkelcentrum zijn geveltuinen aangelegd. Deze zorgen voor koelere gevels en de opvang van regen.

Duurzaamheid

In het kader van duurzaamheid bood het Green Leaf jaar vele kansen. We hebben vele regentonnen en compostvaten weggegeven aan onze inwoners. Ook konden we 11 organisaties steunen met een mooie bijdrage uit het Innovatie- en Stimuleringsfonds. Onze internationale contacten zijn fors uitgebreid met de presentaties die we in 7 landen hebben gegeven. Een hoogtepunt was een internationaal congres over duurzaamheid dat we samen met de gemeente Aalten organiseerden.

De campagne voor de Regeling Reductie Energieverbruik Wonen was succesvol. Deze startte in 2021 en liep door in 2022. In totaal hebben 2283 huurders + 1748 woningeigenaren = 4031 huishoudens kleine energiebesparende maatregelen getroffen. Daarnaast zijn door de energiebespaarmaatjes en energieconciërges 85 huishoudens bezocht en geholpen.

Bouwen en verbouwen

In 2022 zijn diverse woningbouwplannen gerealiseerd. Zo is de laatste woning op plan Morgenzon opgeleverd. Aan de Landbouwstraat zijn er negen woningen bijgekomen. Ook heeft De Woonplaats sociale huurwoningen aan de Vlierstraat gebouwd. Bovendien zijn diverse woningbouwplannen gestart, zoals de appartementen 'Johanna' aan de Houtladingstraat en appartementen aan de kop van de Meddosestraat. In 2022 zijn 79 nieuwe woningen gerealiseerd. Op 31 december 2022 waren er 107 in aanbouw. De wijkaanpak van De Pas is eveneens in 2022 gestart. Verschillende delen van de wijk zijn inmiddels aangepakt en hebben een facelift gehad.

We hebben voormalige steenfabriek De Vlijt aangekocht. Een mooie kans om antwoord te geven op vragen naar ruimte voor onze bedrijven.

Samen leven

We hebben besloten de ouderenbonden subsidie voor huisvesting te geven. Hiermee is een ontmoetingsruimte voor ouderen ingericht. Het project 1572 heeft een aantal succesvolle activiteiten voortgebracht zoals Kerst op de Lappenbrink.

In de openbare ruimte is een beweegroute gerealiseerd. Deze is voor iedereen geschikt: jong en oud, met en zonder beperking. De route is door middel van een app te activeren. In de pilot Inclusieve BSO (Buitenschoolse Opvang) kunnen kinderen met een zorgvraag naar de reguliere kinderopvang, dus samen met kinderen zonder zorgvraag. Andere stappen naar een drempelvrij Winterswijk zijn de verbetering van een aantal knelpunten in de openbare ruimte en de Achterhoek Pride-maand. Daarmee dragen we uit dat we een regenbooggemeente zijn.

Vanuit de opgave Armoedevrij Winterswijk hebben we de eerste editie van het festival Voor niets gaat de zon op georganiseerd. Doel was om op een ludieke manier armoede zichtbaar en bespreekbaar te maken. Daarnaast was het doel ook inwoners voor wie het bezoeken van een festival niet gebruikelijk is, een mooie dag te kunnen bezorgen. Dit festival is goed gewaardeerd.

Met het Platform Armoedevrij Winterswijk hebben we bijeenkomsten georganiseerd zoals: Regelarme zorg voor organisaties die werken met inwoners en armoede en een eerste bijeenkomst over het Samen Tegen Armoede Pact.

Financiën

Wat betreft onze financiën kunnen we melden dat we 2022 afsluiten met een nadelig resultaat van € 527.000. Dit is in lijn met de verwachting in de laatste financiële prognose.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van Winterswijk

Jaar 2022 in Beeld

Inleiding Jaar 2022 in beeld

De bijlage vindt u in het beleidsportaal van de jaarstukken 2022 onder het kopje bijlagen (rechtsboven).

Financiële ontwikkelingen en resultaten in 2022

Inleiding

In dit hoofdstuk komt het volgende aan de orde.

1. Het gerealiseerde resultaat op de baten en lasten over 2022;
2. Budgetoverhevelingen;
3. De ontwikkeling van onze bezittingen en schulden in het afgelopen jaar;
4. De financiële kengetallen;
5. Het resultaat.

1. Het gerealiseerde resultaat op de baten en lasten over 2022

We sluiten het jaar 2022 af met een positief saldo vóór toevoegingen en onttrekkingen aan bestemmingsreserves van € 1.194.000.
Het totaal van de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt € 3.340.000.
Daarmee komt het gerealiseerde resultaat 2022 uit op € 4.534.000.
In 2022 hebben we verschillende activiteiten niet kunnen afronden. Deze vertegenwoordigen een waarde van € 5.061.000. Wij stellen voor dit bedrag toe te voegen aan de reserve doorgeschoven activiteiten. In onderstaande tabel Budgetoverhevelingen lichten we deze toe.
Het uiteindelijke resultaat komt daarmee uit op € 527.000 (N).
Bij de tweede prognose 2022 hadden wij een nadelig resultaat van € 504.000. Dit betekent dat we ten opzichte van de begroting een nadeel hebben van € 23.000.
Specificatie:

Resultaat tot en met Prognose 2	€	504.000 (N)
Jeugd	€	300.000 (N)
Buig	€	300.000 (N)
De Vlijt	€	1.500.000 (N)
Algemene Uitkering	€	1.400.000 (V)
Bedrijfsvoering	€	538.000 (V)
Vrijval prijsstijging	€	454.000 (V)
Verkoop onroerend goed	€	200.000 (V)
Overige	€	515.000 (N)
Resultaat jaarrekening	€	527.000 (N)

Op hoofdlijnen is dit voordeel als volgt te verklaren:

- Jeugd € 300.000 (N)

  Toelichting:
  In 2022 bedroegen de uitgaven voor Jeugdhulp € 8,6 miljoen. Oorspronkelijk begroot was € 7,1 miljoen (begroot na bijstelling via twee prognoses € 8,3 miljoen). De uitgaven over 2021 bedroegen € 7,8 miljoen. We zien een jaarlijkse stijging van de budgetten Jeugdhulp. Hieronder volgt daarom een nadere financiële analyse van de ontwikkeling van de uitgaven:
  1. We hanteren bij het begroten van de uitgaven Jeugdhulp het voorzichtigheidsprincipe: dat betekent dat we bijramen naar aanleiding van de ontwikkelingen in het budget Jeugdhulp;
  2. Vanaf 2022 is het woonplaatsbeginsel gewijzigd en hebben we pas heel laat in beeld gekregen wat de gevolgen hiervan voor onze gemeente waren. Een globale berekening leert dat het onze gemeente ca. € 0,25 mln. extra heeft gekost;
  3. De leeftijdsgrens van pleegzorg en gezinshuiszorg is opgehoogd van 18 naar 21 jaar. De kosten hiervan hebben we achteraf kunnen vaststellen op ca. € 0,3 mln.;
  4. We hebben te maken gehad met redelijk veel complexe dure cases. Uiteraard hebben we hier jaarlijks mee te maken maar hier kunnen we onmogelijk op begroten. We hebben afgelopen jaar minimaal 3 cases gehad van elk € 150.000.

- Buig (gebundelde Rijksuitkering voor de bekostiging van uitkeringen) € 300.000 (N)

  Toelichting:
  De uitgaven Algemene bijstand zijn lager uitgevallen dan in 2021. Door een fors lager rijksbudget is er ten opzichte van het rijksbudget echter wel een overschrijding geweest.

- De Vlijt € 1.500.000 (N)

  Toelichting:
  In december 2022 hebben we de voormalige steenfabriek De Vlijt gekocht. De inkomsten uit grondverkoop dekken naar verwachting de uitgaven niet. We verwachten een tekort van € 1.500.000. Daarvoor moeten we in de jaarrekening 2022 een voorziening treffen.

- Algemene Uitkering € 1.400.000 (V)

  Toelichting:
  Betreft met name extra energietoeslag en extra uitkering in verband met taakmutaties.

- Bedrijfsvoering € 538.000 (V)

  Toelichting:
  We hebben een voordeel van € 312.000 veroorzaakt door vrijval voorziening APPA (Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers) in verband met hogere rekenrente. Daarnaast hebben we een voordeel op de overige bedrijfsvoeringskosten van € 226.000, onder andere in personeel, huisvesting, facilitaire zaken, en automatisering.

- Vrijval prijsstijging € 454.000 (V)
  We hebben in de begroting 2022 een budget geraamd voor prijsstijgingen vanwege de toegenomen inflatie. Dit budget is in 2022 slechts deels ingezet om budgetverhogingen op te vangen. Het restantbudget van € 454.000 valt vrij in het rekeningresultaat 2022.

  In de financiële verantwoording per programma lichten we alle afwijkingen groter dan € 50.000 toe.

Gerealiseerd saldo van baten en lasten 2022			1.194	V
Onttrekkingen				
3. Bestemmingsreserve Notaristuin	2			
3.Bestemmingsreserve Inzamelstructuur huishoudelijk afval	26			
3.Bestemmingsreserve Omgevingswet	92			
3.Bestemmingsreserve Onderhoud graven	156			
3.Bestemmingsreserve Stedelijke herverkaveling	88			
4. Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	522			
4.Algemene reserve	1.762			
4.Bestemmingsreserve Doorgeschoven activiteiten	4.478			
			7.126	V
Toevoegingen				
2.Reserve verduurzaming sportlocaties	-25			
3.Bestemmingsreserve Omgevingswet	-100			
4. Bestemmingsreserve Doorgeschoven activiteiten	-3.464			
4.Algemene reserve	-172			
4.Verduurzaming gemeentegebouwen	-25			
			-3.786	N
Gerealiseerd resultaat 2022			**4.534**	**V**

2. Budgetoverhevelingen

In de tweede prognose 2022 zijn diverse voorstellen voor budgetoverhevelingen opgenomen voor een totaal bedrag van € 1.820.000. In deze jaarrekening is een aantal aanvullende voorstellen opgenomen voor € 5.061.000. Deze staan in de onderstaande tabel. Bij de betreffende programma's leest u de toelichting.
Mutatie reserve Doorgeschoven activiteiten:

Programma *1.000	Overhevelingen
Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk	92
Programma 2 Meedoen in Winterswijk	2012
Programma 3 Werkend Winterswijk	1802
Programma 4 Bestuurlijk Winterswijk	1155
	5.061

3. De ontwikkeling van onze bezittingen en schulden in het afgelopen jaar

Bij de vorige twee onderdelen van dit hoofdstuk hebben we de realisatie van baten en lasten in het afgelopen jaar toegelicht. In dit onderdeel vatten we de ontwikkeling van onze bezittingen en schulden samen. Verdieping vindt u in de balans en de toelichting daarop.

Balanstotaal

Het balanstotaal is toegenomen. Op 31 december 2022 kwam dit uit op € 172 miljoen. Op 31 december 2021 was dit € 163 miljoen.

In 2022 is de rente gestegen. Daardoor is steeds de afweging gemaakt om lang of kort te lenen. De kortlopende rente is gestegen van -0,47 % in januari 2022 naar 2,75% eind 2022. We hebben € 15 miljoen 'kort' geleend, gelijk aan de jaarrekening 2021. De langlopende leningen zijn gestegen met € 7 miljoen naar € 74 miljoen. U ziet dit terug op onze balans onder de langlopende leningen.

Verder waren er in 2022 geen noemenswaardige wijzigingen in onze bezittingen.

Het eigen vermogen

In onderstaande tabel ziet u de ontwikkeling van ons eigen vermogen.

Door het positieve rekeningresultaat 2022 stijgt het totale eigen vermogen ten opzichte van vorig jaar.

Schulden

De totale schuld is in 2022 toegenomen omdat met name de langlopende geldleningen zijn gestegen. Zie balanstotaal voor nadere toelichting.

	31-12-2022		31-12-2021
Algemene reserve	49.492		48.110
Bestemmingsreserves	4.406		6.157
Jaarrekeningresultaat	4.534		2.972
Eigen vermogen	**58.432**		**57.238**

4. De financiële kengetallen

De financiële kengetallen vindt u in de onderstaande tabel.

De beoordeling V (voldoende) en M (matig) komt overeen met de risicobeoordeling die de provincie Gelderland toepast bij de toets van de begrotingen van Gelderse gemeenten.

	2021		2022		2022	
	Jaarrekening		Begroting tm prognose 2		Jaarrekening	
1. Netto schuldquote	79,90%	V	72,40%	V	65,30%	V
2.Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	74,10%	V	67,20%	V	60,20%	V
3.Solvabiliteit	35,00%	M	31,70%	M	34,00%	M
4.Structurele exploitatieruimte	2,61%	V	2,53%	V	2,45%	V
5.Grondexploitatie	4,30%		7,10%		6,20%	
6.Belastingcapaciteit	99,00%		99,00%		99,00%	

5. Het resultaat

De solvabiliteit is ten opzichte van de begroting iets verbeterd dit komt met name door een beter jaarrekening resultaat. Winterswijk heeft een voordelig structurele exploitatieruimte waardoor de weerbaarheid bij toekomstige structurele tegenvallers voldoende is. Het risico bij de grondexploitatie is laag 6,2%.

Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk

Inleiding

Volksgezondheid, maatschappelijke ondersteuning en jeugd

In het programma Sociaal krachtig Winterswijk geven we een toelichting op de beleidsvelden volksgezondheid, maatschappelijke ondersteuning en jeugd.

Iedereen kan meedoen!

Gezondheid en vitaliteit zijn de kernwoorden van onze ambitie. In Winterswijk kan iedereen, van jong tot oud, meedoen. We bieden daarbij ondersteuning aan degenen die dat zelf niet zo goed kunnen. Ieder kind moet gelijke kansen krijgen; alle kinderen moeten veilig, gezond en kansrijk in Winterswijk kunnen opgroeien.

Aan de ambitie van dit programma is de opgave ‘Iedereen doet mee’ gekoppeld. Een prachtige, integrale manier om samen met ervaringsdeskundigen te werken aan het wegnemen van fysieke en niet fysieke drempels, zodat iedereen gelijke kansen krijgt om mee te doen in de samenleving. Deze opgave lichten we in het hoofdstuk Opgaven verder toe.

Beschikbare en betaalbare zorg

We realiseren zorg van kwaliteit. Deze maken we meetbaar en zichtbaar door klanttevredenheidsonderzoeken en de GGD-monitor. We zorgen voor beschikbare en betaalbare zorg, waarbij we de begrote budgetten niet overschrijden. Op deelgebieden nemen we maatregelen om de zorgkosten beheersbaar te houden.

Aandacht voor samenwerking en behoud van voorzieningen

We voeren inhoudelijke activiteiten uit zoals preventie, maar we maken ook gebruik van zorginkoop en kwaliteits- en normenkaders. We werken samen met partners in de zorg en welzijn. Uitgangspunten zijn de kwaliteit en betaalbaarheid, maar ook het in stand houden van het voorzieningenniveau.

1.1 Volksgezondheid

Ambitie

We zien vitale inwoners, die gezond en gelukkig zijn. Iedereen doet mee.
Relevante documenten

- Beleidsplan sociaal domein ‘Meedoen in Winterswijk’
- Regionaal preventieakkoord ‘Gezondheid en Geluk voorop in de Achterhoek’
- Regionale nota gezondheid ‘Samen langer gelukkig en gezond leven in de Achterhoek’

Doelstellingen

1.1.1. Wij zorgen voor preventieactiviteiten om ziekte te voorkomen en om een gezonde levensstijl te bevorderen.

- We voeren het regionaal preventieakkoord uit; we stimuleren, faciliteren en organiseren inkoop van preventie en programma’s.
- We zorgen voor de samenhang tussen gezondheid, milieu, veiligheid, ruimtelijke ordening en leefomgeving. Dit doen we door een bijdrage te leveren aan de implementatie van de Omgevingswet.

Activiteiten

Inzetten gecombineerde leefstijlinterventies

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
We blijven zorgen voor gemeentelijke voorzieningen voor sport en bewegen en voor ondersteunende programma’s van Menzis en eerstelijns zorgaanbieders. We hebben met Menzis een overeenkomst voor de gecombineerde leefstijlinterventie gesloten. Daarbij spraken we af dat we mensen met een laag inkomen ondersteunen bij het verbeteren van hun gezondheidsperspectief.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Voor deelname aan de gecombineerde leefstijlinterventies (GLI) is in 2022 een wachtlijst ontstaan. Menzis heeft, samen met de betrokken fysiotherapeuten, POH'ers, diëtistes en coaches, gestreefd naar een kortere wachtlijst. Inmiddels zijn extra fysiotherapeuten en coaches aangetrokken. Daardoor kunnen meer groepen starten.
Helaas blijft de wachtlijst groeien. Een van de oorzaken is het beschikbaar komen van een nieuw medicijn. Patiënten moeten namelijk verplicht deelnemen aan de GLI, wanneer zij voor vergoeding van dit medicijn in aanmerking willen komen. Uiteraard blijft het verkorten van de wachtlijst een belangrijk aandachtspunt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Door de ontstane wachtlijst moet men langer wachten. Er is hier, zoals bij 'Kwaliteit' omschreven, een afhankelijkheid van Menzis. Ook is er sprake van de voorwaarde om bij het voorschrijven van bepaalde nieuwe medicatie een GLI te volgen.

Monitoring overlast hout stoken

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
We publiceren diverse keren per jaar via het Gemeentenieuws, de gemeentelijke website en Facebook over de negatieve gezondheidseffecten van hout stoken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
We hebben onze inwoners in 2022 periodiek geïnformeerd over de nadelige effecten van hout stoken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het is een jaarlijkse continue activiteit.

Participatie regionaal preventieakkoord

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
We gaan door met de uitvoering van het in juli 2020 ondertekende Regionaal preventieakkoord Achterhoek (2020-2030). Speerpunten zijn: bewegen, Achterhoek Rookvrij, minder overmatig alcoholgebruik, middelengebruik bespreekbaar maken, gezonde keuzes voeding, ‘Iedereen doet mee’ en de basis op orde. Bij deze speerpunten horen activiteiten en campagnes die dit alles onder de aandacht brengen van onze inwoners. Voorbeelden zijn voorlichting op scholen over middelengebruik en programma's over valpreventie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 zijn de beoogde preventieactiviteiten verder vormgegeven en daar waar mogelijk uitgebreid. Na een periode van veelal digitaal aanbieden van activiteiten konden de preventieactiviteiten van het Preventieplatform Jeugd, Iriszorg en de GGD weer fysiek plaatsvinden. Voorbeelden zijn preventieactiviteiten voor jongeren over gebruik van alcohol en/of drugs , voorlichting alcoholgebruik 55-plussers, kind en

scheiding, weerbaarheid en veerkracht en omgaan met pubers.
Voor activiteiten op het gebied van opvoeden is helaas gebleken dat weinig ouders deelnemen. Dit vraagt in het bijzonder onze aandacht. Aansluiten bij beweegprogramma's, zoals wandelen in groepen voor 55-plussers, is in 2022 verder gepromoot, maar helaas is deelname beperkt gebleven.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Dit is een continu proces.

Doelstellingen

1.1.2. We behouden voorzieningen voor zorg en welzijn in de regio.

- We leggen verbindingen tussen partijen (netwerk ketenaanpak).
- We leveren een bijdrage aan scenario-ontwikkeling voor (medische) zorg en werken aan het realiseren van zorg op de juiste plek.

Activiteiten

We houden contact met onze stakeholders en anticiperen op ontwikkelingen.

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
We zorgen voor een bijdrage vanuit het sociale domein voor ontwikkeling van de spoedzorg waarbij er een netwerk ontstaat niet alleen voor de medische- maar ook de sociaal maatschappelijke zorg.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Er is landelijk aandacht voor de belangen van streekziekenhuizen door een burgemeestersoverleg, zowel vanwege de medische voorzieningen als de werkgelegenheid en aantrekkelijkheid van de regio. De burgemeester heeft samen met drie collega-burgemeesters een gesprek gehad met Tweede Kamerleden om het belang van het behoud van spoedeisende hulp in de regio duidelijk te maken. Raadsleden hebben een bezoek gebracht aan het SKB om het belang van een streekziekenhuis extra te onderstrepen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Indicatoren

- Demping van de stijging van het aantal chronisch zieken (bron: CBS).

In 2022 is, in lijn met de afgelopen 8 jaar, het aantal mensen met één of meer chronische ziekten gestegen (afgelopen 8 jaren met 17%). Vooral onder ouderen komen chronische ziekten vaak voor. De stijging van de laatste jaren is echter zichtbaar binnen alle leeftijdsgroepen. Opvallend is dat steeds meer mensen aan meerdere ziekten lijden en dat ouderen en lager opgeleiden vaker chronisch ziek zijn.

- Hoe ervaren inwoners hun gezondheid / kwaliteit van leven inwoners (bron: GGD).

De monitors van de GGD geven inzicht in ontwikkelingen in gezondheid, welzijn en leefstijl van de bevolking. De GGD voert iedere vier jaar monitors uit voor kinderen, jeugd, jongvolwassenen en volwassenen en ouderen uit. Tijdens de coronaperiode zijn geen monitors uitgevoerd; dat is dus inclusief 2022. De eerstvolgende monitors staan voor 2023 gepland.

Wat is het resultaat?

De gemeentelijke taak voor volksgezondheid richt zich met name op preventie. Het programma bevat vooral doorlopende activiteiten die gericht zijn op het bevorderen van een gezonde levensstijl.
De stijgende trend van het aantal chronisch zieken hebben we met deze maatregelen (nog) niet kunnen doorbreken. De resultaten zijn vaak pas op langere termijn zichtbaar.
Gelukkig willen wel steeds meer mensen mensen meedoen aan de GLI (Gecombineerde leefstijlinterventie).
We lobbyen voor behoud van het SKB. Dit doen we samen met andere gemeenten in de regio. Afgelopen jaar richtte onze lobby zich met name op het behoud van de spoedeisende hulp. Deze lobby heeft ertoe bijgedragen dat de spoedeisende hulp niet meer met sluiting wordt bedreigd.

1.2 Maatschappelijke ondersteuning

Ambitie

In Winterswijk kan iedereen, van jong tot oud, meedoen. We ondersteunen inwoners voor wie eigen regie niet mogelijk is.
Relevante documenten:

- Beleidsplan Wmo & Jeugd ‘Meedoen in Winterswijk’
- Integrale verordening sociaal domein
- Inkoopdocumenten sociaal domein
- ‘Samen aan het stuur’ (integrale samenwerking sociaal domein)
- Verdiepend onderzoek sociaal domein Winterswijk (Bureau HHM)
- Beoordelingskader wonen met zorg 2020-2023
- Hervormingsagenda sociaal domein

Doelstellingen

1.2.1 Onze voorzieningen zijn toegankelijk en laagdrempelig.

- We brengen de ondersteuningsvraag van inwoners in beeld en stellen waar nodig maatwerkvoorzieningen beschikbaar.
- We vergroten de bekendheid van de Post (frontoffice).

Activiteiten

Nieuw concept mantelzorgondersteuning

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wasssink
Vanaf 1 oktober 2021 biedt het sociaal team van De Post mantelzorgondersteuning. De Post biedt individuele ondersteuning en collectieve activiteiten voor mantelzorgers. Dit organiseren we samen met omliggende gemeenten. In het tweede kwartaal van 2022 evalueren we deze nieuwe werkwijze en sturen we zo nodig bij.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 hebben verschillende activiteiten plaatsgevonden voor onze mantelzorgers. Voorbeelden daarvan zijn extra aandacht voor mantelzorg en dementie, de jonge mantelzorgers (jongerenkamp) en het verbeteren van de toeleiding naar mantelzorg. In het najaar bleek dat ook in Winterswijk extra inzet nodig was voor de individuele begeleiding van onze mantelzorgers. Dit, en een recente wijziging in de personele bezetting, heeft geleid tot een lichte vertraging in de ontwikkeling van nieuwe activiteiten. Daarnaast zijn we tot de conclusie gekomen dat mantelzorgondersteuning structureel moet worden ondergebracht bij het Sociaal Team. Daar kan het dan verder ontwikkeld worden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Mantelzorgondersteuning werd structureel ondergebracht in het Sociaal Team en moet daar verder worden ontwikkeld.

Doelstellingen

1.2.2 Ondersteuning is beschikbaar en de kwaliteit en betaalbaarheid ervan zijn gegarandeerd.

- We realiseren de beschikbaarheid van zorg door regionale inkoop.
- We onderhouden ons netwerk en stimuleren ketensamenwerking.

Activiteiten

Arbeidsmatige dagbesteding als algemene voorziening doorontwikkelen

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Door de integrale intake pakken we problemen van inwoners op diverse levensgebieden in onderlinge samenhang aan. Ook willen we dat cliënten meer participeren. Daarom werken we toe naar een arbeidsmatige dagbesteding voor cliënten die niet meer leerplichtig zijn en de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt. Dat doen we samen met Fijnder, de uitvoeringsorganisatie voor werk en inkomen. Het gaat dus om een verandering van individuele trajecten naar een collectieve voorziening. Doordat een collectieve voorziening goedkoper is, levert dit een besparing op.
Met de overgang van taken en budgetten vanuit de centrumgemeente naar individuele gemeenten, realiseren we met partners lokale inloopvoorzieningen voor verschillende doelgroepen. Een inloopvoorziening is een plek waar inwoners zonder indicatie terecht kunnen voor activiteiten. Een inloopvoorziening gaat vooraf aan een Wmo-maatwerkvoorziening. Een voorbeeld hiervan is de voorziening van Hierzorg. Deze wordt nu nog gefinancierd uit centrumgemeentemiddelen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De voorbereiding van de algemene voorliggende arbeidsmatige dagbesteding heeft als gevolg van personele wisselingen bij Fijnder meer tijd in beslag genomen. In het laatste kwartaal van 2022 is er echter goede vooruitgang geboekt, waardoor de voorziening vanaf maart 2023 kan starten.
Voor 2022 is een subsidie toegekend voor de inloopvoorziening bij HIERZorg. Naast de gemeentelijke subsidie hebben zij subsidie ontvangen vanuit maatschappelijke opvang centrumgemeente Doetinchem en middelen voor bemoeizorg. In praktijk werkt deze combinatie goed. Via bemoeizorg worden kwetsbare inwoners waaronder zorgmijders doorgeleid naar de inloopvoorziening. Zij kunnen zonder indicatie terecht bij de inloopvoorziening, om zwaardere problematiek te voorkomen. Waar nodig zijn zij doorgeleid naar reguliere ondersteuning.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De eerste cliënten kunnen in het eerste kwartaal van 2023 gebruikmaken van de voorziening bij Fijnder.

Implementatie pgb 2.0

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Met een persoonsgebonden budget (pgb) kopen cliënten zelf zorg in. Daaronder valt ook hulp bij het huishouden. Cliënten kopen dit nu veelal in bij Alfasense. Landelijk is ingezet op een optimalisatie van het pgb-proces (pgb 2.0), om het gebruik van een pgb zo eenvoudig mogelijk te maken. Met de invoering van het nieuwe systeem kan Alfasense de huidige dienstverlening niet meer voortzetten. Daarom moeten we opnieuw onderzoeken of cliënten zelf budgetvaardig zijn. De verwachting is dat cliënten die niet budgetvaardig zijn moeten overstappen naar zorg in natura, met hogere tarieven. Hierdoor stijgen de kosten naar verwachting structureel met € 150.000.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De cliënten die gebruikmaakten van de diensten van Alfasense hebben we vóór 1 april allemaal gesproken. Ongeveer 80 % heeft besloten vanaf 1 april over te stappen naar zorg in natura. De overige 20 % heeft gekozen voor behouden van het pgb.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De activiteiten zijn volgens de planning uitgevoerd. Door krapte op de arbeidsmarkt ligt er veel druk op tijdigheid.

Integrale intake sociaal domein naar aanleiding van ‘Samen aan het stuur’ en de nieuwe inkoop van Wmo- en jeugdhulp

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

We werken volgens de methode ‘Samen aan het stuur’. Dat betekent dat we een brede, integrale intake doen, waarbij over de domeinen heen wordt gekeken wat de inwoner en zijn gezin nodig hebben. Daarnaast treden de nieuwe contracten met de zorgaanbieders vanaf 2022 in werking . Dat vraagt een andere manier van

indiceren: de consulenten bepalen samen met de cliënt wat het resultaat moet zijn. De zorgaanbieder krijgt de ruimte om samen met de cliënt te bepalen hoe dat het beste bereikt kan worden. Van de inwoner verwachten we dat hij eerst nagaat welke mogelijkheden hij zelf heeft om zijn probleem op te lossen. Verder vragen we de inwoner mee te werken aan de oplossing van zijn probleem, zodat de hulp van de gemeente tot een minimum beperkt wordt. Door deze integrale intake pakken we problemen van onze inwoners, op diverse levensgebieden en in hun onderlinge samenhang, aan. Daarmee werken we aan het uitgangspunt één gezin, één plan. Op termijn moet dit leiden tot een snellere uitstroom of afschaling van zorg.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De brede intake en de nieuwe wijze van indiceren zijn een continu proces. Het in beeld brengen van de hulpvragen op verschillende levensgebieden verliep goed. Er is nog geen eenduidige invulling van de rollen klantmanager Fijnder en medewerker De Post. Zaken als regievoering en casuïstiekbespreking bleven daarom nog de nodige afstemming en doorontwikkeling vragen.
Consulenten zijn geschoold in de nieuwe werkwijze resultaatgericht indiceren ter voorbereiding op de ingang contracten nieuwe inkoop. Met het afsluiten van de nieuwe contracten is ook het resultaatgericht indiceren gestart.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Invoering nieuwe inkoop sociaal domein
Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Met de nieuwe inkoop sluiten we met minder aanbieders een contract af. Dit betekent dat we een deel van onze cliënten moeten onderbrengen bij een andere aanbieder. Dat vraagt om een goede afstemming met cliënten en aanbieders. Daarnaast vraagt de nieuwe inkoop om een andere manier van indiceren.
De verwachting is dat de nieuwe inkoop een besparing oplevert van € 200.000 op Wmo-begeleiding. De ontwikkelingen op de lopende aanbestedingsprocedure kunnen invloed hebben op deze prognoses (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Achterhoekse gemeenten hebben besloten om vijf van de zes segmenten voor Wmo- en jeugdhulp te gunnen, te weten:
- Wmo Integrale Ondersteuning;
- Wmo logeren;
- Wmo wonen;
- Integrale ambulante jeugdhulp;
- Gezins- en woonvormen.

De nieuwe contracten zijn op 1 juli 2022 ingegaan. Het onderdeel Hoog complexe jeugdhulp met verblijf is niet gegund. Daarvoor is een nieuwe aanbesteding uitgeschreven en gegund. Die contracten zijn op 1 januari 2023 ingegaan.
In eerste instantie een overgangsperiode van een half jaar ingebouwd. Deze was bedoeld om te zorgen dat zo veel mogelijk cliënten hun hulpverleningstraject bij de oude zorgaanbieder konden afronden. Eind 2022 is deze overgangsperiode regionaal verlengd met 3 maanden. Dit geeft tijd om een passende oplossing te vinden voor alle cliënten die moeten overgaan naar een andere zorgaanbieder. Voor onze gemeente is, op enkele cliënten na, al een passende oplossing gevonden bij een gecontracteerde aanbieder of in de vorm van een persoonsgebonden budget.
De verwachte bezuiniging van € 200.000 is niet gerealiseerd. In de begroting voor 2023 en verder hebben we de te verwachten bezuiniging al naar beneden bijgesteld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De contracten zijn op 1 juli ingegaan. De effecten worden pas op lange termijn zichtbaar. Hier gaan een aantal jaren overheen.

Monitoring en dashboard inrichten

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Er is behoefte aan goede monitoring en een overzichtelijk dashboard, om beleid te evalueren en te kunnen bespreken met de raad. In 2022 verbeteren we het dashboard voor het sociaal domein.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Voor een goede monitoring is een systeem noodzakelijk. We hebben verschillende systemen bekeken en een systeem gekozen. Door personele krapte met name ook bij automatisering en informatievoorziening is het niet mogelijk gebleken om het systeem te implementeren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het monitoringssysteem wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2023 ingevoerd.

Realisatie overgang beschermd wonen

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wasssink
Vanaf 2022 verschuiven taken van centrumgemeente Doetinchem naar lokale gemeenten. Er is sprake van een geleidelijke overgang van cliënten en budgetten. De centrumgemeente blijft verantwoordelijk voor bestaande cliënten. Nieuwe cliënten vallen vanaf 2022 onder de verantwoordelijkheid van lokale gemeenten. De overgang van budgetten vindt vanaf 2023 geleidelijk plaats. Deze nieuwe cliëntengroep vraagt extra expertise van consulenten op het gebied van ggz.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De overgang van taken en budgetten van centrumgemeente naar lokale gemeenten is weer uitgesteld. Nu tot 2024. De decentralisatie is een volgende stap in de beweging van Beschermd wonen (Bw) naar een Beschermd thuis. Concreet betekent dit besluit dat alle gemeenten vanaf 2024 voor nieuwe cliënten de Bw-middelen ontvangen op basis van een objectief verdeel- en ingroeimodel. Wel is regionaal de overgang van cliënten van centrumgemeente naar lokale gemeenten (vaak ook herkomstgemeente) verder voorbereid. Hierdoor wordt expertise op het gebied van ggz opgebouwd .
Bovendien blijven inwoners met ggz-problematiek steeds langer thuis wonen zonder passende ondersteuning (zorgmijders). De complexiteit van problematiek op het gebied van Veiligheid en Zorg in relatie met de Wet verplichte ggz neemt hierdoor toe. De regierol die de gemeenten hierin heeft gekregen vraagt veel capaciteit. Daarom is eind 2022 gestart met de werving van een extra medewerker Zorg & Veiligheid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De decentralisatie is weer uitgesteld. Daarom verloopt de planning aangepast aan de besluitvorming van het Rijk.

Verbeteren van juridische kwaliteit

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Met de invoering van de Verordening sociaal domein is het makkelijker om waar nodig maatwerk te leveren, en meer integraal te werken volgens de bedoelingen van de wetten (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening). Om de kwaliteit verder te verbeteren, schaffen we een abonnement aan op juridische ondersteuning. De hiermee gemoeide kosten bedragen structureel € 50.000.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het kennissysteem van Stimulanz is aangeschaft en vanaf 1 juli 2022 operationeel. De invoering is prima verlopen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het traject van aanbesteding en invoering is goed verlopen.

Doelstellingen

1.2.3 Iedereen kan meedoen in onze drempelvrije gemeente: zie hiervoor hoofdstuk Opgaven.

Indicatoren

- Stabilisatie en waar mogelijk een daling van het aantal cliënten met een maatwerkondersteuning.

Over het algemeen daalt het aantal cliënten met een maatwerkondersteuning. In de afgelopen jaren steeg het totaal aantal HbH-cliënten; in 2022 waren het er juist 35 minder. In 2021 steeg het aantal cliënten met gemiddeld twee per maand. In 2022 zagen we een daling van drie cliënten per maand.

- Binnen vier jaar maakt 50 tot 60% van de huidige Wmo-begeleidingsgroep gebruik van arbeidsmatige dagvoorziening van Werkbaan Oost. Het gaat hierbij om niet-pensioengerechtigde en niet-leerplichtige klanten.

Arbeidsmatige dagbesteding bij Fijnder(voorheen Werkbaan Oost) start vanaf januari 2023. Over de resultaten is daarom nog niets te melden.

Wat is het resultaat?

In 2022 hebben we een aantal nieuwe ontwikkelingen ingevoerd. Al deze ontwikkelingen zijn bedoeld om onze inwoners zo integraal en laagdrempelig mogelijk te helpen aan de juiste zorg.
Zo ging op 1 juli 2022 de nieuwe inkoop van start. Ook zijn we begonnen met de nieuwe werkwijze voor resultaatgericht indiceren. De beoogde financiële resultaten van de inkoop zijn niet behaald. In de begroting 2023 zijn de budgetten hierop aangepast.
Algemene voorzieningen zijn voorzieningen waaraan mensen zonder indicatie kunnen deelnemen. Voor de invoering van deze voorzieningen hebben we de eerste stappen gezet. Met deze voorzieningen kunnen we onze inwoners tijdig en zo laagdrempelig mogelijk helpen. Zo helpen algemene voorzieningen ook nog eens dure zorg te voorkomen.
De integrale intake sociaal domein voor 'Samen aan het stuur' is gestart.
Daarnaast moeten de kosten beheersbaar blijven. Het bestand begint nu licht te dalen na jarenlange stijging. Het aantal personen dat Hulp bij huishouden ontvangt daalt nu licht. Daaraan gingen enkele jaren met een sterke stijging vooraf. Die stijging kwam door de invoering van het abonnementstarief. De instroom in de Wmo-voorziening begeleiding is al een aantal jaren stabiel.

1.3 Jeugd

Ambitie

Gelijke kansen voor ieder kind. Alle kinderen moeten veilig, gezond en kansrijk in Winterswijk kunnen opgroeien.
Relevante documenten:

- Beleidsplan sociaal domein ‘Meedoen in Winterswijk’
- Integrale verordening sociaal domein
- ‘Samen aan het stuur’ (integrale samenwerking sociaal domein)
- Rekenkameronderzoek Voor de toekomst
- Verdiepend onderzoek sociaal domein Winterswijk (Bureau HHM)

Doelstellingen

1.3.1 Waar jeugd en ouders/verzorgers het zelf niet kunnen, bieden we hulp op het gebied van zorg en (opvoedings)ondersteuning.

- Ondersteuningsteam Oost Achterhoek en het Preventie Platform Jeugd bieden opvoedondersteuning/preventie.
- We versterken de samenwerking met huisartsen door hen te ondersteunen in de zorg voor jeugdigen. Zo voorkomen we de inzet van specialistische zorg.
- We voeren regie bij complexe casussen van kinderen met een beperking.

Activiteiten

Instroom van jeugdige cliënten naar tweedelijns zorg beperken

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen-
Om de instroom naar jeugdhulp te beperken, richten we ons met name op samenwerking met verwijzers, zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen. Zij bepalen een aanzienlijk deel van de instroom. We maken afspraken met hen over het verwijzen naar gecontracteerde aanbieders. Ook stimuleren we de inzet van een praktijkondersteuner bij de huisarts (POH) voor de jeugd. Daarnaast zoeken we naar mogelijkheden om jeugdhulp via collectieve voorzieningen meer in groepsverband aan te bieden. Ook blijven we inzetten op preventie, bijvoorbeeld door de activiteiten van het Preventie Platform Jeugd. Dit is een continu proces.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Budget Jeugdhulp
In 2022 bedroegen de uitgaven voor Jeugdhulp € 8,6 mln. Het begrote budget bedroeg € 8,3 mln. De uitgaven over 2021 bedroegen € 7,8 mln. We zien een jaarlijkse stijging van de budgetten Jeugdhulp. Hieronder volgt daarom een nadere financiële analyse van de ontwikkeling van de uitgaven:

1. we hanteren bij het begroten van de uitgaven Jeugdhulp het voorzichtigheidsprincipe: dat betekent dat we bijramen naar aanleiding van de ontwikkelingen in het budget Jeugdhulp;
2. vanaf 2022 is het woonplaatsbeginsel gewijzigd en hebben we pas heel laat in beeld gekregen wat de gevolgen hiervan voor onze gemeente waren. Een globale berekening leert dat het onze gemeente ca. € 0,25 mln. extra heeft gekost;
3. de leeftijdsgrens van pleegzorg en gezinshuiszorg is opgehoogd van 18 naar 21 jaar. De kosten hiervan hebben we achteraf kunnen vaststellen op ca. € 0,3 mln.;
4. we hebben te maken gehad met redelijk veel complexe dure cases. Uiteraard

hebben we hier jaarlijks mee te maken maar hier kunnen we onmogelijk op begroten. De hulp aan één kind kan oplopen tot € 180.000 per jaar.

Punt 2 en 3 hebben wel geleid tot een hoger Rijksbudget.
Daarnaast ontvangen we waarschijnlijk ook meer geld vanuit het Rijk in het gemeentefonds gekregen omdat landelijk gezien dezelfde trend zichtbaar is.
Ondanks dat de meeste gemeenten te maken hebben met een stijging van de kosten voor Jeugdhulp is een nadere analyse van de steeds grotere beroep op de Jeugdhulp en de daarbij behorende stijging van de kosten, zinvol. Een meer uitgebreide analyse vormt daarom onderdeel van de totale evaluatie sociaal domein. Deze is gepland voor 2023.

Overige ontwikkelingen

Wij hebben de huisartsen op de hoogte gebracht van de uitkomsten van de nieuwe aanbesteding Wmo- en jeugdhulp, en hen daarbij verzocht alleen te verwijzen naar gecontracteerde aanbieders.
Na De Doktershof en huisartspraktijk Van Noort heeft nu ook huisartsenpraktijk Boer Balink een Praktijkondersteuner jeugd (POH jeugd) vanuit het Ondersteuningsteam Oost-Achterhoek.
Op 1 juli is de pilot 'inclusievere opvang' voor kinderen met en zonder zorgvraag gestart. Hierdoor kunnen meer kinderen, ook kinderen met een zorgvraag, terecht bij de buitenschoolse opvang van SWW.
Na een jaar van veelal digitaal aanbieden van activiteiten door corona, konden we in 2022 alle preventieactiviteiten van onder meer het Preventie Platform Jeugd, Iriszorg en de GGD weer fysiek aanbieden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De effecten van deze activiteiten worden pas op langere termijn zichtbaar.

Monitoring en dashboard jeugd inrichten

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen
Er is behoefte aan goede monitoring en een overzichtelijk dashboard om beleid te evalueren en te bespreken met de raad. In 2022 verbeteren we de monitoring, ook voor jeugdzorg.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voor een goede monitoring is een systeem noodzakelijk. We hebben verschillende systemen bekeken en een systeem gekozen dat aan onze voorwaarden voldoet. Het is niet gelukt om het systeem in 2022 in te voeren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
We hebben te maken met te weinig menskracht bij automatisering en informatievoorziening. Het is daardoor niet gelukt om het systeem in 2022 in te voeren.

Nieuwe inkoop van Wmo- en jeugdhulp

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
De nieuwe inkoop vraagt een andere manier van indiceren: de consulenten bepalen samen met de cliënt wat het resultaat moet zijn. De zorgaanbieder krijgt de ruimte om samen met de cliënt te bepalen hoe dat het beste bereikt kan worden. Van de inwoner verwachten we dat hij eerst nagaat welke mogelijkheden hij zelf heeft om zijn probleem op te lossen. Verder vragen we de inwoner mee te werken aan de oplossing van zijn probleem, zodat de hulp van de gemeente tot een minimum beperkt wordt. Door deze integrale intake pakken we problemen van onze inwoners, op diverse levensgebieden en in hun onderlinge samenhang, aan. Daarmee blijven we werken aan het uitgangspunt: één gezin, één plan .
De voorzichtige verwachting is dat de nieuwe inkoop door minder inzet een besparing oplevert. Daarnaast zien we een forse toename van aanvragen van jeugdhulp. Op basis van deze twee ontwikkelingen hebben we de budgetten voor jeugdhulp met € 700.000 verhoogd. De ontwikkelingen op de lopende aanbestedingsprocedure kunnen invloed hebben op deze prognoses.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De Achterhoekse gemeenten hebben vanaf 1 juli vijf van de zes onderdelen van Wmo- en jeugdhulp gegund, te weten: Wmo Integrale Ondersteuning, Beschermd wonen, Wmo Logeren, Integrale ambulante jeugdhulp en Gezins- en woonvormen. De nieuwe contracten zijn op 1 juli 2022 ingegaan. Daarmee is ook het resultaatgericht indiceren gestart. Het onderdeel Hoog complexe jeugdhulp met verblijf is niet gegund. Daarvoor is een nieuwe aanbesteding uitgeschreven en gegund. Die contracten gaan in op 1 januari 2023.

In eerste instantie was een overgangsperiode van een half jaar ingebouwd. Dit was bedoeld om te zorgen dat zo veel mogelijk cliënten hun hulpverleningstraject bij de oude zorgaanbieder konden afronden. Eind 2022 is deze overgangsperiode regionaal verlengd met 3 maanden om een passende oplossing te vinden voor alle cliënten die moeten overgaan naar een andere zorgaanbieder. Voor onze gemeente is, op enkele cliënten na, al een passende oplossing gevonden bij een gecontracteerde aanbieder of in de vorm van een persoonsgebonden budget. Verlenging van de overgangsperiode, complexere zorgvragen en inflatie hebben als gevolg gehad dat het budget voor jeugdhulp onvoldoende was. Zie verder bij de financiële toelichting. De budgetten zijn in de begroting van 2023 bijgesteld.
Het resultaatsgericht indiceren heeft niet geleid tot klachten van inwoners.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Alle onderdelen van Wmo- en jeugdhulp die aanbesteed zijn, zijn gestart. De effecten worden pas op lange termijn zichtbaar. Hier gaat een aantal jaren overheen.

Doelstellingen

1.3.2 Zorg blijft beschikbaar, betaalbaarheid en kwaliteit zijn gegarandeerd.

- We kopen regionaal de juiste zorg voor onze jeugd in tegen een reële prijs.
- We handelen aanvragen binnen de termijnen correct en doelmatig af.
- We zorgen voor een goed georganiseerde en goed functionerende jeugdzorg.

Indicatoren

- De instroom in de tweedelijnszorg stabiliseert in 2022.

In 2022 hadden we 585 jeugdzorgcliënten. In 2022 waren dat er 585. 55% van de aanvragen is van externe doorverwijzers zoals huisartsen.

Wat is het resultaat?

De nieuwe inkoop is op 1 juli 2022 gestart. Ook zijn we begonnen met de nieuwe werkwijze voor resultaatgericht indiceren. De beoogde financiële resultaten van de inkoop zijn niet behaald. In de begroting 2023 zijn de budgetten hierop aangepast. Een belangrijk doel is te voorkomen dat kinderen doorverwezen moeten worden naar gespecialiseerde zorg. We proberen problemen zo vroeg mogelijk op te lossen. Dit doen we door de inzet van onder andere de praktijkondersteuner huisarts en het ondersteuningsteam. De instroom in de gespecialiseerde zorg is in 2022 met 9% afgenomen ten opzichte van 2021.
We hebben een breed preventief aanbod om zowel ouders als jongeren te ondersteunen.

Financiële onderbouwing programma 1

Baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Rekening 2022	VerschilJR2022
Baten			
1.1 Volksgezondheid	**25**	**31**	**6**
1.2 Maatschappelijke ondersteuning	**11.085**	**11.647**	**562**
Totaal Baten	**11.109**	**11.678**	**569**
Lasten			
1.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten	**3.014**	**3.014**	**0**
1.1 Volksgezondheid	**892**	**773**	**-119**
1.2 Maatschappelijke ondersteuning	**20.752**	**21.174**	**422**
1.3 Jeugd	**9.123**	**9.425**	**302**
Totaal Lasten	**33.781**	**34.386**	**604**
Gerealiseerd resultaat	**-22.672**	**-22.707**	**-36**

Jeugd

De overschrijding van € 302.000 is veroorzaakt door de hogere uitgaven voor de Jeugdzorg.
Door met name de steeds intensievere en complexere zorgvraag stijgen de kosten voor Jeugdhulp.
Daarnaast blijven we geconfronteerd worden met veel externe doorverwijzingen.
Afrekening lumpsumbedrag Jeugd
De contractperiode loopt van 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023. De afrekening van de lumpsum gaat ook over deze periode. Echter het boekjaar wordt afgesloten op 31 december. Dit heeft tot gevolg dat in de jaarrekening 2022 een inschatting van de potentiële afrekening opgenomen zal moeten worden. Dit is gebeurd op basis van het aantal benutte plekken per jaarultimo. Hiermee hebben we de plekuitnutting voldoende in beeld. Er is echter geen rekening gehouden met de met de zorgaanbieders afgesproken bandbreedte van 5 %. De finale afrekening, inclusief de bandbreedte van 5 %, vindt plaats na afloop van het eerste contractjaar.

Maatschappelijke ondersteuning

De hogere baten van € 562.000 worden grotendeels verklaard door hogere baten bij ZOOV.
De hogere uitgaven van € 422.000 worden grotendeels als volgt verklaard.
- hogere uitgaven ZOOV € 539.000 N
- hogere uitgaven woonvoorzieningen € 129.000 N
- lagere uitgaven Hulp bij Huishouden € 85.000 V
- lagere uitgaven Beschermd Wonen € 302.000 V
- hogere uitgaven integrale ondersteuning € 153.000 N

Naast de baten zijn de lasten bij ZOOV met hetzelfde bedrag hoger uitgevallen. ZOOV is altijd budgetneutraal.
In 2022 hebben we, naast veel kleinere woningaanpassingen, te maken gekregen met één zeer dure woningaanpassing.
Door een lichte daling van het aantal cliënten Hulp bij Huishouden zijn de kosten lager uitgevallen.
Vanuit de gemeente Doetinchem hebben we een bedrag ontvangen uit het resultaat Beschermd Wonen. Bij de tweede prognose 2022 hebben we deze inkomsten en uitgaven opgenomen in de begroting. In 2022 zijn er geen uitgaven geweest.
De kosten voor integrale ondersteuning zijn hoger uitgevallen. Op andere onderdelen van Begeleiding zijn bedragen lager uitgevallen dan begroot.

Eigen bijdragen CAK (Centraal Administratie Kantoor)
Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget), moet op grond van de Wmo een eigen bijdrage betalen. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage. Gemeenten zijn dus niet verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen. Ze hebben ook geen zekerheid over de omvang en hoogte van de eigen bijdrage, omdat zij de juistheid niet op persoonsniveau kunnen vaststellen. Daarom valt dit niet onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.
In 2022 is voor € 249.000 aan eigen bijdragen via het CAK verantwoord.
Afrekening lumpsumbedrag Integrale ondersteuning
De contractperiode loopt van 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023. De afrekening van de lumpsum gaat ook over deze periode. Echter het boekjaar wordt afgesloten op 31 december. Dit heeft tot gevolg dat in de jaarrekening 2022 een inschatting van de potentiële afrekening opgenomen zal moeten worden. Dit is gebeurd op basis van het aantal benutte plekken per jaarultimo. Hiermee hebben we de plekuitnutting voldoende in beeld. Er is echter geen rekening gehouden met de met de zorgaanbieders afgesproken bandbreedte van 5 %. De finale afrekening, inclusief de bandbreedte van 5 %, vindt plaats na afloop van het eerste contractjaar.

Volksgezondheid

De lagere lasten van € 119.000 worden voornamelijk verklaard door:
- lagere lasten Park Achterhoek € 37.000 V
- lagere lasten project Stadstuinbouw € 50.000 V
- lagere lasten Gezond in de Stad € 32.000 V

Naar verwachting wordt het project Park Achterhoek in 2023 afgerond en kunnen we dan starten met de uitvoering. In de overdracht van de gronden moeten mogelijk nog advieswerkzaamheden worden uitgevoerd. We stellen voor het budget daarvoor beschikbaar te houden en het restantbudget van € 37.000 naar 2023 over te hevelen.
Voor het project Stadstuinbouw is subsidie verleend. Een eindafrekening volgt nog. Het budget is nodig voor de eindafrekening en definitieve vaststelling. Daarom stellen we voor het restantbudget van € 50.000 naar 2023 over te hevelen.
De uitgaven Gezond in de Stad zijn in 2022 lager uitgevallen dan begroot.

Programma 2 Meedoen in Winterswijk

Inleiding

Cultuur, sport, inkomen en participatie, educatie en economie
Dit programma is uitgewerkt in vijf onderdelen: meedoen in sport, cultuur, onderwijs, economie en werk. Programma 2 sluit daarmee aan op programma 1, waarin het vooral gaat om meedoen op het gebied van welzijn en gezondheid.
Aantrekkelijk Winterswijk
We gaan voor goed onderwijs en het in stand houden van onze sport- en cultuurvoorzieningen. Daarnaast is er volop aandacht voor het bieden van ontwikkelmogelijkheden voor economie, werk en toerisme. We houden Winterswijk aantrekkelijk door initiatieven voor ons landschap en erfgoed.
Dit programma kent inspanningen voor het handhaven en onderhouden van voorzieningen en samenwerkingsverbanden. Daarnaast bevat het een aantal grotere projecten die de randvoorwaarden scheppen. Denk aan het project ‘Samen aan het stuur’, de omgekeerde verordening, het Integraal Huisvestingplan Onderwijs en het realiseren van een nieuw bedrijventerrein.
De inmiddels bekende aanpak Armoedevrij Winterswijk 2040 hoort bij dit programma en lichten we toe bij de opgave ‘Iedereen doet mee’.

2.1 Cultuur en ontspanning (cultuur)

Ambitie

We willen onze culturele instellingen en ons erfgoed behouden en versterken, omdat ze belangrijk zijn voor de aantrekkelijkheid van Winterswijk.
Relevante documenten:

- Cultuurnota
- Museumvisie
- Erfgoednota ‘Wi-j doet ’t samen’
- Archeologische monumentenzorg in de gemeente Winterswijk
- Beleidsnota Aardkundige waarden in Winterswijk
- Kerkenvisie Oost Achterhoek

Doelstellingen

2.1.1 Om het aanbod van kunst en cultuur passend bij de leefbaarheid te houden, realiseren we nieuwe concepten en ondersteunen we bestaande voorzieningen.

- De culturele voorzieningen in stand houden en de ontwikkelingen bij Boogie Woogie volgen (monitoren).
- Zorgen voor een goede mediavoorziening in Winterswijk, denk aan radio, tv en social media.
- De museumvisie implementeren.
- De punten uit de Cultuurnota verder uitwerken.

Activiteiten

Gebiedsontwikkeling Steengroeve

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
In 2022 ronden we het bestemmingsplan van het Steengroeve Museum af. Als gemeente brengen wij de bestemmingsplanwijziging voor het bezoekerscentrum in procedure zodra de initiatiefnemers de financiering rond hebben. Hiervoor zijn tot eind 2024 beschikbare gemeentelijke middelen gereserveerd.
November 2022: inmiddels heeft het college hierover andere keuzes en afspraken gemaakt.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In het tweede kwartaal van 2022 zijn we verder gegaan met het integraal coördineren van alle processen die in en rond het gebied van de Steengroeve spelen (in- en extern).
De bestemmingsplanprocedure is in 2022 niet gestart in verband met de gestelde voorwaarden aan de plannen van stichting Terra Temporalis in het coalitieakkoord.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
We zijn met initiatiefnemers in gesprek over het moment waarop en de voorwaarden waaronder we de bestemmingsplanwijziging voor het museum in procedure brengen.

In stand houden van de culturele voorzieningen, met als belangrijkste actie een bijdrage leveren aan het project WoooW

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Metaal- ten Dolle

Door de effecten van de coronacrisis staan de culturele instellingen onder druk. Halverwege 2021 leken deze effecten te overzien. We streven ook in 2022 naar het voortbestaan van het culturele aanbod voor Winterswijk. In de voorbereidingen voor het WoooW (zie beleidsveld 3.1) vinden de culturele partners elkaar meer en meer en ontstaan mogelijkheden om elkaar te versterken. Het beperken van frictiekosten bij Boogie Woogie, door het afhaken van de gemeenten Oost Gelre en Aalten, is ook in 2022 een belangrijk aandachtspunt

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Na corona stonden ook onze culturele voorzieningen en verenigingen met de energiecrisis voor een nieuwe uitdaging. We bleven in gesprek over de effecten: hogere energielasten en mogelijke terugloop van bezoekers/leden door energiearmoede. We verwezen de culturele voorzieningen en verenigingen indien nodig door naar het gemeentelijk noodfonds. We streven ernaar dat cultuur voor iedereen toegankelijk blijft.

Er hebben in 2022 diverse gesprekken plaatsgevonden met de cultuurpartners. Ook is veel werk verricht om te komen tot een functioneel pakket van eisen voor het cultuurgebouw in de gebiedsontwikkeling WoooW.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het in stand houden van de culturele voorzieningen is een continu proces. Eind 2022 heeft de raad besloten de voorgenomen bezuinigingen vanaf 2023 op Boogie Woogie en op Stichting Exploitatie Museum in het hart van Winterswijk terug te draaien. Ook heeft de raad besloten garant te staan voor Boogie Woogie mochten er liquiditeitsproblemen ontstaan door frictiekosten. Deze frictiekosten zijn ontstaan door het afhaken van Oost Gelre.

Voor meer informatie over WoooW zie beleidsveld 3.1.

Lezen jeugd bevorderen door gratis lidmaatschap jeugd

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal-ten Dolle
Winterswijk is één van de veertien gemeenten die geen gratis bibliotheeklidmaatschap aanbiedt voor de jeugd van veertien tot en met zeventien jaar. Lezen en lid zijn van een bibliotheek kunnen de (taal)ontwikkeling van jongeren positief beïnvloeden. Daarom hebben we besloten wel een abonnement aan te bieden. Structureel komt dit neer op € 12.000.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 hebben 1747 jongeren van tussen de 12 en 18 jaar gebruikgemaakt van het gratis bibliotheeklidmaatschap.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Realiseren van de aanbevelingen uit de museumvisie, waaronder deelname van de musea aan het project 1572

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal- ten Dolle
In de museumvisie staat een toekomstige nauwe samenwerking tussen de Winterswijkse musea centraal. Om deze beginnende samenwerking te stimuleren en verder uit te werken, is er in 2022 incidenteel budget nodig (€ 25.000). De besteding hiervan werken we uit in het uitvoeringsprogramma bij de museumvisie. Eén van de onderdelen is deelname van de musea aan het project 1572, waarmee de musea hun samenwerking met elkaar en met andere (culturele) partners handen en voeten geven.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De musea hebben hun samenwerking bestendigd in een Museumconvenant. Dit convenant hebben de musea en de gemeente in juli 2022 ondertekend. Daarmee kwam een einde aan de opdracht aan Cultuur Oost voor de begeleiding. De museumwerkgroep is in 2022 regelmatig bij elkaar gekomen. De musea hebben gezamenlijke marketingworkshops gevolgd om hun marketing te verstevigen. Voor het project '1572' hebben ze meegewerkt aan verschillende activiteiten, waaronder Midzomer Mondriaan en Kerst op de Lappenbrink. In oktober heeft een overleg met

de klankbordgroep plaatsgevonden. Enkele musea hebben hun deuren geopend in de kerstvakantie en hieraan een gezamenlijke advertentie gewijd. Dit heeft geresulteerd in extra bezoekers.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Project conform planning afgerond.

Vorming streekomroep

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal- ten Dolle
Per 1 juli 2022 is 1Achterhoek gelanceerd, de streekomroep voor de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk. De nieuwe streekomroep is live gegaan met televisie, radio en een app met nieuwsberichten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Sinds 1 juli is er een gezamenlijke Streekomroep voor de drie Achterhoekse gemeenten: 1Achterhoek. In de eerste helft van het jaar zijn twee professionals aangesteld die de Streekomroep 1Achterhoek journalistiek ondersteunen. In de tweede helft van het jaar ging 1Achterhoek live met radio, televisie en app. De samenwerking wordt nog verder geïntensiveerd en ontwikkeld in 2023 en 2024.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De nieuwe Streekomroep is gevormd: de drie gemeenten hebben nu gezamenlijk 1Achterhoek als streekomroep.

Doelstellingen

2.1.2 We zetten in op het behoud en de ontwikkeling van erfgoed, omdat dit belangrijk is voor het toerisme en zorgt voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en bewoners.

- Uitvoering geven aan het erfgoedbeleid ‘Wi-j doet ’t samen’.
- Uitvoering geven aan de beleidsnota Archeologische monumentenzorg in de gemeente Winterswijk.
- Uitvoering geven aan de beleidsnota ‘Aardkundige waarden in Winterswijk.

Activiteiten

Implementeren uitvoeringsagenda Aardkundige waarden

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Metaal-ten Dolle

Met de afgeronde beschrijvingen van archeologische en aardkundig bijzondere terreinen, is een basis gelegd voor publieksacties en een duurzame benutting. We creëren aanbod voor toerisme, onderwijs en erfgoedorganisaties. Eventueel stellen we het beschermingsregime bij. De archeologische en historische kennis van het dorpscentrum zetten we in voor de opgave Centrum. Bij het vertellen van het zichtbare verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de Winterswijkse bodem, verbinden we aardkundige waarden met landschap en biodiversiteit. Zo komt er een onderzoek naar en publicatie over Winterswijkse klei, pottenbakkers en steen- en pannenbakkerij.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door aan te sluiten bij publieksacties vanuit Landschap en Cultuurhistorie, is efficiënt gebruik gemaakt van de beschikbare capaciteit en middelen. Ook blijft zo de kwaliteit gewaarborgd. De publicatie over Winterswijkse klei, pottenbakkers en steen- en pannenbakkerij wordt afgerond. De lancering wordt gekoppeld aan het afscheid van steenfabriek De Vlijt in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De huidige uitvoeringsagenda aardkundige waarden loopt tot 2023. Naar verwachting worden de laatste acties inderdaad in 2023 uitgevoerd.

Implementeren uitvoeringsagenda Archeologische waarden

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Metaal-ten Dolle

Met de afgeronde beschrijvingen van archeologische bijzondere terreinen, is een basis gelegd voor publieksacties en een duurzame benutting. We creëren aanbod

voor toerisme, onderwijs en erfgoedorganisaties. Eventueel stellen we het beschermingsregime bij. De archeologische en historische kennis van het dorpscentrum zetten we in voor de opgave Centrum.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Door waar mogelijk aan te sluiten bij publieksacties vanuit Erfgoed en Cultuurhistorie, is efficiënt gebruik gemaakt van de beschikbare capaciteit en middelen. Ook blijft zo de kwaliteit gewaarborgd. We sloten aan bij de Nationale Archeologiedag met een kinderactiviteit. De reacties hierop waren zo positief dat we hier in 2023 op voortborduren met erfgoed-brede activiteiten voor kinderen. Daarvan zal archeologie een onderdeel zijn. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart.
Verder zijn voorbereidingen getroffen voor het archeologisch onderzoek als onderdeel van de herinrichting van de markt. Hieraan wordt ook een educatief onderdeel toegevoegd.
Tot slot is het archeologiebeleid beter toegankelijk gemaakt via de Atlas Omgevingskwaliteit.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De huidige uitvoeringsagenda archeologie loopt tot 2023. Naar verwachting worden de laatste acties inderdaad in 2023 uitgevoerd.

Implementeren uitvoeringsagenda van de erfgoednota ‘Wi-j doet ’t samen!’

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal- ten Dolle
We voeren samen met de gemeenten Aalten en Oost Gelre ons erfgoedbeleid uit. De komende periode richten we ons op:

- delen van nieuwe kennis over verduurzamen en interieurs;
- samenwerken met ondernemers, onderwijs, historische verenigingen, cultuursector en 100% Winterswijk in projecten als historische interieurs en 1572;
- implementatie Omgevingswet door het borgen van erfgoedwaarden in omgevingsplannen en door één commissie ruimtelijke kwaliteit te vormen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Erfgoed Oost Achterhoek is winnaar geworden van de BNG Bank Erfgoed publieksprijs 2022. Een bevestiging dat we ons de afgelopen jaren hebben onderscheiden in ons erfgoedbeleid en in de samenwerking.
Het thema duurzaamheid leeft enorm. In 2022 hielden we een expositie in het raadhuis over het verduurzamen van monumenten. Ook hebben we een magazine over het verduurzamen van monumenten gepubliceerd. In april en november hebben we een informatieavond gehouden voor monumenteigenaren. Deze avonden werden zeer druk bezocht. We hebben keukentafelgesprekken ingevoerd om eigenaren meer te ondersteunen in de aanpak van het verduurzamen van hun monument.
Het regionale project 'Een nieuwe tijd, wederopbouw in de Achterhoek' is afgerond met een festival op 1 juni in de DRU.
Door samenwerkingen en verbindingen ontstaat een culturele basis die veel evenementen in het centrum neerzet. Dat bleek wel uit het pilotproject 1572. Dit was een nieuwe samenwerking van ondernemers, culturele partijen, verenigingen, stichtingen, onderwijs en overheid.
Op 22 september heeft de raad de nieuwe verordening voor de nieuwe commissie ruimtelijke kwaliteit vastgesteld. Dit is de basis voor de integrale commissie: specialisten vanuit welstand, commissie cultuurhistorie en Platform Natuur en Landschap.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Volgens planning uitgevoerd.

Wat is het resultaat?
De culturele instellingen hebben moeilijke jaren gehad door corona. Als gemeente hebben we hen zo goed mogelijk ondersteund. Binnen het project 1572 hebben we veel activiteiten georganiseerd, van muurschilderingen tot een drukbezochte kerst op de Lappenbrink. Dit was ook bedoeld om het culturele leven na corona te stimuleren. Het project was succesvol. Ook was het een mooi voorbeeld van samenwerking tussen de culturele instellingen en ondernemers in Winterswijk zoals bedoeld in de Museum- en Centrumvisie.
De culturele instellingen hebben last van de gevolgen van de hoge energieprijzen. Zij kunnen een beroep doen op het gemeentelijk noodfonds.
De waardering van bewoners voor de lokale cultuur en geschiedenis blijkt uit het winnen van de BNG Bank Erfgoedpublieksprijs 2022.

2.2 Cultuur en ontspanning (sport)

Ambitie

In Winterswijk staan we voor een sterke sport- en beweeginfrastructuur. Sport en bewegen maakt onze inwoners vitaal en stimuleert ontmoetingen.
Relevante documenten:

- Sportnota
- Brede regeling combinatiefuncties
- Lokaal sportakkoord
- Regionaal sportakkoord

Doelstellingen

2.2.1 Sport betaalbaar en laagdrempelig houden.

- Onze voorzieningen en activiteiten op het gebied van sport en bewegen zijn uitdagend en toegankelijk, zodat ze in de behoeften van diverse doelgroepen voorzien.

Activiteiten

Eerlijk en simpel financieringssysteem voor sportverenigingen ontwikkelen en invoeren

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
In 2021 is onderzoek gedaan naar de financiering van sport in Winterswijk. Op basis hiervan heeft het college een vervolgopdracht gegeven, om een objectievere financiering voor sport in Winterswijk te realiseren en een systeem te ontwerpen dat eenvoudiger en evenwichtiger is. Dit onderzoek is inclusief de financiering van de sportaccommodaties in Winterswijk. De uitkomsten van het onderzoek zijn het eerste kwartaal beschikbaar.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Om te komen tot een evenredige verdeling van financiën in de sport, hebben we de financiering van sport onderzocht. Naar aanleiding van dit onderzoek is een rapport opgesteld en het college heeft kennisgenomen van het rapport. Er zijn verschillende scenario's. Er komt een vervolgopdracht, waarna het college een besluit kan nemen. Om te komen tot een gedegen (besluit) en uitlegbaar financieringssysteem voor de sportverenigingen in Winterswijk moet een aantal fases en werkzaamheden worden uitgevoerd. Deze waren in 2022 in volle gang. In 2023 ronden we deze af. De planning om in 2022 een scenario te kiezen is niet gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Momenteel voeren we de vervolgopdracht uit. De planning is om in april 2023 een nota bij het college aan te leveren. Vervolgens wordt deze nota in mei 2023 in de raad behandeld.

Doelstellingen

2.2.2 Sport en bewegen is voor iedereen toegankelijk.

- Jeugd die om financiële redenen niet kan sporten, verwijzen we naar het jeugdsportfonds.
- We creëren bewustwording over het belang van bewegen en een gezondere leefstijl door de inzet van buurtsportcoaches, beweegmakelaars en trainers.
- We stimuleren inwoners, die niet of weinig aan sport doen, om te gaan sporten/bewegen en elkaar te ontmoeten.

Activiteiten

Een beweegroute in de openbare ruimte voor iedereen; jong, oud of met een fysieke beperking

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
We stimuleren sport en bewegen van jong tot oud. Er zijn natuurlijk de gebruikelijke sportaccommodaties. Daarnaast maken we een beweegroute langs diverse organisaties en beweegplekken in Winterswijk. Hiermee motiveren we inwoners die niet of weinig bewegen om in beweging te komen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In de zomer van 2022 is voor inwoners en toeristen een beweegroute gerealiseerd in Winterswijk. Deze beweegroute is gevarieerd en biedt voldoende aanbod voor beginnende, gemiddelde en gevorderde sporters. Twee routes kunnen wandelend of rennend afgelegd worden. Langs de route staan palen met een QR-code. Na het scannen van de code ontvang je een oefening op maat van onze buurtsportcoaches en sportinstructeurs. Zoveel mogelijk is de bestaande sportinfrastructuur gebruikt. Verder word je via een app gemotiveerd te blijven bewegen. In totaal hebben 529 mensen de beweegroute afgelegd. De piek lag in september en oktober. Als het wenselijk is, gaan we uitbreiden naar andere plekken in Winterswijk.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De activiteit is afgerond.

Meer zichtbaarheid voor buurtsportcoaches/Actief Winterswijk

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

We maken Actief Winterswijk meer bekend. Inwoners moeten beter weten wat met sport en bewegen mogelijk is. De buurtsportcoaches, beweegmakelaars en ambassadeurs werken aan naamsbekendheid bij onze inwoners en instanties. Ze stimuleren sport en bewegen op tal van plekken en bij diverse organisaties.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is volop ingezet op grotere bekendheid van team Actief Winterswijk. Inwoners wisten onze buurtsport- en cultuurcoach en beweegmakelaar steeds meer te vinden. De wekelijkse activiteiten werden door 20 personen bezocht. Grote evenementen trokken ongeveer 100 tot 250 bezoekers. Op sociale media en in de krant verscheen geregeld informatie van team Actief Winterswijk. Ook qua kleding en herkenbaarheid (banners, vlaggen) zijn flinke stappen gezet. Daarnaast begaven onze buurtsport- en cultuurcoaches zich steeds meer in de wijken, tussen de mensen. Met diverse sectoren (onderwijs, sport, zorg) werd samengewerkt. De doorgaande lijn wordt voortgezet, zodat nog meer mensen die nu nog niet of te weinig bewegen, bereikt worden. De kracht zit hem in herhaling van de boodschap en in goed zichtbaar en bereikbaar zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De werkzaamheden zijn volgens planning uitgevoerd.

Doelstellingen

2.2.3 Bredere invulling en bezetting van sportaccommodaties.

Activiteiten

Meer sport/bewegen op sportaccommodaties en in de openbare ruimte

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Met onze sportnota ‘Sport beweegt Winterswijk’ en het lokaal sportakkoord 'Heel Winterswijk beweegt' stimuleren we sporten en bewegen. Jeugd, senioren, sportverenigingen en vitale werknemers krijgen extra aandacht. Onze sportaccommodaties benutten we meer en zetten we multifunctioneler in. Voorheen hebben we dit al gedaan bij Sportpark Jaspers. Nu breiden we dit uit naar FC Trias, Hickory en Archeus. In de openbare ruimte en natuur gaan we gericht bewegen met (inactieve) inwoners.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Inwoners in Winterswijk konden volop meedoen met sportstimuleringsprogramma's die door onze buurtsport- en cultuurcoaches, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties werden georganiseerd. Daar waar belemmeringen waren ging de beweegmakelaar met de inwoner in gesprek om ze vervolgens naar een bewegingsvorm toe te leiden. Ook werden laagdrempelige beweegactiviteiten aangeboden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Activiteiten lopen volgens planning en in afstemming met lokale organisaties.

Doelstellingen

2.2.4 Samenwerkingspartner van Achterhoek in Beweging.

- Met de Achterhoekse gemeenten zetten we in op sport en bewegen in de regio.

Activiteiten

Uitvoeren activiteiten Achterhoek in beweging en lokaal sportakkoord

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Met het team Achterhoek in Beweging zetten we in 2022 in op de volgende thema's:
- Gezonde jeugd;
- Vitaal ouder worden;
- Uniek sporten;
- Evenementen;
- Open clubs.

Deze thema's sluiten aan bij onze plannen uit de sportnota en het lokaal sportakkoord. Per thema mobiliseren we drie Winterswijkse verenigingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Achterhoek in Beweging is, waar mogelijk, ondersteunend aan programma's en activiteiten waarop wij inspelen. Voorbeelden hiervan zijn Old Stars, Beweegmakelaar, sportakkoord, Iedereen doet mee. Regionaal is er geregeld afstemming tussen de buurtsport- en cultuurcoaches en sportverenigingen. Waar het kan trekken we gezamenlijk op, maar we voeren lokaal uit. In 2022 is meerdere malen regionaal afgestemd tussen de buurtsportcoaches en beweegmakelaars. Er is

een gezamenlijke monitor gehouden onder de Achterhoekse sportaanbieders. De sportakkoorden zijn regionaal besproken; waar nodig is lokaal actie ondernomen. We hebben regionaal en lokaal ingezet op vitale medewerkers. We hebben meegedaan met E-sports voor jongeren. Ook kwam het WK volleybal aan bod; daarop hebben ook onze volleybalverenigingen ingespeeld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Activiteiten zijn volgens planning verlopen.

Indicatoren

- De sportverenigingen vertegenwoordigen 33% van de inwoners. 50% van de sportverenigingen participeren in programma's en activiteiten van Actief Winterswijk.

De gesubsidieerde sportverenigingen vertegenwoordigen 25% van de inwoners. Het aantal actieve sporters bedraagt 45%. Bijna alle sportverenigingen participeren in activiteiten van Actief Winterswijk. Dit varieert van het bijwonen van voorlichtingsavonden tot het organiseren en deelnemen aan activiteiten van Actief Winterswijk.

- De Achterhoekse gemeenten geven op thema's een boost aan Achterhoek in Beweging.

Gezamenlijk zetten we in op programma's als Old Stars (sportstimulering voor ouderen), lokale sportakkoorden, uniek sporten, evenementen en talentontwikkeling. Verder monitoren we bij de verenigingen hoe het gaat en waar men staat.

- Door het sportakkoord Winterswijk sluiten externe organisaties als onderwijs, zorg en bedrijfsleven zich aan bij activiteiten voor sport en bewegen in Winterswijk.

Onderwijs, zorg en bedrijfsleven hebben zich inderdaad aangesloten bij het sportakkoord en participeren in werkgroepen. Met verschillende programma's hebben we zo'n 3.000 mensen bereikt.

Wat is het resultaat?

Doel van dit programma is om sport betaalbaar en laagdrempelig te houden. Ook in 2022 hebben we hiervoor samengewerkt met veel partijen zoals scholen. Actief Winterswijk was actief in buurten en op scholen om vooral mensen te bereiken die niet uit zichzelf in actie komen. Nadat de coronamaatregelen waren afgeschaft konden weer volop activiteiten georganiseerd worden. De beweegroute is ingezet om laagdrempelig, goedkoop sporten in de openbare ruimte te stimuleren. Ook regionaal hebben we samengewerkt aan aansprekende beweegactiviteiten. Met de activiteiten hebben we ongeveer 3.000 mensen bereikt.

2.3 Inkomen en participatie

Ambitie

Iedereen doet mee en niemand staat aan de kant.
Relevante documenten-

- Integrale verordening sociaal domein
- ‘Samen aan het stuur’
- Beleidskader 2018-2022 Sociaal Domein ‘Meedoen in Winterswijk’
- Beleidsnotitie Wet inburgering 2022

Doelstellingen

2.3.1 We begeleiden zoveel mogelijk mensen naar werk en financiële onafhankelijkheid.

- We geven uitvoering aan de opgave ‘Iedereen doet mee’.

Activiteiten

Realiseren van een doorgaande ontwikkellijn van arbeidsmatige dagbesteding naar betaald werk

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
De nieuwe organisatie Fijnder zorgt voor een doorgaande ontwikkellijn, van arbeidsmatige dagbesteding tot regulier werk. De ontwikkellijn is gericht op een optimale ontwikkeling van de cliënt. Daarbij is het voor de cliënt ook mogelijk, als dat door persoonlijke omstandigheden nodig is, om een stapje terug te zetten. Dit kan, omdat Fijnder een compleet en samenhangend aanbod heeft voor de hele doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarbij zetten we extra in op de overgang van jongeren van het praktijkonderwijs/voortgezet speciaal onderwijs, naar de arbeidsmarkt. Hiermee voorkomen we uitval en thuiszitten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Vanaf 1 januari 2022 zijn Sociale Dienst Oost-Achterhoek en Werkbaan Oost samengevoegd tot het werkleerbedrijf Fijnder. Vanaf 1 maart 2022 hebben beide organisaties hun intrek genomen in een bedrijfspand op het industrieterrein in Groenlo. Daarmee is de samenvoeging ook fysiek een feit. De samenvoeging op zich maakt de nieuwe organisatie nog geen werkleerbedrijf; daarvoor is een omslag in denken en doen nodig. Mede door de organisatiewijziging is het niet gelukt om de arbeidsmatige dagbesteding, als onderdeel van de doorgaande ontwikkellijn, al in 2022 te realiseren. In 2022 zijn wel de voorbereidingen getroffen. Zo kan Fijnder in het eerste kwartaal van 2023 op kleine schaal met de arbeidsmatige dagbesteding beginnen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Uitvoering geven aan de aanpak van armoede

Omschrijving (toelichting)

Wethouders: Schepers-Janssen

Zie hiervoor de toelichting die is opgenomen in het hoofdstuk Opgaven.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 voerden we een monitor uit om de opgave Armoedevrij Winterswijk te evalueren. Het is een lerende monitor. Hierbij kijken we in fase 1 naar: wat ging goed, wat kan anders en waar moeten we mee stoppen. In fase 2 van de monitor kijken we vooruit: wat willen we met elkaar bereiken, welke activiteiten passen daarbij en wie gaan deze activiteiten uitvoeren.

Dit doen we samen met stichting Platform Armoedevrij Winterswijk. Deze stichting krijgt steeds meer positie in Winterswijk. Daardoor wordt de opgave ook steeds meer van de Winterswijkse samenleving. In oktober 2022 zijn we gestart met de Taskforce Bestaanszekerheid. Vanuit deze taskforce zijn verschillende maatregelen genomen om de gevolgen van de energiecrisis voor inwoners, instellingen en bedrijven te dempen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De monitor is opgeleverd. Deze vertalen we naar een uitvoeringsagenda. Er is veel ambtelijke capaciteit gestoken in de gevolgen van de energiecrisis. Daardoor wordt de nieuwe uitvoeringsagenda pas in 2023 opgeleverd.

Doelstellingen

2.3.2 Voor mensen die geen werk vinden, zoeken we wegen om maatschappelijk actief te blijven.

- De intake voor Werk en Inkomen maakt onderdeel uit van een brede integrale intake sociaal domein.
- We realiseren een goed functionerend werkleerbedrijf met een doorgaande ontwikkellijn van arbeidsmatige dagbesteding tot uitstroom naar betaald werk.

Doelstellingen

2.3.3 We beheersen de toename van het aantal bijstandsgerechtigden.

Activiteiten

Stabilisering van het aantal bijstandsgerechtigden

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Jansen

Door de verwachte economische gevolgen van de coronacrisis, houden we rekening met een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden met 3,5%. Het werkleerbedrijf Fijnder doet zijn uiterste best de stijging zoveel mogelijk te beperken. Dit doet het bedrijf door in te zetten op om- en bijscholing voor beroepen waar krapte is, door loonkostensubsidies te verstrekken om het voor werkgevers aantrekkelijk te maken mensen in dienst te nemen, maar ook door het inzetten van jobcoaching.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De ontwikkeling van het bestandsvolume is naar aanleiding van de Eerste bestuursrapportage bijgesteld op de nullijn. Uit de bestandscijfers van Fijnder van 31 december 2022 blijkt dat het bestand van gemeente Winterswijk in 2022 is gedaald met 3,6%. De bestandsafname is vooral toe te schrijven aan een lagere instroom ten opzichte van 2021.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Doelstellingen

2.3.4 We nemen als werkgever maatschappelijke verantwoordelijkheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Activiteiten

Toevoegen van een garantiebaan bij gemeente Winterswijk

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal - ten Dolle
De afgelopen jaren gold een quotum voor garantiebanen. Voor de gemeente Winterswijk betekende dat zes garantiebanen. Daarvan hebben we er vier intern ingevuld. Door veranderende wet- en regelgeving is het quotum losgelaten en is de definitie verbreed, met garantiebanen die ontstaan bij partners en ondernemers aan wie wij opdrachten verlenen. Voor 2022 gaan wij uit van één aanvullende garantiebaan met een uitloop naar 2023.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Vooralsnog voldoen wij nog steeds aan het quotum.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Doelstellingen

2.3.5 Nieuwkomers krijgen een integraal inburgeringsaanbod.

- We voeren de regie over de inburgering van nieuwkomers (statushouders).

Activiteiten

Regievoeren op de inburgering van nieuwkomers

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Jansen
De nieuwe Wet inburgering gaat per 1 januari 2022 in. De gemeente heeft de regie. We bieden nieuwkomers (statushouders) een integraal traject aan, op basis van een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP). Dit traject houdt naast een combinatie van leren en werken, ook ondersteuning in op een aantal levensgebieden, zoals financiën en gezondheid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Hoewel de nieuwe Wet inburgering 2021 per 1 januari 2022 van kracht was, vielen de meeste gehuisveste statushouders nog onder de oude wet. Zowel deze groep nieuwkomers als de nieuwkomers die vallen onder de nieuwe wet zijn begeleid in de geest van de nieuwe wet.
De brede intakes en PIP's (Plan Inburgering en Participatie) zijn binnen de gestelde termijnen door Fijnder uitgevoerd.
Voor de gekoppelde statushouders in het AZC Winterswijk werd dit traject ook al opgestart. Zo kon hun inburgering snel van start.

Het Financieel ontzorgen is in de praktijk zeer moeizaam uit te voeren. Financieel ontzorgen is daarom alleen toegepast op de huurbetalingen. Daarnaast hebben de maatschappelijk begeleiders op maat geholpen met financiële zaken.
In het najaar is de eerste groep gestart met de training Financiële zelfredzaamheid. Evaluatie hiervan vindt plaats in 2023.

De maatschappelijke begeleiding verliep goed. Er waren korte lijnen tussen de begeleiders en inburgeraars om hen te helpen bij de participatie in Winterswijk. Voor de meeste nieuwkomers onder de nieuwe wet was het nog te vroeg voor (vrijwilligers)werk of deelname aan activiteiten. Deelname aan de fietsles is wel opgestart.

Het Rijk heeft gevraagd om versneld statushouders op te vangen. Daarom hebben we ervoor gekozen om veertig aan Winterswijk gekoppelde statushouders in een tijdelijke voorziening te huisvesten. Dit is de HAR-locatie in Lichtenvoorde . In 2022

zijn hiervan achttien personen ingestroomd. Er is een start gemaakt met de Brede Intakes en PIP's. In een gezamenlijke bijeenkomst zijn de bewoners ingelicht over belangrijke regelzaken, de werking van zorg, onderwijs, financiële zaken en het inburgeringstraject.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De wet is volgens planning ingevoerd. De meeste 'nieuwe-wet'ers' kwamen in de tweede helft van 2022 in de gemeente wonen. Daarom zijn nog niet alle stappen van de inburgeringswet uitgevoerd.

Activiteiten opvang Oekraïners

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Er is een gemeentelijke opvanglocatie ingericht voor vluchtelingen uit Oekraïne. Het betreft duurzame opvang voor ongeveer 175 Oekraïense vluchtelingen op de locatie van de Vredense Hof in Winterswijk.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De opvanglocatie is medio april 2022 in gebruik genomen en is beschikbaar tot april 2023, met de mogelijkheid te verlengen tot uiterlijk september 2024.
De instroom verliep gefaseerd. Per september 2022 was de opvanglocatie volledig bezet. De organisatie is goed ingeregeld door de locatie manager.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De opvanglocatie is beschikbaar tot april 2023, met de mogelijkheid te verlengen tot uiterlijk september
2024.

Indicatoren

- Het uitkeringsbestand neemt maximaal 3,5% toe (als gevolg van de coronacrisis).

Het uitkeringsbestand is afgenomen met 3,6%, vooral door een lagere instroom dan in 2021.

- Uitkomen met rijksbudget voor de inkomensvoorzieningen.

We komen niet uit met het rijksbudget voor de inkomensvoorzieningen. Het rijksbudget is ten opzichte van 2021 sterk gedaald. Daardoor waren de uitgaven voor de inkomensvoorzieningen hoger dan het ontvangen budget.

Wat is het resultaat?

Doel van dit programma is om zoveel mogelijk mensen naar werk en (financiële) onafhankelijkheid te begeleiden. In de opgave Armoede werken we daarom structureel aan het bestrijden van armoede. Onze evaluatie vormt de basis voor maatregelen om armoede duurzamer te bestrijden.
Fijnder ontwikkelt de doorgaande ontwikkellijn om zo veel mogelijk mensen te laten uitstromen naar (betaald) werk. Met de arbeidsmatige dagbesteding van Fijnder is hierin een belangrijke stap gezet. Mensen met een laag inkomen ondersteunen we met speciale regelingen. Met dit minimabeleid kunnen zij en hun kinderen blijven meedoen in de samenleving. In 2022 hebben we de energietoeslag uitbetaald aan mensen met een laag inkomen, als tegemoetkoming in de hoge energiekosten.
De nieuwe Wet inburgering is ingevoerd. Doel hiervan is dat nieuwkomers zich zelfstandig kunnen redden in de Nederlandse samenleving. De gemeente heeft de integrale regie.
De instroom van Oekraïense vluchtelingen was een onverwachte gebeurtenis in 2022. We hebben in hoog tempo de opvang van 175 Oekraïners in de Vredense Hof gerealiseerd.

2.4 Educatie

Ambitie

Gelijke kansen voor ieder kind, we bieden kinderen optimale ontwikkelingskansen.
Relevante documenten:

- Visie onderwijsvoorzieningen gemeente Winterswijk
- Notitie onderzoek Realisatie onderwijs visie gemeente Winterswijk
- Beleidsnotitie Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- Integraal huisvestingsplan 2021-2037

Doelstellingen

2.4.1 Continuïteit in (zorg)onderwijs door het bieden van een doorgaande lijn van voorschoolse educatie naar volwasseneducatie.

- We voorkomen ontwikkelingsachterstanden van jonge kinderen bij de start van basisonderwijs door - samen met partijen uit het veld - in te zetten op onderwijsachterstandenbeleid (voor- en vroegschoolse educatie).

Activiteiten

Opstellen geactualiseerd beleidsplan VVE

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Samen met de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)-werkgroep is het jaarprogramma samengesteld voor 2022. Het jaarprogramma is gebaseerd op de in november 2021 vastgestelde beleidsnotitie Voor- en Vroegschoolse Educatie, die loopt van 2022 tot en met 2024. De werkgroep heeft de kwaliteit van de VVE-projecten gemonitord. Ook zijn de criteria vastgesteld voor de honorering van de VVE-activiteiten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 hebben we een inspiratiedag georganiseerd over inclusieve kinderopvang en inclusief onderwijs. Dat deden we samen met een afvaardiging van de kinderopvang en het onderwijs. De werkgroep VVE heeft zich in 2022 verder beziggehouden met de lopende VVE-activiteiten van kinderopvang en onderwijs, ook om de samenhang en doorlopende lijn hierin te versterken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Werd conform afspraken uitgevoerd.

Doelstellingen

2.4.2 Onderwijs sluit aan op de arbeidsmarkt.

- We versterken de relatie tussen onderwijs, ondernemers en kennisinstellingen.

Activiteiten

Deelname aan het lokaal educatief agendaoverleg (LEA)

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Het lokale onderwijsbeleid is veelomvattend en omvat veel deelterreinen die bijdragen aan onze ambities. Vele partners zijn betrokken bij het realiseren van deze ambities. De Lokale Educatieve Agenda is het overleg waar bestuurlijke afspraken op lokaal niveau vorm krijgen. Denk bijvoorbeeld aan inclusie en armoede, onderwijs en jeugdzorg, onderwijs en aansluiting op de arbeidsmarkt, en onderwijshuisvesting.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Conform afspraken overleg gepleegd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Doelstellingen

2.4.3 Winterswijkers hebben kennis van de Duitse taal.

- We promoten buurttaalonderwijs en bieden het Goethe-certificaat aan.

Activiteiten

Regionale samenwerking uitvoering Leerplichtwet

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
In 2022 starten we met de regionale coördinatie leerplicht, kwaliteitsborging en verdere professionalisering. Landelijke ontwikkelingen worden centraal gecoördineerd, zodat niet iedere leerplichtambtenaar dit zelf hoeft te doen. Hierdoor ontstaat een uniforme werkwijze in de regio. Dit schept duidelijkheid voor ketenpartners, leerlingen en hun ouders. De leerplichtambtenaar wordt ontzorgd en kan zich blijven richten op leerlingen die verzuimen en op zorgleerlingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De regionale samenwerking is in 2022 van start gegaan. De ervaringen zijn positief en beantwoorden aan de doelstelling. De implementatie is inmiddels afgerond.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Uitvoeren gemeentelijk aandeel in Nationaal Programma Onderwijs

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Gemeenten hebben NPO (Nationaal Programma Onderwijs) budget gekregen voor hun rol in voorschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs tot en met schooljaar 2024-2025.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Vanuit de Rijksoverheid is ondersteuning geboden aan kleine gemeenten met een hoge onderwijsachterstand. Deze ondersteuning hield in dat onder begeleiding van een extern adviseur samen met de gemeente en het onderwijs een plan van aanpak is opgesteld. Dit plan van aanpak is voor de zomervakantie 2022 afgerond. Vanaf september 2022 is de gemeente gestart met de eerste activiteiten in het kader van NP Onderwijsbudget. De activiteiten die door de gemeente worden gefinancierd zijn gericht op drie pijlers: het versterken van de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen, extra aandacht voor kansengelijkheid en uitbreiding van het leesaanbod voor leerlingen. Binnen deze pijlers bestaan de activiteiten bijvoorbeeld uit workshops en lessen in de klas vanuit de bibliotheek en lezingen door bekende schrijvers voor middelbare scholieren. Cultuureducatie wordt ingezet om kansengelijkheid te bevorderen. Een andere activiteit is het aanpassen van de buitenruimte bij middelbare scholen, zodat cultuur, sport en ontspanning beter tot uiting kunnen komen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We bieden het Goethe-certificaat aan

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen
Schaersvoorde stopt na het huidige schooljaar met zijn onderwijs aanbod in Winterswijk en daarmee met het aanbieden van Goethe Duits. Het Gerit Komrij College overweegt het Goethe Duits met ingang van het volgende schooljaar juist te gaan aanbieden/voort te zetten. Een overleg van GKC en gemeente hierover en over een eventuele gemeentelijke bijdrage voor deze onderwijsactiviteit, zoals nu ook het geval is, is recent van start gegaan.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 zijn er op Schaersvoorde Winterswijk geen lessen gegeven om een Goethe-certificaat te behalen. Na het vertrek van de coördinator kon dienst vrijgekomen positie niet worden ingevuld. Ook vanwege de beëindiging van het Schaervoorde-onderwijs in Winterswijk half 2023 zijn de Goethe-lesactiviteiten helemaal gestopt.
Ook op het Gerrit Komrij College konden de lessen voor een Goethe-certificaat in 2022 niet worden voortgezet.

Doelstellingen

2.4.4 Aanbod van onderwijs passend bij keuzevrijheid en nabijheid (primair onderwijs en voortgezet onderwijs).

- We ondersteunen en faciliteren initiatieven die zijn gericht op het ontwikkelen van integrale kindcentra.

Activiteiten

Uitvoeren eerste fase 2021-2026 van het Integraal huisvestingsplan (IHP) 2021-2037

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen
Onderwijs, kinderopvang, belangenverenigingen en gemeente voeren het Integraal huisvestingsplan 2021-2037 (IHP) uit. Het plan heeft een looptijd van zestien jaar en we actualiseren het als de ontwikkelingen erom vragen.
In de eerste fase 2021-2026 ontwikkelen we nieuwbouw van basisscholen in de buurtschappen Woold, Kotten, Miste en Meddo. En daarnaast de vervanging van de Schakel, de Julianaschool, de Korenburg en de Vrije School de Esch.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het projectplan IHP heeft de realisatie van onderwijs/onderwijshuisvesting in de buurtschappen de hoogste prioriteit. Het overleg met het onderwijs en alle betrokken partijen in de buurtschappen is in januari 2022 van start gegaan.
Eind tweede kwartaal is van de werkgroep Buurtschappenonderwijs een advies ontvangen over het behouden van onderwijs in de buurtschappen. In dit advies wordt de zienswijze van buurtschappen, maatschappelijke organisaties, ouders en scholen uiteengezet. Het bestuurlijk overleg hierover is na de zomervakantie 2022 opgepakt.
Het is de bedoeling dat in het buitengebied een nieuwe school gebouwd wordt voor de leerlingen van school Kotten, Woold en Miste-Corle. De plek hiervoor moet nog bepaald worden. De genoemde scholen worden samengevoegd tot één school in het nieuwe gebouw. Dit plan moet in de eerste fase IHP (2022-2026) uitgevoerd worden.
Voorts is in 2022 het overleg over de realisatie van een Integraal Kind Centrum in Winterswijk Zuid-West van start gegaan. Betrokken partijen zijn de schoolbesturen ACCENT, SOPOW, De Korenburg, Kinderopvang SWW en ZoZijn. Het overleg moet leiden tot een overeenkomst met een gedeelde onderwijsvisie. Het gezamenlijk doel is een inclusief onderwijs-kindcentrum met mogelijk een gymvoorziening.
Met de vaststelling van de nieuwe Dorpsvisie Meddo heeft ook een eerste verkennend gesprek plaatsgehad met het schoolbestuur van basisschool 't Kempken. Dit gesprek ging over de plaats van de school in de dorpsvisie en de keuze tussen renovatie en nieuwbouw voor deze school. Dit wordt in 2023 vervolgd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Doelstellingen

2.4.5 We bieden ontwikkelperspectief voor de lokale onderwijshuisvesting van het basis- en het voortgezet onderwijs.

- We zorgen voor goede, toekomstbestendige en goed bezette onderwijsgebouwen in onze gemeente.

Activiteiten

Uitvoeren eerste fase 2021-2026 van het Integraal huisvestingsplan (IHP) 2021-2037

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen
Onderwijs, kinderopvang, belangenverenigingen en gemeente voeren het Integraal huisvestingsplan 2021-2037 (IHP) uit. Het plan heeft een looptijd van zestien jaar en we actualiseren het als de ontwikkelingen erom vragen.
In de eerste fase 2021-2026 ontwikkelen we nieuwbouw van basisscholen in de

buurtschappen Woold, Kotten, Miste en Meddo. En daarnaast de vervanging van de Schakel, de Julianaschool, de Korenburg en de Vrije School de Esch.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het projectplan IHP heeft de realisatie van onderwijs/onderwijshuisvesting in de buurtschappen de hoogste prioriteit. Het overleg met het onderwijs en alle betrokken partijen in de buurtschappen is in januari 2022 van start gegaan.
Eind tweede kwartaal is van de werkgroep Buurtschappenonderwijs een advies ontvangen over het behouden van onderwijs in de buurtschappen. In dit advies wordt de zienswijze van buurtschappen, maatschappelijke organisaties, ouders en scholen uiteengezet. Het bestuurlijk overleg hierover is na de zomervakantie 2022 opgepakt.
Het is de bedoeling dat in het buitengebied een nieuwe school gebouwd wordt voor de leerlingen van school Kotten, Woold en Miste-Corle. De plek hiervoor moet nog bepaald worden. De genoemde scholen worden samengevoegd tot één school in het nieuwe gebouw. Dit plan moet in de eerste fase IHP (2022-2026) uitgevoerd worden.
Voorts is in 2022 het overleg over de realisatie van een Integraal Kind Centrum in Winterswijk Zuid-West van start gegaan. Betrokken partijen zijn de schoolbesturen ACCENT, SOPOW, De Korenburg, Kinderopvang SWW en ZoZijn. Het overleg moet leiden tot een overeenkomst met een gedeelde onderwijsvisie. Het gezamenlijk doel is een inclusief onderwijs-kindcentrum met mogelijk een gymvoorziening.
Met de vaststelling van de nieuwe Dorpsvisie Meddo heeft ook een eerste verkennend gesprek plaatsgehad met het schoolbestuur van basisschool 't Kempken. Dit gesprek ging over de plaats van de school in de dorpsvisie en de keuze tussen renovatie en nieuwbouw voor deze school. Dit wordt in 2023 vervolgd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Indicatoren

- Aantal deelnemers voor- en vroegschoolse educatie: 80

Het aantal deelnemers aan de VVE is 97. In 2022 is ruim voldaan aan de indicator voor het aantal deelnemende peuters bij de VVE.

- Percentage geïndiceerde deelnemers VVE-peuteropvang: 98%

In 2022 is 75% van het aantal peuters met een indicatie voor VVE-peuteropvang gestart met VVE. De overige 25% heeft wel VVE nodig, maar ouders besloten om het kind niet aan te melden. Enkele kinderen zijn wel naar bijvoorbeeld logopedie gegaan. Dat aantal is ongeveer 8% van de kinderen met een VVE-indicatie.

Daarmee komt het totaal op 83% voor kinderen die wel hulp krijgen van een professional.

- Aantal uitgereikte Goethe-certificaten: 60

In 2022 zijn geen Goethe-certificaten uitgereikt.

- Percentage leerlingen dat zonder diploma van school afgaat (voortijdige schoolverlaters) is lager dan het regionale gemiddelde: 1,4%.

Het percentage is in 2021 1,78. De cijfers van 2022 zijn nog niet beschikbaar.

Wat is het resultaat?

Met dit programma willen we kinderen zoveel mogelijk gelijke kansen te bieden. Daarvoor zetten we Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) in. Het bereik van dit aanbod is goed, maar nog niet optimaal. Nog niet alle ouders maken er gebruik van. Gelijke kansen bieden we ook door de bouw van nieuwe scholen waar gewerkt wordt volgens het principe van het Integraal Kindcentrum (IKC). De planvorming voor de bouw van nieuwe scholen ligt op koers.
De bevordering van het Duitstalig onderwijs stagneert. Er zijn geen Goethe-certificaten uitgereikt.

2.5 Economie

Ambitie

Winterswijk heeft een veelzijdige economie met een sterke industrie, een succesvol winkelcentrum, omvangrijk toerisme, hoogwaardige zorg en een bedrijvig buitengebied, waar landbouw en ander ondernemerschap in balans zijn met de natuurlijke omgeving.
De verschillende sectoren versterken elkaar en dat maakt onze economie minder kwetsbaar. Het zorgt voor een omvangrijke, gevarieerde arbeidsmarkt waar ieder passend werk kan vinden.
Relevante documenten:

- Beleidsnota Economie Winterswijk 2017
- Omgevingsvisie buitengebied 2019
- Centrumvisie 2021
- Raadsbesluit locatiekeuze nieuw bedrijventerrein 2021

Doelstellingen

2.5.1 Er is voldoende ontwikkelruimte voor de Winterswijkse industrie.

- We maken een omgevingsvisie voor en starten met de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein.
- We houden en maken bestaande bedrijventerreinen toekomstbestendig.

Activiteiten

Maken van een omgevingsvisie voor een nieuw bedrijventerrein

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
Voor het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein stellen we een omgevingsvisie op. Aansluitend starten we met de fasegewijze ontwikkeling.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De omgevingsvisie beoogt de kwaliteiten van het nieuwe bedrijventerrein uit te werken, zoals de toegelaten milieucategorieën, bouwhoogte, typen bedrijven, wateroplossingen en landschappelijke inpassing. Participatie van belanghebbende bedrijven, organisaties en personen krijgt een belangrijke plaats in het proces om te komen tot de visie. Van elke denkbare locatie wordt verwacht dat het proces complex zal zijn. Daarom houden we rekening met externe inhuur voor onafhankelijke procesbegeleiding en advisering.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
In 2022 is na de verkiezingen besloten om de locatiekeuze voor het nieuwe bedrijventerrein te heroverwegen. Totdat de nieuwe locatie bekend is, wachten we met de visie.

Opzetten en uitvoeren programma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
We streven een integrale aanpak na, waarbij we werken aan de kwaliteit van de bestaande bedrijventerreinen. Deels met lopende inspanningen, zoals het duurzaamheidsprogramma en het Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen (KVO-B). Deels met nieuwe inspanningen, zoals stedelijke herverkaveling en een vorm van parkmanagement.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In samenwerking met industriekring OWIN zijn er twee subsidieaanvragen in voorbereiding bij provincie Gelderland. De ene voor een haalbaarheidsstudie naar parkmanagement op bedrijventerreinen. De andere voor het opzetten van een programma met fysieke maatregelen op bedrijventerreinen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Dit project loopt door in 2023

Doelstellingen

2.5.2 We groeien door als aantrekkelijk winkelcentrum voor inwoners, regio, het Duitse verzorgingsgebied en onze toeristische gasten.

- We werken opgavegericht aan centrumontwikkeling.

Activiteiten

Opgavegericht werken aan centrumontwikkeling, met de centrumvisie en uitvoeringsagenda als leidraad

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Zie voor meer informatie het hoofdstuk Opgaven.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
We werken opgavegericht aan de vastgestelde uitvoeringsagenda. Enkele activiteiten waaraan we hebben gewerkt:

- We zijn gestart met de grootste activiteit in de uitvoeringsagenda, namelijk de kwaliteitsimpuls voor de Markt. Het bureau OKRA gaat het ontwerp voor de markt participatief ontwerpen. We hebben ook inspiratiebezoeken en participatiebijeenkomsten georganiseerd om kaders voor het ontwerp te verzamelen.
- Door 100% Winterswijk is een bezoek aan softwarebedrijf Tobitt georganiseerd voor innovatie in de winkelstraat.
- Voor meer beleving zijn muurschilderingen en activiteiten rondom 1572 gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
We voeren de uitvoeringsagenda samen met de partners uit.

Doelstellingen

2.5.3 We groeien door als aantrekkelijke toeristische bestemming, het aantal overnachtingen en dagbezoeken neemt toe.

- Toeristische samenwerking in Winterswijk en in de Achterhoek is gericht op aanbodontwikkeling en promotie.

Activiteiten

Uitvoeren regionale vrijetijdsagenda

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Vanuit onze regionale toeristische samenwerking, zijn we bezig met de uitvoering van de Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030. In 2022 werken we daarbij onder andere aan:

- Verbetering van het aanbod
- Onderscheidende profilering
- Gastvrijheid en vitaliteit van de toeristische sector

Eén van de concrete projecten is ‘Onbeperkt genieten in de Achterhoek’. Dit project sluit goed aan op de Winterswijkse opgave ‘Iedereen doet mee’.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De projecten uit de vrijetijdsagenda worden in regionaal verband uitgevoerd, met inzet van Achterhoek Toerisme en andere professionele bureaus.

- Er is onderzoek uitgevoerd naar de vitaliteit van de dagrecreatie in de Achterhoek.
- Er is een project uitgevoerd voor het moderniseren van de Toeristische opstappunten.

- Het project ‘Onbeperkt genieten in de Achterhoek’ is uitgevoerd.
- Er is onderzoek uitgevoerd naar de vitaliteit van de verblijfsrecreatie. Vervolgens is een programma opgestart waarmee ondernemers ondersteuning krijgen bij het verbeteren van de vitaliteit van het recreatiebedrijf.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De projecten uit de vrijetijdsagenda lopen volgens schema door in 2023.

Uitvoeren van de promotiecampagne paardentoerisme

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
In 2019 heeft Stichting Belangenbehartiging Ruiter en Koetsier Winterswijk e.o. een nieuw knooppuntensysteem aangelegd, met ondersteuning van gemeente en provincie. Vanwege de coronacrisis is er nog geen gerichte toeristische campagne opgezet voor deze nieuwe aanwinst. In 2022 gaat 100% Winterswijk, in opdracht van de gemeenten Winterswijk en Aalten, het paardentoerisme en het gebruik van deze routestructuur stimuleren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De promotiecampagne is in 2022 uitgevoerd door 100% Winterswijk.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De promotiecampagne wordt voortgezet in 2023.

Doelstellingen

2.5.4 Er is meer ondernemerschap in het buitengebied, in vormen die passend zijn en bijdragen aan de leefbaarheid.

- We stimuleren nieuw ondernemerschap in het buitengebied.

Activiteiten

Ondersteunen van Ondernemers Buitengebied Winterswijk in de stimulering van nieuw ondernemerschap in het buitengebied

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
De afgelopen jaren heeft Ondernemersvereniging Buitengebied Winterswijk (OBW) alle vormen van ondernemerschap in het buitengebied in kaart gebracht. In 2022 ondersteunt de gemeente OBW bij de uitvoering van hun plan om meer ondernemerschap in het buitengebied te stimuleren. Dit past bij het programma Vitaal Platteland. De gemeente heeft € 20.000 cofinanciering gereserveerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
OBW heeft het project 'Buitengebied zoekt ondernemende bewoners' ingediend bij de Regio Achterhoek en hiervoor op 24 mei 2022 een subsidiebeschikking ontvangen. De hiervoor benodigde cofinanciering is verstrekt door gemeente Winterswijk. OBW loopt hiermee op koers met de uitvoering van dit project.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het project loopt van 2022 tot en met 2024.

Doelstellingen

2.5.5 De bovenregionale bekendheid van Winterswijk als aantrekkelijk plaats voor wonen, werken, winkelen en recreëren groeit.

- We onderhouden Euregionale netwerken, bouwen ze uit en organiseren contactmomenten met het bedrijfsleven.
- We starten een ondernemerspunt dat ondersteuning biedt aan de integrale economische ontwikkeling van Winterswijk (zie ook beleidsveld 4.3).

Activiteiten

Ontwikkelen Alumniprogramma Achterhoek, in samenwerking met thematafel Smart werken & Innovatie en Smarthub Achterhoek

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
Dit programma richt zich op het opbouwen van een netwerk, dat de Achterhoekse jeugd verbindt aan het Achterhoekse bedrijfsleven. De jeugd wordt onderdeel van het netwerk tijdens de eindfase van hun voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Winterswijk is initiatiefnemer en fungeert als pilotomgeving. De organisatie en uitvoering zijn in handen van Smarthub Achterhoek.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Voor dit project zijn enkele contactmomenten nodig met onderwijsinstellingen en Smarthub Achterhoek. Dit was de afgelopen twee jaren niet of slecht mogelijk vanwege corona. In het najaar van 2022 is het overleg met Smarthub Achterhoek en onderwijsinstellingen weer opgepakt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Door corona is er minder tijd aan besteed. Dit project loopt door in 2023.

Organiseren van innovatiecafébijeenkomsten

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
We organiseren meerdere laagdrempelige bijeenkomsten voor Winterswijkse ondernemers en onderwijsinstellingen, waarbij we ze in contact brengen met innovatiespecialisten. Hiervoor is € 15.000 begroot binnen de post bedrijfscontacten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 zijn geen innovatiecafébijeenkomsten georganiseerd. De organisatie van deze bijeenkomsten wordt gezien als een passende functie binnen het ondernemerspunt, waarvoor nu een haalbaarheidsstudie loopt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De organisatie van de innovatiecafébijeenkomsten is de afgelopen coronaperiode stilgevallen. Vanwege beschikbare capaciteit en prioriteitstelling is dit nog niet hervat. Doel is om dit in 2023 weer te organiseren.

Indicatoren

- Beschikbaarheid van direct uit te geven bedrijventerrein op korte termijn.

De gemeente heeft Steenfabriek de Vlijt aangekocht. Daarmee beschikt de gemeente over 4,8 ha bedrijventerrein dat op korte termijn uitgeefbaar is. De uitgifte van de Spoorzone verkeert in een vergevorderd stadium.

- Lange termijn reservering voor voldoende nieuwe bedrijventerreinen volgens vraag- en aanbodontwikkeling, zoals vastgelegd in het Regionaal Programma Werklocaties.

Het locatiekeuzeonderzoek voor een nieuw bedrijventerrein is opgestart.

- Groei van het aantal arbeidsplaatsen in Winterswijk (registratie op basis van de provinciale werkgelegenheidsenquête).

De werkgelegenheid in Winterswijk is in 2021 gegroeid met 0,3 % ten opzichte van 2020. De groei over de afgelopen vier jaren bedraagt 7%. Half 2023 komen de werkgelegenheidscijfers over 2022 beschikbaar.

- Het aantal toeristische overnachtingen groeit met gemiddeld 5% per jaar, van 750.000 in 2019 naar 1.000.000 in 2025 (registratie op basis van tweejaarlijks onderzoek door Achterhoek Toerisme).

Landelijke cijfers laten zien dat het aantal toeristische overnachtingen goed herstelt. Het binnenlandse toerisme is zelfs gegroeid met 11% in 2022 ten opzichte van 2019. Het inkomende toerisme heeft door corona een hardere klap gekregen, maar herstelt ook. In 2022 is het met 55% gegroeid ten opzichte van 2021. Toch ligt het nog 21% achter op 2019. Het sterkste herstel zien we vanuit Duitsland: dit ligt nog maar 5% achter op 2019.
In 2023 voert Achterhoek Toerisme een onderzoek uit naar de verblijfsrecreatie in de Achterhoekse gemeenten. Het beeld voor Winterswijk lijkt in ieder geval positief. De sterke landelijke groei van het binnenlandse toerisme en het sterke herstel vanuit Duitsland zijn gunstig voor Winterswijk. Daaraan geven we vanuit het coronaherstelbudget een extra impuls met de inzet van 100% Winterswijk op het terugwinnen van centrumbezoekers en toeristische gasten, onder andere uit Duitsland. Ondanks oorlog en energiecrisis verwacht het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen een verder herstel in 2023, met een binnenlandse groei van 2% en groei vanuit het buitenland met 16%.

- Geen toename van het aantal vierkante meters leegstand in het Winterswijkse winkelcentrum.

De leegstand in het kernwinkelgebied bedroeg 4.750 m2 in juli 2022. In juli 2021 was dat 5.370 m2. De winkelleegstand buiten de kern bedroeg in juli 2022 1.250 m2. Een jaar eerder was dat 45 m2.

- Toename van het aantal bezoekers van het Winterswijkse winkelcentrum.

We beschikken op dit moment niet over een betrouwbare geautomatiseerde continue telling. De handmatige telling in april 2022 telt 52.100 bezoekers per week. In juni 2021 was dat 46.400.

Wat is het resultaat?

Met het aankopen van Steenfabriek De Vlijt is een belangrijk stap gezet voor de benodigde kortetermijnontwikkelruimte voor de Winterswijkse industrie. De locatiekeuze van een nieuw bedrijventerrein in 2023 is hiervoor noodzakelijk.
Met het opstellen van de centrumvisie is een goede basis gelegd voor de ontwikkeling van ons winkelcentrum. De herinrichting van de markt is hierin een belangrijke stap. Vanuit het coronaherstelbudget heeft 100% Winterswijk een marketingimpuls gegeven aan het terugwinnen van centrumbezoekers en toeristische gasten, onder andere uit Duitsland. Vanuit ditzelfde budget heeft 100%

Winterswijk een marketingimpuls gegeven aan de bekendheid van Winterswijk als aantrekkelijke woon- en werkomgeving.
Vereniging Ondernemers Buitengebied is gestart met het project ‘Buitengebied zoekt ondernemende bewoners’. De gemeente en regio ondersteunen dit project. Hiermee werken we aan de economische vitaliteit en leefbaarheid van het buitengebied voor de lange termijn.

Financiële onderbouwing programma 2

Baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Rekening 2022	VerschilJR2022
Baten			
2.1 Cultuur	**36**	**229**	**193**
2.2 Sport	**717**	**717**	**0**
2.3 Inkomen en participatie	**11.899**	**11.800**	**-99**
2.4 Educatie	**1.441**	**1.047**	**-393**
2.5 Economie & Lobby	**117**	**1**	**-116**
Totaal Baten	**14.209**	**13.794**	**-415**
Lasten			
2.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten	**3.388**	**3.389**	**2**
2.1 Cultuur	**3.991**	**2.719**	**-1.273**
2.2 Sport	**2.137**	**2.108**	**-29**
2.3 Inkomen en participatie	**26.303**	**26.133**	**-171**
2.4 Educatie	**2.176**	**1.575**	**-600**
2.5 Economie & Lobby	**791**	**381**	**-410**
Totaal Lasten	**38.786**	**36.305**	**-2.481**
Onttrekkingen			
2.1 Cultuur	**0**	**0**	**0**
2.4 Educatie	**0**	**0**	**0**
2.5 Economie & Lobby	**450**	**75**	**-375**
Totaal Onttrekkingen	**450**	**75**	**-375**
Stortingen			
2.2 Sport	**25**	**25**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**-24.152**	**-22.462**	**1.691**

Cultuur en Sport

De hogere baten van € 193.000 worden voornamelijk verklaard door de vrijval van een bedrag van € 160.000 dat gereserveerd was voor het project Maalderij Kottenseweg.

De lagere lasten van € 1.273.000 worden grotendeels als volgt verklaard.

- lagere lasten Project Wooow € 262.000 V
- lagere lasten gebiedsontwikkeling Steengroeve € 1.000.000 V
- hogere lasten Maalderij Kottenseweg € 160.000 N

We stellen voor het restant voorbereidingsbudget voor het project Wooow van € 262.000 naar 2023 over te hevelen. Dit voorstel vloeit voort uit het besluit van de raad van 22 december 2022 om naast de uitwerking van het stedenbouwkundig plan en bijbehorende gebiedsexploitatie ook maximaal twee varianten voor toekomstbestendige huisvesting op alternatieve locaties en/of bestaande gebouwen te onderzoeken.

Ook voor het project gebiedsontwikkeling Steengroeve stellen we voor het budget van € 1.000.000 naar 2023 over te hevelen. Dit bedrag is door het college en raad toegezegd aan Stichting Terra Temporalis voor de realisatie van het Steengroeve Museum.

De toegekende provinciale subsidie voor de Maalderij Kottenseweg hebben we moeten terugbetalen aan de provincie. Het project ging namelijk niet door (zie ook toelichting hierboven bij de baten).

Inkomen en participatie

Het nadeel bij de baten van € 99.000 wordt grotendeels als volgt verklaard.

- lagere baten Tozo € 188.000 N

- lagere baten Bijstandsverlening zelfstandigen € 45.000 N
- hogere baten ziektegeld Wsw-medewerkers € 47.000 V
- hogere LIV-uitkering Sw-medewerkers € 45.000 V
- hogere baten Hulp aan Oekraïners € 149.000 V
- lagere baten Inburgeringsvoorzieningen € 106.000 N

We moesten in 2022 een bedrag van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) terugbetalen aan het Rijk. Deze gelden stonden volgens afspraak geparkeerd bij Fijnder.
Daarnaast moesten we in 2022 ook een bedrag terugbetalen aan het Rijk vanuit de regeling Bijstandsverlening zelfstandigen.
In 2022 hebben we meer ziektegeld ontvangen voor de Wsw-medewerkers.
De lage inkomensvoordeel-vergoeding (LIV) vanuit het Rijk is hoger uitgevallen.
We hebben vanuit het Rijk een voorschot ontvangen voor de kosten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Dit bedrag is hoger uitgevallen dan verwacht. Het deel van het ontvangen voorschot boven de werkelijke uitgaven is gereserveerd voor 2023.
De uitgaven voor de inburgeringsvoorzieningen zijn in 2022 lager uitgevallen dan het ontvangen rijksbudget. De niet bestede rijksmiddelen zijn geboekt naar de post Vooruitontvangen zodat deze beschikbaar blijven voor 2023.
Het voordeel bij de lasten van € 171.000 wordt grotendeels als volgt verklaard.
- lagere lasten uitvoeringskosten Fijnder € 60.000 V
- lagere lasten re-integratie € 65.000 V
- hogere personeelslasten Sw-medewerkers € 144.000 N
- hogere lasten Algemene bijstand € 331.000 N
- lagere lasten TOZO € 188.000 V
- lagere lasten inburgeringsvoorzieningen € 148.000 V
- hogere lasten Hulp aan Oekraïners € 149.000 N
- lagere lasten Energietoeslag € 416.000 V
- hogere lasten Bijzondere Bijstand € 105.000 N
-hogere lasten noodfonds bestaanszekerheid € 54.000 N

De uitvoeringskosten Fijnder en de lasten voor re-integratie zijn in 2022 lager uitgevallen.
De personeelskosten van de Sw-medewerkers zijn in 2022 met name door het uitbetalen van transitievergoedingen hoger uitgevallen dan begroot.
De uitgaven Algemene bijstand zijn lager uitgevallen dan in 2021. Door een fors lager rijksbudget is er ten opzichte van het rijksbudget echter wel een overschrijding geweest.
We moesten in 2022 een bedrag van de Tozo terugbetalen aan het Rijk. Deze gelden stonden volgens afspraak geparkeerd bij Fijnder (zie ook toelichting bij de baten). Per saldo zijn deze posten budgetneutraal.
Het beschikbare budget voor de inburgeringsvoorzieningen is in 2022 niet volledig benut. Dat komt doordat de instroom van personen die vallen onder de nieuwe inburgeringswet is achtergebleven. De gelden moeten beschikbaar blijven voor de inburgeringsvoorzieningen. Daarom stellen we voor een bedrag van € 134.000 over te hevelen naar 2023.
De werkelijke uitgaven voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne zijn hoger uitgevallen dan vooraf begroot. De werkelijke kosten worden echter volledig door het Rijk gecompenseerd (zie ook toelichting bij de baten).
De lasten voor de energietoeslag zijn lager uitgevallen dan het ontvangen rijksbudget. We stellen voor om het resterende budget van € 416.000 over te hevelen

naar 2023. Dan kunnen we dit budget gebruiken voor de voorgenomen verhoging van de inkomensnorm in 2023.
De uitgaven voor Bijzondere bijstand zijn in 2022 hoger uitgevallen.
De Raad heeft ultimo 2022 het noodfonds bestaanszekerheid in het leven geroepen. De toegezegde budgetten hebben we niet meer voor 2022 in de begroting op kunnen nemen en derhalve is er voor 2022 een overschrijding.

Economie en Lobby

De baten zijn € 116.000 lager uitgevallen. Dat komt door de kwijtschelding van de marktgelden binnen het Crisis- en herstelplan 2.0 vanwege corona in 2022 .
De uitgaven voor het Crisis- en herstelplan 2.0 zijn € 375.000 lager uitgevallen. Hiermee is het voordeel van € 410.000 bij de lasten grotendeels verklaard.
Hieronder een toelichting op bovengenoemd plan:
1. Stimuleringsmaatregelen die zowel de landbouw als de natuur ten goede komen: Staring Advies maakt een rapport over de toepassingsmogelijkheden bermmaaisel op agrarische grond in de gemeente Winterswijk. De kosten voor de rapportage zijn € 11.980 exclusief btw. De helft daarvan is bij opdracht betaald. Dit betekent dat het hiervoor begrote bedrag van € 50.000 deels vrijvalt.
2. De crisisbijdrage sport schrappen voor 2022. Hiervoor was € 75.000 gereserveerd. Dit is verwerkt door in de begroting geen rekening meer te houden met deze crisisbijdrage. Daardoor is een onttrekking aan de algemene middelen niet nodig.
3. Uitvoeren van een cadeaubonnenactie voor 100% Winterswijk € 50.000. Deze is uitgevoerd eind 2022.
4. Verlagen lokale lasten, zoals ook in 2021 is gedaan ter grootte van € 250.000. Denk aan marktgelden, precariobelasting terrassen en reclamebelasting. Dit is in de begroting geregeld door deze inkomsten niet te ramen. Daardoor is een onttrekking aan de algemene middelen niet nodig.
5. Overige: hiervoor was een budget van € 25.000 gereserveerd. In het Crisis- en herstelplan 2.0, onderdeel van de kadernota 2022, schreven we dat we meer inzicht wilden krijgen in psychische klachten door de coronapandemie. Datalab GO heeft dit onderzocht. De samenvatting van dit onderzoek is te vinden op https://storymaps.arcgis.com/collections/4c3d4526b1214b0e8e56a92d561737c0?item=1. Vergeleken met andere leeftijdsgroepen blijkt sinds de pandemie vooral onder de jeugd sprake van meer verveling. Ook voelt een groter deel van de jeugd zich vaker bang, eenzaam en/of gestrest. Daarom investeren we vanuit dit budget ‘overig’ in het stimuleren van jongeren om elkaar weer te ontmoeten en om leuke dingen te doen. Hiervoor zijn middelen zoals airhockey, karaoke en een tafelvoetbalspel aangeschaft en is ook een activiteit georganiseerd. Hiervoor is € 19.531 gebruikt. Aangezien de kosten voor het Criris- en herstelplan 2.0 lager zijn uitgevallen is de onttrekking aan de reserve ook lager uitgevallen.
Naast bovenstaand plan is ook het Herstelplan coronacrisis nog actief. Hieronder een korte toelichting op dit herstelplan.
De eerste maanden van 2022 golden nog diverse corona-beperkende maatregelen, waaronder zelfs een periode van lockdown. In die periode zijn nog een beperkt aantal verstrekkingen gedaan vanuit het sinds 2020 bestaande Crisis- en herstelbudget. De grootste uitgaven hadden betrekking op een extra subsidie voor Stichting Museum Villa Mondriaan en de verduurzaming van Theater De Storm. Daarnaast zijn diverse maatregelen uitgevoerd uit het Crisis- en herstelbudget 2.0, zoals opgenomen in de programmabegroting 2022.

In het coalitieakkoord van juni 2022 is beschreven dat het budget Herstelplan coronacrisis intact blijft totdat er minstens één jaar geen corona-beperkende maatregelen gelden. Bij de tweede prognose 2022 is het restantbudget 2022 overgeheveld naar 2023. Naar verwachting valt het budget half 2023 vrij.

Educatie

Het nadeel bij de baten van € 393.000 wordt als volgt verklaard.
- lagere baten Nationaal Programma Onderwijs € 284.000 N
- lagere baten Aanpassingen schoolgebouwen € 142.000 N

De inkomsten vanuit het Rijk zijn bij beide onderdelen wel ontvangen, alleen zijn de uitgaven nog niet volledig gerealiseerd. Dit betekent dat de niet bestede Rijksmiddelen op de post Vooruitontvangen geboekt moeten worden. Zo blijven deze gelden beschikbaar in het volgende jaar. De verantwoording van de inkomsten moet gelijk oplopen met de uitgaven.
Het voordeel bij de lasten van € 600.000 wordt grotendeels als volgt verklaard.
- lagere lasten aanpassing schoolgebouwen € 142.000 V
- lagere lasten Nationaal Programma Onderwijs € 426.000 V

De geplande aanpassingen aan de schoolgebouwen hebben in 2022 niet plaatsgevonden. Het gaat om een specifieke uitkering vanuit het Rijk. Bovendien gaan de aanpassingen wel plaatsvinden. Daarom stellen we voor het budget over te hevelen naar 2023 (zie ook toelichting bij de baten).
We stellen voor de niet bestede middelen voor het Nationaal Programma Onderwijs over te hevelen naar 2023. De middelen moeten beschikbaar blijven voor het Nationaal Programma Onderwijs, omdat het een specifieke uitkering van het Rijk betreft (zie ook toelichting bij de baten).

Programma 3 Werkend Winterswijk

Inleiding

Infrastructuur en gebiedsontwikkeling, riolering en reiniging

Het programma Werkend Winterswijk gaat aan de hand van twee beleidsvelden in op alles wat we doen om onze inwoners een omgeving te bieden waar ze gezond, veilig en duurzaam kunnen wonen, werken en recreëren.

Duurzaamheid, centrum en grondexploitatie

Belangrijke ambities, doelen en activiteiten voor duurzaamheid staan in een integrale aanpak, waarover u meer leest in het hoofdstuk Opgaven. Datzelfde geldt voor de opgave Centrum. De informatie over grondexploitaties leest u in paragraaf G: Grondbeleid.

Realisatie van projecten

De twee beleidsvelden infrastructuur en gebiedsontwikkeling, en riolering en reiniging, zijn gericht op de realisatie of ontwikkeling van plannen. Dit zijn plannen die met een projectmatige aanpak worden uitgevoerd. Ze gaan bijvoorbeeld over nieuwbouw, invulling van een gebied met een hoog gewaardeerde leefbaarheid, vermindering van het zwerfafval en gerealiseerde klimaatmaatregelen. Meer concreet wordt een aantal mooie plannen ontwikkeld en/of uitgevoerd, zoals een nieuw plan voor het centrum, wijkaanpak de Pas en WoooW.

Ook dit programma kent een aantal wettelijke verplichtingen die we moeten doorvoeren, bijvoorbeeld de implementatie van de Omgevingswet, de Wet kwaliteit Bouw en de vertaling van het landelijk afvalbeleid naar een lokaal beleidsplan.

Ruimte bieden om plannen waar te maken

Samengevat werken we met het programma Werkend Winterswijk aan een vitale leefomgeving, waarbij we initiatieven en concrete plannen faciliteren en mogelijk maken. Hierbij is een goed samenspel nodig met inwoners en samenwerkingspartners.

3.1 Openbare Ruimte

Ambitie

Winterswijk is een aantrekkelijke plaats om te wonen, te werken en te recreëren. Bestaande functies en nieuwe ontwikkelingen krijgen volop ruimte, met behoud van de kwaliteit van de leefomgeving voor nu en in de toekomst. We willen groeien naar 31.000 inwoners.
Relevante documenten:

- Woonvisie gemeente Winterswijk 2020-2025
- Volkshuisvestelijk Afwegingskader Woningbouw Winterswijk 2019-2025
- Beoordelingskader wonen met zorg 2020 tot en met 2023
- Uitvoeringsagenda duurzaamheid 2019-2022
- Structuurvisie kom Winterswijk 2010-2020
- Groenstructuurplan Winterswijk
- Omgevingsvisie buitengebied
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit
- Ambitiedocument Omgevingswet
- Centrumvisie 2021

Doelstellingen

3.1.1 We willen dat het leefklimaat in heel Winterswijk behouden blijft, dan wel versterkt wordt. We willen dat iedereen in Winterswijk een passende en duurzame woning kan vinden, die aansluit bij zijn of haar woonwensen, nu en in de toekomst

- We leveren vanuit alle beleidsterreinen een bijdrage aan de kwaliteit van wonen, werken en recreëren, volgens het stelsel van de Omgevingswet.
- We bieden een duidelijk ontwikkelkader en nodigen initiatiefnemers uit om met kansrijke ideeën te komen.
- We voeren de woonvisie uit.
- We verbinden initiatieven en initiatiefnemers als het combineren van plannen leidt tot extra kwaliteiten.
- We spelen in op de veranderende samenleving die ontwikkelruimte en medezeggenschap wil.

Activiteiten

Implementeren Omgevingswet

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal - Ten Dolle
De Omgevingswet treedt in werking op 1 juli 2022. Dit is een half jaar later dan de vorige planning. Er is meer tijd nodig om het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) opgeleverd, ingeregeld en stabiel te krijgen. Dat geldt zowel voor het landelijke deel van de Landelijke Voorziening als voor softwareleveranciers die hun software moeten aanpassen. Voor een goede invoering per juni 2022 moeten deze zaken uiterlijk oktober 2021 gereed zijn en werken.
In 2022 zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de invoering van de Omgevingswet op 1 juli 2022. We bereiden de organisatie voor om te kunnen werken volgens de wet, zowel op juridisch en technisch gebied als op het gebied van dienstverlening, houding en gedrag. Dit doen we door het implementeren van nieuwe software die aansluit op het DSO. Daarmee bieden we straks een goede digitale ondersteuning. Ook bieden we burgers ondersteuning in het proces van participatie door een duidelijke handreiking te doen. Met partners maken we afspraken over de samenwerking. Samen met private partijen draaien we een pilot, om het beleid en de werkprocessen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving aan te passen.

Voor 2022 gebruiken we bestaand projectbudget. Wel zetten we extra capaciteit in op het functioneel beheer van de aangeschafte software.
Naast de invoering van de Omgevingswet speelt ook de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). De Wkb regelt dat private kwaliteitsborgers voortaan bouwtechnische regels toetsen en controleren. Door de Wkb mogen gemeenten geen bouwleges meer heffen voor de eenvoudige bouwwerken. Wat we voor deze eenvoudige bouwwerken nog wel kunnen heffen, zijn de leges voor een ruimtelijke toets. We maken een analyse en kiezen welke wijze van leges heffen het best bij Winterswijk past. In de begroting is voorlopig rekening gehouden met het heffen van leges voor het blijven uitvoeren van de ruimtelijke toets. Daarbij houden we als percentage 1% van de bouw of projectkosten aan.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Ook het jaar 2022 stond in het teken van uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Gaandeweg 2022 werd de invoeringsdatum verschoven van 1 juli 2022 naar 1 januari 2023. Inmiddels lijkt de nieuwe datum 1 januari 2024 te zijn. Hierover heeft de Tweede Kamer nog geen besluit genomen.
Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) moet landelijk verder ingeregeld en gestabiliseerd worden. Dat geldt zowel voor het landelijke deel van de Landelijke Voorziening als voor de software die leveranciers voor gemeenten moeten aanpassen.
In 2022 hebben we ons verder voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. Zo is onder andere het Participatiekader vastgesteld door de gemeenteraad. Met de gemeente Berkelland hebben we een pilot gehouden over het maken van een omgevingsplan en wat daarbij komt kijken. Ook zijn we begonnen met de voorbereidingen voor een nieuwe legesverordening. In 2022 zijn we verder gestart met het loket Leef voor vragen en verzoeken over de fysieke leefomgeving. De gemeenteraad heeft een besluit genomen over het instellen van een Adviescommissie Omgevingskwaliteit. Besluitvorming over onder andere delegatiebesluit en kruimelregelingen is in voorbereiding. Er is verder een begin gemaakt met het proces om te komen tot een Omgevingsvisie bebouwde kom. Ook is een nieuwe versie van het digitale systeem voor vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-systeem) ingevoerd.
De organisatie is verder voorbereid om juridisch en technisch te kunnen werken volgens de wet. Zo hebben we een functioneel beheerder aangesteld en (nieuwe) software die aansluit op het DSO verder ingevoerd. Daarmee bieden we straks goede digitale ondersteuning. Ook wat betreft dienstverlening en de gewenste houding en gedrag hebben we ons voorbereid op de komst van de wet. Zo hebben we met medewerkers uit de fysieke leefomgeving theatersessies over dienstverlening gehouden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
In 2022 is de Omgevingswet weer niet in werking getreden. Verdere voorbereidingen worden getroffen voor de invoering van de wet op een nader te bepalen tijdstip. De

minister heeft aan de Tweede Kamer 1 januari 2024 als invoeringsdatum voorgesteld.

Ontwikkeling Tuunterveld als toekomstige woonwijk

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
Het ontwikkelen van het Tuunterveld wordt samen met de eigenaar en mogelijke ontwikkelaar (bv. ook De Woonplaats) opgestart. Vanuit de gemeente dient hier ambtelijke capaciteit te worden ingezet om deze procedure te doorlopen. De gemeente neemt hierin een actieve houding aan om realisatie van deze woonwijk zo snel mogelijk te starten. Samen met grondeigenaar en mogelijke ontwikkelaar wordt op een juiste manier en tijdig het omgevingsmanagement opgepakt. De woonwijk en de infrastructuur worden zoveel mogelijk gebouwd volgens de laatste stand van de techniek als het gaat om ecologie en duurzaamheid. Hiervoor wordt in de jaren 2022, 2023 en 2024 € 50.000 per jaar beschikbaar gesteld

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De gesprekken met de grondeigenaren hebben plaatsgevonden. Hierbij werd een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de korte en de lange termijn. De mogelijkheden op de korte termijn bestonden uit 25 tot 30 tiny houses op basis van een tijdelijke ontheffing van het bestemmingsplan. Een stedenbouwkundig plan voor de lange termijn vroeg meer tijd en uitwerking. Het college heeft op 4 oktober besloten om deze motie niet verder uit te voeren. Daarmee stopt deze activiteit.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De al uitgevoerde activiteiten zijn binnen de planning uitgevoerd. Verdere ontwikkeling is na het collegebesluit van 4 oktober gestopt.

Opstellen regionale woonagenda

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser

In samenwerking met de ambassadeurs van 8RHK stellen we een regionale woonagenda op. In 2021 zijn de woonwensen en leefbaarheid in beeld gebracht. Deze vormen een belangrijke basis voor de regionale woonagenda.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In de nieuwe Regionale Woonagenda Achterhoek is onder andere aandacht besteed aan versnelling van de woningbouw, aan betaalbaar en levensloopbestendig wonen en het nog toekomstbestendiger maken van de bestaande woningvoorraad. De Regionale Woonagenda speelt in op de actuele situatie op de Achterhoekse woningmarkt. Ook dient het als regionale visie waaraan beleid, projecten en activiteiten voor wonen worden getoetst.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De Regionale Woonagenda Achterhoek is in december 2022 in de regionale Thematafel Wonen en Vastgoed behandeld. Begin 2023 wordt deze woonagenda aan de gemeenteraden ter besluitvorming aangeboden. Er is vertraging ontstaan omdat verplichtingen vanuit de Nationale Woon- en Bouwagenda opgenomen zijn in de Regionale Woonagenda Achterhoek. Bijvoorbeeld afspraken over het aandeel betaalbare woningen bij nieuwbouw.

Uitvoeren woonvisie

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
In Winterswijk zijn er verschillende initiatiefnemers die een gezamenlijke woonvorm willen (laten) realiseren. Het is voor hen moeilijk om van idee tot realisatie over te gaan. Wij ondersteunen deze initiatiefnemers om de kans van slagen voor gezamenlijke woonvormen te vergroten. Vanwege landelijke en provinciale subsidiemogelijkheden is er geen budget nodig.
We organiseren woonavonden samen met inwoners en partijen die actief zijn op het gebied van wonen. Dit doen we bijvoorbeeld met jongeren over het op jezelf gaan wonen, of met ouderen over geschikte woonvormen voor senioren. Hiervoor is structureel een budget van € 5.000 per jaar nodig.
Het is belangrijk dat we voldoende passende huisvesting hebben voor arbeidsmigranten. Mede op basis van de aanbevelingen van het landelijk aanjaagteam, herijken we ons beleid voor de huisvesting van deze doelgroep. Voor deze herijking is geen budget nodig.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Ondersteuning van initiatiefnemers die een gezamenlijke woonvorm willen (laten) realiseren is volgens de uitgangspunten van de gemeentelijke woonvisie verlopen. De initiatiefnemers hebben voorkeurslocaties benoemd waar ze de woonwensen willen realiseren. De haalbaarheid van deze locaties is onderzocht. Dat krijgt in 2023 een vervolg. De beschikbaarheid en de kenmerken van de beoogde locaties zijn van invloed op de beslissing of de gewenste woonvormen daadwerkelijk worden gerealiseerd. Denk hierbij aan verplaatsing van de huidige invulling van de locatie.
We organiseerden op 16 januari 2022 een digitale woonavond met jongeren die in 2021 een woning vonden. Dit deden we in samenwerking met De Woonplaats. Helaas bleek de belangstelling zeer gering en is de avond geannuleerd. Wel is met enkele jongeren gesproken over hun ervaringen bij het vinden van een woning.
Het herijken van het beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten is doorgeschoven tot na 2022, mede vanwege de beleidsontwikkelingen vanuit de Nationale Woon- en Bouwagenda.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Herijking van het beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten wordt in 2023 opgepakt.

Uitwerken planvorming woningbouw Narcisstraat
Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
Het participatietraject met omwonenden en belanghebbenden wordt opgestart met als doel hen te betrekken bij het ontwikkelen van gebied Narcisstraat als woningbouwlocatie volgens de huidige structuurvisie. We gaan in overleg met andere grondbezitters in het gebied om te onderzoeken of er bereidheid is om samen op te trekken in de ontwikkeling van het gebied tot woningbouwlocatie. Met De Woonplaats overleggen we over het ontwikkelen van sociale huurwoningen op de door de gemeente ingebrachte grondposities in het gebied Narcisstraat.
In samenwerking met gemeente, De Woonplaats en andere ontwikkelende partijen wordt in het gebied zo spoedig mogelijk een concreet woningbouwplan voor het gebied Narcisstraat ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd. Hiervoor wordt in de jaren 2022, 2023 en 2024 € 50.000 per jaar beschikbaar gesteld.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De ontwikkelende partij heeft in juli een participatiebijeenkomst gehouden. De opmerkingen vanuit deze bijeenkomst worden waar mogelijk verwerkt in de verdere uitwerking van de plannen. Het college heeft niet-negatief geoordeeld over de voorgestelde planontwikkeling. De gesprekken met De Woonplaats lopen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Er is nog geen specifieke tijdsplanning. Gesprekken met partners lopen en er zit voortgang in. Er zijn nog wel een aantal zaken die helder moeten worden, bijvoorbeeld de overeenstemming over grondverkoop, de gesprekken met De Woonplaats en de precieze plangrenzen.

Doelstellingen

3.1.2 We willen het winkelcentrum, de voorzieningen in de kom van Winterswijk en de kwaliteit van onze woon- en werkgebieden behouden en versterken.

- We regisseren ontwikkelingen als we eigen grond ontwikkelen, of als er een strategisch belang in het spel is.
- We spelen in op de veranderende samenleving die ontwikkelruimte en medezeggenschap wil.
- We houden een verkeersonderzoek en bouwen op basis daarvan een verkeersmodel.

Activiteiten

Bouwen verkeersmodel

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Het verkeersonderzoek en het bouwen van een verkeersmodel waren gepland voor 2020. Vanwege de coronacrisis was een goede meting van het verkeer niet mogelijk. Het onderzoek wordt in 2022 zo ingericht dat het ook voldoet aan de wensen van de raad rond de beslissing over doortrekking van de Dingstraat. Voor 2022 tot en met 2025 is voor de te nemen maatregelen € 4 miljoen opgenomen in de meerjarenbegroting (2022-2025). Daarvan € 500.000 in 2022 (voor het dynamisch parkeermanagementsysteem), € 0 in 2023, € 500.000 in 2024 en € 3 miljoen in 2025.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 zijn we gestart met het bouwen van het verkeersmodel. Dit aan de hand van Tom Tom data. Het verkeersmodel stelt de gemeente in staat de komende jaren inzicht te geven in de effecten van ontwikkelingen en doorstroming van het verkeer. De verwachting is dat de laatste data-sets in kwartaal 1 gereed zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Naar verwachting is het model in het eerste kwartaal van 2023 klaar.

Implementeren dynamisch verkeersmanagementsysteem

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
De discussie over het doortrekken van de Dingstraat heeft een aantal inzichten opgeleverd. Een daarvan is dat een dynamisch verkeersmanagementsysteem een onderdeel van de oplossing moet zijn. Een dergelijk systeem omvat ook een parkeerverwijssysteem. Voor het project Parkeerverwijssysteem was al aanvullend krediet opgenomen van € 381.500, dat voortvloeit uit het Uitvoeringsprogramma Parkeren Winterswijk 2022-2030.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De uitrol van het parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) was in de wacht gezet. Dit in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor een dynamisch verkeersmanagementsysteem. Uit dit onderzoek bleek dat de effecten van deze systemen nog niet bewezen zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
In 2023 wordt een investering gedaan om het Parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) weer volledig werkend te krijgen. Daarnaast wordt de verdere uitbreiding van het PRIS in kwartaal 2 2023 aanbesteed. Naar verwachting wordt dit in kwartaal 4 2023 uitgevoerd.

Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal - ten Dolle

De Omgevingswet schrijft voor dat we in 2024 een gebiedsdekkende omgevingsvisie moeten hebben voor Winterswijk. In 2022 maken we een omgevingsvisie voor de kom en het centrum en starten we ook met een omgevingsplan voor het centrum. De vast te stellen centrumvisie is hiervoor het uitgangspunt. In 2022 leggen we een ontwerp van de omgevingsvisie en het plan ter inzage. In de begroting is extra budget opgenomen om de omgevingsvisies en plannen te realiseren voor € 50.000 per jaar.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 zijn we gestart met de omgevingsvisie voor de bebouwde kom. We hebben gewerkt aan het proces om tot een omgevingsvisie te komen. Als resultaat hebben we in september het participatieplan laten vaststellen door de raad. Het voornemen was om na vaststelling te starten met onder andere de participatie. In de tussentijd werd de opdracht van de omgevingsvisie gewijzigd. Hierdoor was de planning om in augustus 2022 een ontwerp omgevingsvisie op te stellen niet haalbaar.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De voorgestelde planning van de omgevingsvisie was niet meer haalbaar omdat de opdracht is gewijzigd. Wijziging van de planning levert vooralsnog geen problemen op aangezien de wettelijke termijn op december 2024 ligt.

Uitvoeren Laadvisie en plaatsingsbeleid

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Voor het groeiend aantal elektrische auto’s breiden we het netwerk van laadpalen in de openbare uit. In 2022 gaan wij:

- Een plankaart opstellen met toekomstige locaties voor openbare laadpalen.
- Door met het op aanvraag plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte, voor inwoners die niet de mogelijkheid hebben om de auto op eigen terrein te laden.
- Minimaal vier laadpalen (acht laadplekken) proactief in de openbare ruimte te plaatsen door deel te nemen aan de provinciale concessie.
- Onderzoeken of wij op strategische wijze laadoplossingen kunnen realiseren, waarin ook situationeel maatwerk kan worden geboden. Met ingang van 2022 is hiervoor een structureel budget opgenomen van € 10.500.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 hebben wij:

- een plankaart opgesteld met toekomstige locaties voor openbare laadpalen.
- Ook hebben we uitvoering gegeven aan onze samenwerking met concessiehouder Vattenfall Incharge. Dit betekent dat wij:
    - diverse aanvragen hebben ontvangen voor plaatsing van openbare laadpalen;
    - het proces voor plaatsing van vier proactieve openbare laadpalen in gang hebben gezet. Twee voor plaatsing in kwartaal drie en vier van 2022. Twee voor plaatsing in kwartaal één en twee van 2023. Deze zijn nog niet gerealiseerd.
- Verder hebben we een pilot opgestart waarin wij, gedurende een periode van één jaar, de Verlengde Private Aansluiting (VPA) gaan toestaan als alternatieve laadoplossing. Bij zes deelnemers zijn kabelgoottegels aangelegd, zodat de kabel tijdens het laden verzonken in het trottoir komt te liggen.
- We hebben een aanvraag ingediend om binnen de regionale concessie de openbare laadpalen van lokale groene energie te voorzien. Ook andere Achterhoekse gemeenten hebben hiertoe hun intentie uitgesproken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De doorlooptijd van aanvraag tot realisatie van laadpalen loopt op. Een totale doorlooptijd van ongeveer zes maanden is niet uitzonderlijk. De vraag naar elektriciteit is groot, wordt de komende jaren groter en de capaciteit op het net is beperkt. Daar ligt een enorme opgave. Daarnaast is er een groot tekort aan technisch personeel om aansluitingen te realiseren.

Uitvoeren project Wijkaanpak De Pas
Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal - ten Dolle
In 2021 heeft het bouwteam voor De Pas de uitvoering van de wijkaanpak voorbereid. In 2022 starten we met de fysieke uitvoering. De uitvoering willen we eind 2023 afronden.
Uitvoering vindt plaats in vier deelgebieden: Pasbree, Pashegge, Pasbrink en Pashof. Er is een werkgroep van circa twintig bewoners die voor het verduurzamen van de koopwoningen collectief wil inkopen.
Projecten samen met de bewoners zijn onder andere:

- Het inrichten van speeltuinen voor kinderen in de wijk.
- Uitbreiding van de buurttuin naar buurtplein in de Pasbrink.

- De tijdelijke moestuin in Pashegge omturnen naar een definitieve inrichting.
- De actie opruimen zwerfafval.
- De stemactie voor het type verlichtingsarmaturen.
- De opzet van de actie voor het afkoppelen van regenpijpen.
- Stimuleren van de aanleg van voortuinen die klimaatproof zijn.
- Verdere inzet (bestaande) klankbordgroepen voor de herinrichting van Pashof en Pasbrink.

Bovenop het reeds bestaande begrote krediet (2018 tot en met 2022) van € 3 miljoen, is € 800.000 extra krediet opgenomen. Op dit moment is er sprake van een kostenstijging in materialen en ook de eisen aan duurzaamheid en klimaatmaatregelen vergen extra middelen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In week 14 is de aannemer gestart met de uitvoering van de eerste fase Pasbree. De werkzaamheden zijn in het vierde kwartaal afgerond. De omgevingsmanager van de aannemer heeft afspraken gemaakt met de bewoners van de Pasbree over het uitvoeren van werkzaamheden op eigen terrein, waarna de werkzaamheden zijn uitgevoerd. Dit is inmiddels afgerond.
De werkzaamheden in de Pashegge zijn in het derde kwartaal gestart.
De laatste informatiebijeenkomst voor de bewoners Pasbrink en Pashof heeft in het vierde kwartaal plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze bijeenkomst en opmerkingen uit de buurt zijn nog enkele kleine wijzigingen doorgevoerd. De werkzaamheden beginnen in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De werkzaamheden op de Pasbree zijn in de laatste week van december 2022 afgerond.
De werkzaamheden in de Pashegge zijn in het derde kwartaal 2022 gestart en verlopen voorspoedig.

Uitwerken planvorming project WoooW

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal
In 2022 vindt de uitwerking plaats van de stedenbouwkundige uitgangspunten van WoooW. In het bestemmingsplan leggen we juridisch vast welke verschillende

functies in het gebied een rol krijgen. Van het cultuurgebouw ontwikkelen we het Programma van eisen en het architectonische ontwerp. We bepalen een vastgoedstrategie en maken een schetsontwerp voor de buitenruimte. Ten slotte onderzoeken we mogelijke subsidietrajecten.
In de meerjarenbegroting 2022-2025 is in 2024 een voorlopige raming van € 6,5 miljoen opgenomen voor het Cultuurgebouw. Daarnaast is in 2023 een voorlopige raming opgenomen voor het tekort op de grondexploitatie van WoooW.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Begin 2022 heeft de gemeenteraad het college de opdracht gegeven om twee varianten (3.000m2 en 4.000m2) van het cultuurgebouw inclusief stedenbouwkundig kader en gebiedsexploitatie uit te werken. De uitwerking van twee varianten kwam voort uit een verschil van inzicht tussen de gemeente en de beoogde gebruikers over de noodzakelijke oppervlakte. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 en de daarop volgende coalitieonderhandelingen is het project tijdelijk getemporiseerd. Gedurende deze periode heeft de focus gelegen op het, in overeenstemming met de partners, beperken van de grootte van het cultuurgebouw om de haalbaarheid van het project te vergroten. Het resultaat is een schetsontwerp voor een gebouw met een bruto vloeroppervlakte van 3.300m2 in plaats van 4.000m2 gebaseerd op hetzelfde programma van eisen van de partners.
De 3.000m2- en 3.300m2-variant zijn doorgerekend qua stichtingskosten en 'total cost of ownership' (TCO). Uit de berekeningen bleek dat de TCO in combinatie met behoud van alle huidige activiteiten leidt tot substantieel hogere structurele uitgaven. Daarmee staat de financiële haalbaarheid van het project onder druk staat. De raad heeft daarom ingestemd met het opstellen van een vergelijking van de kosten en maatschappelijke meerwaarde van huisvesting van de beoogde partners op andere locaties. Hierbij heeft de raad expliciet opdracht gegeven om te kijken naar mogelijkheden voor het vergroten van de financiële haalbaarheid, door bijvoorbeeld samenwerking met partners en werving van subsidies. Naast deze vergelijking wordt de 3.300m2-variant verder uitgewerkt, ook qua stedenbouwkundig kader en gebiedsexploitatie. In het tweede kwartaal van 2023 wordt de uitwerking voorgelegd aan de raad.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Alle onderdelen van de opdracht die de raad in december 2022 aan het college heeft gegeven worden in het tweede kwartaal 2023 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

30 km/u tenzij in de bebouwde kom

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Op 24 februari 2022 heeft de raad ingestemd met het raadvoorstel om te kiezen voor een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur op wegen binnen de bebouwde kom, tenzij er gegronde redenen zijn om voor 50 km/u te (blijven) kiezen volgens het afwegingskader.

Nu het beleid is vastgesteld ‘30 km/u tenzij’ in de bebouwde kom, wordt er toegewerkt naar het invoeren van 30 km/u waar dit volgens het afwegingskader wordt voorgesteld. Niet alle wegen zijn meteen geschikt om als veilige GOW50, geloofwaardige GOW30, of ETW30 uit te voeren. Om aan alle bij de weg categorie behorende kenmerken en de verkeersveiligheid te voldoen, zijn aanpassingen nodig aan de weginfrastructuur. De herkenbaarheid van de wegen waar een snelheidslimiet van 30 km/u of 50 km/u geldt, is daarbij een belangrijke voorwaarde.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is het afwegingskader '30 km/h tenzij" vastgesteld door de gemeenteraad. Dit afwegingskader is ook toegepast op het project herinrichting Groenloseweg.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De snelheidsverlaging kan in fasen worden toegepast, tegelijk met de geplande herinrichting van de weg . Het kan zijn dat ervoor gekozen wordt om alle 50 km/u-wegen binnen de bebouwde kom volgens het afwegingskader te beoordelen en te veranderen naar 30 km/u. Wil je dat snel doen, dan kun je de bebording en markering aanpassen. Alleen het aanpassen van de bebording en markering is echter onvoldoende om de veiligheid te waarborgen. De weg is dan namelijk nog steeds ingericht op een snelheid van 50 km/u. Snelheidsverlaging naar 30 km/u vraagt dan ook om een herinrichting van de weg. Gedeeltelijke en volledige aanpassing binnen de gehele bebouwde kom duurt dus vele jaren.

Doelstellingen

3.1.3 We willen het waardevolle cultuurlandschap behouden en versterken, met (sociaal en economisch) toekomstperspectief voor bedrijven en inwoners. Daarnaast behouden en versterken we de recreatieve en belevingswaarde voor bezoekers.

- We spelen in op de veranderende samenleving die ontwikkelruimte en medezeggenschap wil.
- We voeren de beleidsvisie landschap en biodiversiteit uit.
- We geven uitvoering aan de Omgevingsvisie buitengebied. We lokken plannen uit die goed zijn voor de sociale en economische vitaliteit van het buitengebied en die per saldo omgevingskwaliteit toevoegen. Op basis van een uitgevoerde evaluatie van de visie passen we werkwijzen aan.
- We beoordelen initiatieven (extra) positief als ze bijdragen aan het bereiken van onze doelen op het gebied van klimaatverandering, milieubelasting, biodiversiteit en demografie.

Activiteiten

Bestrijden van de Japanse duizendknoop

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

De Japanse, Boheemse en Sachalinse duizendknoop is een woekerende plant die niet inheems is in Nederland. De plant komt hier dus van nature niet voor. Doordat de plant woekert, overgroeit hij de inheemse plantensoorten. In bermen veroorzaakt de plant met de worteluitlopers schade aan de verharding en aangrenzende percelen, met mogelijke claims tot gevolg. In 2022 wordt de plant zowel binnen als buiten de bebouwde kom bestreden. Dat doen we eerst en vooral op plekken waar we schade willen voorkomen. Hiervoor is in 2022 een incidenteel budget van € 85.000 opgenomen in de begroting.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is bestrijding uitgevoerd. Op een aantal locaties middels elektrocutie. Op een groeiplaats is de plant bestreden middels bevriezing.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Realiseren van een dienstencentrum in Gaxel, samen met Stadt Vreden

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Visser

Om het grensoverschrijdend werken en ondernemen tussen Nederland en Duitsland te bevorderen, wordt er op de grens een dienstencentrum gerealiseerd. De

gemeenten Winterswijk en Vreden zijn gezamenlijk de initiatiefnemers voor deze planontwikkeling.
De geselecteerde ontwikkelaar werkt het plan voor het dienstencentrum in het voorjaar van 2022 uit, onder de toetsende en begeleidende rol van de gemeenten. Als de omgevingsvergunning aan beide zijden van de grens wordt verleend, vindt de grondverkoop aan de ontwikkelaar plaats. Via de grondverkoop worden de gemeentelijke kosten verhaald. Wij gaan ervan uit dat de start van de bouw medio 2022 plaatsvindt en dat het gebouw medio 2023 in gebruik wordt genomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De geselecteerde ontwikkelaar is bezig met de uitwerking van de plannen. De eerder gestelde termijn van september 2022 is niet gehaald. Dat komt door de huidige situatie op de vastgoedmarkt . Voor 2023 verwacht de ontwikkelaar betere omstandigheden. Daardoor worden een realistische uitvoering en exploitatie mogelijk. De ontwikkelaar heeft een nieuw tijdschema opgesteld. Beide gemeenten hebben dit als redelijk en aanvaardbaar beoordeeld. Het aanleveren van de volledige uitwerking stond gepland voor december 2022. De colleges van Winterswijk en Vreden hebben gelijktijdig besloten de termijn hiervoor te verlengen tot december 2023. Halverwege 2023 presenteert de ontwikkelaar de voortgang aan alle partijen. Als de omgevingsvergunning aan beide zijden van de grens wordt verleend, dan wordt de grond verkocht aan de ontwikkelaar. Bij een positieve uitwerking van de plannen gebeurt dit naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Door verschillende ontwikkelingen duurt het uitwerken van de plannen langer. Als de plannen zijn uitgewerkt zullen deze door beide gemeenten getoetst worden. Bij een positief resultaat volgen verkoop en vergunningverlening. Naar verwachting start de bouw na 2023.

Revitalisering Dennenoord

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
We stellen een bestemmingsplan vast voor bedrijventerrein Dennenoord en starten met de sanering en revitalisering. We hebben veel tijd geïnvesteerd in minnelijke verwerving van gronden. Hierdoor is de planning van de bestemmingsplanprocedure opgeschoven en daarmee ook de uitvoeringsplanning. De uitvoering van de reconstructie en revitalisering van Dennenoord schuift hierdoor naar 2023, met de bijbehorende kredieten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 is een ultieme poging tot herverkaveling van de percelen op Dennenoord gedaan. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met de nog aanwezige ondernemer. De gesprekken hebben helaas niet geleid tot een verkaveling. Uitgangspunt voor de uitvoering van de revitalisering is daarom dat het bedrijf gevestigd blijft op de huidige locatie. De voorbereidingen voor de uitvoering zijn begonnen en worden zorgvuldig afgestemd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Uitvoering van de revitalisering moet in 2023 worden afgerond. De voorbereidingen zijn opgestart.

Uitvoeren beleidsvisie Landschap en biodiversiteit

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
We geven projectmatig uitvoering aan de beleidsvisie met als algemene uitgangspunten:

- Natuurinclusief handelen
- Samen doen
- Cultuurhistorisch landschap
- Biodiversiteit in de kom

We richten ons specifiek op:

- Starten met uitvoering van het nieuwe bermbeheerplan.
- Uitwerking geven aan basiskwaliteit natuur en landschap.
- Uitwerking geven aan gebiedsgerichte aanpak erfsoorten.
- Opstellen van een natuurwaardenkaart (biodiversiteitskaart)
- Continuering van natuur- en milieueducatie voor alle basisscholen voor 2021-2022.
- Ondersteuning van burgerinitiatieven ter bevordering van de biodiversiteit.
- Cursus ‘Ken jij jouw Nationaal Landschap’ voor burgers.
- Afronding aanpak verdwenen landschapselementen (motie).
- Aanpak ‘bos van de toekomst’ met een plan van aanpak en een uitvoeringsstrategie (motie).

Om het programma voor de jaren 2021-2023 uit te voeren, is extra budget opgenomen in de begroting. Voor 2022 is dit € 99.500 en voor 2023 € 87.500.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 is het nieuwe bermbeheerplan opgesteld en vastgesteld door de raad. Het onderzoek 'Basiskwaliteit natuur en landschap' is afgerond met een gebiedsbijeenkomst in februari/maart 2023. De 'Gebiedsgerichte aanpak erfsoorten' is afgerond en ingediend bij de provincie. We hebben de natuur- en milieueducatie voor alle basisscholen voor 2021-2022 voortgezet. We hebben uitvoering gegeven aan burgerinitiatieven ter bevordering van de biodiversiteit.
De motie 'Verdwenen landschapselementen' is afgerond.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De activiteiten lopen volgens planning. In 2022 zijn enkele activiteiten afgerond. Een aantal projecten loopt nog door in 2023, waaronder 'Basiskwaliteit' en 'Gebiedsgerichte aanpak erfsoorten'.

Uitvoeren en afronden project Molenveld inclusief afdekken kleiput

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
In 2022 gaan we uitvoering geven aan het afdekken van de kleiput, als gevolg van het stopzetten van de ‘verondieping’. Hiervoor is in 2022 een budget van € 462.000 opgenomen in de begroting.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Onderzoeksbureau AKWA heeft in maart 2022 een eerste conceptrapportage over de kleiput opgeleverd. Dit conceptrapport is half april met de klankbordgroep besproken. Tijdens deze bijeenkomst zijn uitgangspunten geformuleerd voor de op te stellen scenario's voor de afwerking van de kleiput. AKWA heeft half september drie mogelijke scenario's in een rapport uitgewerkt. Dit rapport is eind september met de klankbordgroep besproken.
Op 16 december 2022 heeft het college besloten om scenario 2 van het definitief onderzoeksrapport van AKWA verder uit te werken.
De gebiedsontwikkeling Molenveld is afhankelijk van de planvorming rondom de kleiput.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Molenveld:
Welke deelprojecten worden gerealiseerd zijn nog onbekend; dit wordt samen met betrokkenen besproken. Hierdoor kan nog geen tijdsplanning voor de uitvoering worden gegeven.
Kleiput:
16 december 2022 heeft het college een besluit genomen over de afdekking van de kleiput. Vanwege de flora en fauna mogen zeer waarschijnlijk maar in een beperkt tijdvak werkzaamheden plaatsvinden in en rondom de kleiput. Dit kan een impact hebben op de totale duur van de nog uit te voeren werkzaamheden in 2023 en daarna.

Uitvoeren programma Vitaal platteland door middel van een gebiedsgerichte aanpak

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Het buitengebied van Winterswijk heeft te maken met uitersten. De extreme droogte, de aanwezigheid van vier Natura 2000-gebieden (stikstof), de waardevolle beken en de vele boeren die noodgedwongen moeten stoppen. In samenwerking met stichting WCL en OWIN is er een programma Vitaal Platteland opgesteld. Dit programma richt zich op het behoud van de waardevolle natuur en cultuur, en op het bieden van (economisch) toekomstperspectief voor wonen, werken en recreëren in het buitengebied.
De provincie Gelderland heeft het gemeentelijk programma overgenomen, door het opstellen van een provinciaal programma ‘Vitaal Platteland, Nationaal Landschap Winterswijk’. Hierin werken WCL, provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel en gemeente Winterswijk samen. Een groot deel van de organisatiekosten betaalt de provincie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De Project-Start-Up (PSU) is in 2022 afgerond met een intentieovereenkomst (IOK) en startnotitie. De IOK en startnotitie zijn in december 2022 door alle dagelijkse besturen van stichting WCL, provincie, waterschap, gemeente en het ministerie van LNV akkoord bevonden. Ondertekening van het akkoord vindt in 2023 plaats.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De verkenning en voorbereidingen voor de Project-Start-Up zijn in september 2022 afgerond. In december 2022 zijn de intentieovereenkomst en startnotitie vastgesteld. In 2023 starten we volgens planning met de uitvoering van de startnotitie Gebiedsaanpak Vitaal Platteland Winterswijk. Uiterlijk eind 2024 moet een Toekomstperspectief Vitaal Platteland Winterswijk klaar zijn. Daarna kunnen we beginnen met de realisatie. 'Geen spijt-maatregelen' kunnen tussentijds worden uitgevoerd.

Uitvoeren project toekomstbestendige erven

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
In 2021 is gestart met de uitvoering van het project Toekomstgerichte erven Achterhoek. De uitvoering loopt door tot begin 2023. Dit project is gericht op het voeren van gesprekken met erf eigenaren, om ze te ondersteunen bij het realiseren van een toekomstgericht erf.
De uitvoering van dit programma ligt bij het Regionaal programmabureau Werken aan toekomstgerichte erven Achterhoek (WATEA). Dit programmabureau betalen we deels uit de Regio Deal. Voor eventuele vervolgtrajecten, na het eerste (gratis) gesprek, hebben we 750 vouchers ingekocht. Het totale bedrag voor de vouchers bedraagt € 200.000.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het project nodigt erfeigenaren uit om in gesprek te gaan met een onafhankelijke erfadviseur over de toekomst van het erf. Na ruim een jaar blijken minder erfeigenaren van deze mogelijkheid gebruik te maken dan verwacht. Om meer mensen te kunnen bereiken is in oktober 2022 een eerste bijeenkomst voor geïnteresseerden geweest. Dit heeft diverse nieuwe gesprekken opgeleverd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het project is gestart in 2020. Door corona is het project voor een periode gestopt en later weer opgestart. Er zijn tot en met 31 december 2022 in totaal 130 keukentafelgesprekken geweest.

Vaststellen partiële herziening bestemmingsplan buitengebied (aanpassen aan omgevingsvisie)

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Het bestemmingsplan buitengebied wordt partieel herzien, waarbij een aantal beleidsuitspraken van de Omgevingsvisie buitengebied wordt vertaald. Hiermee wordt snellere afhandeling van aanvragen mogelijk. Ook nemen we hierin recent vastgesteld beleid (onder andere archeologiebeleid) op.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het conceptbestemmingsplan is voor vooroverleg aan de provincie Gelderland voorgelegd. Op basis van de vooroverlegreactie is het ontwerpbestemmingsplan gereed gemaakt. Met dit bestemmingsplan worden een aantal 'quick wins' vanuit de Omgevingsvisie Buitengebied vertaald in binnenplanse afwijkingen, waardoor snellere en eenvoudigere procedures mogelijk worden. Ook worden planregels beter op elkaar afgestemd en zijn fouten in plannen hersteld. We nemen tenslotte recent vastgesteld beleid (onder andere archeologiebeleid) op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het voorontwerpbestemmingsplan is voor vooroverleg aan de provincie Gelderland voorgelegd. Op basis van de vooroverlegreactie van de provincie, is het ontwerpbestemmingsplan afgerond. Het ontwerpbestemmingsplan wordt naar verwachting in maart/april 2023 ter inzage gelegd.

Voorbereiden aanleg Tunnel Greversweg

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
In de begroting van 2022 is voor het project Voetgangerstunnel onder de Greversweg een totale bijdrage van € 300.000 opgenomen. Deze netto bijdrage bestaat uit een brutobedrag van € 600.000 dat is verantwoord aan de uitgavenkant, en de provinciale bijdrage van € 300.000 aan de inkomstenkant.
Er is afgezien van het realiseren van een tunnel. De verdere voorbereidingen zijn daarmee komen te vervallen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De raad heeft op 17 december 2020 besloten de onbewaakte spoorwegovergang over de Greversweg te onttrekken aan de openbaarheid en de mogelijkheden voor een wandel-/fietstunnel te onderzoeken.
De uitgevoerde quickscan heeft nader inzicht gegeven in onder andere de bodemgesteldheid en stand van het grondwater. Dit heeft geleid tot een goede kostenraming. Uit de raming blijkt dat beide tunnelvarianten de in het raadbesluit vastgestelde gemaximeerde bijdrage van €300.000 fors overschrijden.
Na de quickscan en de planuitwerking voor een voetgangerstunnel met trapconstructie en fietsgoot is in de raad van 27 januari 2022 besloten definitief af te zien van realisatie van de tunnel onder het spoor op de Greversweg. De verdere voorbereidingen zijn daarmee komen te vervallen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De raad heeft op 27-01-2022 besloten af te zien van het realiseren van een tunnel. De verdere voorbereidingen zijn daarmee komen te vervallen.

Indicatoren

- Jaarlijks zijn 120 woningen gerealiseerd of in aanbouw, minimaal 500 in de periode 2019-2024.

In 2022 zijn 79 nieuwe woningen gerealiseerd. Op 31 december 2022 waren er 107 in aanbouw. Vanaf 2019 zijn 362 nieuwe woningen gebouwd.

- Nieuwe woningbouwplannen moeten inspelen op een ‘mismatch’ tussen vraag en aanbod op de Winterswijkse woningmarkt (Woon- en Vastgoedmonitor 8RHK).

De woningbouwplanningslijst per 31 december 2022 bevat 1.196 nieuwe woningen. 28,4 % van deze woningen is sociale huur tot € 808,- per maand. 25,8% van de woningen is betaalbare koop tot € 355.000,- of betaalbare huur € 808,- tot € 1.000,- per maand (volgens de uitgangspunten van de Nationale Woon- en Bouwagenda). 45,7% van de woningen valt in de dure categorie of is nog onbekend.
Vergeleken met het begin van 2022 is het aantal plannen voor sociale huurwoningen toegenomen. Dit betreft voornamelijk De Woonplaats. De toename is noodzakelijk vanwege de toegenomen vraag. Bij veel andere woningbouwplannen zetten we in op betaalbare koop en huur. Zo spelen we in op de lokale mismatch, onder andere bij de plannen waarover nog geen afspraken zijn gemaakt. Dit doen we door afspraken te maken in anterieure overeenkomsten.
Exacte cijfers zijn nog niet te benoemen, omdat nog niet alle besluiten zijn genomen. De Woord in Corle, Bouwen op Droppers in Woold en het project Ribeslaan zijn voorbeelden van woningbouwplannen met betaalbare koop of huur. Ook bij de

plannen WoooW, Narcisstraat en op de locatie van speeltuin ’t Kreil zetten we in op voldoende betaalbare woningen.

Wat is het resultaat?

Als strategische doelen waren voor 2022 de volgende opgenomen.

- We willen dat het leefklimaat in heel Winterswijk behouden blijft of versterkt wordt. We willen dat iedereen in Winterswijk een passende en duurzame woning kan vinden, die aansluit bij zijn of haar woonwensen, nu en in de toekomst.
- We willen het winkelcentrum, de voorzieningen in de kom van Winterswijk en de kwaliteit van onze woon- en werkgebieden behouden en versterken.
- We willen het waardevolle cultuurlandschap behouden en versterken, met ecologisch, sociaal en economisch toekomstperspectief voor bedrijven en inwoners. Daarnaast behouden en versterken we de recreatieve en belevingswaarde voor bezoekers.

Voor het onderdeel wonen hebben we als volgt bijgedragen aan de doelen.

- Landelijke beleidsontwikkelingen voor woningbouw hebben effect op het lokale beleid in Winterswijk. Versnellen van woningbouw, inzet op betaalbaarheid en het huisvesten van aandachtsgroepen zoals statushouders en uitstroom vanuit zorg zijn enkele van de opgenomen thema’s in de Nationale Woon- en Bouwagenda. Dit is voor de Achterhoek vertaald in de Regionale Woondeal Achterhoek en in de Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030.
- In 2022 is gewerkt aan verschillende woningbouwplannen. Daarmee willen we inspelen op de woningbehoefte van jong tot oud, zowel in de kern als in de buurtschappen en het buitengebied. Betaalbare woningbouw is daarbij van groot belang, zoals meer sociale huurwoningen. Dit doen we door uitvoering te geven aan de motie over woningbouw op de locatie Narcisstraat. Ook zijn er meerdere woningbouwplannen aan of nabij de Dingstraat. Bovendien werken we aan het woningbouwplan De Rikker, een plan met bijna 200 woningen aan de noordoostzijde van het dorp Winterswijk. De Woonplaats is gestart met de planvorming voor de transformatie van de appartementen aan de Europalaan. In de buurtschappen Meddo, Miste en Corle wordt gebouwd. Ook in de andere buurtschappen zijn er verschillende woningbouwplannen.
- Diverse woningbouwplannen zijn gerealiseerd. Zo is de laatste woning gebouwd op plan Morgenzon. Aan de Landbouwstraat zijn er negen woningen bijgekomen. Ook heeft De Woonplaats sociale huurwoningen gebouwd aan de Vlierstraat. Bovendien zijn diverse woningbouwplannen in aanbouw, zoals de appartementen 'Johanna' aan de Houtladingstraat en appartementen aan de kop van de Meddosestraat.
- In januari 2022 stelde de gemeenteraad een motie vast om onderzoek te doen naar het invoering van een huisvestingsverordening. Dit heeft plek gekregen in een onderzoek naar instrumentarium betaalbare koop en huur. Dit is in december 2022 aan de raad aangeboden.
- Met De Woonplaats en de huurdersvereniging zijn nieuwe prestatieafspraken voor 2023 gemaakt. Onder andere zetten de drie partijen zich gezamenlijk in voor energiebesparing en bewustwording over duurzaamheid bij huurders. Ook zijn afspraken gemaakt om de sociale huurwoningen in Winterswijk versneld te verduurzamen.

Met de opgave Centrum werken we continu aan het leefbaar houden van ons centrum. Zie ook het beleidsveld 2.5 voor meer informatie over economie en de

paragraaf over de opgave. Met het opstarten van de gebiedsaanpak Vitaal Platteland Winterswijk hebben we bijgedragen aan het doel van een leefbaar buitengebied.

3.2 Klimaat, water en milieu

Ambitie

We waarborgen een optimale milieukwaliteit en richten ons op de basiswaarden: gezond, schoon, heel en veilig.

Relevante documenten

- Gemeentelijk waterplan 2019 – 2023
- Huishoudelijk grondstoffenbeleid Winterswijk 2013-2017
- Afvalstoffenverordening Winterswijk 2015
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Winterswijk 2018

Doelstellingen

3.2.1 We beschermen de volksgezondheid tegen infectieziekten die ontstaan door transport van afvalwater en inzameling van huishoudelijk afval.

- De hoeveelheid zwerfafval verminderen.
- Verbetering in het scheiden van het huishoudelijk afval.

Activiteiten

Project Mooi Schoon 2022

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Het project Mooi Schoon is gericht op de aanpak van zwerfvuil. De activiteiten pakken we samen met ROVA op. Bewoners faciliteren we met materialen om zwerfafval op te ruimen. In 2022 voeren we onder andere de volgende schoonmaakacties uit:

- Landelijke Opschoondag
- World Cleanup Day

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Op 19 maart 2022 hebben we vanuit Mooi Schoon onze plaatselijke versie van de Landelijke Opschoondag georganiseerd. Rova kreeg zestien aanvragen voor de opruimsets om tijdens deze dag in actie te komen.

Op dit moment ondersteunen we vanuit Mooi Schoon in de hele gemeente 44 vrijwilligers. Daarnaast zijn er mensen die vrijblijvend zwerfafval opruimen. Verder was de jeugd actief door de deelname van De BeestenBende.

Op 17 september 2022 deden we in Winterswijk mee aan de World Clean-up Day . Bewoners zijn opgeroepen om hiervoor in actie te komen. De vaste vrijwilligers waren al voorzien van opruimsets voor zwerfafval. Daarnaast zijn nog eens ongeveer vijftien sets uitgeleend aan inwoners die deze dag in actie wilden komen. Vanuit het bestuur hebben drie wethouders aan de actie meegedaan.

Einde van Mooi Schoon en een nieuwe begin

De zwerfafvalvrijwilligers van Mooi Schoon zijn begin december door Rova geïnformeerd dat Mooi Schoon eindigt en dat er een ander vervolg komt. Dat vervolg heet 'Winterswijk, natuurlijk schoon!'. Hiervoor worden vanaf 2023 de contactgegevens van de vrijwilligers overgedragen aan de gemeente. De vrijwilligers hebben daarvoor toestemming gegeven. Deze vrijwilligers ontvangen een attentie als dank voor hun inzet. Zij worden opgeroepen zich te blijven inzetten voor de zwerfafvalactiviteiten van 'Winterswijk, natuurlijk schoon!'.

Nieuwjaarsvegen

Eind december, kort voor de jaarwisseling, hebben we onze inwoners via

gemeentenieuws en social media opgeroepen om het vuurwerkafval op te ruimen. Dat deden we onder de noemer 'Nieuwjaarsvegen'. Als extra motivatie hebben we hun de gelegenheid geboden om dit afval kosteloos in te leveren bij het milieubrengstation van Rova.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Uitvoeren plan van aanpak risicogestuurd rioolbeheer

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

In 2021 hebben we regionaal ervaring opgedaan met risicogestuurd rioolbeheer. De verbeterpunten voerden we in 2022 uit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 heeft de gemeente Winterswijk (en Oost Gelre) een risicomatrix op strategisch niveau laten opstellen. Deze matrix moest vervolgens vertaald worden naar de andere niveaus (strategisch -> tactisch -> operationeel). Voor de verdere uitwerking kozen we ervoor om in 2022 de samenwerking met Rasmariant aan te gaan, omdat deze werkwijze beter aansluit op het beoogde resultaat. Met Rasmariant kan op basis van geavanceerde degradatieanalyses in combinatie met het berekende effect van elk riool op de omgeving en het stelsel worden bepaald wat waar en wanneer uitgevoerd moet worden. Dit alles met het oog op het hoogst haalbare maatschappelijk rendement. We hebben in 2022 een plan van aanpak opgesteld voor de implementatie in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We lopen iets uit op de eerder aangegeven planning, doordat de eerder gekozen methodiek niet aansloot bij de gewenste praktische benadering. Doordat we in 2022 hebben gekozen voor Rasmariant, kunnen we in 2023 aan de slag met de invoering van risico-gestuurd rioolbeheer.

Doelstellingen

3.2.2 We houden de bodem en het oppervlakte water schoon, en voorkomen schade door hevige regenval en extreme droogte.

- Meer water- en groengebieden in de bebouwde kom.

Activiteiten

Uitvoeren inrichtingsmaatregelen klimaatagenda en biodiversiteit

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

Het beleid voor een adequate afkoppeling van water is vastgesteld voor de periode 2019-2023. Ook zijn het groenstructuurplan en de klimaatadaptatiestrategie in 2022 vastgesteld. Aan deze plannen hebben we in 2022 uitvoering gegeven door inrichtingsmaatregelen zo duurzaam mogelijk toe te passen. De maatregelen richten zich op de klimaatverandering en de biodiversiteit in relatie tot de thema's water, droogte en hitte. Voor 2022 en de komende jaren hebben we hoofdmaatregelen gesteld: regenwater infiltreren om droogte tegen te gaan, ruimte maken op het maaiveld voor waterberging, onnodige verhardingen verwijderen en bomen planten tegen de hittestress.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De klimaatstrategie en de bijbehorende uitvoeringsagenda zijn in september 2022, samen met de groenstructuurvisie, vastgesteld door het college en de raad. Na deze vaststelling zijn we aan de slag gegaan met het uitvoeren van de maatregelen en acties die in de uitvoeringsagenda staan. Enkele maatregelen waren voor september al opgestart en konden hierdoor ook in 2022 afgerond worden, zoals het omvormen van schoolpleinen tot een klimaatadaptieve leefomgeving (gezond, duurzaam en koel). Zo hebben we de pleinen van de basisscholen De Schakel, St. Jozef, en de Bargerpaske aangepakt. Dat hebben we samen met de leerlingen, leraren, ouders, en Winterswijkse hoveniers gedaan. In 2023 komen daar nog basisscholen bij. Ook wordt dan het schoolplein van het GKC (middelbaar onderwijs) vergroend, ontsteend en gezonder en veiliger ingericht.

Daarnaast is subsidie aan stichtingen verstrekt voor uitvoeringsmaatregelen die bijdragen aan klimaatadaptatie, zoals de Venemansmolen en VvE Frerikshof. Verder zijn we bezig om enkele straten samen met buurtbewoners te vergroenen. Een voorbeeld daarvan is de Generaal Berenschotweg. Daar hebben buren zich verenigd om de oude bomen en planten terug te krijgen in de straat. Ook meekoppelkansen zoals bij de Vredenseweg/Eikenstraat/Lijsterbesstraat pakken we op. Nu er huizen worden gebouwd kunnen we de openbare ruimte meteen klimaatbestendig en groen inrichten. Deze werkzaamheden ronden we begin 2023 af. Daarnaast is het realiseren van het lokaal hitteplan in gang gezet. De eerste gesprekken met hulpdiensten en zorginstellingen zijn gevoerd. Ook hebben we overzichtskaarten van kwetsbare groepen en koelteplekken ontwikkeld. In mei 2023 moet het lokaal hitteplan gereed zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De verkiezingen leiden mogelijk tot politieke verschuivingen. Daarnaast heeft de raad gevraagd om een extra politiek forum. Deze twee factoren hebben ertoe geleid dat de klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda pas in september 2022 zijn vastgesteld, in plaats van in het eerste kwartaal van 2022. Hierdoor zijn niet alle maatregelen en acties vanuit de uitvoeringsagenda 2022 opgestart of afgerond. Deze maatregelen en acties zijn doorgeschoven naar 2023. De uitvoeringsmaatregelen lopen tot en met 2027. De maatregelen van 2022 worden in 2023 alsnog uitgevoerd.

Doelstellingen

3.2.3 We dragen bij aan een duurzaam en circulair Winterswijk.

- Klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte.

Activiteiten

Invoering Ja/Ja-sticker

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Per 1 april 2022 wordt de Ja-Ja-sticker toegepast in Winterswijk. Hiervoor is in 2022 een incidenteel budget van € 6.500 opgenomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In december 2021 heeft de raad een besluit genomen over de gewijzigde afvalstoffenverordening voor de invoering van de Ja-Ja-sticker vanaf 1 april 2022. De inwoners zijn via verschillende kanalen op de hoogte gebracht over de invoering van de Ja-Ja-sticker. Stickers kunnen bij de gemeente worden aangevraagd.
De invoering is goed verlopen. Dat komt doordat nauw is samengewerkt met de verschillende verspreiders. Ook hebben we via verschillende kanalen de inwoners tijdig op de hoogte gebracht. Er zijn door verenigingen en drukkerijen vragen gesteld over de interpretatie van het geactualiseerde beleid. Deze zijn goed beantwoord. Handhaving heeft onderzoek gedaan naar een klacht dat reclamewerk via Achterhoek Nieuws toch terecht kwam bij inwoners die geen sticker op de bus hebben.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De Ja-Ja-sticker is vanaf 1 april 2022 ingevoerd.

Landelijk afvalbeleidsplan vertalen naar gemeentelijk beleid

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
Het meest recent vastgestelde afvalbeheerplan is het Landelijk afvalbeheerplan 2017-2029 (LAP3). Het beleidskader beschrijft de doelstellingen van het afvalbeleid in Nederland en het beleid voor afvalpreventie en afvalbeheer. Eén van de doelstellingen is dat we in 2025 maximaal 30 kilo (2021: 58 kilo) restafval per inwoner hebben. Een andere doelstelling is een hergebruikpercentage van 90% (2021: 89%). Om deze doelstellingen te bereiken, is er in 2021 een evaluatie van het huidige beleid gemaakt. In 2022 ontwikkelen we aanpassingen die in 2023 worden ingevoerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het college heeft op 1 november 2022 kennisgenomen van de evaluatie van het huishoudelijke grondstondstoffenbeleid 2013-2017. De aandachtspunten vanuit de evaluatie en nieuwe wet- en regelgeving worden als basis gebruikt voor ons nieuwe huishoudelijke grondstoffenbeleid. De actualisatie van dit beleid wordt in 2023 opgepakt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
In november 2022 is de evaluatie van het huishoudelijke grondstoffenbeleidsplan 2013-2017 aangereikt aan het college. Daarna is de evaluatie ter informatie voorgelegd aan de raad.

Indicatoren

Resultaten afval
-Vermindering zwerfafval
Rova voert maandelijks een beeldkwaliteitsschouw uit om te zien of we onze ambitie

halen of dat extra inzet nodig is om zwerfafval op te ruimen of te voorkomen. Het afgesproken beeldkwaliteitsniveau is A van CROW. In 2022 zijn 3593 meetpunten gemonitord. 74 daarvan voldeden niet aan de beeldkwaliteit. Voor 2022 kwam daarmee het afkeurpercentage op 2,06% . In 2021 was dat nog 2.16%. Hiermee voldoet de waarneming aan het afgesproken beeldkwaliteitsniveau A.
-Monitoring van de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen
De kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen voldoet merendeels aan de gestelde eisen. Toch is er nog ruimte voor verbetering, vooral in de kwaliteit van het ingezamelde gft-afval bij hoogbouwcomplexen. Daar vinden we afvalstoffen in het gft-afval die er niet in thuishoren. De verbetering van de grondstoffenkwaliteit is genoemd in 'Evaluatie huishoudelijk grondstoffenbeleidsplan 2013-2017'. Deze evaluatie is in november 2022 aan het college en de raad voorgelegd. De uitkomsten van deze evaluatie worden verwerkt in het geactualiseerde beleidsplan voor huishoudelijke grondstoffen.
-Het aantal kilo's huishoudelijk restafval per inwoner
In 2022 hebben we ongeveer 54 kg restafval per inwoner ingezameld. De landelijke doelstelling van maximaal 100 kg restafval per inwoner in 2020 hebben we in 2016 al behaald.
Resultaten voor klimaat
-Samen met leerlingen, leraren, ouders, Pronova en lokale hoveniers hebben we meerdere schoolpleinen 'ontsteend'. Na het verwijderen van de stenen is er groen voor in de plaats gekomen. Dit groen zorgt voor meer schaduw. Dat helpt tegen de hitte. In de groenvakken kan regen beter en gemakkelijker in de grond zakken. Zo helpt het groen ook tegen de droogte.
-We hebben klimaatadaptieve initiatieven van buren en stichtingen gestimuleerd. Voorbeelden hiervan zijn de Vloeiweide bij de Venemansmolen, de fruitboomgaard bij de Frerikshof en het buurtinititatief van de Generaal Berenschotweg.
- Samen met een werkgroep van ABH-City pakken we zogenaamde hittestressplekken aan. We zijn begonnen in het centrum. Inmiddels zijn er in de Meddosestraat, Ratumsestraat en Wooldstraat zo'n 40 geveltuinen aangelegd. Deze zorgen voor koelere gevels en de opvang van regen.
-Om verder te ontstenen en vergroenen bieden we alle inwoners van Winterswijk de kans om tegels te laten verwijderen. Op de vrijgekomen stukjes grond worden geveltuinen aangelegd. Zo'n 55 aanvragen zijn beloond en uitgevoerd.

Wat is het resultaat?

In dit programma waarborgen we een optimale milieukwaliteit en richten we ons op de basiswaarden: gezond, schoon, heel en veilig. In de toelichting op de indicatoren leest u meer over de uitkomsten van de uitgevoerde activiteiten. Met risico-gestuurd rioolbeheer en verschillende afvalprojecten dragen we bij aan een gezond en schoon Winterswijk. Daarnaast hebben we veel aandacht besteed aan het opstellen van plannen voor de klimaatagenda. Daarin krijgen de omgang met hittestress en het bevorderen van biodiversiteit een plek. In 2022 is ook de ja -ja-sticker ingevoerd.

Financiële onderbouwing programma 3

Baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Rekening 2022	VerschilJR2022
Baten			
3.1 Openbare ruimte	**1.221**	**1.337**	**115**
3.2 Klimaat, water en milieu	**7.617**	**7.531**	**-86**
3.3 Duurzaamheid	**972**	**335**	**-638**
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	**2.116**	**7.310**	**5.194**
Totaal Baten	**11.927**	**16.512**	**4.585**
Lasten			
3.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten	**7.900**	**7.885**	**-15**
3.1 Openbare ruimte	**7.705**	**6.448**	**-1.257**
3.2 Klimaat, water en milieu	**4.395**	**4.067**	**-328**
3.3 Duurzaamheid	**1.499**	**594**	**-905**
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	**2.575**	**8.851**	**6.275**
Totaal Lasten	**24.074**	**27.844**	**3.770**
Onttrekkingen			
3.1 Openbare ruimte	**949**	**339**	**-610**
3.2 Klimaat, water en milieu	**70**	**26**	**-45**
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	**0**	**0**	**0**
Totaal Onttrekkingen	**1.019**	**364**	**-654**
Stortingen			
3.1 Openbare ruimte	**100**	**100**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**-11.229**	**-11.068**	**161**

Openbare ruimte

Het voordeel van € 115.000 aan de batenkant wordt grotendeels verklaard door hogere graf- en begraafrechten (€ 64.000) en hogere leges voor kabels en leidingen (€ 22.000).

Hogere baten graf- en begraafrechten

Aan graf-en begraafrechten is € 64.000 meer ontvangen. De hogere baten zijn een gevolg van de verhoging van de tarieven voor begraven vanaf 2022 en een toename van het aantal begrafenissen en verlengingen van graftermijnen.

Het voordeel van € 1.257.000 aan de lastenkant wordt grotendeels als volgt verklaard.

Project Dennenoord € 405.000 V
Project (afdekken) kleiput € 467.000 V
Leader Achterhoekse projecten € 101.000 V
Landschapsontwikkelplan (LOP) € 79.000 V
Provinciale landschapsprojecten € 87.000 V
Openbare verlichting € 111.000 V
Kosten Omgevingswet € 47.000 N
Bijdrage Omgevingsdienst Achterhoek € 68.000 N

We stellen voor om de volgende restantbudgetten naar 2023 over te hevelen.

Project Dennenoord

Komend jaar voeren we de revitalisering hiervan uit. De raad heeft daarover op 26 januari 2023 een besluit genomen. De kosten in de voorbereiding komen voor rekening van dit budget. Het gaat dan om onder andere de bestemmingsplanprocedure en nieuwe overeenkomsten voor de bedrijfsstandplaatsen. We stellen voor het restantbudget van € 405.000 over te hevelen naar 2023.

Project (afdekken) kleiput
Het verondiepen/afdekken van de kleiput is nog niet uitgevoerd. Naar verwachting starten we eind 2023 met de werkzaamheden. Door de aanwezigheid van de oehoe in de nabijheid mag slechts in de maand december gewerkt worden in de kleiput. De werkzaamheden zullen dus meerdere jaren duren. We stellen voor het restantbudget van € 467.000 over te hevelen naar 2023.
Leader Achterhoekse projecten
We stellen voor € 101.000 over te hevelen naar 2023, omdat de afronding van deze Leader-periode de komende jaren nog doorloopt.
Landschapsontwikkelplan (LOP)
We stellen voor om een bedrag van € 57.500 over te hevelen naar 2023. Hiervoor zijn namelijk diverse verplichtingen aangegaan. Het resterende deel van de niet-bestede middelen valt vrij.
Provinciale landschapsprojecten
We stellen voor € 85.000 over te hevelen naar 2023. Zo blijven de gelden beschikbaar voor de provinciale landschapsprojecten.
Openbare verlichting
We stellen voor € 111.000 over te hevelen naar 2023 voor diverse deelprojecten voor de openbare verlichting.
Hogere kosten invoering Omgevingswet
De landelijke overheid heeft de invoeringsdatum van de wet al meerdere keren verplaatst. Mede daardoor is de invoering van de Omgevingswet lastig te plannen. Daardoor zijn zowel activiteiten als de bijbehorende kosten moeilijk van tevoren in te schatten. We moeten continu inspelen op nieuwe ontwikkelingen. In 2022 hebben we ervoor gekozen om een pilot te draaien voor het maken van een omgevingsplan, samen met de gemeente Berkelland. Deze kosten van ongeveer € 30.000 waren niet voorzien. Daarnaast heeft de Omgevingsdienst Achterhoek buiten de reguliere bijdrage om extra kosten (€ 20.000) voor de invoering van de omgevingswet gemaakt. Deze kosten zijn ten laste van dit budget gekomen. Zie ook toelichting Onttrekking reserve Omgevingswet.
Hogere bijdrage Omgevingsdienst Achterhoek
Aan de Omgevingsdienst Achterhoek is over 2022 een hogere bijdrage van € 68.000 verschuldigd dan begroot. Dit komt vooral door een toename aan afgenomen diensten voor handhaving en specialistische adviezen en een bijdrage in nadelig rekeningsaldo van de Omgevingsdienst Achterhoek.

Klimaat, water en milieu

Het voordeel van € 86.000 aan de batenkant wordt met name verklaard door een lagere onttrekking aan de voorziening riolering door lagere riooluitgaven.
Het voordeel van € 328.000 aan de lastenkant wordt grotendeels als volgt verklaard.
lagere Rova-bijdrage afvalverwerking € 100.000
lagere uitgaven klimaatadaptatie € 64.000
lagere uitgaven rioolonderhoud € 79.000
Lagere Rova-bijdrage afvalverwerking
Het voordeel van € 100.000 is een eenmalig voordeel door een lagere eindafrekening over 2021 door lagere uitgaven voor tuinafval en een hogere opbrengst voor oud papier.
Lagere uitgaven klimaatadaptatie
We stellen voor om het restantbudget van € 64.000 naar 2023 over te hevelen. Dit wordt onder andere ingezet voor klimaatadaptieve inrichting zoals grasbetonstenen en bomen.

Lagere uitgaven rioolonderhoud
We stellen voor om € 33.500 van het restantbudget naar 2023 over te hevelen en in 2023 in te zetten voor risico-gestuurd rioolbeheer. Dit budget vloeit voort uit het vastgestelde Gemeentelijk waterplan (GWP).

Duurzaamheid

Vanuit het Rijk hebben we een subsidie ontvangen voor energiebesparende maatregelen. De niet bestede middelen in 2022 moeten beschikbaar blijven voor dit project en worden geboekt op de post Vooruitontvangen. Hierdoor worden de baten in 2022 verlaagd. Het gaat om een bedrag van € 630.000. Daarmee is het nadeel bij de baten van € 638.000 grotendeels verklaard.
Het voordeel aan de lastenkant van € 905.000 wordt grotendeels als volgt verklaard.
- lagere lasten Energiebesparende maatregelen € 630.000 V
- lagere lasten Green Leaf € 56.000 V
- lagere lasten Energiefonds € 73.000 V
- lagere lasten Duurzame Energie € 36.000 V

Vanuit het Rijk hebben we middelen ontvangen voor het (laten) uitvoeren van energiebesparende maatregelen. De niet bestede middelen moeten beschikbaar blijven voor dit project. Daarom stellen we voor om het resterende budget over te hevelen naar 2023 (zie ook toelichting bij de baten).
We hebben de Green Leaf Award gewonnen. De hieraan verbonden geldprijs moet beschikbaar blijven voor het uitvoeren van projecten en activiteiten. Daarom stellen we voor het resterende budget over te hevelen naar 2023.
We hebben de afgelopen jaren diverse subsidies op het gebied van duurzaamheid weten binnen te halen. Daardoor zijn op andere budgetten gelden overgebleven.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Dit betreft het resultaat van de grondexploitaties dat bestaat uit baten en lasten. Er is sprake van een nadelig saldo van de baten en lasten van € 1.081.000. Dit wordt met name verklaard door de toevoeging aan de voorziening binnen het eind 2022 geopende complex De Vlijt door de aankoop van de steenfabriek. Voor nadere detaillering van de grondexploitaties wordt verwezen naar paragraaf G Grondbeleid.

Reserves

Het nadeel van € 610.000 binnen beleidsveld Openbare ruimte (3.1) betreft vooral de lagere onttrekking van € 170.000 aan de (bestemmings)reserve Stedelijke herverkaveling. Dit is het gevolg van lagere dan begrote uitgaven en de lagere onttrekking van € 467.000 aan de algemene reserve door de in 2022 niet gerealiseerde begrote afdekking van de kleiput.
Hier staat een voordeel van € 47.000 tegenover vanwege een hogere onttrekking aan de reserve Omgevingswet. Door de hogere uitgaven voor de invoering van de Omgevingswet van € 47.000 is de onttrekking aan de reserve Omgevingswet ook € 47.000 hoger geweest.
Het nadeel van € 45.000 binnen beleidsveld Klimaat , water en milieu (3.2) wordt verklaard door de lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Wijziging inzamelstructuur huishoudelijk afval. Deze is het gevolg van lagere uitgaven binnen het projectbudget van het beleidsplan Huishoudelijke grondstoffen.
Bij de begroting 2023 is aangegeven dat de bestemmingsreserve Onderhoud graven bij de jaarrekening 2022 zou worden opgeheven. De overdracht van de islamitische begraafplaats aan het Kerkgenootschap Nederlands Islamitische Waqf vindt een jaar later plaats dan gepland. Daarom stellen we voor om de bestemmingsreserve

Onderhoud graven pas in 2023 op te heffen. Hierdoor kunnen afwikkelingskosten van de overdacht nog ten laste komen van de reserve.

Programma 4 Bestuurlijk Winterswijk

Inleiding

Algemene ondersteuning, openbare orde en veiligheid
We zetten in op een aantrekkelijk Winterswijk. Een Winterswijk waar inwoners en ondernemers vertrouwen hebben in het bestuur, waar de diensten professioneel worden verleend en waar het veilig, prettig en leefbaar wonen is.
Lobby, grensoverschrijdende samenwerking en citymarketing
Samenwerking met de samenleving, maar ook met onze (Duitse) buurgemeenten, zien we als een belangrijke succesfactor. We gebruiken de lobby en citymarketing om de ambities en doelstellingen uit de programma's 1 tot en met 3 te realiseren.
Professionaliseren dienstverlening
Om aantrekkelijk te zijn en te blijven, zorgen we ervoor dat onze financiële positie gezond blijft. Bij genoemde ambities en doelstellingen past een professionele organisatie. In 2022 gaan we verder met het professionaliseren van onze dienstverlening.

4.1 Bestuur – algemene ondersteuning

Ambitie

Winterswijkers hebben vertrouwen in het bestuur. We denken mee en doen mee met inwoners en organisaties. Wij leveren flexibel en tijdig onze diensten en doen dat met een moderne organisatie.
Relevante documenten

- Organisatievisie
- Visie op dienstverlening

Doelstellingen

4.1.1 Goede bestuurlijke samenwerking door te werken aan vertrouwen, transparantie, flexibiliteit en tijdigheid.

- We organiseren en coördineren officiële ontvangsten voor het onderhouden van bestuurlijke netwerken en contacten op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Activiteiten

De gemeenteraadsverkiezingen organiseren

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
De gemeenteraadsverkiezingen zijn op 16 maart 2022. De organisatie hiervan vindt grotendeels plaats in 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De gemeenteraadsverkiezingen zijn goed verlopen en de nieuwe raad is geïnstalleerd. Door de verlenging van de Tijdelijke Wet Covid-19 Verkiezingen tot 1 juli 2022 waren er wel extra maatregelen nodig voor de organisatie van de verkiezingen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Doelstellingen

4.1.2 We organiseren ons werk modern waardoor dienstverlening wordt ervaren als tijdig, flexibel en participatief.

- We vragen Koninklijke onderscheidingen, Koninklijke Erepenningen en predicaten Hofleverancier aan en staan stil bij huwelijksjubilea en verjaardagen (>100 jaar) van inwoners.
- We implementeren de (nieuwe) organisatie-, bedrijfsvoerings- en dienstverleningsvisie met bijpassende huisvesting.

- We verbeteren en ontwikkelen de digitalisering van de dienstverlening.
- We verbeteren de dienstverlening aan de balie en de telefoon.
- We geven de inzet van personeel efficiënt vorm.

Activiteiten

Chatbot inzetten voor 24/7 klantcontact

Omschrijving (toelichting)
wethouder: Metaal-ten Dolle
Na een experimenteerfase willen we onze inwoners 24 uur per dag van dienst zijn met een chatbot. Een chatbot beantwoordt vragen van inwoners, of verwijst ze naar informatie op de website. Daarvoor moet deze robot eerst goed worden getraind. Deze training begint in 2021 en loopt door in 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Er werd in 2022 niet ingezet op een chatbot. Prioriteit werd gegeven aan het optimaliseren van de dienstverlening via de bestaande kanalen en een verdere digitalisering van de bestaande werkprocessen. Inzet van een chatbot wordt weer overwogen pas als bestaande werkprocessen zijn verbeterd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Er is voor gekozen om deze activiteit niet op te starten.

Dienstverlening aanpassen aan de hand van klantreizen

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal - ten Dolle
Ook in 2022 werken we verder met klantreizen (dienstverlening vanuit het perspectief van de klant). Daarbij passen we onze dienstverlening aan de wensen van de klant aan. Bij deze klantreizen sturen we nadrukkelijk op de uitgangspunten van onze dienstverleningsvisie, samengevat in het motto: ‘Wij gaan altijd voor een glimlach’. Dat betekent dat het reflecteren op eigen handelen en het verbeteren daarvan vast gespreksonderwerpen zijn in de organisatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In maart zijn we gestart met de meedenktank. Daarin hebben 15 positief-kritische inwoners en ondernemers met ons meegedacht over onze dienstverlening. We

hebben in 2022 servicenormen ingevoerd. Met deze servicenormen doen we duidelijke beloften aan de klanten en komen we deze ook na. Dit moet nog vervolg krijgen in een dashbord waarop vervolgens sturing kan plaatsvinden.
We organiseerden in juni een Week van de dienstverlening. Tijdens deze week hielden allerlei sprekers een lezing of presentatie en konden medewerkers workshops volgen. Zo kregen we inspiratie en concrete handvatten om de dienstverlening verder te verbeteren.
In diverse teams werden brieven herschreven zodat deze beter aansluiten op de ontvanger.
De dienstverleningsvisie wordt in de herinrichting concreet vertaald naar de centrale hal. We hebben daarmee een start gemaakt door het toevoegen van een koffiecorner. Eind van het jaar zijn de evaluatie en een bijstelling voor het uitvoeringsprogramma opgeleverd. Begin januari 2023 wordt hierover besloten en kan het programma worden vervolgd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Dit programma loopt de komende jaren door en leidt dwars door de organisatie tot actie.

E-diensten uitbreiden en achterliggende processen optimaliseren

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal ten Dolle
We breiden de e-diensten uit aan de hand van de ontwikkelingen van de vakspecifieke software van bijvoorbeeld het sociaal domein en het ruimtelijk domein. Waar deze vakspecifieke software ontbreekt, ontwikkelen we zelf e-diensten. We passen achterliggende processen aan, zodat we zo efficiënt en effectief mogelijk werken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Er zijn inmiddels zo'n vijftig e-diensten in gebruik, met name voor burgerzaken, vergunningen en documenten die via de website digitaal kunnen worden aangevraagd. Werkprocessen werden hier op aangepast. Dit proces loopt door in 2023, omdat het nog beter en sneller kan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het aanpassen van werkprocessen aan digitale afhandeling heeft meer tijd gevraagd. Door een capaciteitsprobleem bij de afdeling informatievoorziening liep dit vertraging op. Eind 2022 is het team weer redelijk op sterkte gekomen.

Graven van KNIL-militairen (Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger) markeren

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
De graven van de KNIL-militairen hebben in 2021 een beschermde status gekregen. De graven liggen verspreid over de algemene begraafplaats en zijn niet herkenbaar. Gezien het historische belang van de graven, maken we ze herkenbaar door een markering op het graf.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De KNIL-graven zijn in kaart gebracht. Het gaat om 46 graven. Deze hebben nu een bijzondere status. Op elk graf moet een markering worden geplaatst. Met de Molukse gemeenschap is afgesproken dat zij met een voorstel komen over wat op de graven geplaatst moet worden. In afwachting van eeen concreet voorstel vanuit de Molukse gemeenschap gekomen staat voor 27 januari 2023 een afspraak gepland om hier met hen verder vorm aan te geven. Zodra bekend is wat op de graven geplaatst moet worden, worden alle 46 graven gemarkeerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Voor 27 januari 2023 staat een afspraak gepland met de Molukse gemeenschap om hieraan verder vorm te geven. Zodra bekend is wat er op de graven geplaatst moet worden, worden alle 46 graven gemarkeerd.

Implementeren van het nieuwe werkconcept inclusief passende huisvesting

Omschrijving (toelichting)
Wethouder Metaal- ten Dolle

In het professionaliseren van de organisatie en de dienstverlening zijn de laatste jaren flinke stappen gezet. Het is tijd om de volgende stap te zetten, door het implementeren van het nieuwe werkconcept. Dat houdt in dat we tijd- en plaatsonafhankelijk gaan werken, waarbij de activiteit de werkplek bepaalt. Door de investeringen van de afgelopen jaren in ICT, is het mogelijk om deze stap te zetten. Tijd- en plaatsonafhankelijk werken vraagt ook om een andere, meer eigentijdse inrichting van het gemeentekantoor. Een inrichting die het ontmoeten, samenwerken en onze dienstverlening beter faciliteert. Daarbij houden we nadrukkelijk rekening met duurzaamheid en inclusie. Met de realisatie is een investeringsbedrag van € 2,3 miljoen gemoeid. Omdat in de begroting van 2021 al rekening was gehouden met een bedrag van € 0,8 miljoen, hebben wij een aanvullend investeringsbedrag van € 1,5 miljoen opgenomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Via een aanbestedingsprocedure is een bouwmanagementbureau geworven. Dit bureau gaat de aanbesteding en uitvoering van de verbouwing begeleiden. Het bureau is al gestart met de werkzaamheden.
Het initiële plan was om het sociaal team van De Post een plaats te geven in het gemeentekantoor. Op basis van dit plan is in 2021 een kostenbegroting gemaakt waarop het budget is gebaseerd. De gemeenteraad heeft echter besloten dat De Post op de huidige locatie blijft. Verder is vanuit de dienstverleningsvisie en hospitality ingezet op een gastvrij gemeentekantoor waarbij de klant centraal staat. Hierdoor zijn de indeling en de functionaliteiten en daarmee het ontwerp van de begane grond gewijzigd.
Naast deze wijzigingen was er sprake van inflatie en de stijging van de prijzen van bouwmaterialen en bouwkosten. Daarom heeft een herijking plaatsgevonden en hebben we een nieuwe kostencalculatie van het project gemaakt. Als uitgangspunt is genomen dat het toegekende budget taakstellend is. Er is gekeken naar aansluitpunten met het Meerjarig Onderhoudsplan en de daaraan gekoppelde voorzieningen om efficiënt met beschikbare gelden om te gaan. Met het oog op de verduurzaming van het gebouw hebben we de technische installaties en de bijbehorende infrastructuur van het gemeentekantoor geïnventariseerd. De huidige voorzieningen binnen het gebouw blijken toereikend en aanpassingen zijn niet nodig. Deze extra onderzoeken zijn uitgevoerd vanwege zorgvuldigheid en efficiëntie. Hierdoor heeft de planning enige vertraging opgelopen.
Vanuit de nieuwe calculatie passen we het plan aan, zodat we het project binnen de kaders en het budget kunnen uitvoeren. Aansluitend start dan de aanbestedingsprocedure. Naar verwachting moeten we onderdelen Europees aanbesteden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
We sturen op een oplevering van het project in het voorjaar van 2024. Er heerst op dit een moment schaarste aan capaciteit in de bouwsector. Dit kan mede invloed hebben op de realisatie van de planning.

Overdracht Islamitische begraafplaats

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Wassink
In het eerste kwartaal van 2022 wordt de Islamitische begraafplaats overgedragen aan de Stichting Nederlands Islamitische Waqf.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Met Stichting Nederlands Islamitische Waqf is een koopovereenkomst gesloten voor het aankopen van een gedeelte van de algemene begraafplaats. Het betreft een perceel van ongeveer 5000 m2. Daar gaat de stichting op islamitische wijze begraven. De eigendomsoverdracht staat gepland voor 14 april 2023. Vanaf dat moment is Stichting Nederlands Islamitische Waqf eigenaar van dit perceel en draagt zij zorg voor de exploitatie daarvan. Tot het moment van eigendomsoverdracht blijven het beheer en onderhoud in handen van de gemeente.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De eigendomsoverdracht van het betreffende perceel van ongeveer 5000 m2 aan Stichting Nederlands Islamitische Waqf staat gepland voor 14 april 2023.

Stimuleren gebruik digitale dienstverlening

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal - ten Dolle
We blijven het gebruik van de digitale dienstverlening stimuleren. De campagne die gestart is in 2021 zetten we door.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De campagne 'Winnie wint tijd' werd in september uitgevoerd. Er zijn vier verschillende video's op sociale media en prints in het Gemeentenieuws geplaatst .

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De campagne 'Winnie wint tijd' is in augustus en september gedeeld via sociale media en het Gemeentenieuws. In november werd de campagne herhaald.

Vernieuwde website live brengen

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal-ten Dolle
In 2021 is begonnen met de ontwikkeling van een vernieuwde website. Bij deze ontwikkeling staat de dienstverlening aan de inwoner en aan ons bedrijfsleven centraal. We maken de website aantrekkelijker, zorgen voor een betere toegankelijkheid en koppelen deze met de website van 100% Winterswijk. Door deze koppeling worden ook toeristische bezoekers goed van informatie voorzien.
In 2021 heeft de aanbesteding van het nieuwe beheersysteem van de website plaatsgevonden. De planning is om half 2022 de vernieuwde website live te zetten. Voordat dit gebeurt, betrekken we inwoners bij het ontwerp: is de nieuwe website inderdaad toegankelijker en aantrekkelijker? Waar mogelijk saneren we bestaande websites van de gemeente, zodat we uiteindelijk twee websites hebben: www.winterswijk.nl en www.werkenaanwinterswijk.nl.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het project liep voorspoedig: de gemeentelijke hoofdwebsite is half april online gegaan. De voorbereidingen voor het aanpassen van de overige gemeentelijke websites zijn gestart en zijn naar verwachting in 2023 gereed.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De website www.winterswijk.nl is live. De website www.actiefwinterswijk.nl is ondergebracht in www.werkaanwinterswijk.nl. Er is een kick-off geweest. Ook zijn de eerste bijeenkomsten gestart voor de websites www.wijwinterswijk.nl, www.depostwinterswijk.nl, www.spotjongerenwerk.nl en www.vrijwilligerspunt.nl om deze samen te voegen tot één domein en website. Naar verwachting is dit gereed aan het einde van het tweede kwartaal van 2023.

Winterswijk op de kaart zetten als plek voor huwelijken

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Als alle beperkingen rondom corona zijn opgeheven, zetten we een campagne in om het trouwen in Winterswijk regionaal en nationaal te promoten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De pagina's op de gemeentelijke website over huwelijken en geregistreerd partnerschappen zijn vernieuwd en geactualiseerd. Er staan nu promotiefilmpjes en nieuwe foto's van de trouwambtenaren op. Daarnaast is er een overzicht van locaties om een huwelijk of geregistreerd partnerschap te voltrekken. Daarbij besteden we extra aandacht aan de nieuwe trouwzaal. Ten slotte krijgen stellen die hebben gekozen voor een betaald huwelijk of geregistreerd partnerschap een luxe pen aangeboden waarmee ze de akte kunnen ondertekenen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Zelfbedieningskluis: volgen landelijke ontwikkeling

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal - te Dolle
De rijksoverheid geeft aan dat nationale wetgeving het op dit moment onmogelijk maakt om de zelfbedieningskluis in gebruik te nemen. Landelijk moet wet- en regelgeving worden aangepast. Wij volgen de ontwikkelingen en hebben het ministerie gevraagd om pilotgemeente te mogen zijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Door landelijke wetgeving is het nu nog niet mogelijk om te kiezen voor een zelfbedieningskluis. We blijven de landelijke ontwikkelingen volgen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het project is stopgezet, omdat eerst de landelijke wetgeving moet veranderen. De huidige regelgeving staat het uitreiken van waardedocumenten via een zelfbedieningskluis niet toe.

Zorgen voor effectievere telefonische bereikbaarheid

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal-ten Dolle
In 2021 zouden we een nieuwe telefoniecentrale krijgen: GT Connect. Dit was een door meer dan tweehonderd gemeenten gemeenschappelijk aanbesteed telefonietraject. Door problemen bij de leverancier is dit project gestopt. We moeten de telefoniecentrale opnieuw aanbesteden en mogelijk een nieuwe centrale invoeren.
Ook intern werken we aan de effectiviteit. We maken nog duidelijkere afspraken, zodat een beller snel een antwoord heeft op zijn vraag.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Sinds september zijn we overgegaan op bellen met MS Teams. De inrichting van MS Teams is nog niet geheel voltooid. Door enkele technische onvolkomenheden en beperkingen van Microsoft zijn er nog wat problemen. Denk aan een kleine vertraging bij het tot stand komen van de verbinding. De leverancier werkt aan een oplossing.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
We bellen inmiddels met MS Teams. Er zijn nog wel enkele technische onvolkomenheden. De leverancier werkt aan een oplossing.

Doelstellingen

4.1.3 Inwoners voelen zich betrokken bij het maken en uitvoeren van beleid.

- We organiseren welkomstbijeenkomsten voor nieuwe inwoners.
- We zorgen voor heldere, begrijpelijke communicatie die is afgestemd op de doelgroep.

Indicatoren

Er zijn in 2022 nieuwe servicenormen vastgesteld. Deze worden nog verwerkt in een monitor en dashboard. In 2023 werken we daaraan verder.
Direct antwoord: als u ons belt, willen wij u direct een antwoord geven.
Terugbellen: kunnen wij u niet direct antwoord geven? Dan bellen wij u de volgende werkdag voor 17.00 uur.
Sociale media: vraagt u ons iets via Twitter of Facebook? Dan reageren wij tijdens kantooruren binnen 2 uur.
E-mail: stuurt u ons een e-mail? U ontvangt automatisch een ontvangstbevestiging. Binnen twee werkdagen laten wij u weten wie uw vraag behandelt en hoe lang de afhandeling duurt.
Brieven: als u ons een brief stuurt, krijgt u binnen vijf werkdagen een ontvangstbevestiging. Daarin staat wie uw brief behandelt en hoe lang de afhandeling duurt.
Facturen: stuurt u als leverancier ons een factuur, dan betalen wij deze binnen 21 dagen.

Wat is het resultaat?

Winterswijkers hebben in 2022 gestemd. Het nieuwe college heeft een coalitieprogramma opgesteld. We lieten Winterswijkers meedoen en meedenken in verschillende participatieprocessen bij specifieke projecten en opgaven.
We leverden onze diensten zo flexibel en tijdig mogelijk. Dat deden we met een moderne organisatie. Veel aandacht was er voor de digitale dienstverlening; werkprocessen werden daarop aangepast. De chatbot en zelfbedieningskluis zijn niet gerealiseerd. Dat kwam deels door beperkende regelgeving, deels door prioriteitenstelling.
In de organisatie is veel aandacht geweest voor bewustwording en verbetering door het leren van evaluaties en klantreizen. De Week van de dienstverlening en theatersessies hebben veel inzicht gegeven. Het verbeteren van dienstverlening is niet af en blijft ook in 2023 een aandachtspunt. Daarvoor is er geëvalueerd en werd een vernieuwd uitvoeringsprogramma in gang gezet.
De website is geheel vernieuwd. Iedere website die valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Winterswijk voldoet aan veertig van de vijftig succescriteria van de WCAG 2.1 niveau A- en AA-richtlijnen en aan het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid.
Tot slot hebben we gewerkt aan het realiseren en overdragen van een islamitische begraafplaats. Ook hebben we Winterswijk meer op de kaart gezet als huwelijkslocatie.

4.2 Openbare orde en veiligheid

Ambitie

Het is veilig en prettig wonen of verblijven in Winterswijk.
Relevante documenten:

- Wabo-beleidsplan gemeente Winterswijk
- Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving

Doelstellingen

4.2.1 Inwoners van Winterswijk voelen zich veilig.

- We werken samen met inwoners, ondernemers, politie, justitie en (zorg)organisaties om criminaliteit, waaronder woninginbraken en overvallen, aan te pakken.
- We proberen zoveel mogelijk overtredingen te voorkomen door in te blijven zetten op preventieve handhaving, door communicatie en door interventies voor gedragsverandering.

Activiteiten

Deelname aan integrale controles met diverse ketenpartners

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Jaarlijks houden we samen met ketenpartners diverse integrale controles, bijvoorbeeld tijdens de ‘Groene Nacht’. Samen met de omgevingsdienst, politie, Natuurmonumenten, Geldersch Landschap en de Hengelsport Federatie controleren onze boa’s dan in het buitengebied. Verder doen we jaarlijks mee aan de landelijke Week van de Veiligheid. In die week brengen we het thema veiligheid extra onder de aandacht.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 hebben meerdere integrale controles plaatsgevonden, zowel in het kader van de Week van de Veiligheid als afzonderlijk georganiseerde controles. Tijdens deze controles was er aandacht voor de woon- en arbeidsomstandigheden van arbeidsmigranten en voor ondermijning in het algemeen. Daarnaast voerden we multidisciplinaire controles uit bij diverse ondernemingen die werden aangedragen door ketenpartners. Ten slotte is een 'groene nacht' georganiseerd waarbij de nadruk lag op controles in het buitengebied. Deze gezamenlijke controles leverden aanknopingspunten op voor verder onderzoek door ons of onze ketenpartners.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Doelstellingen

4.2.2 De criminaliteit neemt af.

- We hanteren een regionale en integrale aanpak van ondermijning. Daarbij werken buurgemeenten, Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), politie, justitie, Belastingdienst en het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum samen, om criminele netwerken aan te pakken.
- We kijken naar grensoverschrijdende criminaliteit en zoeken daarbij de samenwerking met de Duitse overheid.

Activiteiten

Aansluiten bij Meld Misdaad Anoniem

Omschrijving (toelichting)

Burgemeester: Bengevoord

Wij sluiten ons aan bij Meld Misdaad Anoniem. Het voordeel hiervan is dat relevante signalen over criminaliteit en fraude in onze gemeente rechtstreeks bij ons terechtkomen. Dit vergroot de informatiepositie van de gemeente en versterkt de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wij zijn aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Als gemeente ontvangen we nu rechtstreeks alle meldingen. Over 2022 hebben wij in totaal 12 meldingen ontvangen. Deze waren drugsgerelateerd, gingen over uitkeringsfraude en illegale prostitutie. Nu we aangesloten zijn bij Meld Misdaad Anoniem hebben wij een beter zicht op het aantal en soort meldingen waardoor wij hier beter op kunnen sturen. Daarnaast hebben wij de samenwerking met de politie aangehaald op dit vlak.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Facilitaire ondersteuning convenant Veilige School

Omschrijving (toelichting)

Burgemeester: Bengevoord

De gemeente voert de regie over de aanpak van het convenant Veilige School. We houden zicht op de naleving van de gemaakte afspraken en bieden facilitaire ondersteuning aan bij de uitvoering van deze afspraken. Denk aan een bestuurlijke en ambtelijke overlegstructuur en ondersteuning bij kluisjescontroles.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Er heeft veel overleg plaatsgevonden over het concept-convenant en de uitvoeringstaken daarbij.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In beeld brengen en tegengaan zorgfraude

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
In 2022 onderzoeken we of het zinvol is om regionaal of lokaal proactief in te zetten op het opsporen van zorgfraude in het sociaal domein. Hiervoor gaan we in gesprek met buurgemeenten en voeren we enkele steekproeven uit. De uitwerking van deze activiteit vereist een nauwe samenwerking met het contract- en leveranciersmanagement (CLM).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Met medewerking van het RIEC Oost-Nederland en Datalab GO hebben we enkele indicatoren voor mogelijke zorgfraude gevonden. Het valideren van deze resultaten is mogelijk door de inzet van een toezichthouder/controleur. De toezicht- en kwaliteitsmanager Sociaal Domein Regio Achterhoek heeft een nota opgesteld als onderbouwing van een uitbreiding van de toezichtcapaciteit. De nota is door Sociaal Domein Regio Achterhoek teruggelegd. Er is nog geen besluit genomen. In het volgende managersoverleg Sociaal Domein Achterhoek wordt een nieuw voorstel besproken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Datalab GO heeft in 2022 de eerste resultaten (indicatoren) opgeleverd en is op dit moment bezig met een nadere data-analyse. Een voorstel voor de benodigde toezichtcapaciteit op het gebied van zorgfraude wordt in het volgende managersoverleg Sociaal Domein Achterhoek besproken.

Opstarten ondermijningsoverleggen

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
In het ondermijningsoverleg bespreekt de gemeente ondermijningscasussen, samen met partijen als het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC), ODA, Belastingdienst, politie en OM.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Sinds eind 2022 vond maandelijks een lokaal ondermijningsoverleg plaats in het gemeentekantoor van Winterswijk. Tijdens deze overleggen stemmen we lopende zaken af met de ketenpartners. Ook verdelen we taken om signalen verder te verrijken. Het gaat om ketenpartners als het RIEC, de belastingdienst, de arbeidsinspectie, FIOD, UWV, de Omgevingsdienst en de politie. De maandelijkse overleggen worden in 2023 voortgezet. Zo blijven de lijntjes kort.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Voorlichting en training over wapens en geweld door Halt

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Halt-medewerkers geven, met ondersteuning van jongerenwerkers en/of politie, voorlichting op het voortgezet onderwijs over diverse onderwerpen. Denk hierbij aan wapenbezit, geweld en sexting.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Stichting Halt heeft vanuit haar expertise een adviserende rol en biedt activiteiten aan in relatie tot jeugd en veiligheid. Zo heeft Stichting Halt in 2022 voorlichting gegeven op basisscholen. De voorlichting in het voortgezet onderwijs is niet geheel uitgevoerd, omdat een groot deel van de uren is besteed aan een grote sexting-zaak in het voorjaar. Wel heeft Stichting Halt in het voortgezet onderwijs, in het kader van preventie, een-op-eengesprekken gevoerd met leerlingen die grensoverschrijdend gedrag lieten zien. Dit als extra interventie naar aanleiding van overlastmeldingen. In

2023 wordt de voorlichting in het voortgezet onderwijs weer opgestart.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De voorlichting in het voortgezet onderwijs is niet geheel uitgevoerd, omdat een groot deel van de uren is besteed aan een grote sexting-zaak in het voorjaar van 2022. In 2023 wordt de voorlichting in het voortgezet onderwijs weer opgepakt.

Voorlichting op scholen over ondermijning door Leerlingalert

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Leerlingalert geeft voorlichting op het voortgezet onderwijs over de criminele (onder)wereld en het versterken van het netwerk rondom jongeren. Zij reiken de jongeren tools aan om ondermijnende criminaliteit te herkennen, en weerstand te bieden tegen de verleiding om snel veel geld te verdienen met criminaliteit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 zijn de scholen aangeschreven met het aanbod om leerlingalert kosteloos op hun school te laten organiseren. Op dit moment zijn nog geen voorlichtingen gepland. In 2023 brengen we het aanbod en het belang van leerlingalert opnieuw onder de aandacht.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De scholen zijn door de gemeente benaderd. Het is per direct mogelijk om de voorlichtingen in te plannen. Op dit moment is het aan de scholen om hiervoor tijd in te plannen.

Voortzetten integrale, regionale aanpak ondermijning met buurgemeenten

Omschrijving (toelichting)

Burgemeester: Bengevoord
De regionaal coördinator ondermijning blijft in 2022 werkzaam voor de Achterhoekse gemeenten. Daarnaast geven we in 2022 de internationale (Duitsland) ondermijningstafel vorm.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De projectleider ondermijning is inmiddels goed geïntegreerd in de regio. In 2022 is een start gemaakt met een internationaal ondermijningsproject. In 2023 zetten we dit project samen met Enschede, Coevorden en de Euregio verder op. Het accent ligt in eerste instantie op het creëren van de juiste randvoorwaarden voor het uitwisselen van informatie. Denk hierbij aan het respecteren van elkaars privacy-wetgeving.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De start van het internationale ondermijningsproject vond plaats in 2022. Omdat bij dit project een grote groep deelnemers betrokken is, kost het vormgeven iets meer tijd en loopt dit door in 2023. Vanuit het project wordt in 2023 ook een interregionale subsidie aangevraagd.

Doelstellingen

4.2.3 De woonwijken in Winterswijk zijn leefbaar.

- We werken met interne en externe partners, om gezamenlijk jeugdoverlast aan te pakken en jeugdcriminaliteit tegen te gaan.
- We werken samen met de inwoners aan de leefbaarheid in de wijken.

Activiteiten

Opstellen en adequaat uitvoeren Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Jaarlijks stellen we een Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) op. Het uitvoeringsprogramma beschrijft zowel de wijze van vergunningverlening, als de prioritering van handhavingstaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. Een uitgebreide toelichting op de doelen en activiteiten op het gebied van openbare orde en veiligheid treft u aan in het VTH-uitvoeringsprogramma 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het uitvoeringsprogramma is op 24 januari 2022 vastgesteld door het college en ter informatie aan de raad gestuurd. In 2022 zijn de doelen uit het uitvoeringsprogramma VTH grotendeels behaald. Enkele doelen zijn door onderbezetting en afhankelijkheid van derden niet gehaald. Een meer uitgebreide toelichting hierover volgt in het jaarverslag VTH 2023 dat in het eerste kwartaal 2023 aan het college en de raad wordt aangeboden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Doelstellingen

4.2.4 Verhogen kwaliteit en effectiviteit van de brandweer.

- Samen met de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) blijven we zoeken naar een optimalisatie van de brandweerzorg, zoals extra aandacht voor preventie en het op peil brengen en houden van voldoende bluswatervoorzieningen in de gemeente.

Activiteiten

Optimaliseren brandweerzorg door in te zetten op preventie

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Samen met de VNOG sturen we op optimalisatie van de brandweerzorg door in te zetten op preventie. Bijvoorbeeld door het creëren van bewustzijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Door het campagneteam 'Zelfredzaam en Risicobewust' zijn vanuit de VNOG diverse voorlichtingscampagnes uitgerold. Denk hierbij aan: 'vluchtsleutelhangers', 'vluchtplan' en de campagne 'rookmelders redden levens'. Daarnaast is er in 2022 ook aandacht geweest voor 'Veilig verwarmen'. Dit vanwege de energiecrisis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Indicatoren

- Het percentage inwoners dat zich veilig voelt blijft gelijk of stijgt.

Het percentage inwoners dat zich veilig voelt is sinds 2014 gestaag toegenomen. Dit blijkt uit de cijfers van waarstaatjegemeente.nl.

- De misdaadcijfers van de politie.

In 2022 zijn in Winterswijk 1188 misdrijven geregistreerd. Vergeleken met 2019 (996) en 2020 (1072) zien we dus een stijging van het aantal bij de politie geregistreerde misdrijven.

- De veiligheidsmonitor.

De resultaten van de veiligheidsmonitor zijn in 2022 beschikbaar gekomen. Deze zijn gebruikt voor het Integrale Veiligheidsplan 2023-2026.

- Onrechtmatige bewoningen recreatiewoningen.

Het aantal gevallen van onrechtmatige bewoning is ten opzichte van 2021 iets toegenomen., namelijk van 20 naar 26 gevallen.

- Aantal meldingen/signaleringen van overlast.

In 2022 hebben we 81 overlastmeldingen afgehandeld. Deze meldingen variëren van overlast door houtrook, hondenpoep, jeugd tot geluidsoverlast.

Wat is het resultaat?

Op het gebied van veiligheid hebben we in 2022 mooie stappen gezet. In juni 2022 is in Winterswijk het certificaat Veilig Buitengebied uitgereikt. Het certificaat is een erkenning voor de gezamenlijke publiek-private aanpak van veiligheid in het buitengebied. Verder vindt sinds eind 2022 maandelijks een lokaal ondermijningsoverleg plaats. Tijdens deze overleggen stemmen diverse ketenpartners lopende zaken af. Het gaat om ketenpartners als het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) Oost-Nederland, de Belastingdienst, de Arbeidsinspectie, FIOD, UWV, de Omgevingsdienst en de politie. Daarnaast is een start gemaakt met een internationaal ondermijningsproject. Dit project wordt in 2023 samen met de gemeente Enschede, Coevorden en de Euregio verder opgezet.
Al deze samenwerkingsvormen dragen bij aan een integrale aanpak van ondermijning. Dat dit hard nodig is, blijkt uit de stijging van het aantal geregistreerde misdrijven in Winterswijk: van 1072 in 2020 naar 1188 in 2022.
We streven naar een gemeente waar het zo prettig en veilig mogelijk wonen is. De cijfers van waarstaatjegemeente.nl en de veiligheidsmonitor tonen dat het veiligheidsgevoel van onze inwoners is toegenomen. Dat is positief. Ook is het aantal overlastmeldingen iets afgenomen: van 104 in 2021 naar 81 in 2022. De meldingen variëren van overlast door houtrook, hondenpoep en geluid tot overlast door jeugd. Vanwege meldingen van jeugdoverlast heeft Stichting Halt in 2022 op het voortgezet onderwijs een-op-een gesprekken gevoerd met leerlingen die grensoverschrijdend gedrag lieten zien. Daarnaast heeft Stichting Halt voorlichtingen gegeven op basisscholen. Deze acties zijn bedoeld als preventie.
Ten slotte hebben we in 2022 aandacht gehad voor de aanpak van zorgfraude. Samen met het RIEC Oost-Nederland, Datalab GO en het Sociaal Domein Regio Achterhoek zijn indicatoren voor mogelijke zorgfraude in kaart gebracht. Het valideren van deze resultaten is mogelijk door de inzet van een toezichthouder. Dit wordt verder opgepakt in 2023. Dan bekijken we ook wat een goede aanpak van zorgfraude vraagt aan toezichtcapaciteit.

4.3 Lobby, grensoverschrijdende samenwerking en city marketing

Ambitie

We maken van Winterswijk het meest grensoverschrijdende dorp van de Achterhoek. Dit omdat we veel kansen zien voor veiligheid, grensoverschrijdende zorg, wonen, werken en recreëren.
We zetten de Achterhoek in het algemeen en Winterswijk in het bijzonder op landelijke agenda's in Arnhem en Den Haag, en investeren in het vergroten van ons Europese netwerk. Op deze manier kunnen Winterswijkse en regionale vraagstukken snel en effectief onder de aandacht worden gebracht bij politici.
Relevante documenten

- Nota Grensland Gemeente Winterswijk (2021)
- Actieplan Lobby Gemeente Winterswijk (2021)

Doelstellingen

4.3.1 Gastvrijheid voor bezoekers vergroten.

- Door onze digitale communicatiemiddelen tweetalig te ontwikkelen.

Activiteiten

Doorontwikkelen cursusaanbod Grenzhoppers Business School

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
In 2022 breiden we het aanbod aan cursussen en workshops op het gebied van taal en cultuur verder uit en ontwikkelen we een online cursusplatform. Zo maken we grensoverschrijdend werken en recreëren mogelijk voor onze inwoners en ondernemers en vergroten we de gastvrijheid voor onze bezoekers.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het aanbod van de Grenzhoppers Business School is in 2022 verder uitgebreid. We hebben verschillende taal- en cultuurcursussen en -workshops aangeboden aan Duitse en Nederlandse ondernemers en instellingen. Geheel volgens de planning hebben we gewerkt aan het ontwikkelen van een online platform. Daar kunnen cursisten cursussen en workshops volgen en terugkijken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De doelstellingen vanuit de Regio deal GROS hebben we in 2022 ruimschoots bereikt.

Duitse taal stimuleren op Winterswijkse onderwijsinstellingen via Grenzhoppers Business School

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester Bengevoord
Wethouder: Schepers-Janssen
We faciliteren onderwijsinstellingen in Winterswijk met cursussen en workshops over de Duitse taal en cultuur vanuit de GBS. Dit doen we bijvoorbeeld door het mogelijk te maken om Goethe-certificaten aan te bieden. Voor het praktijkonderwijs streven we naar een structurele inbedding van de Duitse taal in het onderwijs. Zo helpen we scholieren hun kansen op de arbeidsmarkt in onze grenstreek te vergroten en blijven ze als vakkrachten behouden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
We faciliteren het aanbod van Goethe-certificaten voor vmbo-leerlingen op het GKC. Hiermee beogen we hun kennis van de Duitse taal te vergroten. In 2022 hebben we afgesproken dat GKC Goethe-certificaten gaat aanbieden in 2023.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het stimuleren van de Duitse taal is een doorlopend proces.

Vertalen communicatiemiddelen (website etc.)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
De vertalingen van onze gemeentelijke communicatiemiddelen naar het Duits zetten we ook in 2022 voort. Dit doen we om de gastvrijheid in Winterswijk naar onze Duitse gasten te vergroten, en de communicatie zo toegankelijk en begrijpelijk mogelijk te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Tijdens de realisatie van de nieuwe website is een automatische vertaalfunctie meegenomen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Afgerond.

Doelstellingen

4.3.2 Het verbeteren van het ondernemersklimaat en de mogelijkheden voor werkzoekenden verbeteren.

- Door de Grenzhoppers Business School te gebruiken om grensoverschrijdend leren, werken en ondernemen te faciliteren. Daarnaast helpen we ondernemers en maatschappelijke partners gebruik te maken van Europese subsidies.
- Door het Grensland College te faciliteren.

Activiteiten

Organiseren werkbezoek aan Mecklenburg-Vorpommern (in samenwerking met 8RHK-ambassadeurs en Nederlandse Ambassade in Berlijn)

Omschrijving (toelichting)

Burgemeester: Bengevoord
In samenwerking met de 8RHK-ambassadeurs, Kreis Borken en de regio Twente, organiseren we een tweedaagse kennismaking voor de nieuwe Nederlandse ambassadeur in Berlijn en de nieuwe Duitse ambassadeur in Den Haag. Tijdens deze kennismaking zetten we in op kennisdeling en informatie-uitwisseling op het gebied van techniek, onderwijs, wonen, zorg en recreëren.
Samen met de Duitse regio Mecklenburg-Vorpommern organiseren we in 2022 een bijeenkomst aldaar, waarbij we ondernemers en kennisinstellingen de kans bieden om op het gebied van waterstof en leefbaar platteland van elkaar te leren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In samenwerking met de 8RHK-ambassadeurs, Kreis Borken en de regio Twente, hebben we eind juni een tweedaagse kennismaking voor de nieuwe Nederlandse ambassadeur in Berlijn en de nieuwe Duitse ambassadeur in Den Haag georganiseerd. Tijdens deze kennismaking hebben we de onderwerpen arbeidsmarkt, grensoverschrijdende veiligheid, cultuur en ondermijning belicht .
In het najaar van 2022 hebben we een Internationaal duurzaamheids- en leefbaarheidscongres georganiseerd. Vanwege deze activiteit hebben we de Duitse regio Mecklenburg-Vorpommern bij ons uitgenodigd. Daarbij hebben ondernemers en kennisinstellingen elkaar leren kennen. Ook konden we veel praktijkvoorbeelden in Winterswijk en Aalten laten zien.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De bijeenkomst vond plaats van 19 tot en met 21 oktober 2022.

Uitvoering Regio Deal Grensoverschrijdende samenwerking (GROS)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Tot 2023 geven we uitvoering aan de Regio Deal GROS. Zo helpen we ondernemers de grens over. We organiseren cursussen en workshops vanuit de GBS, en verbinden deze met de activiteiten van het internationaal netwerkbureau. Voor beide organisaties ontwikkelen we in 2022 een nieuwe website om het cursusaanbod nog inzichtelijker te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Vanuit het project hebben we in 2022 doelstellingen vastgesteld. Deze hebben we kunnen realiseren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Vergroten zichtbaarheid grensstreek

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
We blijven werken aan de zichtbaarheid van onze grensstreek. Dit doen we door onze deelname als Grenzhoppers-netwerk op congressen en bijeenkomsten, zoals de Grenslandconferentie, Duitslanddag en het jaarcongres van het Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility (ITEM). We nodigen Tweede Kamerleden en Europarlementariërs uit om actualiteiten en bijzonderheden, zoals wet- en regelgevingen die mensen over grenzen heen raken, bespreekbaar te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 hebben we met de ambtelijke vertegenwoordiging van het Grenzhoppers-netwerk deelgenomen aan het ITEM-congres in Groningen. Daar hebben we goede verbindingen kunnen leggen met de provincies Drenthe en Groningen en ook met vertegenwoordigers van verschillende departementen in Brussel. Aan de Grenslandconferentie konden we door weersomstandigheden niet deelnemen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Doorlopend.

We realiseren het Dienstencentrum Gaxel samen met Stadt Vreden
Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Zie de activiteit over Dienstencentrum Gaxel bij beleidsveld 3.1.3.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Zie de activiteit over Dienstencentrum Gaxel bij beleidsveld 3.1.3.

Doelstellingen

4.3.3 Inwoners en ondernemers zijn actief binnen grensoverschrijdende samenwerking.

- Door inwoners en ondernemers actief te betrekken bij de grensoverschrijdende samenwerking.

Activiteiten

Organiseren werkbezoek aan Mecklenburg-Vorpommern (in samenwerking met 8RHK-ambassadeurs en Nederlandse Ambassade in Berlijn)
Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord

In samenwerking met de 8RHK-ambassadeurs, Kreis Borken en de regio Twente, organiseren we een tweedaagse kennismaking voor de nieuwe Nederlandse ambassadeur in Berlijn en de nieuwe Duitse ambassadeur in Den Haag. Tijdens deze kennismaking zetten we in op kennisdeling en informatie-uitwisseling op het gebied van techniek, onderwijs, wonen, zorg en recreëren.
Samen met de Duitse regio Mecklenburg-Vorpommern organiseren we in 2022 een bijeenkomst aldaar, waarbij we ondernemers en kennisinstellingen de kans bieden om op het gebied van waterstof en leefbaar platteland van elkaar te leren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In samenwerking met de 8RHK-ambassadeurs, Kreis Borken en de regio Twente, hebben we eind juni een tweedaagse kennismaking voor de nieuwe Nederlandse ambassadeur in Berlijn en de nieuwe Duitse ambassadeur in Den Haag georganiseerd. Tijdens deze kennismaking hebben we de onderwerpen arbeidsmarkt, grensoverschrijdende veiligheid, cultuur en ondermijning belicht .
In het najaar van 2022 hebben we een Internationaal duurzaamheids- en leefbaarheidscongres georganiseerd. Vanwege deze activiteit hebben we de Duitse regio Mecklenburg-Vorpommern bij ons uitgenodigd. Daarbij hebben ondernemers en kennisinstellingen elkaar leren kennen. Ook konden we veel praktijkvoorbeelden in Winterswijk en Aalten laten zien.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De bijeenkomst vond plaats van 19 tot en met 21 oktober 2022.

Uitvoering Regio Deal Grensoverschrijdende samenwerking (GROS)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Tot 2023 geven we uitvoering aan de Regio Deal GROS. Zo helpen we ondernemers de grens over. We organiseren cursussen en workshops vanuit de GBS, en verbinden deze met de activiteiten van het internationaal netwerkbureau. Voor beide organisaties ontwikkelen we in 2022 een nieuwe website om het cursusaanbod nog inzichtelijker te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit het project hebben we in 2022 doelstellingen vastgesteld. Deze hebben we kunnen realiseren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Vergroten zichtbaarheid grensstreek

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
We blijven werken aan de zichtbaarheid van onze grensstreek. Dit doen we door onze deelname als Grenzhoppers-netwerk op congressen en bijeenkomsten, zoals de Grenslandconferentie, Duitslanddag en het jaarcongres van het Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility (ITEM). We nodigen Tweede Kamerleden en Europarlementariërs uit om actualiteiten en bijzonderheden, zoals wet- en regelgevingen die mensen over grenzen heen raken, bespreekbaar te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 hebben we met de ambtelijke vertegenwoordiging van het Grenzhoppers-netwerk deelgenomen aan het ITEM-congres in Groningen. Daar hebben we goede verbindingen kunnen leggen met de provincies Drenthe en Groningen en ook met vertegenwoordigers van verschillende departementen in Brussel. Aan de Grenslandconferentie konden we door weersomstandigheden niet deelnemen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Doorlopend.

Vertalen communicatiemiddelen (website etc.)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord

De vertalingen van onze gemeentelijke communicatiemiddelen naar het Duits zetten we ook in 2022 voort. Dit doen we om de gastvrijheid in Winterswijk naar onze Duitse gasten te vergroten, en de communicatie zo toegankelijk en begrijpelijk mogelijk te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Tijdens de realisatie van de nieuwe website is een automatische vertaalfunctie meegenomen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Afgerond.

We realiseren het Dienstencentrum Gaxel samen met Stadt Vreden

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Zie de activiteit over Dienstencentrum Gaxel bij beleidsveld 3.1.3.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Zie de activiteit over Dienstencentrum Gaxel bij beleidsveld 3.1.3.

Doelstellingen

4.3.4 Impact vergoten van lokale of regionale vraagstukken.

- Door actief in te zetten op de lobby richting provincie en rijksoverheid.

Activiteiten

Deelname aan The European Week of Regions and Cities (bestuurlijk en ambtelijk)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Zoals ieder jaar breiden we in 2022, samen met bestuurders, ondernemers en ambtenaren, de Europese contacten uit tijdens de Europese week van regio's en steden in Brussel. Door deel te nemen aan bijeenkomsten en door te organiseren, wisselen we kennis uit en stellen we Winterswijk en Achterhoekse vraagstukken centraal.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Door deelname aan en organisatie van bijeenkomsten, wisselen we kennis uit en stellen we Winterswijk en Achterhoekse vraagstukken centraal in Europa. In oktober zijn we met een delegatie van de gemeenten Doetinchem, Oude IJsselstreek en Winterswijk naar de European Weeks in Brussel geweest. Daar hebben we samen met de Provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen gesprekken gevoerd met de permanente vertegenwoordiging van Noordrijn-Westfalen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De European Week of Regions and Cities heeft plaatsgevonden in oktober 2022.

Organiseren grensoverschrijdende werkbezoeken voor Tweede Kamerleden en Europarlementariërs

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
In 2022 organiseren we themagerichte werkbezoeken voor Kamerleden, Europarlementariërs en bewindslieden in Winterswijk. Waar mogelijk doen we dit met de 8RHK-ambassadeurs een de andere Achterhoekse gemeenten. Zo brengen we de Achterhoek dichterbij Den Haag.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 hebben we ervoor gekozen naar Kamerleden toe te gaan, ook vanwege de start van een nieuwe regeringsperiode. We leggen deze bezoeken af om grensoverschrijdende onderwerpen onder de aandacht te brengen. Een van deze

onderwerpen is de zelfstandigheid van het ziekenhuis. Over de EWRC zoeken we Europarlementariërs in Brussel op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Doorlopende activiteit.

Organiseren lobbybijeenkomsten in Winterswijk, de Achterhoek, Brussel en Den Haag (Nieuwspoort)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Door zichtbaarheid in Den Haag brengen we de Achterhoek in het algemeen en Winterswijk in het bijzonder dichterbij. Als lid van Nieuwspoort maken we gebruik van de door Nieuwspoort georganiseerde lobbymomenten, waarbij we Winterswijkse ondernemers en bestuurders faciliteren om themagericht in gesprek te gaan met Kamerleden en bewindslieden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Tijdens het Lentediner 2022 in Den Haag hebben we de Achterhoek in het algemeen en Winterswijk in het bijzonder dichterbij Den Haag gebracht. Onder het thema RegioExpres hebben we als lid van Nieuwspoort gebruiktgemaakt van dit georganiseerde lobbymoment. Winterswijkse en Achterhoekse ondernemers en bestuurders hebben hieraan deelgenomen. Zij zijn themagericht in gesprek gegaan met Kamerleden en bewindslieden.
In een gezamenlijke lobby met de gemeenten Goes, Gorinchem en Waalwijk heeft Winterswijk in de Tweede Kamer gepleit voor het behoud van SEH in de regio. Hiervoor is een succesvolle lobbyactie in de Tweede Kamer opgezet.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De bijeenkomsten hebben plaatsgevonden in het voorjaar en najaar van 2022.

Organiseren werkbezoek ambassadeurs Den Haag en Berlijn (in samenwerking met 8RHK-ambassadeurs, Twente en Nederlandse Ambassade in Berlijn)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
In 2022 organiseren we themagerichte werkbezoeken voor Kamerleden, Europarlementariërs en bewindslieden in Winterswijk. Waar mogelijk doen we dit in samenspraak met 8RHK-ambassadeurs en de andere Achterhoekse gemeenten. Zo brengen we de Achterhoek dichter bij Den Haag.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het werkbezoek heeft succesvol plaatsgevonden. Voor verdere details zie actie 'Organiseren lobbymomenten'.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het werkbezoek heeft succesvol plaatsgevonden. Voor verdere details zie actie 'Organiseren lobbymomenten'.

Verkennen en benutten (Europese) subsidiemogelijkheden

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Naast de Europese subsidieregeling Interreg, verkennen we in 2022 de kansen die Europese subsidies bieden voor Winterswijkse vraagstukken. Uitgangspunt is hierbij altijd een bestaande projectaanvraag of bestaand vraagstuk, en niet de zoektocht naar subsidie op zich. Het is noodzakelijk dat het verwerven van substantiële externe financiering voor (grote) projecten wordt ondersteund door een goed georganiseerde en geïntensiveerde lobby naar de provincie Gelderland, Den Haag en Brussel. Hiervoor zetten we de adviseurslobby in.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 heeft een subsidiescan (nulmeting) plaatsgevonden. Deze wordt in februari 2023 gepresenteerd. De aanbevelingen uit de subsidiescan worden in 2023 vormgegeven.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Doorlopend.

Doelstellingen

4.3.5 Zichtbaarheid en (kennis)netwerk vergroten en delen. We investeren in Internationale contacten (gemeenten) voor kennisdeling en vergroting van onze zichtbaarheid.

- Door het Grenzhoppers-netwerk in te zetten, om de grensoverschrijdende samenwerking met Twente, Drenthe en Limburg uit te bouwen.
- Door actief bij te dragen aan de ontwikkeling van onze internationale zichtbaarheid, met name in Brussel, Berlijn, Münster en Düsseldorf.
- Door te investeren in de ontwikkeling van ons internationale netwerk, voor kennisdeling en informatie-uitwisseling.
- Door een actieve bijdrage te leveren aan de Euregio en de 8RHK-ambassadeurs.
- Door deel te nemen aan uitwisselingsprojecten die ons als gemeente internationale zichtbaarheid en kennis op het gebied van maatschappelijke vraagstukken opleveren.

Activiteiten

Deelname aan The European Week of Regions and Cities (bestuurlijk en ambtelijk)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Zoals ieder jaar breiden we in 2022, samen met bestuurders, ondernemers en ambtenaren, de Europese contacten uit tijdens de Europese week van regio's en steden in Brussel. Door deel te nemen aan bijeenkomsten en door te organiseren, wisselen we kennis uit en stellen we Winterswijk en Achterhoekse vraagstukken centraal.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Door deelname aan en organisatie van bijeenkomsten, wisselen we kennis uit en stellen we Winterswijk en Achterhoekse vraagstukken centraal in Europa. In oktober zijn we met een delegatie van de gemeenten Doetinchem, Oude IJsselstreek en Winterswijk naar de European Weeks in Brussel geweest. Daar hebben we samen met de Provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen gesprekken gevoerd met de permanente vertegenwoordiging van Noordrijn-Westfalen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De European Week of Regions and Cities heeft plaatsgevonden in oktober 2022.

Organiseren grensoverschrijdende werkbezoeken voor Tweede Kamerleden en Europarlementariërs

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
In 2022 organiseren we themagerichte werkbezoeken voor Kamerleden, Europarlementariërs en bewindslieden in Winterswijk. Waar mogelijk doen we dit met de 8RHK-ambassadeurs een de andere Achterhoekse gemeenten. Zo brengen we de Achterhoek dichterbij Den Haag.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 hebben we ervoor gekozen naar Kamerleden toe te gaan, ook vanwege de start van een nieuwe regeringsperiode. We leggen deze bezoeken af om grensoverschrijdende onderwerpen onder de aandacht te brengen. Een van deze onderwerpen is de zelfstandigheid van het ziekenhuis. Over de EWRC zoeken we Europarlementariërs in Brussel op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Doorlopende activiteit.

Organiseren lobbybijeenkomsten in Winterswijk, de Achterhoek, Brussel en Den Haag (Nieuwspoort)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Door zichtbaarheid in Den Haag brengen we de Achterhoek in het algemeen en Winterswijk in het bijzonder dichterbij. Als lid van Nieuwspoort maken we gebruik van de door Nieuwspoort georganiseerde lobbymomenten, waarbij we Winterswijkse ondernemers en bestuurders faciliteren om themagericht in gesprek te gaan met Kamerleden en bewindslieden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Tijdens het Lentediner 2022 in Den Haag hebben we de Achterhoek in het algemeen en Winterswijk in het bijzonder dichterbij Den Haag gebracht. Onder het thema RegioExpres hebben we als lid van Nieuwspoort gebruiktgemaakt van dit georganiseerde lobbymoment. Winterswijkse en Achterhoekse ondernemers en bestuurders hebben hieraan deelgenomen. Zij zijn themagericht in gesprek gegaan met Kamerleden en bewindslieden.
In een gezamenlijke lobby met de gemeenten Goes, Gorinchem en Waalwijk heeft Winterswijk in de Tweede Kamer gepleit voor het behoud van SEH in de regio. Hiervoor is een succesvolle lobbyactie in de Tweede Kamer opgezet.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De bijeenkomsten hebben plaatsgevonden in het voorjaar en najaar van 2022.

Organiseren werkbezoek ambassadeurs Den Haag en Berlijn (in samenwerking met 8RHK-ambassadeurs, Twente en Nederlandse Ambassade in Berlijn)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
In 2022 organiseren we themagerichte werkbezoeken voor Kamerleden, Europarlementariërs en bewindslieden in Winterswijk. Waar mogelijk doen we dit in samenspraak met 8RHK-ambassadeurs en de andere Achterhoekse gemeenten. Zo brengen we de Achterhoek dichter bij Den Haag.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het werkbezoek heeft succesvol plaatsgevonden. Voor verdere details zie actie 'Organiseren lobbymomenten'.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het werkbezoek heeft succesvol plaatsgevonden. Voor verdere details zie actie 'Organiseren lobbymomenten'.

Uitbreiden internationale netwerk

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Door deelname aan internationale bijeenkomsten en door prijzen/onderscheidingen die gebaseerd zijn op Winterswijkse onderwerpen, zetten we Winterswijk, de Achterhoek en uiteindelijk ook Nederland op de kaart (bijvoorbeeld de European Green Leaf Award 2022). Hierbij maken we gebruik van bestaande netwerken, zoals de Association of European Border Regions (AEBR), Euregio en VNG International.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Binnen de Green Leaf Award hebben we eind oktober een internationaal duurzaamheidscongres georganiseerd. Daarvoor hebben we het netwerk van de Green Leaf-gemeenten en -steden uitgenodigd. Eind oktober hebben we met een delegatie deelgenomen aan de Award-ceremonie in Grenoble. Op 2 oktober heeft een jaarbijeenkomst van de AEBR in Servië plaatsgevonden. Daarbij waren de burgemeester en de adviseur Public Affairs aanwezig. Tijdens de plenaire bijeenkomst van de Raad van Europa in Straatsburg heeft de bestuurlijke delegatie onder andere kennisgemaakt met de nieuwe ambassadeur in Straatsburg.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Doorlopend.

Uitvoering van het USAID-project Oekraïne (VNG International)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
We zetten het project USAID Oekraïne, dat we in 2019 zijn gestart, tot eind 2022 voort. Aan het project nemen steden en gemeenten uit heel Europa deel, waardoor we ons Europese netwerk vergroten. Doel van het project is kennisuitwisseling tussen Winterswijk en twee Oekraïense gemeenten, onder andere op het gebied van stadsmarketing, duurzaamheid en strategische keuzes. Dit om van elkaar te leren. In 2022 vindt een fysiek bezoek aan Winterswijk en de Oekraïense gemeenten plaats.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De gemeenten waarmee we via het USAID-project hebben samengewerkt zijn door de oorlog naar Russisch grondgebied. In 2022 zijn we lid geworden van het platform Cities4Cities. We werken samen met de Oekraïense gemeenten Podilsk en Fastiv op het gebied van onderwijs, (digitale) uitwisseling tussen scholen en kennisdeling op het gebied van vrijetijdseconomie, onderwijs en sociaal domein. Ook hebben we de ziekenhuizen van Fastiv en het SKB met elkaar in verbinding gebracht.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Deze activiteiten vinden gedurende het hele jaar plaats en worden voortgezet.

Verkennen en benutten (Europese) subsidiemogelijkheden

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Naast de Europese subsidieregeling Interreg, verkennen we in 2022 de kansen die Europese subsidies bieden voor Winterswijkse vraagstukken. Uitgangspunt is hierbij altijd een bestaande projectaanvraag of bestaand vraagstuk, en niet de zoektocht naar subsidie op zich. Het is noodzakelijk dat het verwerven van substantiële externe financiering voor (grote) projecten wordt ondersteund door een goed georganiseerde en geïntensiveerde lobby naar de provincie Gelderland, Den Haag en Brussel. Hiervoor zetten we de adviseurslobby in.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 heeft een subsidiescan (nulmeting) plaatsgevonden. Deze wordt in februari 2023 gepresenteerd. De aanbevelingen uit de subsidiescan worden in 2023 vormgegeven.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Doorlopend.

Doelstellingen

4.3.6 Groei van bovenregionale bekendheid van Winterswijk als aantrekkelijk plaats voor wonen, werken, winkelen en recreëren.

- Promotie van Winterswijk op het gebied van wonen, werken, winkelen en recreëren via citymarketingorganisatie 100% Winterswijk.

Activiteiten

Wervingscampagne jonge inwoners

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Voor het aantrekken van nieuwe bewoners in de leeftijdscategorie 20-40 jaar wordt in samenwerking met onder andere 100% Winterswijk een wervingscampagne uitgevoerd. Hiervoor investeren wij in capaciteit en expertise. Er wordt structureel € 15.000 beschikbaar gesteld.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De opdracht voor de wervingscampagne is verstrekt aan 100% Winterswijk. Jongeren worden betrokken bij de opzet van deze campagne.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De uitvoering start in 2023.

Doelstellingen

4.3.7 Betere organisatie en afstemming van de economische ontwikkeling van Winterswijk, in integrale samenwerking met het bedrijfsleven.

- Een organisatievorm uitwerken die integraal bijdraagt aan de economische ontwikkeling van Winterswijk, en de haalbaarheid hiervan toetsen.

Activiteiten

Faciliteren en ondersteunen van het Grenslandcollege

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Periodiek vindt ambtelijk en/of bestuurlijk afstemming plaats over de (groei-) ontwikkeling bij het Grenslandcollege en of vervolgstappen gewenst zijn. Grenslandcollege is sinds de start in 2021 actief bezig met uitbreiding van het onderwijsaanbod. Dat geldt ook voor het onderwijsaanbod op de locatie Winterswijk, in het raadhuis. Op deze locatie neemt de ruimtebehoefte dan ook toe.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Er is in 2022 een begin gemaakt met een ruimer onderwijsaanbod. Het aantal leerlingen van het Grenslandcollege stijgt. In 2022 heeft het Grenslandcollege verzocht om meer onderwijsruimte in het Raadhuis. Het overleg hierover loopt nog.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Verder uitwerken van het raadsbesluit (december 2021) over een ondernemerspunt (oprichten en inrichten)

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Winterswijk heeft een krachtige en goed functionerende citymarketingorganisatie, waarin alle ondernemersverenigingen samen met de gemeente participeren. Zaken als centrummanagement, evenementenondersteuning en andere vormen van ondernemersondersteuning zijn op dit moment echter niet structureel georganiseerd. In Duitse gemeenten wordt veel gewerkt met een ‘Wirtschaftsförderungs’-organisatie, waarin gemeenten en ondernemersverenigingen vanuit een publiek-private organisatie samenwerken aan een brede economische ontwikkeling. Op basis van een in 2021 gekozen scenario werken we aan een ondernemerspunt, waarin de huidige samenwerking op het gebied van citymarketing wordt verbreed met centrummanagement, evenementenondersteuning en andere vormen van ondernemersondersteuning.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
in het najaar van 2022 zijn gesprekken gevoerd met de belanghebbende organisaties, waaronder de verschillende ondernemersverenigingen in Winterswijk. Op basis hiervan is een eerste conceptplan uitgewerkt voor vervolgoverleg met de belanghebbende partijen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De planvorming wordt afgerond in het eerste kwartaal van 2023. De bestuurlijke besluitvorming vindt plaats in het tweede of derde kwartaal van 2023.

Indicatoren

- Aantal leden Grenzhoppers-netwerk: 600
- Aantal aangeboden cursussen en aantal deelnemers Grenzhoppers Business School: 36 (335 mensen bereikt)
- Aantal gerealiseerde internationale projecten: het aantal cursussen en projecten vanuit de Grenzhoppers Business School behoort ook tot de realisatie van internationale projecten.
    - Verder zijn we twee nieuwe banden met Oekraïense gemeenten aangegaan, namelijk met Podilsk en met Fastiv. Podilsk helpen we op wet met onderwijs, zorg en economische groei. Voor de jeugd van Fastiv organiseren we een uitwisseling met de jeugd van Schaersvoorde. Ook maken we een verbinding tussen het SKB en het ziekenhuis in Fastiv.
    - Binnen de Green Leaf Award hebben we projecten ontwikkeld. Een voorbeeld hiervan is de 'working stations', een internationaal project dat we vanuit Denemarken hebben overgenomen.
    - We hebben een internationaal duurzaamheidscongres georganiseerd.
    - We hebben een studiebezoek van de Grenzhoppers aan Den Haag georganiseerd. Zo bezochten we de Tweede Kamer. Tijdens dit bezoek hebben we aan onze internationale relaties de politieke verhoudingen in Nederland uitgelegd.
    - Plenaire bijeenkomst Grenzhoppers in Südlohn.
- Aantal gerealiseerde lobbybijeenkomsten: 7
    - In 2022 hebben we gebruikgemaakt van de lobbymomenten bij De Graafschap.
    - In oktober zijn we met een delegatie van Doetinchem, Oude IJsselstreek en Winterswijk naar de European Weeks in Brussel geweest. Daar hebben we samen met de Provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen gesproken met de permanente vertegenwoordiging van Noord Rhijn-Westfalen.
    - Gedurende ons Green Leaf-jaar waren we twee tot drie keer in Grenoble om onze Green Leaf-projecten te presenteren en ons netwerk te vergroten. De tentoonstelling die we voor de Floriade hebben ontwikkeld, hebben we in Grenoble mogen presenteren.
    - Voor de ambassadeurs in Den Haag en Berlijn hebben we een werkbezoek aan de Achterhoek en Twente georganiseerd.
    - Grenzhoppers netwerkmoment en golf clinic.

Wat is het resultaat?

Om hun gastvrijheid te vergroten maken steeds meer ondernemers gebruik van de taal- en cultuurcursussen en -workshops van de Grenzhoppers Business School. Het cursusaanbod neemt toe. Dat laat zien dat ondernemers bij de grensoverschrijdende samenwerking betrokken zijn en de Duitse bezoekers belangrijk vinden.

Door de Europese duurzaamheidsprijs, Green Leaf Award, zijn in 2022 de bekendheid en zichtbaarheid van Winterswijk in Europa weer gegroeid. Onze Green Leaf-activiteiten voor onze inwoners brengen Europa een stuk dichterbij. Door onze deelname aan verschillende bijeenkomsten in Grenoble hebben we ons kennisnetwerk verder vergroot. We zijn verschillende keren gevraagd om onze 'best practices' met gemeenten in Italië, Slovenië, Estland en Finland te delen. In het najaar hebben we samen met de gemeente Aalten een internationaal duurzaamheidscongres georganiseerd. Tijdens dit congres hebben we voorbeeldprojecten in de directe omgeving op het gebied van wonen, werken en leefbaar platteland laten zien.
Lokale en regionale vraagstukken zoals het behoud van de SEH in de regio hebben we in een succesvolle lobby samen met andere M50-gemeenten in de Tweede Kamer voor het voetlicht gebracht. Tijdens het ambassadeursbezoek aan de regio Achterhoek en Twente hebben we vanuit Winterswijk grensoverschrijdende vraagstukken op het gebied van veiligheid en ondermijning bespreekbaar gemaakt. Informatie over deze vraagstukken nemen de ambassadeurs mee naar Berlijn en Den Haag.

4.4 Overige middelen

Ambitie

We blijven een financieel gezonde gemeente en investeren in de toekomst van Winterswijk.

Relevante documenten

- Financiële verordening gemeente Winterswijk
- Meerjarenbegroting
- Kadernota
- Bestuursrapportage

Doelstellingen

4.4.1 Een structureel sluitende begroting.

- Door met lef te investeren.
- Door de gezonde financiële positie van de gemeente goed in het oog te blijven houden.

Activiteiten

De begroting laat een structureel sluitend meerjarenperspectief zien

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Metaal- ten Dolle

Ook voor 2022 tot en met 2025 laat de begroting meerjarig een sluitend structureel perspectief zien. Het effect van de herverdeling van de algemene uitkering is nog niet bekend. In de begroting is daar dus nog geen rekening mee gehouden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Met name door de gunstige ontwikkeling van de algemene uitkering, is het structurele resultaat in de jaarrekening 2022 positief.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Herfinancieren leningenportefeuille

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Metaal- ten Dolle

In 2022 gaan we de leningenportefeuille herfinancieren. De rentestand is op dit moment dusdanig laag dat een herfinanciering leidt tot een structureel financieel voordeel. In 2022 rekenen we vooralsnog op € 608.000.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 is een liquiditeitsprognose opgesteld. Dit resulteerde in een financieringsbehoefte van € 12 miljoen. Hiervoor is in 2022 dan ook een langlopende lening afgesloten tegen slechts 0,625% rente. Het gemiddelde rentepercentage van de langlopende leningen in 2021 bedroeg 2,6%. Met de nieuwe lening is een positief financieringsresultaat behaald.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Implementatie rechtmatigheidsverantwoording
Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Metaal - ten Dolle
Met ingang van 2023 legt het college verantwoording af aan de raad over de financiële rechtmatigheid. Tot en met 2022 controleerde de accountant dit. De nieuwe situatie vraagt meer van onze interne beheersing en controle. De raad bepaalt hoe hoog we de lat leggen. Hierover gaan we in gesprek, waarna de Financiële verordening op dit onderdeel gewijzigd moet worden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is uitgesteld tot verslagjaar 2023. Dat geeft ons een jaar extra de tijd om de verantwoording zorgvuldig te implementeren. Dat komt goed uit, gezien de eerste inventarisatie van de processen met de grootste financiële impact. We zijn namelijk tot de conclusie gekomen dat we de processen moeten verbeteren en voorlopig intensiever willen controleren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Eerder gingen we uit van invoering in 2022. Inmiddels is dat met een jaar uitgesteld. We benutten dit extra jaar voor procesverbetering.

Wat is het resultaat?

Het resultaat van de jaarrekening is sluitend met een structureel resultaat van € 2.887.000 voordelig. Daarnaast is de solvabiliteitsratio 34% , dit percentage ligt boven het gemiddelde

Financiële onderbouwing programma 4

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Rekening 2022	VerschilJR2022
Baten			
4.1 Bestuur, organisatie en dienstverlening	**66.384**	**68.095**	**1.711**
4.2 Openbare orde en veiligheid	**93**	**45**	**-48**
4.4 Overige middelen	**7.800**	**7.797**	**-3**
Totaal Baten	**74.278**	**75.937**	**1.660**
Lasten			
4.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten	**12.108**	**11.935**	**-173**
4.1 Bestuur, organisatie en dienstverlening	**5.601**	**3.805**	**-1.796**
4.2 Openbare orde en veiligheid	**2.171**	**2.111**	**-60**
4.3 Lobby, grensoverschrijdende samenwerking en citymarketing	**116**	**111**	**-5**
4.4 Overige middelen	**259**	**231**	**-28**
Totaal Lasten	**20.255**	**18.194**	**-2.062**
Onttrekkingen			
4.1 Bestuur, organisatie en dienstverlening	**5.370**	**6.687**	**1.317**
Stortingen			
4.1 Bestuur, organisatie en dienstverlening	**1.845**	**3.489**	**1.644**
4.4 Overige middelen	**0**	**172**	**172**
Totaal Stortingen	**1.845**	**3.661**	**1.816**
Gerealiseerd resultaat	**57.547**	**60.770**	**3.223**

Doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten

Het voordeel van € 204.000 aan de lastenkant is grotendeels als volgt te verklaren.

- vrijval stelpost prijsstijgingen € 454.000 (V)
- afboeken boekwaarde i.v.m. verkoop onroerend goed € 281.000 (N)

Vrijval stelpost prijsstijgingen

Dit budget voor prijsstijgingen is in 2022 deels ingezet om budgetverhogingen te kunnen opvangen. Het restantbudget van € 454.000 valt vrij in het rekeningresultaat 2022.

Bestuur en algemene ondersteuning

Het voordeel van € 1.711.000 aan de batenkant is grotendeels als volgt te verklaren.

- algemene uitkering € 1381.000 (V)
- verkoop onroerend goed € 231.000 (V)
- hogere inkomsten producten burgerzaken € 28.000 (V)
- hogere baten verkoop/verhuur gronden € 27.000 (V)

Hogere algemene uitkering

Betreft met name extra energietoeslag en extra uitkering in verband met taakmutaties.

Verkoop onroerend goed

In de begroting 2022 was de verkoop van onroerend goed van de gemeente opgenomen. De meeropbrengst wordt verrekend met de nog aanwezige boekwaarde van het betreffende onroerend goed.

Hogere baten verkoop gronden

De hogere opbrengst komt door de verkoop van een perceel grond. Deze was niet begroot.

Het voordeel van € 1.679.000 aan de lastenkant is grotendeels als volgt te verklaren:

- kapitaallasten
  € 89.000 (N)
- voorziening
APPA € 388.
000 (V)
- doorschuiven van werkzaamheden/projecten naar 2023 €
1.104.000 (V)
- lagere overige
bedrijfsvoeringslasten € 226.000 (V)

Kapitaallasten
Het nadeel in de kapitaallasten komt met name door een afwaardering van de baatbelasting.
Voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)
De rekenrente voor het berekenen van de pensioenen is gewijzigd. Dit leverde een voordeel van € 312.000 voor de voorziening APPA.
Doorschuiven werkzaamheden/projecten naar 2023
Enkele projecten/werkzaamheden zijn in 2023 nog niet afgerond. Het gaat om de volgende projecten en werkzaamheden:
- implementatie wet
WOO € 107.000 (V)
-
informatiebeveiliging
€ 197.000 (V)
- datalab
GO
€ 61.000 (V)
- cofinanciering
RegioDeal €
368.000 (V)
-
automatisering
€ 371.000 (V)
Implementatie wet WOO:
Dit budget wordt in 2023 gebruikt voor de implementatie van de Wet Open Overheid.
Informatiebeveiliging
Een aantal projecten is nog niet gestart of afgerond, zoals de vaststelling van de BIO en de NIS2. Deze zijn naar 2023 verschoven. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is het normenkader waaraan we als overheid moeten voldoen, en NIS2 is een Europese Cyber Security-richtlijn. Deze normenkaders zijn in de nieuwe regelgeving onderhevig aan grote veranderingen. Ook het schrijven en beoordelen van nieuwe procedures is doorgeschoven naar 2023, net als het Business Continuity Management (BCM). Dit BCM is een kader om effectief te reageren op bedreigingen. Doordat een aantal projecten bij Automatisering nog niet is afgerond en doordat KPN voor de SIEM SOC de opdracht heeft teruggegeven vinden de uitgaven hiervoor pas in 2023 plaats. SIEM SOC staat voor Security Information and Event Management - Security Operations Center. Dit is software om bedreigingen te detecteren.
Datalab GO:
Dit budget wordt in 2023 gebruikt voor intensivering van de samenwerking en voor robotiseringsprojecten.

Cofinanciering Regio Deal
De cofinanciering van Regio Deal-projecten verloopt grillig. Van het budget voor 2022 is nog € 367.700 over. De huidige Regio Deal-periode loopt tot en met 2022, maar meerdere projecten lopen nog door in 2023. Vanwege de coronacrisis zijn bovendien enkele projecten later gestart dan oorspronkelijk was gepland. We stellen voor het resterende bedrag over te hevelen naar 2023, zodat dit bedrag beschikbaar blijft voor Regio Deal-projecten.
Automatisering
Dit betreft budgetten voor niet ingezette inhuur, onderhoud en telefonie voor ondersteuning van projecten die doorlopen in 2023. Voorbeelden hiervan zijn nieuwe telefonieplatform, aanpassingen op het netwerk voor telefonie, herinrichting gemeentekantoor en herinrichting intranet. Dit zijn projecten die in 2023 plaatsvinden. We stellen voor om deze budgetten over te hevelen naar 2023, zodat we deze projecten en werkzaamheden kunnen afronden.
Overige bedrijfsvoeringkosten.
Betreft lagere bedrijfsvoeringkosten, waaronder onder andere personeel, huisvestingskosten, facilitaire zaken, en automatiseringskosten.

Openbare orde en veiligheid

In dit beleidsveld is er aan de batenkant een verschil van € 48.000 (N). Dit verschil is als volgt te verklaren.
Eind 2022 heeft het Rijk een specifieke uitkering van € 50.000 toegekend voor maatregelen om overlast en criminaliteit door asielzoekers te verminderen. Dit geld moet uiterlijk 31 mei 2023 worden besteed. Het gaat om cameratoezicht, verlichting en het organiseren van het collectief winkelverbod. De maatregelen konden niet meer in 2022 gerealiseerd worden door grote afhankelijkheid van externe partijen. In de eerste maanden van 2023 worden de maatregelen alsnog uitgevoerd. De specifieke uitkering is daarom als vooruit-ontvangen verantwoord. Dat verklaart een verschil in baten van € 50.000. De overige € 2.000 betreft het saldo van wat kleinere verschillen.
In dit beleidsveld is er aan de lastenkant een verschil van 60.000 (V). Voor € 50.000 wordt dit verklaard doordat er geen uitgaven zijn geweest voor maatregelen om overlast en criminaliteit door asielzoekers te verminderen. Zie ook toelichting verschil hierboven. De overige € 10.000 betreft het saldo van kleinere verschillen.

Overige middelen

Het nadeel van € 3.000 aan de batenkant is grotendeels als volgt te verklaren.
- niet geheven reclamebelasting € 105.000 (N)
- dividend € 82.000 (V)

Niet geheven reclamebelasting
De reclamebelasting is niet geheven om de ondernemers te ontlasten. Wel is het uitbetaald aan de ondernemers. Dekking komt uit het crisis - en herstelfonds.
Dividend
Hogere dividenduitkeringen zijn ontvangen van de BNG en van Alliander.

Reserves

Het verschil van € 474.000 (N) in de reserves is veroorzaakt door:
- Saldo reserve doorgeschoven activiteiten € 99.000 (N)

- Minder onttrokken aan de reserve Organisatieontwikkeling € 228.000 (N)
- Onttrekking reserve Organisatieontwikkeling resultaat 2021 € 172.000 (N)
- Reserve verduurzaming gemeentegebouwen € 25.000 (V)

Opgave 'Iedereen doet mee'

Inleiding

Bij het uitvoeren van de opgaven Armoedevrij Winterswijk en Winterswijk Drempelvrij is geconcludeerd dat er op een aantal onderdelen samenhang tussen deze opgaven bestaat. Door ze samen te voegen, beogen we meer en beter resultaat te behalen en efficiënter te werken. De samengevoegde opgaven gaan verder onder de naam ‘Iedereen doet mee’.

Ambitie

Iedereen moet mee kunnen doen in Winterswijk. Iedereen is gelijk in Winterswijk en krijgt gelijke kansen. Dat is onze ambitie. We willen een gemeente zijn waar inwoners kunnen zijn wie ze willen zijn en eenieder zijn identiteit en eigenheid met trots kan uitdragen. Iedereen krijgt gelijke kansen om zich te ontwikkelen en mee te doen. We hebben daarbij speciale aandacht voor het voorkomen en tegengaan van discriminatie, problemen met geld en armoede. Ook willen we de positie van inwoners met een beperking versterken. Winterswijk is armoedevrij in 2040.
Relevante documenten:

- VN-verdrag Handicap
- Inclusie-agenda 1.0
- Inclusie-agenda 2.0
- Plan van aanpak Armoedevrij Winterswijk
- Beleids- en uitvoeringsplan Schuldhulpverlening 2020-2024

Doelstellingen

1.1 Winterswijk is drempelvrij en voldoet aan het VN-verdrag Handicap.

- Het plan Winterswijk Drempelvrij 2.0 voeren we samen met ervaringsdeskundigen uit. Hierbij gebruiken we de uitkomsten van de enquête voor de meest toegankelijke gemeente.
- We ondersteunen bij plannen voor integrale woonvormen waar diverse doelgroepen met elkaar samenleven en elkaar ondersteunen.
- We verwijderen drempels en belemmeringen.
- We zorgen voor meer bewustwording rond toegankelijkheid.
- We dragen uit dat we een regenbooggemeente zijn.

Activiteiten

De inhoudelijke kant van onze regenbooggemeente wordt opgepakt

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Onder de vlag van regenbooggemeente zijn met een groep betrokkenen en professionals plannen gemaakt rondom drie thema’s:
Het betreft:

1. Zichtbaarheid en normalisatie
2. Educatie en bewustwording
3. Borging en veiligheid

2022 wordt het eerste hele jaar waarin we deze plannen als regenbooggemeente uitwerken. De dekking van de plannen gebeurt vanuit de opgave ‘Iedereen doet mee’.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De activiteiten van Winterswijk als regenbooggemeente voeren we voor een groot deel samen met de klankbordgroep van Winterswijk en Oost Gelre uit. Het hoogtepunt van dit jaar was de succesvolle Achterhoek Pride-maand. Gedurende deze maand waren er veel activiteiten op het gebied van zichtbaarheid, normalisatie, educatie en bewustwording.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inwoners ondersteunen als ze een integrale woonvorm willen opzetten

Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen / Visser
Het initiatief om tot een woonvorm te komen moet in de samenleving ontstaan. De gemeente ondersteunt en begeleidt inwoners hierbij waar mogelijk.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Uit de werkgroep 'Wonen' van Winterswijk Drempelvrij is het initiatief 'Meewonen' gekomen. Dit is nu een zelfstandige vereniging geworden, die het initiatief verder wil brengen. De gemeente heeft dit ondersteund. Voor nieuwe initiatieven voor een gemeenschappelijke woonvorm is een helder stappenplan beschikbaar.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Knelpunten in de openbare ruimte in beeld brengen en oplossen

Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen / Wassink.

Ook in 2022 brengen we knelpunten in de openbare ruimte in beeld en lossen we ze op. Daarnaast gaat het ook om het goed adviseren over de openbare ruimte, zoals bij nieuwe ontwikkelingen in het centrum.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
We hebben diverse knelpunten in de openbare ruimte opgepakt. Ook is er vanuit de opgave aandacht voor de herinrichting van de markt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Op 28 februari zijn de resultaten van het onderzoek naar verkeersknelpunten en de diverse oplossingen besproken met de seniorenraad. Ook is op 9 maart een rondje gemaakt met vrijwilligers van onder meer de seniorenraad, de gemeente en een bewoner van de Pronsweide. Naar aanleiding van dit rondje zijn knelpunten opgelost. Daardoor wordt het rijden met een rolstoel gemakkelijker. Om nieuwe knelpunten zoveel mogelijk vóór te zijn, is de Klankbordgroep toegankelijkheid met ervaringsdeskundigen betrokken bij het maken van de uitgangspunten voor de markt.

Met campagnes en publicaties zorgen we voor kennis en begrip rond de onderwerpen van de opgave

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Omdat we heel veel mensen in de samenleving nodig hebben voor het drempelvrij maken van Winterswijk, is dit een belangrijk onderdeel. Als onze inwoners weten dat ze ook zelf iets kunnen doen, dan bereiken we meer. Dit doen we ook in onze eigen gemeentelijke organisatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
We hebben een groot aantal publicaties gemaakt en veel aandacht besteed aan nieuws rondom toegankelijkheid. In 2022 is op het platform www.werkaanwinterswijk.nl 22 maal geschreven over toegankelijkheid. Het totaal aantal publicaties kwam daarmee op 41. In de gemeentelijke organisatie houdt een team zich bezig met de openbare ruimte. We hebben hen laten ervaren hoe het is om beperkingen te hebben qua zicht en mobiliteit samen met mensen van Muziem.

Een aantal ondernemers en organisaties hebben ervoor gezorgd dat we in 2021 eindigden op de elfde plaats bij een verkiezing tot meest toiletvriendelijke gemeente van Nederland. Tijdens een bewustwordingsactie zijn zij daarvoor beloond. Deze actie hebben we samen met de opgave Centrum uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De activiteiten lopen het hele jaar door.

We brengen de woonwensen van mensen met een lichamelijke beperking in beeld
Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen / Visser
In de periode 2021-2022 brengen we de woonwensen van mensen met een lichamelijke beperking in beeld. Deze wensen vertalen we waar nodig en mogelijk in bijvoorbeeld de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Er is een onderzoeksopdracht gegeven aan een extern bureau.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het onderzoek is opgestart in 2022 en is in 2023 gereed.

We dragen het feit dat we een regenbooggemeente zijn uit, met de regenboogvlag en een regenboogzebrapad voor het gemeentekantoor
Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Onder de vlag van regenbooggemeente zijn met een groep betrokkenen en professionals plannen gemaakt rondom drie thema's:
Het betreft:
1. Zichtbaarheid en normalisatie

2. Educatie en bewustwording
3. Borging en veiligheid

2022 wordt het eerste hele jaar waarin we deze plannen als regenbooggemeente uitwerken. De dekking van de plannen gebeurt vanuit de opgave ‘Iedereen doet mee’.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De gemeente is zichtbaar als regenbooggemeente: de regenboogvlag hangt en het regenboogpad is aangebracht.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Dit is volgens planning verlopen en is een continu proces.

We gaan met onze achterban in gesprek over nieuwe onderwerpen

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
We willen ruimte houden voor nieuwe onderwerpen en hierover in gesprek gaan met ervaringsdeskundigen uit het netwerk. Hierbij wordt gedacht aan inclusief sporten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
We werkten aan een programma dat op een interactieve manier input geeft. Daarmee maken we de nieuwe inclusieagenda.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
We zijn op 30 november in gesprek gegaan met de achterban. In 2023 is de nieuwe inclusieagenda gereed.

Websites toegankelijk maken

Omschrijving (toelichting)
Burgemeester: Bengevoord
Wethouder: Schepers-Janssen
Door het bundelen van websites en daarmee het centraliseren van het websitebeheer zorgen we voor beter toegankelijke websites.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Onze toegankelijkheidsverklaring is goedgekeurd door Logius (Ministerie BZK). Daarmee verkregen we officieel een A-status. Deze A-status is tot nu toe toegekend aan slechts 8-10% van de gemeenten; en meestal niet eens voor hun hoofdwebsite) Daarnaast zijn er nog andere sites waaraan gewerkt moet worden. Toegankelijkheid is een continu proces bij het onderhoud van de website.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Deze activiteit vergt voortdurend actie.

Doelstellingen

1.2 Kinderen hebben gelijke kansen om hun talenten te ontwikkelen.

- Jeugd-, kind- en generatiearmoede: kinderen krijgen gelijk kansen om hun talenten te ontwikkelen. Door voorlichting wordt het taboe doorbroken en het risico op schulden bij jongeren verkleind.

Activiteiten

Lerende en reflectieve evaluatie van het programma Armoedevrij Winterswijk

Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen
In het derde en vierde kwartaal van 2021 evalueren we de activiteiten van de opgave Armoedevrij Winterswijk. Met de lessen die we hieruit trekken, leveren we in het eerste kwartaal van 2022 een nieuw plan van aanpak voor de opgave ’Iedereen doet mee’. Deze lerende en reflectieve evaluatie is de basis voor het plan van aanpak

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De opgeleverde DRIFT-monitor is input voor de Stap-uitvoeringsagenda.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De nieuwe uitvoeringsagenda is begin 2023 gereed. Dit is later dan verwacht, doordat in het vierde kwartaal van 2022 veel personele capaciteit besteed werd aan de Taskforce bestaanszekerheid.

Verlengde schooldag voor basisschoolkinderen

Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De pilot Naschools aanbod is geëvalueerd en succesvol bevonden. Naar verwachting wordt in 2023 het aanbod structureel en uitgebreid naar andere scholen. Dit is geïnitieerd vanuit de Opgave Armoedevrij Winterswijk en inmiddels belegd in reguliere werkzaamheden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
In 2022 is de volgende planning afgesproken. Het naschools aanbod wordt uitgebreid op één extra basisschool in 2023. In 2024 volgt toevoeging van de volgende basisschool. Vanuit de Gelijke Kansen Alliantie is hiervoor budget beschikbaar.

We informeren jongeren over de veranderende verantwoordelijkheid als ze achttien jaar worden

Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Jongeren krijgen voor hun 18de verjaardag een verjaardagskaart met informatie over hun veranderde financiële verantwoordelijkheden. Daarbij wordt ook verwezen naar de app Kwikstart. Deze app bevat (lokale) informatie over eventuele ondersteuning en aanvullende informatie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We organiseren voorlichting op scholen over armoede en financiën
Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het Preventie Platform Jeugd heeft de Week van het Geld georganiseerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Tijdens de Week van het geld heeft het Preventie Platform Jeugd een webinar over omgaan met geld georganiseerd voor ouders/verzorgers.

Doelstellingen

1.3 Mensen maken beter gebruik van bestaande inkomensvoorzieningen.

- Systeem versimpelen: er is één toegang voor inkomensondersteunende voorzieningen, waarbij de hulpverlener naast de klant staat. Informatievoorziening is toegankelijk doordat we simpele taal gebruiken.

Activiteiten

Eén intake voor alle inkomensondersteunende voorzieningen
Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het bestuur van Stichting Platform Armoedevrij Winterswijk heeft dit onderwerp opgepakt samen met de VrijwilligersAdviesraad (VAR). Als gemeente hebben we een sturende rol om uiteindelijk één intake voor alle inkomensondersteunende voorzieningen te bereiken. We hebben een inspiratiebijeenkomst over 'Regelarme zorg' georganiseerd met Gerrit Leene. Deze bijeenkomst ging over hoe de inwoner weer centraal komt te staan door te werken vanuit de bedoeling. Partijen zijn wel bereid om samen te werken en naar elkaar door te verwijzen, maar stellen nog wel hun eigen beoordelingseisen voor hun voorziening.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het is nog niet gelukt om één intake te organiseren met de platformpartijen. Dit blijft wel een aandachtspunt tijdens de VAR-besprekingen.

Lerende en reflectieve evaluatie van het programma Armoedevrij Winterswijk

Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen
In het derde en vierde kwartaal van 2021 evalueren we de activiteiten van de opgave Armoedevrij Winterswijk. Met de lessen die we hieruit trekken, leveren we in het eerste kwartaal van 2022 een nieuw plan van aanpak voor de opgave ’Iedereen doet mee’. Deze lerende en reflectieve evaluatie is de basis voor het plan van aanpak

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De opgeleverde DRIFT-monitor is input voor de Stap-uitvoeringsagenda.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De nieuwe uitvoeringsagenda is begin 2023 gereed. Dit is later dan verwacht, doordat in het vierde kwartaal van 2022 veel personele capaciteit besteed werd aan de Taskforce bestaanszekerheid.

Professionals worden getraind in stress-sensitief werken

Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Professionals bij de Post beheersen de kwaliteiten van Stress Sensitief Werken. Ook met Fijnder is de relevantie besproken voor de 'intakers' in samenwerking met Samen Aan Het Stuur.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
In 2023 inventariseren we of een cursus Stress Sensitief Werken interessant is voor collega's en Fijnder. De uitvoering vindt dan plaats in 2023.

Doelstellingen

1.4 Het taboe rondom armoede is doorbroken.

- Taboe doorbreken: de drempel is laag voor inwoners om hun verhaal te doen, omdat heel Winterswijk weet dat armoede bestaat. Inwoners ontmoeten elkaar makkelijk, omdat er op verschillende plaatsen in Winterswijk plekken zijn om elkaar te treffen.

Activiteiten

Lerende en reflectieve evaluatie van het programma Armoedevrij Winterswijk

Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen
In het derde en vierde kwartaal van 2021 evalueren we de activiteiten van de opgave Armoedevrij Winterswijk. Met de lessen die we hieruit trekken, leveren we in het eerste kwartaal van 2022 een nieuw plan van aanpak voor de opgave ’Iedereen doet mee’. Deze lerende en reflectieve evaluatie is de basis voor het plan van aanpak

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De opgeleverde DRIFT-monitor is input voor de Stap-uitvoeringsagenda.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De nieuwe uitvoeringsagenda is begin 2023 gereed. Dit is later dan verwacht, doordat in het vierde kwartaal van 2022 veel personele capaciteit besteed werd aan de Taskforce bestaanszekerheid.

We maken armoede bespreekbaar op scholen
Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Dit is een doorlopende activiteit. We hebben structurele contacten met het basisonderwijs via het Directeurenoverleg Winterswijk. Verder hebben we met het onderwijs een podcast opgenomen en vanuit DRIFT (monitor) een bijeenkomst georganiseerd bij Pronova Praktijkonderwijs.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

We organiseren campagnes waarmee we het thema armoede onder de aandacht brengen
Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen
We willen dat heel Winterswijk weet dat armoede bestaat. Zodat het taboe rondom armoede wordt doorbroken en inwoners zich sneller melden bij (beginnende) schulden, die nog makkelijk oplosbaar zijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De werkgroep Taboe doorbreken heeft 'koken met de voedseltas' georganiseerd. Op 16 oktober vond het festival 'Voor niets gaat de zon op' plaats. Dit festival trok ruim 300 bezoekers. Daarnaast hebben we meerdere Facebook-campagnes gevoerd en een animatiefilmpje en een podcast opgenomen om armoede zichtbaar en bespreekbaar te maken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
16 oktober: festival 'Voor niets gaat de zon op'.
17 oktober: Samen Tegen Armoede Pact Winterswijk

We trainen vrijwilligers en professionals in het signaleren en bespreekbaar maken van armoede

Omschrijving (toelichting)
Wethouders: Schepers-Janssen
In de afgelopen periode hebben we extra ingezet op de vroege signalering bij (beginnende) schulden. Medewerkers van De Post nemen contact op met inwoners bij wie we zien dat er schulden ontstaan. Deze werkwijze is verankerd in het Beleids- en uitvoeringsplan Schuldhulpverlening 2020-2024.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het Preventie Platform Jeugd organiseert in de deelnemende gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk één keer per jaar een training. Daarnaast volgde vrijwilligers vanuit de werkgroep Lage drempel een workshop in het signaleren en bespreekbaar maken van armoede.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het Preventie Platform Jeugd heeft een training 'Signaleren en bespreekbaar maken'gerealiseerd. Het Platform Armoedevrij Winterswijk heeft vrijwilligers geworven. Deze vrijwilligers hebben eind dit jaar een training in het bespreekbaar maken van armoede gevolgd.

Indicatoren

We plaatsten 41 publicaties op werkaanwinterswijk.nl, waarvan 22 specifiek over toegankelijkheid.
De armoedemonitor is (nog) niet gedaan omdat de lokale gegevens niet beschikbaar waren.
De subjectieve monitor is uitgevoerd en ter kennisgeving naar de raad gegaan.

Wat is het resultaat?

Iedereen moet kunnen meedoen in Winterswijk. We werken aan gelijke kansen voor alle inwoners. We hadden daarbij speciale aandacht voor armoedeproblemen en het voorkómen van geldproblemen. Ook hebben we de positie van inwoners met een beperking versterkt. Dat deden we samen met de klankbordgroep Toegankelijkheid. We hebben gewerkt een integrale woonvorm voor mensen met en zonder beperkingen. We hebben knelpunten in de openbare ruimte in beeld gebracht en verbeterd. Verder hebben we met een prachtige Achterhoek Pride-maand uitgedragen dat we een regenbooggemeente zijn. De reflectieve monitor voor Armoedevrij Winterswijk is uitgevoerd. Deze monitor is de basis voor een nieuw uitvoeringsplan. Er zijn mooie campagnes geweest voor bewustwording, signalering en erkenning op het gebied van Armoede. Voorbeelden daarvan zijn een festival in de busremise en een podcast. Met name aan het einde van het jaar is veel inzet gepleegd op de Taskforce Bestaanszekerheid. Deze is opgericht vanwege de inflatie en de energiecrisis.

Opgave Centrum

Ambitie

Het centrum is het hart van ons dorp. Dit is vitaal en klopt vol warmte voor iedere bezoeker. Deze levendigheid maken we met elkaar.
Relevante documenten:

- Coalitieakkoord gemeente Winterswijk ‘Winterswijk wint, duurzaam en daadkrachtig d’ran!’
- Centrumvisie en uitvoeringsagenda

Doelstellingen

3.1 Het marktterrein is het hart van het dorp, een prettige plek om te verblijven, daar kom je thuis.

- Realiseren van de Centrumvisie en uitvoeringsagenda. Dit doen we opgavegericht, in samenwerking met betrokken inwoners, belangenorganisaties en ondernemers.

Activiteiten

Kwaliteitsimpuls van de Markt

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers
Het versterken van de Markt, als aangename, centrale ontmoetingsplek waar bezoekers graag verblijven, vraagt om een sterk samenspel van de functies die hier thuishoren. Daarvoor maken we effectief gebruik van de beschikbare ruimte en inrichting. In het vierde kwartaal van 2021 startten we met de ontwerpsessies voor de herinrichting van de markt. Aan deze ontwerpsessie namen inwoners, belangenorganisaties en externe partijen deel. In 2022 bieden we de gemeenteraad een concreet ontwerp aan.
Daar waar nog geen zekerheden zijn of werkzaamheden buiten de begrotingsperiode kunnen vallen, zijn ze niet meegenomen in de begroting. Voor het centrum werken we een concreet plan uit. We zetten het budget van € 450.000 in voor voorbereidende werkzaamheden en deels voor de realisatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Op 1 september is de aftrap en planning besproken in het politiek forum. Vervolgens is een intensief participatieproces doorlopen om te komen tot een doelstelling voor de Markt en voor de beslispunten. De uitkomsten zijn verwerkt in een kadernota.
Voor dit project zijn de volgende subsidies aangevraagd en toegekend:

- 280.000 euro - ‘Achterhoek Visie 2030’ van 8RHK Ambassadeurs
- 90.000 euro - Hittesubsidie vanuit de provincie Gelderland

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
In 2022 hebben we door participatie de argumenten en onderbouwing verzameld voor de kaders. De raad stelt begin 2023 de kaders vast. Daarna gaan we schetsen aan het ontwerp voor de herinrichting van de Markt.

Toekomst van de Jacobuskerk en Jacobskerk

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Beide kerken verliezen waarschijnlijk hun primaire functie. De eigenaren van de kerken kijken welke (her)ontwikkelingsmogelijkheden er zijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We ondersteunen beide kerkbesturen bij het traject naar een mogelijk andere invulling van de panden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Doelstellingen

3.2 Het echte Winterswijk, waar je als gast weggaat met een glimlach en graag terug wilt komen.

Realiseren van de Centrumvisie en uitvoeringsagenda. Dit doen we opgavegericht, in samenwerking met betrokken inwoners, belangenorganisaties en ondernemers.

Activiteiten

Evenementenkalender

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Een veelheid en diversiteit aan evenementen draagt bij aan de beleving van het centrum. Het centrum wordt nog aantrekkelijker wanneer we de eigen, onderscheidende identiteit van de winkelstraten en verblijfsgebieden versterken. We maken hiervoor een evenementenkalender.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is nog geen evenementenkalender gerealiseerd, omdat we deze activiteit samenvoegen met de nieuwe doelstelling uit het coalitieakkoord 2022-2026, namelijk het stimuleren van evenementen voor jongeren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
In de begroting 2023 staat in programma 3.5 de activiteit: stimuleren evenementen voor en door jongeren. Deze activiteit vindt plaats in samenwerking met 100% Winterswijk.

Onbeperkt genieten in de Achterhoek

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers - Janssen
In de opgave ‘iedereen doet mee’ wordt gewerkt aan de toegankelijkheid van Winterswijk, voor iedereen. Het is een belangrijk onderwerp voor de gastvrijheid en aantrekkelijkheid van ons centrum. Vanuit de toeristische samenwerking in de regio Achterhoek, werken we aan het programma ‘Onbeperkt genieten in de Achterhoek’.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Met een app en website krijgen mensen met een lichamelijke beperking altijd en overal inzicht in de toegankelijkheid van publieke locaties. Om zorgeloos op pad te kunnen zijn er verschillende ‘Ongehinderd op pad-routes’ samengesteld. Via deze routes kunnen deze bezoekers een dagje of weekend naar de Achterhoek zonder te hoeven zoeken naar toegankelijke locaties. Ondernemers zijn gestimuleerd om verder aan de slag te gaan met toegankelijkheid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Openbare toiletten

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen
We hebben tijdelijke openbare toiletten gerealiseerd in het raadhuis. In 2022 zorgen we voor een structurele oplossing om openbare toiletten toegankelijk te houden voor onze bezoekers.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In het raadhuis zijn openbare toiletten gemaakt. Dit is inmiddels een structurele oplossing, aangezien het raadhuis ruime openingstijden kent.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Uitvoering plan van aanpak ‘Beleving in het centrum’

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
In het plan van aanpak vertalen we de ambities en doelen naar concrete maatregelen, die we vanaf 2022 uitvoeren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
We hebben hiervoor nog geen plan van aanpak opgesteld. Wel hebben we onze medewerking verleend aan initiatieven zoals het project 1572, Midzomer Mondriaanfestival en de muurschilderingen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het plan van aanpak is nog niet opgesteld, omdat we eerst losse initiatieven hebben ondersteund. Hiervoor was energie vanuit de Winterswijkse samenleving.

Doelstellingen

3.3 Er is nog zoveel meer, ontdek de leukste straatjes van Winterswijk.

Realiseren van de Centrumvisie en uitvoeringsagenda. Dit doen we opgavegericht, in samenwerking met betrokken inwoners, belangenorganisaties en ondernemers.

Activiteiten

Acquisitie en stimuleren van nieuw ondernemerschap

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
We stimuleren meer commerciële activiteiten in de aanloopstraten. Daarmee versterken we de aantrekkelijkheid van het centrum, verhogen we het bezoek en voorkomen en verminderen we leegstand. Hiervoor werken we een acquisitieplan uit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Dit pakken we tegelijk met het masterplan centrum op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Dit pakken we in 2023 tegelijk met het masterplan centrum op.

Analyse centrumstructuur, loopstromen en verblijfsgebieden

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Ons centrum is historisch gegroeid naar de huidige structuur. We zijn ons steeds meer bewust dat een sterke eigen identiteit van deelgebieden bijdraagt aan de aantrekkelijkheid en vindbaarheid van locaties. Met een goede structuur sturen we de loopstromen en het verblijf naar de gewenste gebieden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In 2022 lag de focus op de herinrichting van de Markt. Aansluitend in 2023 gaan we aan de slag met de overige aspecten van de centrumstructuur.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
De activiteiten zijn nog niet gestart, omdat we het oppakken tegelijk met het opstellen van een masterplan voor het centrum. Dit doen we in 2023.

Doelstellingen

3.4 Het centrum (als geheel) is een dag-attractie waar mensen graag verblijven en consumeren, met ruimte voor ondernemers.

Realiseren van de Centrumvisie en uitvoeringsagenda. Dit doen we opgavegericht, in samenwerking met betrokken inwoners, belangenorganisaties en ondernemers.

Activiteiten

Fieldlab Retailinnovatie

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Grote (inter)nationale retailorganisaties hebben de schaalgrootte en het organisatievermogen om innovaties te onderzoeken en te implementeren. Dit is voor een zelfstandig winkelbedrijf vaak niet bereikbaar. Samen met de regio Achterhoek nemen we hier wel stappen in, met Winterswijk in een voortrekkersrol.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Gesprekken met de onderwijsinstellingen HAN Hogeschool, Saxion en Graafschapcollege zijn opgestart.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
In 2022 hebben we een verkennend gesprek gehad met de genoemde partijen. Eventuele activiteiten starten vanaf 2023.

Kennisontwikkeling bij centrumondernemers

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
We versterken de samenwerking in het centrum door met elkaar te werken aan kennisontwikkeling.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
We hebben verkennende gesprekken gevoerd met de HAN Hogeschool om een opleiding voor retailmanagement te organiseren in Winterswijk. Dit doen we samen met ABH-City.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Het gaat om de retailmanagementopleiding voor (centrum)ondernemers. Dit jaar liep een traject in Aalten en Oude IJsselstreek. We bespreken de mogelijkheid dat Winterswijk (samen met Oost Gelre) de volgende locatie is voor deze opleiding.

Ondernemerspunt Winterswijk

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Winterswijk heeft een krachtige en goed functionerende citymarketingorganisatie. In 2022 geven we uitvoering aan het centrummanagement en het beter organiseren van evenementenondersteuning.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Zie verder in programma 4.3.7

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Smartcity Achterhoek

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen

De Duitse ICT-onderneming Tobit heeft in Ahaus een smartcityconcept ontwikkeld, waarbij ICT-technologie wordt ingezet om het fysieke centrumbezoek te ondersteunen. We verkennen de mogelijkheden om een vergelijkbaar concept te ontwikkelen voor de stads- en dorpskernen in de Achterhoek.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Op dit moment is er nog onvoldoende draagvlak voor een regionale aanpak. Voor Winterswijkse ondernemers heeft 100% Winterswijk een inspiratiebijeenkomst georganiseerd bij Tobit in Ahaus.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Dit heeft vanuit ondernemers in het centrum nu (nog) geen prioriteit. We blijven in gesprek met ABH-City.

Doelstellingen

3.5 Winterswijk is gastvrij en voor iedereen goed bereikbaar.

Realiseren van de Centrumvisie en uitvoeringsagenda. Dit doen we opgavegericht, in samenwerking met betrokken inwoners, belangenorganisaties en ondernemers.

Activiteiten

Gastvrijheid op de parkeerplaats

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
De bezoeker van het centrum van Winterswijk moet zich bij aankomst op de parkeerplaats direct welkom voelen, en op een logische en prettige manier de weg vinden naar de winkelstraten, markt, stadsparken en andere centrumvoorzieningen. Om dit te bevorderen zorgen we voor goede bewegwijzering.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Verkeerskundig onderzoek is uitgevoerd. Van daaruit werken we aan een betere verkeerscirculatie en een beter verwijssysteem.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Deze activiteit staat in de uitvoeringsagenda voor 2023 gepland.

Goede fietsenstalling met voldoende oplaadpunten

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
Voor het stimuleren van het fietsgebruik is het een randvoorwaarde dat we dit gebruik goed faciliteren. Als onderdeel van de activiteit ‘analyse centrumstructuur, loopstromen en verblijfsgebieden’ brengen we verbeterpunten voor fietsparken in kaart. Deze voeren we waar mogelijk uit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Fietsparkeerplekken bij het raadhuis en de Wieringastraat zijn gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Verminderen overlast van laden en lossen in de winkelstraat

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers -Janssen
Laden, lossen en pakketbezorging is noodzakelijk voor de bevoorrading van de ondernemers in de winkelstraat. Tegelijkertijd geeft dit vaak overlast voor het winkelend publiek en dat past niet in de gastvrijheid die we willen bieden. Daarom gaan we in goed overleg oplossingen implementeren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In samenwerking met ABH-City en Handhaving organiseren we een bewustwordingscampagne voor pakketbezorgers in het centrum nadat het verkeersbesluit is aangepast.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Er is een update van het verkeersbesluit over de venstertijden van laden en lossen nodig. Als dit besluit is genomen kunnen we bewustwordingscampagne inzetten.

Verminderen van onnodig autobezoek

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Schepers-Janssen
We realiseren ons dat voor veel van onze centrumbezoekers, uit de regio en van over de grens, de auto een logisch vervoersmiddel is, waarvoor nauwelijks alternatieven zijn. Voor onze inwoners en ons winkelpersoneel kan de fiets echter een prima alternatief zijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
We organiseren een gesprek met leden van ABH-City om samen te kijken naar mogelijke oplossingen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Afgelopen periode is de inzet vanuit ABH vooral gericht op het proces van de herontwikkeling van de Markt.

Indicatoren

Uit het koopstromenonderzoek blijkt dat Winterswijk een goed functionerend winkelcentrum heeft.

Wat is het resultaat?

In de opgave Centrum is veel aandacht en capaciteit gestoken in de marktontwikkeling. Op verschillende plekken is geïnvesteerd in fietsenstallingen, oplaadpunten en servicepalen.
Het consumentenonderzoek naar de bezoekers van de warenmarkt heeft input geleverd voor de plannen rondom de toekomst van de warenmarkt.

Daarnaast zijn mooie resultaten behaald behaald rondom de festiviteiten 1572. Deze hebben we georganiseerd samen met belangenorganisaties in Winterswijk.
Tot slot is vanuit de opgave Centrum actief deelgenomen aan de Taskforce Bestaanszekerheid voor de energie- en inflatiecrisis en de impact daarvan voor ondernemers.

Opgave Duurzaamheid

Ambitie

Winterswijk wil dat de huidige kwaliteiten, klimaat, biodiversiteit en natuurlijke voorraden, ook beschikbaar zijn voor volgende generaties. Duurzaamheid gaat over het beschermen en behouden van deze waarden.
Relevante documenten:

- Uitvoeringsagenda Duurzaamheid januari 2019

Doelstellingen

4.1 De bebouwde omgeving van Winterswijk is energieneutraal in 2030. We benutten in Winterswijk onze cultuurhistorie en biodiversiteit.

- We gaan inwoners en bedrijven stimuleren om maximaal energie te besparen door onder meer te isoleren.
- We gaan het opwekken van duurzame energie op daken en op zonnevelden ondersteunen.
- We maken plannen die er op termijn toe leiden dat woningen geen aardgas meer gebruiken.

Activiteiten

Stimuleren zonne-energie

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
Het is belangrijk om de opwekking van zonne-energie te stimuleren. Met de uitvoering van het zonnepark op de Masterveldweg wordt een grote stap gezet. Daardoor zal de barometer de 65% bereiken. Maar onze ambities gaan verder. We willen meer zonne-energie in collectief eigendom en meer zonnepanelen op daken. Een randvoorwaarde hiervoor is voldoende netcapaciteit. Het elektriciteitsnetwerk heeft uitbreiding nodig.
De opwekking van zonne-energie is winstgevend, maar niet elk idee komt tot uitvoering. Daarom zorgen we voor hulp (ook financieel) wanneer het nog niet zeker is of een project lukt. Onze ambities voor zonne-energie sluiten aan bij de RES 1.0. In 2022 maken we de RES 2.0., die we gaan indienen in 2023.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Het zonnepark aan de Masterveldweg was nog niet gereed in 2022. Daardoor is de stand van de barometer duurzame opwek uitgekomen op 27,4%.
De postcoderoosprojecten op drie daken van Postcoderoos 2 zijn formeel 'geopend' op 26 maart 2022.
Vanuit het Centrum Duurzaam Winterswijk is een aanpak voor de stimulering van zonnepanelen op bedrijfsdaken ontwikkeld. Wekelijks voeren we gesprekken met ondernemers . Deze gesprekken leiden tot een gratis verkenningsrapport met

- bedrijfsspecifieke aandachtspunten;
- indicaties voor de dakpotentie, de opwekcapaciteit en de opbrengsten;
- algemene informatie over subsidies, fiscaliteit en financiering;
- beknopte beschrijving van het vervolgproces.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Door de gevoerde juridische procedure wordt 2022 niet gehaald voor de Masterveldweg.
Het zon-op-dakenprogramma is gestart.

Uitvoeren visie Warmtetransitie

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
De visie Warmtetransitie bepaalt de manier waarop we gebouwen en wijken klaarmaken voor de toekomst. Het is landelijk beleid om op termijn van het aardgas af te gaan. In Winterswijk ontbreekt een bron voor grootschalige opwekking van warmte die we kunnen inzetten voor verwarming. Dat betekent dat we een strategie ontwikkelen hoe we dit doel stapsgewijs kunnen behalen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
De eerste stap is het 'transitiegereed' maken van de woning. Dat betekent dat overstappen op een elektrische warmtepomp mogelijk is. De woning moet daarvoor voldoende geïsoleerd zijn. Ook moet het energieverbruik voldoende zijn teruggebracht. Dit past binnen de aanpak van ons Centrum Duurzaam Winterswijk. Onderdeel van deze aanpak zijn onze duurzaamheidsleningen, onze subsidies en ook de RREW-actie. Aan deze actie hebben tot nu toe 2200 huurders en 1500 woningeigenaren meegedaan. Ze hebben allemaal een waardebon van € 70,- aan energiebesparende producten besteed.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Dit loopt op schema.

Werken aan de hand van de uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2022 met vele activiteiten

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser

De uitvoeringagenda Duurzaamheid kent tal van activiteiten. De voortgang hiervan wordt periodiek aan de raad gepresenteerd. Onderdeel van de uitvoeringsagenda zijn cultuurhistorie en biodiversiteit. De biodiversiteit stimuleren we onder meer met de maatregelen uit het uitvoeringsplan van het groenstructuurplan.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
2022 was het laatste jaar van de uitvoeringsagenda Duurzaamheid. De meeste doelen zijn bereikt. Soms zijn ze in een iets andere vorm bereikt. We hebben hierover twee keer gerapporteerd bij een politiek forum.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Deze uitvoeringsagenda is op schema.

Doelstellingen

4.2 Winterswijk heeft een duurzame gemeentelijke organisatie in 2030.

- We voeren het project Duurzaamheidsfactor uit in de gemeentelijke organisatie.

Activiteiten

Uitvoeren project Duurzaamheidsfactor

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
De duurzaamheidsfactor zorgt voor een duurzame en circulaire gemeentelijke organisatie. Halverwege 2022 presenteren we de resultaten in een politiek forum.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
Op 24 februari is hierover een gesprek gevoerd met medewerkers van diverse teams. Deze gesprekken gingen over wat ze kunnen doen om duurzaamheid verder te brengen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Op dit moment kunnen we hier onvoldoende prioriteit aan geven. We willen er in 2023 nieuwe energie insteken. Ook willen we dit planmatiger aanpakken. We hebben

daarbij oog voor diverse terreinen zoals energie, facilitair en advisering rond projecten.

We maken een prachtig Green Leaf-jaar 2022

Omschrijving (toelichting)
Wethouder: Visser
Winterswijk heeft de Green Leaf Award 2022 gewonnen! Een hele eer, maar ook een grote verantwoordelijkheid. Aan deze Green Leaf Award is een geldbedrag verbonden van € 200.000. Met dit geld gaan we in 2022 activiteiten organiseren binnen de opgave Duurzaamheid.
Hierbij willen we drie doelstellingen waarmaken:

- Winterswijk duurzamer maken.
- Andere gemeenten en organisaties in Nederland en Europa stimuleren, door de beste voorbeelden voor verduurzaming uit Winterswijk te laten zien.
- Winterswijk als mooie en duurzame gemeente promoten.

Om dit te kunnen waarmaken, stellen we een actieplan op. Hierbij werken we ook aan de droom van Yara, leerling van basisschool De Kolibrie, voor groenere schoolpleinen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)
In een klein en enthousiast team is gewerkt aan het Green Leaf-jaar. In een document hebben we hierover gerapporteerd aan de Europese commissie. De Europees Commissaris Sinkevicius was zeer te spreken over onze activiteiten in 2022. Met het Green Leaf Budget maakten we Winterswijk duurzamer. We ondernamen diverse acties richting bewoners op het gebied van energie en water. We vertelden iedereen die het wilde horen over duurzaamheid. Daarvoor organiseerden we onder andere een expositie. Ook gaven we presentaties online en on-site in zes verschillende landen en vijf verschillende talen (daar is het Achterhoekse dialect nog niet eens bij inbegrepen). Samen met Aalten organiseerden we een internationaal congres met topsprekers.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)
Deze activiteit vond plaats in 2022 met uitloop naar 2023.

Doelstellingen

4.3 We zijn een volledig duurzame gemeente in 2050, dus ook klimaatneutraal en circulair.

- We bouwen samen met onze inwoners verder aan een circulaire economie.

Activiteiten

We werken aan klimaatadaptatie

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Wassink

We bouwen op verschillende manieren aan een duurzame en circulaire economie. Veel initiatieven stimuleren we op regionaal niveau via de thematafel Circulaire Economie en Energietransitie. Helaas zien we nu al dat het klimaat verandert. Een van de onderwerpen die in 2022 veel aandacht vraagt, is daarom klimaatadaptatie. Dit is het aanpassen van onze omgeving aan toenemende hitte, droogte en zware regenval. Daarom nemen we deel aan de werkgroep klimaatadaptatie (beleidsveld 3.2).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De activiteit wordt toegelicht in programma 3.2.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Indicatoren

- De barometer ‘hernieuwbare opwek’ staat eind 2022 op minimaal 65% en in 2030 op 100%.

De barometer ‘hernieuwbare opwek’ stond eind 2022 op 27,4%

- 33% van de daken is in 2030 voorzien van zonnepanelen. Eind 2022 is dit minimaal 21%.

Op basis van de luchtfoto's van maart 2022: Winterswijk heeft 22.292 daken. Op 3.878 daken lagen zonnepanelen

Op 17,4% van de daken lagen in totaal ruim 75.000 zonnepanelen. 17,4% is lager dan het doel van 21% voor 2022. 28,3 % van de woondaken en 11,1 % van de bedrijfsdaken was voorzien van zonnepanelen.

- Via het platform Duurzaamheid bereiken we maandelijks gemiddeld ruim 1.750 mensen.

Via het platform Duurzaamheid bereiken we maandelijks gemiddeld 1470 mensen. In het Centrum Duurzaam Winterswijk ontvingen we in 2022 ruim 2000 bezoekers.

- 4.000 huishoudens voeren kleine energiebesparende maatregelen uit. Dit naar aanleiding van een actie voor huurders en woningeigenaren die in 2021 start en in 2022 doorloopt.

Via de RREW-campagnes hebben 2283 huurders + 1748 woningeigenaren = 4031 huishoudens kleine energiebesparende maatregelen getroffen. Daarnaast hebben de energiebespaarmaatjes en energieconciërges 85 huishoudens bezocht en geholpen.

Wat is het resultaat?

Winterswijk wil dat de huidige kwaliteiten en waarden ook beschikbaar zijn voor volgende generaties. Het gaat dan om klimaat, biodiversiteit en natuurlijke voorraden. Duurzaamheid gaat over het beschermen en behouden van deze kwaliteiten en waarden.
In deze opgave is samen met de samenleving en organisaties gewerkt aan deze doelen. De realisatie in maat en getal leest u onder indicatoren.

Paragrafen

Paragraaf A Lokale Heffingen

Inleiding

Deze paragraaf gaat over de gemeentelijke belastingen. Na de algemene uitkering uit het gemeentefonds vormen de belastingen onze belangrijkste inkomstenbronnen. We onderscheiden drie typen gemeentelijke belastingen. De onderstaande drie belastingtypen lichten we later in deze paragraaf verder toe.

- algemene belastingen;
- bestemmingsheffingen;
- retributies.

De opbrengsten van de algemene belastingen tellen we op bij de algemene middelen.
Dit betekent dat we de opbrengsten van deze belastingen niet labelen. We kunnen ze daardoor inzetten voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen. Voorbeelden van deze algemene belastingen zijn de onroerendezaakbelastingen (OZB), precariobelasting, reclamebelasting, forensenbelasting en toeristenbelasting.
De opbrengsten van bestemmingsheffingen zijn bestemd voor specifieke voorzieningen.
Deze specifieke voorzieningen hebben wel een duidelijk algemeen belang. Onder deze categorie vallen de afvalstoffenheffing en rioolheffing.
We heffen retributies als de gemeente een specifieke dienst verleent.
De leges, begraafrechten en marktgelden zijn de belangrijkste retributies binnen de gemeente Winterswijk.
We mogen geen winst maken op bestemmingsheffingen en retributies.
De begrote opbrengst mag dus niet hoger zijn dan de begrote kosten om de diensten te verlenen.

Beleid

We hanteren de volgende uitgangspunten.

- De opbrengst van de onroerendezaakbelasting (OZB) is in 2022 gelijk aan die van 2021, exclusief inflatie en areaaluitbreiding.
- Het inflatiepercentage van 3% is gebaseerd op de algemene prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Dit staat in tabel 4.2.2 van de meicirculaire van het gemeentefonds 2022.
- De rioolheffing is 100% kostendekkend op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).
- De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend.
- Bij de leges streven we naar 100% kostendekking.

Belastingdruk

De belastingdruk geeft aan welke belastingen onze inwoners direct in hun portemonnee voelen. Om deze belastingdruk te berekenen tellen we de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing bij elkaar op.
In de tabel Belastingdruk 2022/2023 rekenen we met een WOZ-waarde van € 250.000 voor een woning. De verwachte waardestijging is 14% voor woningen in 2022. Verderop in deze paragraaf lichten we de vermelde bedragen verder toe.
De belastingdruk voor de inwoner ziet er als volgt uit:

Gezin (eigen woning)	2021	2022
	WOZ-waarde €214.000	WOZ-waarde € 250.000
Belastingen:		
Onroerende-zaakbelasting	244,00	268,00
Afvalstoffenheffing		
- vastrecht	171,00	172,00
- variabel deel	21,23	21,23
Rioolheffing (135m³)	364,50	364,50
TOTAAL	800,73	825,73
Gezin (huurwoning)	2021	2022
Belastingen:		
Afvalstoffenheffing		
- vastrecht	171,00	172,00
- variabel deel	21,23	21,23
Rioolheffing (135m³)	364,50	364,50
TOTAAL	556,73	557,73

*14% waardestijging

De belastingdruk voor 2022 stijgt in vergelijking met 2021

De belastingdruk is in 2022 gestegen in vergelijking met 2021. De stijging komt door een hogere OZB en afvalstoffenheffing. De stijging van de OZB is het gevolg van de stijging van de WOZ-waarde in combinatie met het fixeren van het tarief. Daarnaast is het tarief voor de afvalstoffenheffing gestegen. Dit komt doordat de kosten van ROVA gestegen zijn. De aanbiedingen van restafval in 2021 hebben we verrekend bij de aanslagoplegging 2022. Voor een verdere toelichting over de wijze van heffing van de afvalstoffenheffing, verwijzen we naar het kopje ‘Afvalstoffenheffing’.
De belastingdruk voor de inwoner met een eigen woning steeg.
In vergelijking met 2021 nam de belastingdruk toe met € 25,73 (=3,12%). Rekening houdend met de inflatie (3%), is dit in reële zin 0,12%. Dit komt dus voornamelijk door de stijging van de waarde van de woningen.
De belastingdruk voor de inwoner met een huurwoning daalde. Voor de inwoner met een huurwoning is in vergelijking met 2021 de belastingdruk met € 1,- (=0,18%) gestegen. Rekening houdend met de inflatie (3%) is dit in reële zin een daling van 2,82%.

Opbrengst heffingen

Belastingsoort	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
OZB eigenaren woningen	3.387.000	3.583.000	3.583.000
OZB eigenaren niet woning	1.614.000	1.634.000	1.633.000
OZB gebruikers niet woning	1.119.000	1.133.000	1.129.000
OZB TOTAAL	6.120.000	6.350.000	6.345.000
Reclamebelasting	0	105.000	0
Toeristenbelasting	720.000	756.000	762.000
Forensenbelasting	94.000	92.000	99.000
Precariobelasting	5.000	50.000	27.000
Afvalstoffenheffing	2.594.000	2.660.000	2.612.000
Rioolheffing	3.920.000	3.975.000	4.011.000
Grafrechten	204.000	201.000	265.000
Marktgelden	0	107.000	0
Leges Wabo vergunningen	1.606.000	656.000	620.000
Leges	438.000	425.000	525.000
Totaal	15.701.000	15.377.000	15.266.000

Onroerendezaakbelastingen € 6.345.000

Onroerende-zaakbelastingen € 6.345.000 (Begroot: € 6.350.000)
De opbrengst van de Onroerendezaakbelastingen (OZB) is bijna gelijk aan wat we hadden begroot. De opbrengst komt tot stand door de WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het tarief. De WOZ-waarde wordt ieder jaar opnieuw vastgesteld. De dalingen en stijgingen hebben dus directe invloed op de OZB-opbrengst.
Voor 2022 was de totale OZB-opbrengst begroot op € 6.245.000. Uiteindelijk is € 6.342.000 aan OZB opgelegd. Dit is een verschil van 1,55%. Verschillen zullen er altijd zijn. Dat komt doordat bij het begroten de definitieve WOZ-waarden en dus ook de verwachte OZB-opbrengst nog niet bekend zijn.

Toeristenbelasting € 762.000

Toeristenbelasting € 762.000 (Begroot: € 756.000)
Voor 2022 handhaven we de tarieven van 2021. Het aantal overnachtingen was hoger dan verwacht. We blijven in overleg met de sector.

Forensenbelasting € 83.000

Forensenbelasting € 98.000 (Begroot: € 83.000)
De opbrengst is € 15.000 hoger dan was begroot. Er zijn dus meer niet-Winterswijkers met een woning in Winterswijk die ze voor zichzelf gebruiken. Zij zijn dus forensenbelasting verschuldigd. We leggen ook forensenbelasting op aan mensen die niet in Winterswijk wonen en hier wel een (tweede) gemeubileerde woning hebben die ze minstens 90 dagen per jaar beschikbaar houden voor zichzelf of hun gezin. Het tarief is gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar.

Precariobelasting € 27.000

Precariobelasting € 27.000 (Begroot: €50.000)
We heffen precariobelasting voor het gebruik van gemeentegrond. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de terrassen bij cafés en restaurants en aan uitstallingen. Vanwege de coronacrisis hebben we in 2022 geen precariobelasting opgelegd voor terrassen (€ 45.000). De dekking wordt gevonden in het budget voor het Crisis- en herstelplan 2.0.

Afvalstoffenheffing € 2.612.000

Afvalstoffenheffing € 2.612.000 (Begroot € 2.660.000)
De lagere opbrengst is te verklaren doordat minder aanbiedingen van restafval zijn gedaan dan verwacht. Inwoners betalen alleen voor het aanbieden van hun restafval. Herbruikbare afvalstoffen halen we tegen nultarief op. De afvalstoffenheffing bestaat daarom uit een vastrecht en een tarief per restafvalaanbieding.
In onderstaande tabel een overzicht van het aantal aanbiedingen:

Aanbiedingen restafval	2020	2021	2022
Ondergrondse afvalcontainer	173.001	165.656	149.224
140 liter afvalcontainer	347	350	344
240 liter afvalcontainer	18.476	17.192	16.237

Rioolheffing € 4.011.000

Rioolheffing € 4.011.000 (Begroot: € 3.975.000)
In de periode 2021/2022 hebben inwoners en bedrijven iets meer water verbruikt dan we hadden begroot. Vitens NV incasseert voor ons de rioolheffing. Hoe meer water verbruikt wordt, hoe meer rioolheffing in rekening wordt gebracht. Dit is altijd lastig in

te schatten. Daarom hanteren we het gemiddelde verbruik van de afgelopen drie jaar voor de berekening van de opbrengst en het tarief.

Grafrechten € 265.000

Grafrechten € 265.000 (Begroot: € 201.000)
De inkomsten van de grafrechten zijn hoger dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat de begraafrechten zijn verhoogd in de afgelopen periode.

Marktgelden € 0

De marktkooplui zijn de afgelopen twee jaar zwaar getroffen door de coronacrisis. Om die reden hebben we - net als in 2021 - ook in 2022 geen marktgelden geheven (€ 107.000). De dekking komt uit het budget voor het Crisis- en herstelbudget 2.0.

Leges algemene dienstverlening € 1.145.000

Het bedrag zoals opgenomen in de begroting wijkt af van de daadwerkelijke opbrengsten. Er was namelijk € 1.082.000 begroot. Er zijn meer leges geheven door de huwelijken en partnerregistraties. Ook zijn meer leges binnengekomen door de identiteitsdocumenten en rijbewijzen.

Reclamebelasting € 0

Reclamebelasting € 0 (Begroot: € 105.000)
Vanwege de coronacrisis hebben we in 2021 de reclamebelasting niet opgelegd. Ook in 2022 hebben we geen reclamebelasting (€ 105.000) opgelegd. De dekking wordt gevonden in het budget voor het Crisis- en herstelplan 2.0.

Kwijtschelding

We verleenden voor € 207.000 kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Inwoners die op het sociaal minimum leven kunnen kwijtschelding aanvragen voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Voor inwoners die het afgelopen jaar kwijtschelding hebben gehad, laten we bij het Inlichtingenbureau controleren of zij nog voldoen aan de voorwaarden. Als dit zo is, dan wordt automatisch kwijtschelding verleend. Zij hoeven hiervoor dan geen verzoek tot kwijtschelding meer in te dienen.

We schelden alleen het vastrecht van de afvalstoffenheffing kwijt. Zo stimuleren we ook inwoners die in aanmerking komen voor kwijtschelding om het afval zo veel mogelijk te scheiden. Bij de rioolheffing schelden we een waterverbruik van maximaal 45m³ per persoon kwijt. We informeren Vitens ook als er kwijtschelding voor de rioolheffing is verleend.

Kwijtschelding	2020	2021	2022
Afvalstoffenheffing	€ 87.000	€ 92.000	**€ 91.000**
Rioolheffing	€ 135.000	€ 134.000	**€ 116.000**
TOTAAL	**€ 222.000**	**€ 226.000**	**€ 207.000**

Overzicht van de verleende kwijtscheldingen:

Kwijtschelding	2020	2021	2022
Aantal verleende kwijtscheldingen	479	**506**	**522**

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing

Toelichting op onderstaande tabel kostendekkenheid afvalstoffenheffing:
Als gevolg van een lager dan begrote bijdrage aan ROVA is de gerealiseerde kosten dekking in 2022 hoger dan begroot.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	
Kosten	
Afval	2.760.000
overhead	96.000
Totale kosten	2.856.000
Opbrengsten	
Opbrengst belastingen	2.612.000
Overige opbrengsten	358.000
Totale opbrengsten	2.970.000
Dekking	104%

Kostendekkendheid grafrechten

Kostendekkendheid grafrechten	
Kosten	
Begraafplaats	384.000
Overhead	39.000
Totale kosten	423.000
Opbrengsten	
Opbrengst belastingen	267.000
Overige opbrengsten	0
Totale opbrengsten	267.000
Dekking	63%

Kostendekkendheid riool- en waterzorgheffing

Toelichting op onderstaande tabel kostendekkendheid riool-en waterzorgheffing: Als gevolg van lagere uitgaven (onderhoud en klimaatadaptatie) en hogere inkomsten (rioolheffing a.g.v. hoger dan begroot waterverbruik) is de gerealiseerde dekking hoger dan begroot.

Kostendekkendheid riool- en waterzorgheffing	
Kosten	
Riolering	3.489.000
Overhead	262.000
Totale kosten	3.751.000
Opbrengsten	
Opbrengst belastingen	4.011.000
Overige opbrengsten	52.000
Totale opbrengsten	4.063.000
Dekking	108%

Kostendekkendheid Leges

Leges					
Onderwerp	Toe te rekenen lasten	Overhead	Totaal lasten	Baten	Dekking in %
Algemene Dienstverlening					
Burgerlijke stand	74.716	45.391	120.107	56.202	47%
Reisdocumenten/ID-Kaart	151.062	49.269	200.331	165.554	83%
Rijbewijzen	99.571	43.532	143.103	118.372	83%
Verstrekkingen uit Basisregistratie Personen	3.931	2.672	6.603	1.520	23%
Overige publiekszaken	42.687	7.230	49.917	42.105	84%
Leegstandwet	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
APV-vergunningen	83.928	62.588	146.516	5.819	4%
Winkeltijdenwet	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Kansspelen	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Telecommunicatie	45.747	11.070	56.817	39.852	70%
Verkeer en vervoer	5.709	4.258	9.967	1.071	11%
Subtotaal	507.351	226.009	733.360	430.496	59%
Omgevingsvergunning					
Omgevingsvergunning	1.119.641	655.110	1.774.751	703.848	40%
Overige	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Subtotaal	1.119.641	655.110	1.774.751	703.848	40%
Europese Dienstenrichtlijn					
Horeca	23.979	17.882	41.862	2.921	7%
Organiseren evenementen	84.955	63.355	148.310	5.073	3%
Subtotaal	**108.935**	**81.237**	**190.172**	**7.994**	**4%**
	1.735.927	962.356	2.698.283	1.142.337	42%

Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf komen aan de orde:

1. het weerstandsvermogen;
2. de inschatting van de risico's die we lopen;
3. de financiële kengetallen en een toelichting daarop.

Vooraf

In deze paragraaf noemen we een aantal normen, bijvoorbeeld als buffer of voor onvoorziene uitgaven. Voor de omvang van het benodigde weerstandsvermogen hebben we geen norm afgesproken. Ook voor de financiële kengetallen hebben we geen Winterswijkse norm, maar gebruiken we die van provincie Gelderland.

1. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente Winterswijk om risico's op te vangen zonder dat de normale bedrijfsgang daardoor wordt verstoord. Het gaat hierbij om risico's waarvoor geen voorziening of verzekering is afgesloten. Het weerstandsvermogen geeft daarmee inzicht in de gezondheid van de financiële positie van de gemeente op langere termijn.

Risico's komen af en toe voor, zoals eenmalige negatieve exploitatieresultaten. Deze risico's dekken we uit de algemene reserve. De algemene reserve vormt daarmee de incidentele weerstandscapaciteit.

Als risico's een structureel karakter krijgen en dus over meerdere jaren tot significant hogere uitgaven leiden, is de algemene reserve onvoldoende. Dan moeten we de structurele weerstandscapaciteit aanspreken. Deze bestaat uit de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien en de capaciteit op grond van de overige heffingen.

Incidentele weerstandscapaciteit

Onze incidentele weerstandscapaciteit is als het ware onze buffer. Dit deel van onze reserves kunnen we naar keuze inzetten. We hanteren hiervoor een norm van € 60 per inwoner (€ 1,7 miljoen).

De algemene reserve bedraagt eind 2022 per saldo € 49,4 miljoen.

De gemeente Winterswijk kent een aantal specifieke bestemmingsreserves. Dit zijn onder andere de bestemmingsreserve begraven en de bestemmingsreserve personeel en organisatie. Elk jaar bepaalt de raad of en hoe we een deel van de algemene reserve gebruiken.

In tegenstelling tot reserves zijn voorzieningen nodig voor een normale bedrijfsvoering. De voorzieningen zijn vastgesteld op het niveau van het geschatte verlies of de geschatte verplichting.

Voor onvoorziene uitgaven is een bedrag van € 1,25 per inwoner opgenomen in deze jaarrekening. Voor een beroep op deze stelpost moet het betreffende onderwerp voldoen aan de drie o's: het moet onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar moet.

Structurele weerstandscapaciteit

In het coalitieakkoord staat dat we als doel hebben dat de lokale lasten niet harder stijgen dan de jaarlijkse prijsindex van het CBS. De gemeentelijke tarieven, leges en heffingen zijn voor 100% kostendekkend. Daar wijken we alleen vanaf als we daarvoor een goede reden hebben.

Als zich structureel hogere risico's voordoen, kunnen we andere kosten niet altijd jaarlijks met eenzelfde bedrag verlagen. We moeten onze inkomsten dan juist verhogen. Een alternatief is om de extra kosten uit de reserves te financieren, maar

deze reserves zijn eindig. Voordat we een beroep kunnen doen op extra financiering van het Rijk moeten we eerst onze eventuele belastingcapaciteit benutten. Het Rijk heeft een norm gesteld tot welk niveau het nog aanvaardbaar is lokale belastingen te verhogen. Dit is de artikel 12-norm. Ten opzichte van deze artikel 12-norm is onze ongebruikte ruimte in de heffingen € 1,5 miljoen.
Samenvatting totaal weerstandsvermogen
Het is belangrijk dat we voldoende dekking hebben. Deze dekking, ofwel ons totale weerstandsvermogen, is per 31 december 2022 als volgt opgebouwd.

Incidenteel	Algemene reserve	€ 49,4 miljoen
Structureel	Onbenutte belastingcapaciteit	€ 1,5 miljoen per jaar

2. Risico's

Om te bepalen of we voldoende weerstandsvermogen hebben om de onderkende risico's op te vangen, maken we een inschatting van het benodigde weerstandsvermogen. Hierbij inventariseren we het gevolg van een risico, de kans dat het risico zich voordoet en de financiële impact van een risico. Daarnaast is een kansberekening nodig. Het is immers niet waarschijnlijk dat meerdere risico's zich tegelijk én in volle omvang voordoen. Deze kansberekening voeren we uit met de Monte Carlo Analyse.
In 2022 is de Monte Carlo Analyse uitgevoerd. Hieruit blijkt dat een weerstandsvermogen van € 3,7 miljoen voldoende is voor de onderkende risico's. De risico's in de grondexploitatie zijn ook berekend met een Monte Carlo Analyse. Hieruit blijkt dat een weerstandsvermogen voor de grondexploitaties van Winterswijk van ongeveer € 0,4 miljoen toereikend is.
Het totaal benodigde weerstandsvermogen bedraagt daarmee ongeveer € 4,1 miljoen. Afgezet tegen het weerstandsvermogen van € 49,4 miljoen incidenteel en € 1,5 miljoen structureel, is dit vermogen meer dan voldoende om de risico's te kunnen afdekken.
Om het benodigde weerstandsvermogen te berekenen is een goede risico-inventarisatie nodig. Het begrip risico's is breder dan alleen het financiële aspect: risico's zijn gebeurtenissen die het behalen van doelen kunnen belemmeren of vertragen. Dit betreft dus ook niet-financiële risico's, zoals bestuurlijke en juridische risico's en imago- en frauderisico's. Deze hebben niet (altijd) direct een financiële impact, maar kunnen op termijn wel grote gevolgen hebben voor de gemeente.
Na inventarisatie van de risico's is de volgende stap om deze te beheersen. Niet of onvoldoende beheersbare risico's moeten worden gedekt door het weerstandsvermogen.
Met deze verbreding zetten we de eerste stap naar vernieuwing en verbetering van de risicobeheersing. Kwalitatieve en kwantitatieve verdieping van de risico's (inschatting van de kans en de financiële impact) maken deel uit van de volgende stappen. Deze worden zichtbaar in de volgende begrotingen en jaarstukken.
Onze belangrijkste actuele, financiële risico's lichten we hierna per programma kort toe. De aangegeven scores zijn de combinatie van de kans dat het risico zich voordoet en de impact die het risico dan heeft. Scores van een 5 en lager hebben we niet vermeld, omdat we deze verwaarloosbaar achten.
Hieronder treft u de risico's van een 6 en hoger.

Programma	Risico	Korte omschrijving risico	Score
4	Verantwoordelijkheden, taken en rollen	Verantwoordelijkheden voor informatiebeveiliging en privacy zijn helder belegd in de organisatie (eigenaarschap). Medewerkers beschikken over mandaat (bevoegdheid en aansturing) en capaciteit (kennis, kunde, tijd en budget) om daar invulling aan te geven. Dit vraagt om versterking en continue aandacht.	15
4	Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	De AVG-regelgeving is op 25 mei 2018 ingegaan. Belangrijk is het 'aantoonbaar' in control zijn op het gebied van privacy. Net als vele andere gemeenten kunnen wij nog niet volledig voldoen aan alle voorschriften van de AVG. Op basis van de risicoanalyse bepalen we met welke prioritering we aan de AVG- regelgeving gaan voldoen. Niet voldoen aan de regelgeving geeft een risico op boetes en imagoschade.	15
3	Risico dat investering Weurden niet wordt terugverdiend	De panden van de voormalige Aldi en Expert die in 2016 zijn aangekocht voor de herontwikkeling van het Weurden, hebben een boekwaarde van € 0,8 miljoen. De panden liggen in het plangebied voor WoooW. De gemeente beëindigt de relatie met de geselecteerde ontwikkelaar Explorius. In 2021 ontwikkelt de gemeente een nieuw plan voor WoooW. Over de financiële uitkomst daarvan kan iets zinnigs worden gezegd zodra het plan vormt krijgt. Wel kan nu worden geconstateerd dat de kans aanzienlijk is dat geld dat is geïnvesteerd in de positie aan het Weurden (boekwaarde € 0,8 miljoen), niet wordt terugverdiend.	12
1 en 2	Open einde regelingen sociaal domein	In het sociaal domein hebben we te maken met een aantal zogenoemde 'open einde regelingen'. Dit zijn regelingen waarbij de inkomsten (in de rijksuitkering) vast zijn, maar de uitgaven afhankelijk zijn van de vraag. Omdat het wettelijke regelingen zijn, waar inwoners recht op kunnen hebben, is de vraag slecht stuurbaar en daarmee ook de hoogte van de uitgaven. Dit speelt bijvoorbeeld bij de Participatiewet, de Wmo (mede door de invoering van het abonnementstarief), de jeugdzorg en vanaf 2021 ook bij het beschermd wonen en de maatschappelijke opvang.	9
1	Structureel opgenomen inkomsten jeugd	Gemeenten kunnen compensatie tegemoetzien voor de sinds 2015 stijgende kosten voor de jeugdzorg. Voor 2022 staat de omvang van dat bedrag vast (€ 2,2 miljoen). Voor de jaren daarna hebben wij een indicatie ontvangen. Vanwege de onzekerheid over de exacte hoogte van het bedrag en omdat definitieve besluitvorming wordt overgelaten aan een nieuw kabinet, hebben het ministerie van BZK, VNG en de toezichthouders afgesproken dat gemeenten 75% van de indicatieve bedragen mogen verwerken in hun begroting. Wij hopen met de meicirculaire 2022 uitsluitsel te krijgen over de bedragen.	9
3	Strategisch vastgoed	De gemeente heeft gronden en gebouwen in haar bezit die op strategische gronden zijn aangekocht. Dit om wenselijke ontwikkelingen in de toekomst ook daadwerkelijk mogelijk te maken. Voorbeelden daarvan zijn de gronden in de Spoorzone en de panden aan het Weurden. Afhankelijk van de toekomstige ontwikkelingen worden deze bezittingen ingebracht in de exploitaties planvorming, of ze worden in de verkoop gedaan. In beide gevallen bestaat het risico dat de boekwaardes niet volledig door de opbrengsten worden gedekt.	8
4	Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)	Met ingang van 2020 is de BIO de norm. Dit betekent dat alle procedures en beleidstukken herschreven moeten worden, omdat BIO een andere indeling en andere controles kent. We hebben hier nog een aantal stappen te zetten, ook op het gebied van risicomanagement. Bewustwording, implementatie en naleving van de BIO zien wij als grootste risico's.	8
4	Logging en autorisaties in het zaaksysteem zijn onvoldoende	Uit de Digid audit 2022 voor DJUMA is naar voren gekomen dat de logging en autorisaties niet aan de norm voldoet.	8
4	Wet politiegegevens	Het werk van bijzondere opsporingsambtenaren (boa's) verdient prioriteit, omdat op de verwerking van persoonsgegevens door boa's sinds 2018 vaak óók de vernieuwde Wet politiegegevens (Wpg) van toepassing is. Bij aanpassing van de Wpg is bepaald dat op de gegevensverwerking door BOA's na twee jaar een audit (voor 31-12-2021)) dient te worden uitgevoerd, die daarna om de vier jaar moet worden herhaald. Om te slagen moet aan 36 normen worden voldaan. Uitkomsten van de audit gaan naar de Autoriteit Persoonsgegevens. Jaarlijks dient een interne audit te worden gedaan.	8
Programma	Vervallen risico	Korte omschrijving risico en reden vervallen	
2	Investeringen De Storm	De Storm investeert op dit moment in duurzaamheid. Er loopt een verzoek voor een lening voor het verduurzamen van het pand. Het risico is dat De Storm dit niet (volledig) zelf kan financieren en een beroep doet op de gemeente. De Storm heeft afgezien van de investeringen vanwege de hoge verzekeringspremie.	

Risico score

Bij het bepalen van de score is gekeken naar de kans dat dit zich voordoet en de impact die dit heeft. Per categorie wordt hier een aantal punten aan toegekend.
Voorbeeld:
Als de kans dat een bepaald risico zich voordoet wordt ingeschat op 50% (punten: 3) en de financiële impact zo'n € 100.000 (punten: 2) is, dan komt de score op 6 (3 x 2).
Alle risico's die een score van 6 of hoger hebben, zijn hierboven toegelicht.

Kans	Punten	Impact in €	Punten
0% - 20%	1	0 - 50.000	1
20% - 40%	2	50.000 - 200.000	2
40% - 60%	3	200.000 - 500.000	3
60% - 80%	4	500.000 - 1.000.000	4
80% - 100%	5	> 1.000.000	5

Risico grondexploitatie

Gemeenten moeten de risico's voorvloeiend uit grondexploitaties kunnen opvangen. Bij de grondexploitaties is sprake van twee risico's:

1. het risico dat de resultaten uit de grondexploitaties lager uitvallen dan wordt verwacht, waarbij nog wel kan worden uitgegaan van een positief resultaat;
2. het risico dat de toekomstige inkomsten niet opwegen tegen de gemaakte kosten.

Zowel de relatie tussen de risico's uit de grondexploitatie als de weerstandscapaciteit hangt samen met het belang dat de gemeente heeft om een positief saldo uit de grondexploitaties te halen. Wanneer verwachte positieve saldi uit grondexploitaties op voorhand worden inzet om ontwikkelingen te financieren, dan moet een grotere risicoreservering worden gemaakt. In Winterswijk worden resultaten uit grondexploitaties in beginsel niet opgenomen in de meerjarenbegroting.
In het jaar waarin duidelijk wordt dat een verlies gaat optreden, moet het verlies worden verwerkt in de jaarrekening. Dit wordt gedaan met een verliesvoorziening en wordt per complex beoordeeld. Tekorten moeten worden afgedekt in het jaar waarin ze voorzienbaar worden. Winsten moeten worden opgenomen op het moment dat projecten zijn gerealiseerd. Per project moet dit worden beoordeeld. De commissie BBV heeft een nauwgezette richtlijn uitgevaardigd voor de berekening van de te realiseren winst. De algemene reserve van de gemeente dient als bron voor het weerstandsvermogen. Er is van uitgegaan dat een weerstandsvermogen van € 0,4 miljoen voor de grondexploitaties toereikend is.

3. Kengetallen financiële positie

We kennen de volgende financiële kengetallen:

1. Netto schuldquote
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen
3. Solvabiliteit
4. Structurele exploitatieruimte
5. Grondexploitatie
6. Belastingcapaciteit

De kengetallen laten het volgende verloop zien:

	2021		2022		2022	
	Jaarrekening		Begroting tm prognose 2		Jaarrekening	
1. Netto schuldquote	79,90%	V	72,40%	V	65,30%	V
2.Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	74,10%	V	67,20%	V	60,20%	V
3.Solvabiliteit	35,00%	M	31,70%	M	34,00%	M
4.Structurele exploitatieruimte	2,61%	V	2,53%	V	2,45%	V
5.Grondexploitatie	4,30%		7,10%		6,20%	
6.Belastingcapaciteit	99,00%		99,00%		99,00%	

1. en 2. Netto schuldquote inclusief verstrekte leningen en netto schuldquote exclusief verstrekte leningen

1. en 2. Netto schuldquote inclusief verstrekte leningen en netto schuldquote exclusief verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft de verhouding tussen de schulden en inkomsten aan. Daarnaast zegt het kengetal ook iets over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe meer rentelasten en aflossingen er zijn. Hierdoor wordt de begroting minder flexibel. De netto schuldquote wordt berekend inclusief en exclusief doorgeleende gelden. Omdat onzeker is of deze leningen worden terugbetaald, is het verstandig om dit onderscheid te maken. Hoe lager het kengetal hoe beter.
De netto schuldquote is in 2022 (69,8%) ten opzichte van de begroting in 2022 (76,8%) verbeterd. Dat komt door een daling van de netto vlottende schuld.
Gemiddeld bedroeg deze voor Gelderse gemeenten in 2020 circa 63%*.
* Bron: GelderseFinancien.nl.

Voldoende (V)	Tot 100%
Matig (M)	100% tot 130%
Onvoldoende (O)	Hoger dan 130%

3. Solvabiliteit

Onder de solvabiliteit(sratio) verstaan we het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Deze indicator geeft inzicht in de mate waarin Winterswijkse bezittingen zijn gefinancierd met eigen vermogen. Hier geldt: hoe hoger het getal hoe beter.
Gemiddeld bedroeg deze voor Gelderse gemeenten in 2020 ongeveer 33%*.
De toename van de solvabiliteit is het gevolg van een hoger exploitatieresultaat.
* Bron: GelderseFinancien.nl.

Voldoende (V)	50% en hoger
Matig (M)	Tussen 30% en 50%
Onvoldoende (O)	Kleiner dan 30%

4. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten, is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen. Dus hoe hoger het kengetal hoe beter.
Gemiddeld bedroeg deze voor Gelderse gemeenten in 2020 (-/-) 0,04%.
Het structurele exploitatieresultaat is positief.

Voldoende (V)	hoger dan 0,6% (van algemene uitkering en belastingcapaciteit)
Matig (M)	Tussen 0% en 0,6% (van algemene uitkering en belastingcapaciteit)
Onvoldoende (O)	Kleiner dan 0% (van algemene uitkering en belastingcapaciteit)

5. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal tellen we de niet in de exploitatie opgenomen gronden en de bouwgronden in de exploitatie bij elkaar op. De som hiervan delen we door de totale baten uit de programmabegroting.
Gemiddeld bedroeg deze voor Gelderse gemeenten in 2020 zo'n 9%. Winterswijk heeft een lager percentage en loopt daardoor minder risico.

6. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de verhouding tussen de belastingdruk in de provincie of gemeenten ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Onder de woonlasten verstaan we de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde waarde. Een uitkomst boven de 100% betekent hogere woonlasten dan het gemiddelde van Nederland.
Gemiddeld bedroeg de belastingcapaciteit voor Gelderse gemeenten in 2020 circa 105%. Winterswijk heeft een lagere belastingcapaciteit van 99%.

Conclusie kengetallen

We moeten de kengetallen in relatie tot elkaar bekijken. Geven de kengetallen gezamenlijk een verontrustend beeld? Dan staat de financiële positie van onze gemeente onder druk en zijn maatregelen noodzakelijk.
Voor het toekennen van de toezichtvorm door de provincie (repressief of preventief) blijft het bepalende criterium dat de begroting reëel en structureel sluitend is. De kengetallen tonen dat Winterswijk een goede financiële positie heeft. Het vergelijk met andere Gelderse gemeenten bevestigt dit.
Door de verbeterde solvabiliteit is Winterswijk beter in staat om financiële tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte is positief. Daardoor is Winterswijk weerbaar tegen structurele tegenvallers. De netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen zijn ook verbeterd. Conclusie is dat Winterswijk er financieel goed voorstaat.

Paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Winterswijk heeft een oppervlakte van in totaal 13.881 hectare. Voor het beheer van de openbare ruimte worden middelen ingezet voor onder andere:

- wegen en verkeer, inclusief openbare verlichting, kunstwerken, meubilair en bebording;
- waterbeheer, met inbegrip van riolering en beduikering;
- groen;
- gebouwen.

Wegen

Het onderhoud en beheer van wegen in de gemeente Winterswijk is zowel binnen als buiten de kom gebaseerd op het wegenbeheerplan 2020-2024. Dit plan is opgesteld in 2019. Voor het beheerplan zijn de wegen met de schadecatalogus visueel geïnspecteerd. Hiervoor hanteren we de systematiek van het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Weg- en Waterbouwbouwkunde en de verkeerstechniek). In het vierde kwartaal van 2022 zijn alle verhardingen opnieuw geïnspecteerd. De inspectieresultaten gebruiken we om de onderhoudsbehoefte voor de verharde wegen te bepalen en het beheerplan te actualiseren. De prioritering van de uitvoering wordt functioneel en risico-gestuurd bepaald. Voor de onverharde wegen is in december 2021 een beleidsplan vastgesteld. Op basis hiervan is in 2022 gewerkt aan het opstellen van een beheer- en uitvoeringsplan onverharde wegen. Dit plan wordt in het eerste kwartaal van 2023 afgerond.
Uitvoering van de werkzaamheden aan de wegen gebeurt door verschillende partijen. ROVA doet het klein (dagelijks) onderhoud. Middelgroot onderhoud, waarbij weg- of trottoirdelen worden aangepakt, voert een marktpartij uit op basis van een onderhoudsbestek. Groot onderhoud, zoals reconstructie van de gehele weg of wijk, besteden we projectmatig aan. Uitvoering van de projecten gebeurt volgens het Investeringsplan.
We voerden de volgende geplande onderhoudswerkzaamheden uit.

- Aan de herinrichting van wijk De Pas is in 2022 volop gewerkt. De werkzaamheden aan de Pasbree zijn nagenoeg afgerond.
  In 2023 volgen de andere straten in deze wijk.
- De instandhoudingswerkzaamheden van de Binnenboomweg en Meenkmolenweg zijn afgerond.
- Een deel van de Vosseveldseweg is herstraat en een deel van de Haverkampstegge is opnieuw geasfalteerd.
- De recreatieve fietspaden Garversbultenpad en Krosenbrinkpad zijn voorzien van een nieuwe laag asfalt.

Laadpalen

In april 2022 is de plankaart openbare laadinfrastructuur gereed gekomen.
Naar verwachting groeit het aantal elektrische auto’s de komende jaren exponentieel. Volgens prognoses van Kennis- en innovatiecentrum ElaadNL is in 2025 in Winterswijk behoefte aan zo’n 111 openbare laadplekken. In het voorjaar van 2022 is gewerkt aan een plankaart voor al deze laadpalen in onze gemeente. Voor de locatiebepaling zijn we uitgegaan van een goede spreiding, gebiedspecifieke kenmerken en de visie op laadinfrastructuur en plaatsingsleidraad, opgesteld in 2021. Bewoners konden drie weken lang reageren op de locaties in de plankaart. De plankaart is een dynamische kaart en dus aan veranderingen onderhevig. Denk aan

vernieuwingen op het gebied van laadoplossingen, nieuwe prognoses of herinrichtingen.
In april 2022 is gestart met een pilot waarin wij de Verlengde Private Aansluiting (VPA) als alternatieve laadoplossing zien. Een VPA is een laadpaal die is aangesloten op de meterkast en is geplaatst op het eigen terrein van de rijder. Onderdeel van deze laadoplossing zijn kabelgoottegels, waarbij de laadkabel verzonken in het trottoir ligt. Dit kan (struikel)gevaar voorkomen. Zes inwoners waren bereid om mee te doen aan een experiment met de VPA. Dit experiment loopt in april 2023 op zijn einde. Een evaluatie moet uitwijzen of en hoe de VPA als alternatieve laadoplossing wordt voortgezet.
In juli 2022 is de regionale concessie openbare laadinfrastructuur van start gegaan. De concessie openbare laadinfrastructuur is gegund aan Vattenfall. Vattenfal heeft zo minimaal drie jaar het exclusieve recht om openbare laadpalen in onze gemeente te realiseren. Dit kan op aanvraag van inwoners of proactief/vooruitlopend op de vraag.
Landelijk en ook in onze regio is echter vertraging ontstaan bij het plaatsen van laadpalen, voornamelijk door capaciteitsproblemen. Dit geldt zowel bij concessiehouder Vattenfall als bij de netbeheerder en uitvoerende partijen. Voor 2023 is een deel van dit capaciteitsprobleem opgevangen.

Openbare verlichting

Beheer en onderhoud van de openbare verlichting voeren we uit volgens het beleids- en beheerplan. Dit betekent dat vanwege regulier onderhoud op diverse locaties de openbare verlichting is vervangen. Verder voert vanaf 2022 een nieuwe aannemer onderhoud, vervangen en schadeafhandeling uit. Daarnaast is in 2021 gestart met de opzet voor het nieuwe beleids-en beheerplan. In het tweede kwartaal van 2023 ronden we dit af met een presentatie.
We liggen op koers met ons streven om het energieverbruik in 2030 ten opzichte van 2014 met 50% te hebben verlaagd. Na veel uitbreidingen door nieuwbouw en het vervangen van oude installaties met grote mastafstanden, zet de besparing verder door. Ook de komst van steeds zuinigere nieuwe modellen en de toepassing van slimme verlichting dragen hieraan bij. In 2021 daalt het verbruik onder de 80% ten opzichte van 2014, bij een toename van het aantal masten met circa 12%.

Civiele kunstwerken

We onderhouden de civiele kunstwerken op basis van visuele en technische inspecties. De inspectieresultaten worden vastgelegd in een beheerprogramma. In het tweede kwartaal van 2021 is een inspectie uitgevoerd. Die vormt de basis voor uit te voeren onderhoudswerkzaamheden. We streven ernaar de bruggen en duikers op een minimaal niveau verkeersveilig te houden.
De vervanging van de brug in de Ravenhorsterweg/Honesweg is gestart. Onderdelen worden prefab vervaardigd. Zodra nutsbedrijven hun leidingen vervangen hebben wordt de brug geplaatst en gemonteerd.
Gerealiseerde exploitatielasten en kredieten cluster wegen
Het cluster wegen bestaat uit wegen, openbare verlichting en civiele kunstwerken.
De in 2022 gerealiseerde exploitatielasten voor dit cluster zijn € 4,6 miljoen.
Dit is inclusief de lasten voor straatnaamgeving en huisnummering, bermbeheer en gladheidbestrijding.
De exploitatielasten bestaan uit € 2,7 miljoen aan niet-beïnvloedbare kapitaallasten (rente en afschrijving) en € 0,8 miljoen bijdrage aan ROVA. Het restant van € 1,1 miljoen betreft de beïnvloedbare budgetten, zoals klein onderhoud.

De (bruto) gerealiseerde investeringen in wegen voor 2022 zijn € 3,4 miljoen. Hiervan is € 0,7 miljoen een subsidiabele provinciale bijdrage. De netto investering voor de gemeente komt hiermee op € 2,7 miljoen.

Kengetallen wegen

Kengetallen Wegen

	2021	2022
Verharde wegen binnen de kom	101 km	101 km
Verharde wegen buiten de kom	212 km	212 km
Zandwegen	125 km	125 km
Fietspaden	40 km	40 km
Voormalige RAL-fietspaden	58 km	58 km
Instandhouding wegen binnen de kom	1,0 km	0,6 km
Instandhouding wegen buiten de kom	5,2 km	6,2 km
Instandhouding fietspaden	1,8 km	3,2 km
Openbare verlichting	5.783 st	5.783 st
Vervanging openbare verlichting	127 st	127 st
Bruggen	70 st	70 st
Vervanging bruggen (autoverkeer)	0 st	0 st
Vervanging brugdekken (autoverkeer)	0 st	0 st
Vervanging voetgangers-/fietsbruggen (dek)	1 st	0 st
Tunnel	1 st	1 st

Waterbeheer inclusief riolering en beduikering

Het Gemeentelijke Waterplan Winterswijk 2019-2023 vormt de leidraad voor het aanleggen, beheren en onderhouden van de riolerings- en afwateringsstelsels in de gemeente Winterswijk. Op basis van afschrijving en inspectie worden (druk)rioleringen, drainages, duikers, sloten, wadi's en vijvers onderhouden, gerenoveerd of vervangen.
Basis is 'minder verstenen en verzamelen, meer vergroenen en verspreiden'. In bestaande wijken dragen afkoppelen en bovengrondse afvoer van hemelwater bij aan het verminderen van het waterprobleem (wateroverlast en droogte). In 2022 is de Pasbree (wijkaanpak De Pas) volgens dit principe heringericht.
In 2022 hebben verdere stappen gezet om risico-gestuurd rioolbeheer te implementeren. Dit omvat zowel de afschrijvingstermijn als kwaliteit en risico. Daardoor is een betere afweging van kosten mogelijk. De offerte (prijs met plan van aanpak) voor implementatie is in 2022 goedgekeurd. In 2023 gaan we het daadwerkelijk implementeren en ermee werken.

Samenwerking regio Achterhoek +

De regionale en lokale samenwerkingen binnen Achterhoek+ en WintLicht zijn in 2022 voortgezet. Binnen Achterhoek+ is aandacht voor het landelijke Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie (DPRA) en de Omgevingswet (bouwstenen water en riolering zijn opgesteld).
Verder is een regionaal programmaplan voor de aanpak van droogte in de Achterhoek opgesteld. Het gaat daarbij vooral om de problematiek in het buitengebied. In 2022 is dit verder regionaal uitgewerkt, om de kansen (waaronder subsidies) de komende jaren effectief te kunnen benutten.
Om de zoetwaterbeschikbaarheid klimaatbestendig te maken, zijn er voor de periode

van 2022-2027 mogelijkheden om subsidie te ontvangen (Zoetwatervoorziening Oost-Nederland 2e fase).

Samenwerking (afval)waterteam WintLicht

De regionale en lokale samenwerkingen binnen Achterhoek+ en WintLicht zijn in 2022 voortgezet. Waterteam Wintlicht (Winterswijk, Oost Gelre en Waterschap Rijn en IJssel) werkt aan de kansen voor ketenoptimalisatie in het inzamel- en transportstelsel. In 2022 zijn flinke stappen gezet om een gemalenregeling te ontwerpen voor een constante(re) afvoer op de rioolwaterzuivering. In 2023 gaat een pilot draaien waarbij de positieve en negatieve effecten worden gemonitord.

Beheer en onderhoud riolering en afwatering

Beheer en onderhoud riolering en afwatering
Beheer en regulier onderhoud aan riolering worden gecontinueerd. Dat geldt ook voor metingen van grondwaterstanden, monitoring van het gemengd riool en het reinigen van drainage, kolken en lijnafwatering. Voor zover praktisch mogelijk centraliseren we de beschikbare data in één databeheersysteem. Voorheen was dit Kikker; nu is dit Brutis. Reiniging en inspectie vinden plaats volgens een reinigingsplan. Op basis van dit plan is de laatste 10 jaar de gehele kom gereinigd. In 2023 stellen we een nieuw inspectie- en reinigingsplan op. Risico-gestuurd rioolbeheer vormte daarvoor de basis. Ook voor het onderhoud van drainage maken we in 2023 een nieuw plan.
Integrale projecten
Bij de herinrichting van de Pasbree hebben we in de straat de afvoer van regenwater afgekoppeld. Waar mogelijk hebben we dat ook gedaan bij de woningen. Dit regenwater wordt in de nabijheid geïnfiltreerd en/of geborgen. Overige straten van Wijkaanpak De Pas volgen spoedig met een soortgelijk ontwerp.
Waterprojecten
Samen met het waterschap hebben we het blauwalgonderzoek van Witteveen + Bos van de vijvers Oostervoort en Berkhof voortgezet. In overleg met onder andere de visvereniging hebben we afspraken gemaakt over vervolgstappen in 2023.
Het onderzoek van Arcadis naar blauwalg in het strandbad is in 2022 afgerond. Dit onderzoek geeft duidelijkheid over hoe de blauwalg het beste te bestrijden is vanaf het zwemseizoen 2024 en verder. Om goed voorbereid te zijn op het zwemseizoen 2023 zijn de gemeente, Arcadis en Stichting Behoud Strandbad hierover met elkaar in gesprek.
Om het risico op vervuiling vanuit de hemelwaterriolering op de Osink-Bemersbeek in Kotten te verkleinen zijn oplossingsrichtingen verder uitgewerkt. Samen met het waterschap leiden deze tot uitvoeringsmaatregelen in 2023.
Drukriolering
Het reguliere onderhoud van de drukriolering in het buitengebied voeren we uit volgens een vierjarig bestek. Daarnaast zijn pompunits en gemalen vervangen. Incidenteel realiseren we nieuwe aansluitingen op de drukriolering . In 2023 beginnen we met het afkoppelen van de ongeoorloofde lozingen.
Gerealiseerde exploitatielasten en kredieten cluster riolering
De gerealiseerde exploitatielasten voor riolering in 2022 zijn € 3,0 miljoen. Dit is inclusief € 1,2 miljoen kapitaallasten (rente en afschrijving). De gerealiseerde investeringen in riolering voor 2022 zijn € 515.000.

Kengetallen riolering en waterbeheer

Kengetallen Riolering en waterbeheer

	2021	2022
Riolering gemengd en vuilwater (incl. buitengebied)	176 km	176 km
Riolering hemelwater	69 km	70 km
Drukriolering persleiding	274 km	274 km
Drukriolering pompunits	1.007 st	1.007 st
Kolken	9.260 st	9.260 st
Wadi's	19 st	19 st
Bergingsvijver	10 st	10 st
Aansluitingen riolering	10.550 st	10.560 st
Aansluitingen drukriolering	2.680 st	2.685 st
Vervanging riolering	3,0 km	0 km
Aanleg hemelwaterriolering	1,3 km	1,0 km
Afgekoppeld verhard oppervlak	1,0 ha	1,0 ha
Inspectie en reiniging riolering	5,7 km	4,0 km

Groen

Het onderhoud van het openbaar groen vindt plaats op basis van beeldkwaliteit. Bij herinrichting van groen werken we volgens het vastgestelde groenstructuurplan. De aanleg en het beheer van de ecologische hoofdstructuren en natuurlijke verbindingen binnen de bebouwde kom voeren we volgens de kaart ecologische groenstructuren uit.
Jaarlijks vernieuwen we kleine delen van het openbaar groen en de gemeentelijke sportvelden.
In 2022 zijn meer groenvakken dan normaal gerooid. Door de warme en droge zomers van de voorgaande jaren waren namelijk meer planten doorgegaan. De vakken zijn voorzien van nieuwe beplanting of ingezaaid met een gras- of kruidenmengsel.
In 2022 hebben we groen vervangen in combinatie met herinrichting van wegen.
In het Vrijheidspark is de aanleg van het groen aan de zijde van de Beukenhorstweg afgerond.
De wijk De Pas wordt heringericht. Eind 2022 is het eerste groen aangeplant in de groenvakken op de Pasbree.
Het laanbomenbestand in het buitengebied is verouderd. In het najaar van 2017 is hiervoor een beheerplan opgesteld. Dit plan voorziet in een gefaseerde aanpak in kap en herplant van deze bomen. Volgens dit plan zijn in het najaar van 2022 lanen of delen daarvan gekapt en herplant, onder andere de Ratumseweg, Moezebrinkweg, Waliënsestraat en Waliënseweg. In het najaar zijn op veel locaties ook dode en slechte bomen gekapt uit lanen. Veel van deze bomen zijn bezweken aan de droogte van afgelopen zomers. Waar mogelijk worden bomen herplant.
Op de sportvelden is het reguliere onderhoud uitgevoerd. Bij FC Trias is het kunstgras van het hoofdveld vervangen. De toplaagreconstructie van de natuurgrasvelden bij VV MEC en SC Meddo is vanwege de droogte uitgesteld naar 2023.
Gerealiseerde exploitatielasten en kredieten groen
De gerealiseerde exploitatielasten onderhoud stedelijk groen in 2022 zijn € 2,5 miljoen. € 2,3 miljoen hiervan is de bijdrage aan ROVA. De gerealiseerde (netto) investeringen in groen voor 2022 zijn € 347.000.

Kengetallen groen

Kengetallen groen

	2021	2022
Areaal groen	143	143
Vervanging groen	0,2	0,2

Kengetallen gebouwen

We zijn bezig om het gemeentelijk vastgoed in de komende jaren te verduurzamen. Om dit goed in beeld te houden, is voor de panden, die in onderhoud en eigendom blijven van de gemeente, in 2020 door het Nibag een duurzame MeerJaren OnderhoudsPlanning (MJOP) opgesteld.
Het verduurzamen van het vastgoed vind plaats op natuurlijke momenten, zodat er geen onnodige uitgaven gedaan worden en de financiële middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet. Dus is onderhoud nog niet nodig, dan stellen we het uit.
De investeringen die met het verduurzamen gemoeid zijn, worden jaarlijks gedeeltelijk gedoteerd aan de voorziening die er voor deze locaties aanwezig is. De financiële consequenties van het verduurzamen zijn onderdeel van de voorliggende MJOP van het gemeentelijk vastgoed. Daar waar er bijstellingen van de budgetten plaats dient te vinden door externe invloeden, voortschrijdende inzichten of gewijzigde plannen worden verwerkt in de jaarlijkse budgetcycli.
Panden waarvan geacht worden dat deze in de komende jaren afgestoten worden, zijn in de reguliere onderhoudskosten opgenomen in de exploitatiebegroting.

	2021	2022
Huisvesting organisatie	2	2
Brandweer	1	1
Begraafplaats	4	4
Cultuurhistorie	3	3
Sport	9	9
Peuterspeelzaal	1	1
Niet voor openbare dienst bestemde gebouwen	14	14

Paragraaf D Financiering

Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) geeft de kaders aan waarbinnen decentrale overheden de ‘treasury-activiteiten’ moeten uitvoeren. Het doel hiervan is de bevordering van een gezonde financiering, het bijdragen aan het behouden van de goede kredietwaardigheid en de handhaving van de positie van decentrale overheden op de kapitaalmarkt.
In het ‘treasury-statuut’ zijn de beleidskaders voor Winterswijk opgenomen. Zo is vastgelegd dat de ‘treasury-functie’ uitsluitend de publieke taak dient en het beheer verstandig is. De provincie houdt toezicht op de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Dit doet de provincie op basis van gegevens die wij verstrekken op grond van de Wet Fido.
De treasury-functie van de gemeente heeft tot doel:

1. het financieren van de gemeentelijke uitgaven op basis van totaalfinanciering;
2. het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
3. het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico’s zoals rente-, koers-, krediet- en liquiditeitsrisico’s;
4. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
5. het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk.

Hierbij is een aantal onderwerpen van belang:

1. kasbeheer: maximaal aan te trekken daggelden;
2. risicobeheer: renterisiconorm minimalisatie van het renterisico;
3. gemeentefinanciering: de relatie tussen kort- en langlopende leningen en de korte- en langetermijnbehoefte aan geld;
4. rentevisie.

Kasbeheer

Een kasgeldlening is een kortlopende geldlening met een looptijd variërend van een dag tot een jaar.
Het opnemen van kasgelden is op dit moment voordeliger dan een debetsaldo bij de bank. Ook zijn de rentelasten van kasgeld lager dan die van langlopende leningen. Gemeenten mogen echter niet onbeperkt financieren met kortlopende leningen. De kasgeldlimiet is een percentage van 8,5% van het begrotingstotaal. Voor 2022 betekende dit dat de gemeente gemiddeld per kwartaal maximaal € 8,5 miljoen aan kortlopende gelden kon opnemen. Dit is een totaalbedrag voor alle rekening-courantsaldi bij de banken samen, inclusief de opgenomen kortlopende geldleningen. In 2022 is de kasgeldlimiet niet overschreden.

Risicobeheer

Onder financiële risico’s verstaan we zowel renterisico’s (van vaste en vlottende schuld) als kredietrisico’s, liquiditeitsrisico’s en koersrisico’s. De Wet Fido geeft een aantal verplichte elementen aan die het risico beperken.
We kennen zogenoemde vlottende en vaste schulden. Vlottende schulden zijn de schulden die wij op korte termijn moeten aflossen. Ieder jaar verantwoorden we deze bij de jaarrekening in de balans. Een lening met een looptijd van meer dan een jaar is voor de gemeente een langlopende geldlening.

We hebben de mogelijkheid om dag-, week-, en maandgeldleningen af te sluiten. Daarmee kunnen we onze liquiditeitspositie op korte termijn in stand houden. Er is dan ook geen risico dat we onze schulden op korte termijn niet kunnen betalen. Mede op basis van adviezen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) bepalen we of we overschotten voor een bepaalde periode wegzetten of dat we tekorten voor de langere termijn financieren. Op deze wijze geven we invulling aan het saldo- en liquiditeitsbeheer.
Het aantrekken van daggelden vindt plaats binnen de hiervoor in de Wet Fido gestelde normen. Daarnaast toetsen we ieder kwartaal door een periodieke controle of we aan de kasgeldlimiet voldoen.
Winterswijk maakt geen gebruik van derivaten. Dit zijn beleggingsproducten, zoals opties, die hun waarde ontlenen aan de waarde van een ander goed. Derivaten geven de koper het recht om iets voor een bepaalde koers te kopen of te verkopen.

Gemeentefinanciering

Over de bestaande langlopende geldleningen loopt de gemeente geen renterisico. Onderstaand verloop van de langlopende leningen toont dat de omvang van de leningenportefeuille in 2022 is toegenomen van € 64,2 miljoen naar € 71,2 miljoen. De gemeente heeft in 2022 € 5 miljoen afgelost. In januari 2022 is een nieuwe langlopende lening afgesloten van € 12 miljoen tegen 0,625% rente. Het gemiddelde rentepercentage van alle langlopende leningen bedroeg 2,44%.

omschrijving	begindatum	eindjaar	rente	Restant hoofdsom	Aflossing	Rente:
	lening	lening	%	31-12-2022	2022	2022
Waterschapsbank 2002	2002	2027	2,45	1.000.000	200.000	28.583
BNG 2003	2003	2028	4,309	2.400.000	400.000	112.034
Waterschapsbank 2004	2004	2029	4,548	2.800.000	400.000	130.376
BNG 2004	2005	2030	4,405	6.400.000	800.000	281.920
BNG 2007	2007	2032	4,26	4.800.000	480.000	216.408
BNG 2007	2008	2028	4,738	3.300.000	550.000	165.040
BNG 2008	2018	2023	0,22	1.340.782	1.340.782	5.776
BNG 2011	2011	2031	3,65	7.200.000	800.000	292.000
Groningen 2013 fix 10 jaar	2013	2023	2,45	5.000.000		122.500
Provincie Noord Brabant	2018	2048	1,7	10.000.000		170.000
BNG	2020	2030	0,11	5.000.000		5.500
BNG	2020	2035	0,325	5.000.000		16.250
BNG	2020	2040	0,425	5.000.000		21.250
BNG	2022		2042	12.000.000		75.000
Totaal leningen				71.240.782	4.970.782	1.642.637

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is door het Rijk het schatkistbankieren ingevoerd. Dit is een wettelijke overeenkomst die bepaalt dat ‘overtollige gelden’ alleen nog mogen worden uitgezet op rekening-courant bij de Staat der Nederlanden of onderling bij andere decentrale overheden (behalve bij de eigen provincie).
Schatkistbankieren draagt bij aan de volgende doelstellingen:

- doelmatiger kasbeheer voor deelnemers;
- minimalisatie van het risico voor de onderdelen van de collectieve sector die overtollige middelen hebben;
- reductie van de EMU-schuld omdat door schatkistbankieren de externe financieringsbehoefte van de collectieve sector daalt.

Het schatkistbankieren kent geen leningfaciliteiten. Ook het ‘rood’ of debet staan op een schatkistrekening is niet toegestaan. Het Rijk geeft hiervoor een rentevergoeding

op basis van Eonia. Deze afkorting staat voor Euro OverNight Index Average. Eonia is het ééndaagse interbancaire rentetarief voor het eurogebied.

	SCHATKISTBANKIEREN 2022				
	Bedragen x € 1.000	**Verslagjaar**			
		2022			
-1	**Drempelbedrag kwartaal 1 t/m 4**	1.966			
-1	**Berekening drempelbedrag**				
		Verslagjaar			
(4a)	**begrotingstotaal verslagjaar**	98.291			
	Drempelbedrag met een minimum van 1.000.00				
	Kwartaal 1 t/m 4 (98.046 x 2,00%+ rekening courant van derden)	1.966			
		kwartaal 1	**kwartaal 2**	**kwartaal 3**	**kwartaal 4**
-2	**Kwartaalcijfer op dag basis buiten 's rijks schatkist aangehouden middelen**	304	299	442	409
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1662	1667	1524	1557
(3b) = (1) > (2)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
-2	**Brekening kwartaalcijfer op basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**				
(5a)	**Som van de per buiten 's rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedrag tellen als nihil)**	0	0	0	0
(5b)	Dagen per kwartaal	90	91	92	92
(2) = (5a)/(5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	0	0	0	0

Renteschema

De hoogte van de rente is in belangrijke mate afhankelijk van de economische ontwikkeling, inflatie en de rentepercentages voor langlopende gelden. De rente is in 2022 voor de kortlopende en langlopende leningen aanzienlijk gestegen.
Het renteschema geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Het saldo van € 1.095.788 geeft aan dat het rentepercentage (omslagrente) dat is toegerekend aan de kapitaallasten, hoger is dan de gemiddelde rentelasten over de korte en lange financiering. Dit komt met name doordat we zoveel mogelijk met kortlopende leningen financieren. Daardoor vallen de langlopende leningen en dus de rentelasten lager uit.
In onderstaand overzicht is het renteschema over 2022 opgenomen:

Omslagrente			Bedrag
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.682.909
b.	De externe rentebaten		-50.425
			1.632.484
c.	De rente die aan grondexploitatie moet worden toegerekend	-84.522	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)	0	
			-84.522
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.547.962
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over voorzieningen		0
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		1.547.962
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		2.643.750
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		1.095.788

Omslagrente

Het interne rentepercentage voor de bouwgrondexploitatie is 1,58%; voor de overige activa is 2,0%.

Kasstroom

In onderstaand overzicht staat de kasstroom over het jaar 2022 en 2021. Het saldo per 31 december 2022 van € 5.754.000 (N) is als volgt opgebouwd.

Liquide middelen € 5.447 V
Kortlopende vorderingen € 14.690 V
Overlopende Activa € 6.945 V
Kortlopende schulden € 22.600 N
Overlopende Passiva € 9.788 N
Saldo € 5. 754 N

We sloten zo weinig mogelijk nieuwe langlopende leningen af. Financiële tekorten dekten we in de eerste instantie vooral door kortlopende leningen af. In de kortlopende schulden zit een kortlopende lening van € 17.500.000.

Kasstroom (*1.000)	2021 jaarrekening	2022 begroting	2022 jaarrekening
Saldo per 1 januari	**1.886**	**-10.152**	**-10.152**
Operationele activiteiten			
Saldo van baten en lasten (voor mutatie reserves)	-872	-373	1.194
Afschrijvingen	5.460	5.163	5.355
Voorzieningen	839	1.413	-795
Saldo operationele activiteiten (A)	**5.427**	**6.203**	**5.754**
Investeringsactiviteiten			
Investeringen (incl. inkomsten)	-4.848	-9.886	-8.243
Saldo investeringsactiviteiten(B)	**-4.848**	**-9.886**	**-8.243**
Financieringsactiviteiten			
Verstrekte leningen/ontvangen aflossingen	-1.647	366	-142
Aflossing lening	-10.970	-4.971	-4.971
Opgenomen lening	0	12.000	12.000
Saldo financieringsactiviteiten (C)	**-12.617**	**7.395**	**6.887**
Saldo per 31 december	**-10.152**	**-6.440**	**-5.754**

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan de financiering op lange termijn. Het doel van de renterisiconorm is om tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te komen dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen beperkt wordt. Indien een leningenportefeuille gelijkmatig is opgebouwd, zal ook het renterisico over de vaste schuld in de tijd gelijkmatig zijn gespreid.
In onderstaand overzicht staat de berekening vermeld van het renterisico op de vaste schuld, de berekening van de renterisiconorm en de toetsing van het renterisico aan de renterisiconorm.

Renterisiconorm 2022 (x € 1.000)		
	Berekening renterisiconorm en risico:	
1a	Renteherziening vaste schuld o/g	0
1b	Renteherziening vaste schuld u/g	0
2	Netto rente herziening (1a-1b)	0
3	Betaalde aflossingen	4.970
4	Renterisico op vaste schuld (2 + 3)	4.970
	Rentenorm:	
5	Begrotings- en rekentotaal	98.291
6	Bij ministerie regeling vastgesteld %	20%
7	Renterisiconorm	19.658
	Toets rente risiconorm:	
7	Renterisiconorm	19.658
4	Renterisico op vaste schuld (aflossing en renteherzieningen)	4.970
8	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (7-4)	10.985

Kasgeldlimiet

We proberen het kasgeldlimiet optimaal te benutten vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld, zoals bijvoorbeeld kasgeld, vrijwel altijd lager is dan de rente van langlopende leningen. In een jaar mag het kasgeldlimiet maximaal twee kwartalen worden overschreden. In 2022 is het kasgeldlimiet niet overschreden.
In onderstaand overzicht ziet u het verloop van het kasgeldlimiet per kwartaal:

Kasgeldlimiet 2022					
	Kasgeldlimiet (Bedragen * € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
	Omvang begroting	98.291	98.291	98.291	98.291
1	***Toegestane kasgeldlimiet***				
	in procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
	in bedragen	8.355	8.355	8.355	8.355
2	***Omvang vlottende schuld***				
	Opgenomen gelden < 1 jaar	12.500	9.666	7.000	10.666
	Overige geldleningen (geen vaste schuld)				
	Totaal	12.500	9.666	7.000	10.666
3	***Vlottende middelen***				
	Contante gelden in kas				
	Tegoeden in rekening-courant	8.248	9.866	9.693	11.068
	Overige uitgaande gelden < 1 jaar				
	Totaal	8.248	9.866	9.693	11.068
	Toets kasgeldlimiet				
	Toegestane kasgeldlimiet	8.355	8.355	8.355	8.355
4	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	4.252	-200	-2.693	-402
	Ruimte (+) / Overschrijding (-); 1-4	4.103	8.555	11.048	8.757

Paragraaf E Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf beschrijven we diverse aspecten van de organisatie en de bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Na verschillende veranderingen is de organisatie in 2022 een nieuwe fase gestart. Dit betreft onder andere een nieuw werkconcept, passende huisvesting en professionalisering van onze dienstverlening. De sturing in onze organisatie is gericht op de programma's en de daarin benoemde resultaten. In 2022 hebben we programmasturing verder vormgegeven.
Daarnaast sturen we op de uitgangspunten van de dienstverleningsvisie. Hierbij zijn in 2022 onder andere de thema's cultuur en resultaatgerichtheid nadrukkelijk aan bod gekomen. De dienstverleningsvisie en bijbehorende uitvoering zijn geëvalueerd. Een bijstelling is voorgelegd aan college en MT. Hierover wordt begin 2023 besloten. Ook het nieuwe werkconcept hoort daarbij. De coronacrisis heeft naast een aantal nadelen ook veel voordelen opgeleverd, zoals het hybride werken. Die voordelen houden we vast en verwerken we in een nieuw kantoorconcept. Uitgangspunt is dat de activiteit bepaalt waar we werken. Het tijd- en plaatsonafhankelijk werken maakten we afgelopen jaar mogelijk. In 2022 zijn we gestart met het aanpassen van de inrichting van het kantoor.

Centralisatie van de bedrijfsvoering

Onderdeel van de doorontwikkeling van de organisatie is de centralisatie van de bedrijfsvoering. We ontwikkelen de bedrijfsvoeringsonderdelen zo, dat ze efficiënter de organisatie ondersteunen en ontzorgen. De bedrijfsvoeringsonderdelen leverden in 2022 ook een bijdrage aan de ontwikkeling van onze organisatiecultuur, zoals het werken aan een omgeving waar ruimte is voor het geven van meer feedback.

Formatie en bezetting

De structurele formatie is in 2022 206,6 fte. Dat is een toename van 9,6 fte ten opzichte van 2021. Daarnaast is in 2022 incidenteel 9,4 fte opgenomen in de begroting voor zorg, welzijn, duurzaamheid, veiligheid en ondersteuning. De structurele toename zit vooral bij infra, duurzaamheid en zorg en welzijn. Deze toename had deels te maken met wettelijke taken, zoals de Wet inburgering. Een ander deel kwam voort uit bestuurlijke ambities, zoals het duurzaamheidsvraagstuk en de aanpak daarvan.

De Omgevingswet

De Omgevingswet vraagt een andere houding en ander gedrag van medewerkers in de fysieke leefomgeving. Inwerkingtreding van de wet is in 2022 weer uitgesteld tot een nader te bepalen datum. In 2022 zijn de organisatie en het bestuur verder voorbereid op de nieuwe Omgevingswet.

Human resource (HR)

In 2022 is geïnvesteerd in de verdere ontwikkeling en kwaliteiten van medewerkers. Dat hebben we gedaan met opleidingen, cursussen en trainingen en met loopbaan- en coachingtrajecten. Aanleiding hiervoor zijn de verdere ontwikkeling van de organisatie en het resultaat van de strategische personeelsplanning uit 2021.

Ontwikkeling/opleidingen medewerkers

In 2022 is goed geïnvesteerd in ontwikkeling en opleiding van medewerkers. Naast vakinhoudelijke opleidingen en trainingen is in 2022 meer ingezet op persoonlijke ontwikkeling, vanwege onder andere de strategische personeelsplanning. In de

begroting is € 168.000 opgevoerd voor opleidingen en trainingen en is bijna € 180.000 uitgegeven.

eHRM

Team HR is vanaf 1 januari 2022 gestart met het nieuwe eHRM-systeem ADP Workforce. Dit is een digitaal softwarepakket voor medewerkers en managers. In ADP Workforce beheren de medewerker sinds 2022 online hun arbeidsvoorwaarden, zoals verlofmutaties, declaraties en het beheer van het Individueel Keuzebudget (IKB). De managers hebben sinds de start toegang tot diverse managementrapportages.

Arbo en verzuim

Het ziekteverzuimpercentage was over 2022 6,9%. Een forse toename ten opzichte van het jaar 2021 (3,7%) en het hoogste niveau sinds jaren. Reden voor de stijging is gelegen in een aantal casussen van niet-beïnvloedbaar langdurig verzuim. Daarnaast is in het jaar 2022 sprake geweest van een hoge mate van kort frequent verzuim. Samen met onze arbodienstverlener hebben we in 2022 intensief ingezet op preventieve maatregelen.
In 2022 zijn het arbobeleidsplan en de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) volledig geactualiseerd. De acties en/of aandachtspunten die hieruit voortkomen zijn voor een groot deel in 2022 uitgevoerd.

Agressie en geweld

Agressie en geweld, oftewel ongewenst gedrag, waren ook in 2022 belangrijk thema's. De gemeente Winterswijk heeft een intern interventieteam dat jaarlijks wordt getraind. Dit team is samengesteld uit medewerkers van verschillende teams, De incidenten van 2022 liggen vast in het Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem (GIR). De rapportages uit het GIR worden toegevoegd aan de jaarrekening van 2022 en vormen daarmee de basis voor de beleidsbepaling.

Integriteit politieke ambtsdragers

De integriteit van politieke ambtsdragers is voor een deel wettelijk geregeld. De Gemeentewet bevat bepalingen over verboden handelingen en het niet deelnemen aan stemmingen. Artikel 2:4 van de Algemene wet bestuursrecht schrijft voor dat elk bestuursorgaan zijn taak zonder vooringenomenheid vervult. Naast de wet zijn ook andere gemeentelijke procedures en regels van toepassing, namelijk:

- de Gedragscode voor politieke ambtsdragers van de gemeente Winterswijk, vastgesteld door de gemeenteraad op 26 januari 2012;
- het Stappenplan onderzoek en registratie integriteitsschendingen politieke ambtsdragers, vastgesteld door de gemeenteraad op 31 oktober 2012;
- een integriteitstoets voor politieke ambtsdragers. Het presidium stemde op 25 juni 2012 in met de introductie hiervan.

Integriteit ambtenaren

Ook in 2022 verplicht de Ambtenarenwet het college "een integriteitsbeleid te voeren dat is gericht op het bevorderen van goed ambtelijk handelen, en dat in ieder geval meer dan voldoende aandacht besteedt aan het bevorderen van integriteitsbewustzijn en aan het voorkomen van misbruik van bevoegdheden, belangenverstrengeling en discriminatie".
In het personeelshandboek Winterswijk staan de lokale regelingen voor de ambtenaren bij de gemeente Winterswijk, als aanvulling op de cao Gemeenten. Er is een afzonderlijke regeling Integriteit toegevoegd aan ons personeelshandboek. Onderwerpen hierin zijn onder andere de vernieuwde gedragscode, normen en

waarden, geheimhouding en privacy, sociale media, kwetsbare functies en integriteit bij uitdiensttreding. Verder zijn er voor onze medewerkers regels en richtlijnen over onder meer het aannemen van geschenken en gelden, nevenwerkzaamheden, omgang met bedrijfsmiddelen en een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Externe medewerkers (niet-ambtelijk personeel) zijn verplicht onder andere een integriteits- en geheimhoudingsverklaring te ondertekenen, volgens een collegebesluit van 21 april 2015.

De volgende gemeentelijke regelingen zijn ook van kracht:

- de Regeling melding vermoeden misstand; dit is de klokkenluidersregeling van de gemeente;
- het Reglement vertrouwenscommissie;
- de Klachtenregeling ongewenst gedrag voor de decentrale overheid.

De banenafspraak

Het verplichte quotum voor medewerkers met een arbeidsbeperking is omgebogen naar een vrijwillige afspraak voor iedere organisatie, groot of klein. Samen willen we zorgen voor 125.000 banen (waarvan 25.000 in de publieke sector) voor mensen met een beperking. De quotumheffing is vervangen door de inclusiviteitsopslag. Als er voldoende voor arbeidsbeperkten worden gerealiseerd, ontvangt de werkgever een bonus die gelijk staat aan de inclusiviteitsopslag. Als de aantallen uit de banenafspraak niet worden gehaald bestaat de kans dat de Quotumwet er alsnog komt.
De doelgroep bestaat uit:
- Mensen die onder de Participatiewet vallen en niet zelfstandig 100%van het minimumloon kunnen verdienen;
-Mmensen met een WSW-indicatie;
- Wajongers met arbeidsvermogen;
- Mensen met een Wiw of ID-baan.
Vooralsnog voldoen wij nog steeds aan het quotum.

Arbeidsmarkt

Om aantrekkelijk te blijven als werkgever, vooral ook voor jonge mensen en voor jonge starters, hebben we doorlopend gewerkt aan vernieuwing. Zo ook in het jaar 2022 waarin nog nadrukkelijker de krapte op de arbeidsmarkt zichtbaar is geweest. Team HR heeft geïnvesteerd in het actualiseren van de vacatureteksten. Ook hebben we in 2022 meer gebruikgemaakt van externe expertise op het gebied van recruitment en werving- en selectiebureaus om de juiste medewerker te vinden en te binden. Daarnaast is samen met team Communicatie geïnvesteerd in arbeidsmarktcommunicatie en het beeldmerk Winterswijk.

Onboarding

In 2022 is een concrete en zichtbare stap gezet in het vernieuwde onboarding-traject. Nieuwe medewerkers zijn professioneel verwelkomd. Daarbij ze alle benodigde hulp, begeleiding en informatie ontvangen voor een warm welkom en warme start. Het onboarding-programma van Winterswijk is in 2022 van start gegaan. Het programma richt zich op het leren kennen van het werk, op het kennismaken met de cultuur, visie, missie, samenwerking met collega’s en op het werken in een politieke context. De focus lag in 2022 op de integratie in de organisatie. Naast persoonlijke aandacht hebben we in 2022 ook gebruik gemaakt van digitale middelen, zoals e-learning.

Digitale transformatie en dienstverlening
Onze dienstverlening wordt steeds digitaler. Inwoners vragen dit van ons en technologische ontwikkelingen maken het mogelijk. Tegelijkertijd worden steeds meer eisen gesteld aan de informatiebeveiliging en privacy. Mede hierom hebben we een kwartiermaker Informatievoorziening aangesteld. Samen met de CIO geeft deze vorm aan het team Informatievoorziening en de werkprocessen die daarbij horen.

Landelijke initiatieven Vereniging Nederlandse Gemeenten
Samenwerken, kennis uitwisselen en standaardiseren staan hoog op de Digitale Agenda 2020-2024 van de VNG. We sloten aan bij de volgende initiatieven.

- We ontwikkelen en implementeren onze ICT-oplossingen zoveel mogelijk volgens GEMMA, het Gemeentelijke Model Architectuur.
- Door standaardisatie maken we onze dienstverlening efficiënter. Dat doen we via Common Ground, een nieuwe, gezamenlijke informatievoorziening voor het uitwisselen van gegevens.
- We sluiten aan bij de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur, om een veilige, samenhangende digitale infrastructuur te creëren.

Digitaal (samen)werken
Onze medewerkers moeten altijd en overal digitaal kunnen werken, alleen en samen. Ook met externe partijen. Alle medewerkers zijn daarom van de benodigde apparatuur voorzien. In 2022 werkten we verder aan een modern, flexibel werkplekconcept, thuis en in het gemeentekantoor. We hebben geïnvesteerd in Microsoft365-licenties en voeren onderdelen daarvan gefaseerd in. Dit project loopt door in 2023. Belangrijk aandachtspunt daarbij is het verbeteren van de digitale vaardigheden van ons personeel.

We bieden burgers digitale participatiemogelijkheden
Steeds meer gemeenten bieden inwoners en ondernemers de mogelijkheid om digitaal mee te denken. Inmiddels zijn we voorzien van een digitaal platform ‘Werk aan Winterswijk’. Via dit platform informeren we inwoners. Ook kunnen ze via dit platform participeren. Het komend jaar gebruiken we om nog meer interactieve mogelijkheden van het platform en van Teams te verkennen.

Datagedreven werken
Via Datalab Gelderland-Oost (Datalab GO) werken we gezamenlijk aan dataverzameling voor beleidsvraagstukken.
In 2022 lag de focus op de verdere ontwikkeling van de geprioriteerde informatieproducten binnen de bestaande thema's. Daarnaast is begonnen met webinars en roadshows langs de gemeenten. Hierin zijn de de trends en ontwikkelingen behandeld. Ook is er gewerkt aan verbreding van het datafundament. Daarmee komen data beschikbaar die relevant zijn voor maatschappelijke thema's.

Geo-informatie en het gebruik van 3D-registratie.
De Basisregistratie Grootschalige Topografie is een wettelijke basiskaart voor veel gemeentelijke processen. In 2022 is de invoering van het nieuwe landelijke Informatie Model-Geo 2.2 afgerond volgens de gestelde eisen en planning. Hiermee is de eerste stap gezet in de ontwikkeling naar de samenhangende objectenregistratie (SOR). De SOR wordt landelijk ontwikkeld voor objecten uit de BAG, BGT, WOZ en BOR. De landelijke besluitvorming rond financiering van de SOR heeft niet in 2022 plaatsgevonden. De VNG heeft ter voorbereiding op de SOR het intern inrichten en optimaliseren van het verzamelen en beheren van SOR-gegevens als doel vastgesteld voor het komende jaar.
De BGT heeft dit jaar met een positief resultaat de ENSIA-audit afgerond.

Eind 2022 is als pilot 3D-foto-informatie voor de organisatie ter beschikking gekomen.

Digitale documentaire informatievoorziening

Voor een goede (digitale) informatievoorziening aan burgers, bedrijven, journalisten en de eigen organisatie moeten we de informatiehuishouding verbeteren.
Uit een nulmeting in de zomermaanden van 2022 blijkt voor de overheidsinformatiehuishouding over vier assen een grote veranderopgave. Het betreft knelpunten bij:

- de capaciteit aan informatieprofessionals en de rol van medewerkers in het primaire proces;
- de grote hoeveelheid informatie en de aard van de informatie;
- de werkprocessen die nog onvoldoende digitaal zijn ontsloten/ingericht;
- de veelheid aan en kwaliteit van de informatiesystemen die de werkprocessen onvoldoende ondersteunen;
- de sturing en naleving op dit vraagstuk.

Per 1 november 2022 is een kwartiermaker Informatievoorziening / Woo gestart. Hij gaat de voorgestelde meerjarige implementatie realiseren, met ondersteuning van verschillende informatiespecialisten.

Automatisering en de cloud

Hierbij gaat het om het opslaan en opvragen van gegevens, software en bestanden op een andere plek dan op de bedrijfseigen locatie. Hierdoor hebben we minder eigen opslagcapaciteit nodig voor de softwarepakketten en gebruikersdata. Het op- of afschalen van ICT-gebruik wordt hierdoor flexibeler. We betalen voor gebruikersaantallen. Daardoor zijn de kosten transparant en eenvoudig te beheersen. Het technische beheer van de hardware, netwerken en applicaties gebeurt in de cloud, door de leverancier. Onze eigen werkzaamheden verschuiven meer naar leveranciersmanagement en het ondersteunen van de gebruikers.

Informatiebeveiliging en privacy

Dreigingsbeelden voor gemeenten en bedrijven zijn sinds vorig jaar flink veranderd. Veel steden ondernemen stappen om informatiebeveiliging naar een hoger niveau te tillen. Maar de dreiging neemt zo snel toe dat er meer moet worden gedaan om de steeds groter wordende kloof te dichten. Als gemeenten hun weerbaarheid niet verbeteren, zullen de steeds groter wordende, meer specialistischere dreigingen in combinatie met een steeds groter wordend "aanvalsoppervlak" leiden tot meer incidenten: een neerwaartse spiraal.
Om taken zo goed mogelijk uit te voeren heeft de gemeente de beschikking over vertrouwelijke en gevoelige informatie van haar burgers en bedrijven. Zo beschikt de gemeente Winterswijk niet alleen over alle persoons-, woon- en verblijfsgegevens van haar inwoners, maar bijvoorbeeld ook informatie die te maken heeft met zorg- en ondersteuningsvragen, ondermijning, uitkeringen, overeenkomsten, wet Bibob1 , in ontwikkeling zijnde (ruimtelijke, project- en beleids-) plannen of de persoonsgegevens van het ambtelijk personeel. Zaken waarvan het ongewenst is dat deze informatie in handen komen van de verkeerde organisaties of personen. Een goede informatiebeveiliging wordt daarom steeds belangrijker. Zonder goede informatiebeveiliging liggen fraude, cybercriminaliteit, oplichting en ondermijning op de loer.
ICT-beveiliging is niet alleen een kwestie van bedrijfsvoering en Automatisering, maar van ons allemaal. Techniek is een belangrijk onderdeel, maar nog meer gaat het om gedrag en houding van ons allemaal. Ook bij de politiek moet dit besef

toenemen. Wij als gemeentebestuurders zijn verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging van onze gemeente. Wij bepalen hoeveel risico gelopen wordt. De teammanager is verantwoordelijk voor de inrichting van processen en systemen zodat de risico's teruggebracht worden tot een acceptabel niveau.
De ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) verantwoording over informatieveiligheid wordt gedaan met een jaarlijks verplichte zelfevaluatie. In het laatste kwartaal van 2022 zijn hiervoor meer dan 600 vragen beantwoord. Deze hadden betrekking op informatieveiligheid, maar ook op de proceskwaliteit van de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoort Uitvoeringsregeling (PUN), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO), Verantwoordingsrapportage WOZ (Waardering Onroerende Zaken), DigiD en Suwinet. De rapportage geeft naast informatieveiligheid dus ook een beeld over de kwaliteit van de vakgebieden rondom bepaalde administraties. Een register EDP-auditor houdt toezicht op de juistheid van de antwoorden door de bewijsvoering te toetsen. Daarnaast is het op de plaats nog twee opmerkingen te plaatsen: de ENSIA toetst op bestaan en aanwezigheid van een control en/of maatregel, maar niet op de werking. Dan de tweede opmerking: De BIO is een Baseline: een minimum variant gericht op preventieve en repressieve controle.
Het huidige dreigingslandschap en de lessons learned van de hacks bij Hof van Twente en Lochem geven aan dat de huidige, veelal preventieve en repressieve maatregelen onvoldoende zijn. Wij zullen als gemeente hier op korte termijn flink moeten investeren in capaciteit en middelen om op dit vlak bij te blijven. Tot op heden is dit niet gebeurd.

Natuurlijk is niet alles te voorkomen, maar waar we als gemeente Winterswijk naar toe willen is cyberweerbaarheid: ICT-incidenten gebeuren, het is van belang juist tijdens deze incidenten te blijven functioneren. (Zij het in een afgeslankte vorm). Cyberweerbaarheid gaat in gedurende of na een cyberincident.
ENSIA - Verplichte zelfevaluaties /audits
De volgende verplichte zelfevaluaties /audits zijn in 2022 uitgevoerd:
- Zelfevaluatie Basisregistratie Personen (BRP) en Reisdocumenten 2022, in beide gevallen is voldaan aan de minimale norm van 90%. De score bedroeg op Informatiebeveiliging voor BRP 97% en voor reisdocumenten 100%.
- Audit op SUWInet (Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen) bij Fijnder (Sociale Dienst) gecontroleerd door een externe RE auditor. Vastgesteld is dat wordt voldaan aan het gestelde normenkader.
- Zelfevaluaties voor de geo-basisregistraties BAG, BGT en BRO. Het betreffen vragen over het proces, tijdigheid, volledigheid en juistheid en hebben geen relatie met informatiebeveiliging. Voor alle registraties scoren wij binnen de vastgestelde norm. Eventuele verbeterpunten zijn belegd in de organisatie en worden in 2023 door de teammanagers opgepakt.
- Zelfevaluatie WOZ door team Belastingen (uitkomsten zie onderstaande tabel).
- DigiD audit 2022: Winterswijk beschikt over twee actieve DigiD aansluitsluitingen. Beide aansluitingen zijn in eigen beheer en hiervoor is de gemeente eindverantwoordelijk. Voor de aansluitingen is eind 2022 een pre-audit uitgevoerd door een externe auditor. Bij één audit is bij de gemeente een tekortkoming geconstateerd. Dit zal in de collegeverklaring gemeld worden. Winterswijk voldoet voor één DigiD aansluiting aan de norm, voor één aansluiting niet.

Bereikte resultaten
Naast het verder uitwerken van het wat bredere ENSIA-informatiebeveiligingsbeleid en de professionalisering van ons ISMS zijn in 2022 de volgende zaken gerealiseerd:

- Nulmeting integriteit
- SMISHING-actie (sms Phishing actie)
- Interne audit Wet politiegegevens
- Externe audit Wet politiegegevens
- Bezoek mysteryguest
- Deelname expertgroep Wet politiegegevens
- Collegeverklaring ENSIA 2022
- Deelname aan het project Troje (provincie).

Paragraaf Informatiemanagement
Voor de ENSIA moet de gemeente in de paragraaf over bedrijfsvoering van haar jaarverslag een aparte (deel)paragraaf opnemen over informatiebeveiliging. Winterswijk doet dit al een aantal jaren in de vorm van deze paragraaf Informatiemanagement. Deze paragraaf omvat informatie over de informatiebeveiliging in brede zin. Hierin rapporteert het college aan haar toezichthouder (de Raad) over informatiebeveiliging. Deze rapportage vloeit voort uit de afspraken in de gemeentelijke resolutie ‘Informatiebeveiliging randvoorwaarde voor een professionele gemeente’. De Raad stelt de jaarstukken, waaronder het jaarverslag, vast. In de paragraaf Informatiemanagement verwijst het college naar de collegeverklaring. De collegeverklaring maakt geen deel uit van het jaarverslag.
Collegeverklaring
Met deze verklaring geeft het college van B&W aan in hoeverre de gemeente aan de beheersingsmaatregelen heeft voldaan, voor 2022 is deze wederom gericht op DigiD en SUWInet. Deze beheersmaatregelen betreffen de voor de ENSIA-verantwoording geselecteerde normen en mogelijke onderdelen die daarvan zijn uitgezonderd. Ook wordt melding gemaakt van de verbetermaatregelen die de gemeente treft. De collegeverklaring is basis voor het Assurance rapport.
Assurancerapport
Een bij de NOREA geregistreerde RE-auditor controleert de collegeverklaring en stelt een Assurance rapport op. Deze werkzaamheden van de RE-auditor duiden we ook wel aan als de IT-audit. De RE-auditor verklaart in het Assurance rapport dat de collegeverklaring een getrouw beeld geeft. Getrouw betekent dat de collegeverklaring met een redelijke mate van zekerheid juist en volledig is.
Het college heeft verklaard dat de beoogde en ingerichte beheersingsmaatregelen voor DigiD en SUWInet voldoen aan de geselecteerde normen, met de aantekening dat bij één van de DigiD aansluiting aan een aantal normen door ons als Gemeente Winterswijk niet wordt voldaan. Deze niet gehaalde normen worden opgepakt als verbetermaatregelen. De externe auditor heeft in het Assurance rapport geoordeeld dat de collegeverklaring juist is.
Beveiligingsincidenten
Beveiligingsincidenten zijn gebeurtenissen die inbreuk maken op de informatieveiligheid. Beveiligingsincidenten zijn niet te voorkomen, maar kunnen wel geminimaliseerd worden door het treffen van preventieve maatregelen. Beveiligingsincidenten kunnen als graadmeter dienen en bieden input om de kwaliteit van informatiebeveiliging verder te verbeteren. In totaal zijn er in 2022 161 incidentmeldingen geweest (2019 77 meldingen, 2020 221 meldingen, 2021 477 meldingen), waarvan er 50 door de Informatie Beveiligings Dienst Gemeenten (IBD)

zijn gedaan en 111 meldingen intern zijn gemeld. Tien meldingen hadden de status hoog. Er is géén melding (in 2021 1 melding, in 2020 6 meldingen) aan de Autoriteit Persoonsgegevens gedaan in het kader van de meldplicht datalekken. Er is geen Responsible Disclosure – melding van kwetsbaarheden - door een externe partij geweest.

Formele vaststelling

Het management wordt verzocht het evaluatierapport 2022 formeel vast te stellen en dit rapport voor te leggen aan het college van B&W met het verzoek om dit rapport eveneens vast te stellen.

Onderwerp	Score	Conclusie score
1. Naleving BIO	X	De BIO is nog niet (volledig) geïmplementeerd in de organisatie, er worden daarom op dit moment geen controles uitgevoerd op naleving van de BIO voor de WOZ.
2. Ontwikkelingen BIO	X	Er worden op dit moment nog geen controles uitgevoerd op naleving van de BIO voor de WOZ. Organisatie is nog bezig met implementatie van de BIO.
3. Common Ground	X	Er zijn nog geen stappen gezet in de richting van een common ground conforme informatie-architectuur voor de WOZ.
4. Ontwikkelingen koppelvlakken	V	Er wordt gebruikt gemaakt van de gewenste koppelvlakken (API's en/of xml-berichtenverkeer) voor de communicatie tussen de diverse applicaties voor de WOZ-uitvoering.
5. Inzicht in koppelvlakken	V	Tussen de applicaties die de uitvoering van de WOZ-processen ondersteunen vindt interactie plaats. Er is een volledig overzicht van de onderlinge relaties tussen deze systemen.
6. Externe systemen	V	Er is onderzocht of de verschillende geautomatiseerde systemen informatie juist delen met externe systemen zoals bijvoorbeeld de Landelijke voorziening WOZ (LV WOZ) en MijnOverheid.
7. Interne systemen	V	Er zijn audits uitgevoerd om te beoordelen of alle voor de WOZ-uitvoering gebruikte systemen de gegevens uit interne systemen juist verwerken.
8. Beschikbaarheid managementinformatie	V	Op terrein van de beheersing van informatieveiligheid conform BIO is voor de WOZ-uitvoering de gewenste managementinformatie beschikbaar.
9. Ontwikkelingen managementinformatie	V	Op terrein van de beheersing van informatieveiligheid conform BIO en van synchronisatie met externe systemen is voor de WOZ-uitvoering de gewenste managementinformatie beschikbaar.

Inkoop-en aanbestedingsbeleid

In 2022 stond de herijking van het gemeentelijk inkoop-en aanbestedingsbeleid gepland. De herijking is verschoven naar 2023. Bij de herijking komen de onderwerpen duurzaamheid en de invulling van de sociale paragraaf aan bod.

Beheer gebouwen

De gemeente beheert naast gronden ook gebouwen, kunstobjecten, herdenkingsmonumenten en fonteinen. Het betreft:

- 28 gebouwen
- 29 herdenkingsmonumenten en kunstobjecten
- 4 fonteinen /pompen

De meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) zijn omgezet naar duurzame meerjarenonderhoudsplanningen (DMJOP). Bij het bepalen van het gemiddelde onderhoudsniveau gaan we nu nog uit van ’matig’ (niveau 4). Dit brengen we in de DMJOP stapsgewijs terug naar ‘voldoende’ (niveau 3). In onze plannen leggen we de nadruk op het verduurzamen en vergroenen van het gemeentelijk vastgoed.

Toerekening overhead

Overheadkosten, zoals bedoeld in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Onder het primaire proces verstaan we de kerntaken van de gemeente. Dit zijn de producten en diensten waar we de inwoner mee helpen. Alle kosten die we maken bij de sturing en ondersteuning hiervan zijn dus overheadkosten.

We rekenen de overhead toe aan grondexploitaties, investeringen en andere (subsidie)projecten. In de praktijk doen we dit door in het taakveld overhead onder de

lasten een negatief bedrag op te nemen in de categorie ‘Overige verrekeningen’, en dit bedrag in het betreffende taakveld weer als last te verantwoorden. Hierdoor wordt de exploitatie niet onnodig opgevoerd.

Paragraaf F Verbonden partijen

Inleiding

Onze gemeente heeft bestuurlijke en financiële belangen bij een aantal verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen.
Verbonden partijen betreffen organisaties en instellingen waar een gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang in heeft.

- Van een financieel belang is sprake als de gemeente de middelen, die aan een partij ter beschikking zijn gesteld, niet terugkrijgt bij faillissement van die partij, of als financiële problemen bij de derde partij kunnen worden verhaald op de gemeente.
- Bij een bestuurlijk belang gaat het om het hebben van zeggenschap in een derde partij. Hetzij omdat de gemeente een zetel in het bestuur heeft, hetzij omdat ze via aandelen mee kan stemmen.

In deze paragraaf gaan we per programma in op de belangen die met de diverse verbonden partijen zijn gediend, en de relatie met de gemeentelijke doelstellingen.
In de begroting 2022 zijn de verbonden partijen De Marke en B.V. Winterswijks Energiebureau opgenomen. Deze verbonden partijen zijn opgeheven en niet meer zichtbaar in onderstaande tabellen.

Gemeentelijk beleid

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. De huidige verbonden partijen hebben allemaal een historische bestaansgrond. Bij nieuwe deelnemingen komt bij de besluitvorming door de raad de publieke taak expliciet aan de orde op grond van de visie/doelstellingen van de deelneming.
Het beleid is erop gericht de ontwikkelingen bij de verbonden partijen te volgen, zodat financiële risico’s in een vroegtijdig stadium worden gesignaleerd en er tijdig bijsturing kan plaatsvinden. Daarnaast wordt gevolgd of de taken worden uitgevoerd zoals bij de besluitvorming is vastgelegd.
Wij kennen de volgende verbonden partijen:

Programma 1: Zorgen voor Winterswijk	Rechtsvorm
Stichting Platform Armoedevrij Winterswijk	Stichting
GGD Noord- en Oost-Gelderland	Gemeenschappelijke regeling
Programma 2: Meedoen in de Achterhoek	
Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers	Gemeenschappelijke regeling
Recreatieschap Achterhoek en Liemers in liquidatie	Gemeenschappelijke regeling
Fijnder	Gemeenschappelijke regeling
Stadsbank Oost Nederland	Gemeenschappelijke regeling
Stichting Achterhoek Toerisme	Stichting
Programma 3: Wonen en werken in Winterswijk	
Omgevingsdienst Achterhoek	Gemeenschappelijke regeling
Coöperatieve Achterhoekse Groene Energiemaatschappij AGEM U.A.	Coöperatie
Stichting Winterswijk Cultuur Landschap (WCL)	Stichting
ROVA	N.V.
Programma 4: Bestuurlijk Winterswijk	
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland	Gemeenschappelijke regeling
Regio Achterhoek	Gemeenschappelijke regeling
Euregio	Gemeenschappelijke regeling
N.V. Alliander	Vennootschap
N.V. Vitens	Vennootschap
N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten	Vennootschap

Stichting Platform Armoedevrij Winterswijk

Naam	Stichting Platform Armoedevrij Winterswijk		
Vestigingsplaats	Winterswijk		
Doel	Armoedevrij Winterswijk in 2040		
Betrokkenen	Gemeente Winterswijk		
Bestuurlijk belang	De gemeente Winterswijk heeft één ambtenaar (), die betrokken is als bestuursadviseur maar geen formele zitting in het bestuur heeft.		
Financieel belang	De gemeente Winterswijk heeft in 2022 een bijdrage van € 12.000 gedaan.		
	Eigen vermogen	31-dec-22	€ 24.515
	Vreemd Vermogen	31-dec-22	€ 0
	Resultaat 2022		€ 3.825 (neg)
Ontwikkelingen	Om de opgave Armoedevrij Winterswijk te borgen in Winterswijk, is de stichting Platform Armoedevrij Winterswijk opgericht. Dit is een netwerkorganisatie van alle partijen die werken met armoede in Winterswijk. De stichting jaagt initiatieven aan, faciliteert en organiseert. De stichting bouwt mee aan de thema's taboe doorbreken, jeugd en generatiearmoede en systeem versimpelen. Daarnaast is er ook een projectfonds.		
Relatie tot programma's	Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk.		
Informatie-uitwisseling	Via de jaarstukken en via www.werkaanwinterswijk.nl		
Risico's	Zeer gering, het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage.		

GGD Noord- en Oost-Gelderland

Naam	GGD Noord- en Oost- Gelderland
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Doel	GGD Noord- en Oost-Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten, met als doel het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners (publieke gezondheidzorg). De GGD is belast met de gemeentelijke taken genoemd in de Wet publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg (voor alle gemeenten behalve Apeldoorn). Het is een gemeenschappelijke regeling waar de gemeente Winterswijk is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Betrokkenen	De gemeenten: Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk en Zutphen.
Bestuurlijk belang	De gemeente Winterswijk is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder W.T. Wassink
Financieel belang	In 2023 is de inwonerbijdrage in totaal € 587.337. Daarvan is € 288.186 voor de algemene gezxondheid, € 270.591 voor de Jeugdgezondheidszorg en € 28.560 voor Adolescenten Het eigen vermogen bedraagt: Per 31 december 2018 € 3.028.000 Per 31 december 2019 € 2.909.000 Per 31 december 2020 € 2.970.000 Per 31 december 2021 € 3.236.000 Het vreemd vermogen bedraagt: Per 31 december 2018 € 2.923.000 Per 31 december 2019 € 2.631.000 Per 31 december 2020 € 7.036.000 Per 31 december 2021 € 9.902.000 Het resultaat over 2021 bedraagt: € 77.000. Inschatting 1-jan-23 31-dec-23 Eigen vermogen € 2.405.000 € 2.205.000 Vreemd vermogen € 2.790.000 € 2.485.000 Verwachte financiële resultaat 2023: € 0
Ontwikkelingen	De jeugdgezondheidzorg voor nul- tot achttienjarigen is een GR-taak, tenzij de gemeente aangeeft deze taak niet of niet geheel door de GGD uit te laten voeren. Gemeente Winterswijk laat de jeugdgezondheidszorg voor vier- tot achttienjarigen uitvoeren door de GGD. Door de coronapandemie is duidelijk geworden dat de GGD kwetsbaar is en dat een meer robuuste GGD belangrijk is. De GGD heeft 7 aandachtspunten opgesteld die de GGD robuuster maken. Deze punten zijn in 2022 voorbereid en deze worden in 2023 e.v. uitgewerkt. In 2019 is de Bestuursagenda 2019-2023 vastgesteld waarin vier prioriteiten zijn vastgelegd: gezondere jeugd, gezondere leefomgeving, gezonder oud worden en gezondere leefstijl. Deze onderdelen zijn in 2022 verder uitgewerkt.
Relatie tot Programma's	Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk.
Informatie-uitwisseling	Informatie-uitwisseling vindt plaats in het algemeen bestuur en op grond van in de gemeenschappelijke regeling afgesproken overlegging van de financiële stukken (begroting en jaarrekening). Vastgelegd is dat de raad altijd informatie kan vragen.
Risico's	Net als bij de andere gemeenschappelijke regelingen is het risico vooral financieel, omdat een meerderheid in het algemeen bestuur beslist over nieuw beleid.

Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers

Naam	Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers
Vestigingsplaats	Doetinchem
Doel	Doelstellingen zijn: - Het overeenkomstig de Archiefwet beheren, toegankelijk maken en beschikbaar stellen van de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende overheidslichamen. - Het toezicht door de streekarchivaris op het beheer van de niet naar de centrale archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemers. - Het in stand houden en bevorderen van het cultureel erfgoed in het gebied van de Achterhoek en de Liemers in de ruimste zin van het woord.
Betrokkenen	De gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.
Bestuurlijk belang	De leden en de plaatsvervangende leden van het algemeen bestuur worden per raadsperiode aangewezen door de gemeenteraden en het college van burgemeester en wethouders. Wethouder S. Metaal - ten Dolle is lid van het algemeen bestuur en is lid en plaatsvervangend voorzitter van het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee andere leden. Allen zijn aangewezen door het algemeen bestuur en komen bij voorkeur uit verschillende gemeenten. De voorzitter en één lid worden uit het algemeen bestuur aangewezen, en één lid op voordracht van de Staring Stichting. Bij de realisatie van het Erfgoedcentrum is ook de bestuurscommissie ingesteld. Deze commissie bestaat uit drie dagelijkse bestuursleden, aangevuld met twee algemene bestuursleden en twee door de Staring Stichting voorgedragen leden.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente is gebaseerd op de begroting van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers. De bijdrage in 2022 bedroeg € 130.666. De bijdrage voor 2023 bedraagt € 137.405 Eigen vermogen: 31-12-2018 € 46.419 31-12-2019 € 154.413 31-12-2020 € 199.400 31-12-2021 € 192.939 Vreemd vermogen: 31-12-2018 € 721.819 31-12-2019 € 680.813 31-12-2020 € 768.234 31-12-2021 € 661.684 Het resultaat over 2021 bedraagt: € 6.461 (negatief). Inschatting 1-jan-23 31-dec-23 Eigen vermogen € 137.739 € 175.946 Vreemd vermogen € 571.996 € 592.838 Verwachte financiële resultaat 2023: € 38.207 (positief).
Ontwikkelingen	Er zijn geen actuele ontwikkelingen.
Relatie tot programma's	De taken zijn geclusterd in programma 2 Meedoen in Winterswijk.
Informatie-uitwisseling	Informatie-uitwisseling vindt plaats in het dagelijkse en het algemene bestuur, in en via de op grond van de gemeenschappelijke regeling afgesproken overlegging van de financiële stukken (begroting en jaarrekening).
Risico's	Er is geen sprake van een exploitatietekort. De risico's zijn gering. De geemente Winterswijk biedt de komende jaren weer archiefmateriaal aan. De jaarlijkse bijdragen van Winterswijk staat vast van 2023 t/m 2026.

Fijnder

Naam	Fijnder
Vestigingsplaats	Groenlo
Doel	De gemeenschappelijke regeling Fijnder voert de Participatiewet, Ioaw/z en aanverwante regelingen uit, waarbij arbeidsontwikkeling centraal staat.
Betrokkenen	Fijnder heeft drie deelnemende gemeenten, te weten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk.
Bestuurlijk belang	De gemeente Winterswijk is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en in het dagelijks bestuur. Leden: wethouder E.S.F. Schepers (AB en DB) en wethouder W.T. Wassink (AB).
Financieel belang	De exploitatiebijdrage voor de bedrijfsvoering over 2022 bedroeg € 4,6 miljoen. De begrote exploitatiebijdrage voor de bedrijfsvoering over 2023 bedraagt € 4,5 miljoen. Voor het overige betreft het hier grotendeels de doorbetaling van rijksbudgetten. Aangezien het een nieuwe organisatie betreft, is er geen overzicht van het eigen vermogen en vreemd vermogen over de afgelopen jaren. Inschatting 1-jan-23 31-dec-23 Eigen vermogen € 2.774.000 € 2.139.000 Vreemd vermogen € 9.771.000 € 11.830.000 Verwachte financiële resultaat 2023: € 0.
Ontwikkelingen	Fijnder is per 1 januari 2022 ontstaan uit de samenvoeging van Sociale Dienst Oost Achterhoek (SDOA) en Werkbaan Oost. De toegang is belegd bij het lokale loket (de Post). De doorontwikkeling van Fijnder tot een volwaardig werkleerbedrijf is gestart in 2022 en loopt door tot en met 2024. In tegenstelling tot de in de loop van 2022 bijgestelde prognose (0%) is het bestandsvolume van Winterswijk in 2022 gedaald met 3,6%. Fijnder heeft in 2022 (vanaf 1 april) aan 1406 huishoudens in Winterswijk een energietoeslag verstrekt.
Relatie tot programma's	Programma 2 Meedoen in Winterswijk.
Informatie-uitwisseling	Op de bij de gemeenschappelijke regelingen gebruikelijke wijze worden de financiële stukken door de deelnemende gemeenten goedgekeurd.
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor een eventueel exploitatietekort.

Stadsbank Oost Nederland

Naam	Stadsbank Oost Nederland
Vestigingsplaats	Enschede
Doel	Stadsbank Oost Nederland is een kredietbank zonder winstoogmerk. Naast sociale kredietverstrekking verzorgt de bank de schuldenregeling in het kader van de Wet gemeenschappelijke schuldhulpverlening, voert budgetbeheer uit en geeft voorlichting en advies. Daarnaast voert de bank beschermingsbewind uit en maakt verzoekschriften Wsnp (Wet schuldsanering natuurlijke personen)
Betrokkenen	De gemeenten: Aalten (tot 1-1-2023), Almelo, Berkelland, Borne, Bronckhorst, Dinkelland, Enschede, Oost Gelre, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Lochem, Montferland, Oldenzaal, Oude IJsselstreek, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden en Winterswijk.
Bestuurlijk belang	De gemeente Winterswijk is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder E.S.F. Schepers-Janssen.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg € 399.952. De begrote bijdragen voor 2023 bedraagt € 402.000. Het eigen vermogen bedraagt: Per 31-12-2019 € 1.696.100 Per 31-12-2020 € 1.183.300 Per 31-12-2021 € 971.100 Het vreemd vermogen bedraagt: Per 31-12-2019 € 14.615.600 Per 31-12-2020 € 15.001.100 Per 31-12-2021 € 14.781.400 Het resultaat over 2020 bedraagt: € 117.200 (negatief). Inschatting 1-jan-23 31-dec-23 Eigen vermogen € 892.100 € 892.100 Vreemd vermogen € 14.882.700 € 14.591.300 Verwachte financiële resultaat 2022: € 0.
	Wanneer het resultaat daartoe aanleiding geeft, dragen de deelnemende gemeenten, naar rato van het inwoneraantal, het exploitatieverlies. Het exploitatieverlies over 2021 is ten laste van de algemene reserve gebracht.
Ontwikkelingen	In 2022 hebben minder inwoners dan vóór de coronacrisis een beroep gedaan op de Stadsbank. Dit is een landelijk beeld. De Stadsbank speelt een belangrijke rol bij de schuldhulpverlening. Per 2023 wordt ingezet op een ontwikkeling van proces- en productgericht naar klant- en resultaatgericht. De dienstverlening van de Stadsbank wordt ingezet in nauwe samenwerking/afstemming met het Sociaal team (de Post). De Stadsbank hanteert, om de bewindvoering kwalitatief goed, adequaat en kostendekkend uit te voeren, een genormeerde omvang voor wat betreft het aantal bewindvoeringen.
Relatie tot programma's	Programma 2 Meedoen in Winterswijk.
Informatie-uitwisseling	Op de bij de gemeenschappelijke regelingen gebruikelijke wijze, worden de financiële stukken door de deelnemende gemeenten goedgekeurd.
Risico's	Gering

Stichting Achterhoek Toerisme

Naam	Stichting Achterhoek Toerisme
Vestigingsplaats	Statutair Doetinchem, kantoor Borculo
Doel	Het verzorgen van regiomarketing, gericht op het uitbouwen van de marktpositie van de toeristisch-recreatieve sector in de Achterhoek. Het vervullen van de functie van routeontwikkelaar en -beheerder.
Betrokkenen	De gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen.
Bestuurlijk belang	Gemeente Winterswijk heeft met ingang van de nieuwe bestuurlijke periode in 2018 geen zitting meer in het bestuur van Stichting Achterhoek Toerisme. De bestuurlijke vertegenwoordiging van de Achterhoekse gemeenten wordt verzorgd door gemeente Doetinchem en Lochem.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage van gemeente Winterswijk aan Stichting Achterhoek Toerisme bedraagt € 51.565 voor regiomarketing en € 8.000 voor het beheer van het routenetwerk. Stichting Achterhoek Toerisme wordt voor ongeveer 33% gefinancierd vanuit het bedrijfsleven. Om te voorkomen dat de resultaten van Achterhoek Toerisme gaan leiden tot de verplichting om vennootschapsbelasting te betalen, is ervoor gekozen om de resultaten uit de afgelopen jaren niet meer te presenteren als algemene reserve. Na afstemming met de accountant staan de resultaten nu als vooruit ontvangen bijdragen van de gemeenten, ter waarde van € 374.427 op de balans. Per 31 december 2021 bedraagt het eigen vermogen € 0 en het vreemd vermogen € 1.858.631. Inschatting 1-jan-23 31-dec-23 Eigen vermogen € 0 € 0 Vreemd vermogen € 1.858.631 € 1.858.631 Verwachte financiële resultaat 2023: € 0.
Ontwikkelingen	In 2016 is de organisatie van Stichting Achterhoek Toerisme uitgebreid met een vrijetijdsmakelaar, die in opdracht van de gemeenten ingezet wordt op de uitvoering van de vrijetijdsagenda 2016-2019. In 202 is de vrijetijdsagenda 2020-2030 vastgesteld. Belangrijk aandachtspunt is het betrekken en verbinden van ondernemers in concrete projecten. De participerende gemeenten hebben een positieve evaluatie afgegeven op de resultaten en ontwikkeling van Stichting Achterhoek Toerisme in de afgelopen vier jaar. De langlopende subsidierelatie is verlengd voor het jaar 2022, met de intentie om dit langjarig voort te zetten.De komende jaren wil Achterhoek Toerisme voortbouwen op haar fundament en deze verder verstevigen: de regiomarketing, het routebureau en de verbindende factor, met extra aandacht voor informatievoorziening en ontwikkeling en ontsluiting van kennis. Belangrijke samenwerkingspartners zijn de lokale VVV's, provincie Gelderland, de EUREGIO en het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC).
Relatie tot programma's	Programma 2 Meedoen in Winterswijk.
Informatie-uitwisseling	Informatieuitwisseling vindt plaats in het bestuur, in het ambtelijk overleg vrijetijdseconomie, het portefeuillehoudersoverleg vrijetijdseconomie, via een nieuwsbrief en via overlegging van de jaarstukken (begroting, jaarrekening en jaarverslag).
Risico's	-

Omgevingsdienst Achterhoek

Naam	Omgevingsdienst Achterhoek
Vestigingsplaats	Hengelo (Gld)
Doel	De Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) is een samenwerkingsverband, opgericht ten behoeve van de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Deze taken bestaan uit het basistakenpakket (versie 2.3) en alle overige inrichting gebonden milieutaken (milieubreed) en enkele Wabo-brede specialismen (zoals geluid, bodem/bouwstoffen, asbest, luchtkwaliteit (geur), externe veiligheid en juridische zaken).
Betrokkenen	De gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen en de provincie Gelderland.
Bestuurlijk belang	De gemeente Winterswijk is in het Algemeen Bestuur van de ODA vertegenwoordigd. Lid is portefeuillehouder Buitengebied, Natuur & Landschap , plaatsvervangend lid is de burgemeester.
Financieel belang	De ODA is op 1 april 2013 opgericht. Op basis van ingebrachte taken wordt een exploitatiebegroting opgesteld waaraan deelnemende gemeenten en de provincie volgens een afgesproken verdeelsleutel bijdragen. De verdeling van de kosten vindt bij de begroting plaats op basis van de (verwachte) afname aan producten per programma door de deelnemers. Iedere deelnemer betaalt op rekeningbasis uiteindelijk voor de producten die hij daadwerkelijk per programma afneemt. Indien aan het einde van het jaar de ODA een positief of negatief resultaat behaalt, wordt door de deelnemende partijen op basis van een vastgestelde verrekensystematiek meegedeeld in het positieve resultaat of bijgedragen in het negatieve resultaat. De bijdrage aan de ODA wordt jaarlijks in de programmabegroting van de gemeente opgenomen. De ODA legt inhoudelijk en financiële verantwoording af aan de betrokken gemeenten en de provincie. De bijdrage bedraagt over: 2019 € 609.600 (exclusief de verrekening tekort jaarrekening 2019) 2020 € 574.280 2021 € 604.300(exclusief verrekening overschot jaarrekening 2021) 2022 € 740.900 (exclusief verrekening tekort jaarrekening 2022) 2023 € 759.600 (volgens begroting) De verhouding eigen vermogen - vreemd vermogen is op: 31 december 2018 € 134.000 - € 1.347.000 31 december 2019 € -/- 389.000- € 2.242.000 (exclusief de verrekening tekort gemeenten) 31 december 2020 € 645.000 - € 1.883.000 31 december 2021 € 354.000 - € 1.718.000 31 december 2022 € -/- 134.000 - € 2.878.000 (exclusief de verrekening tekort gemeenten) Financieel resultaat 2022 € 384.000 negatief. Verwacht aandeel gemeente Winterswijk in te dekken tekort € 23.600. Verwacht financieel resultaat over 2023: € 0
Ontwikkelingen	Naast het uitvoeren van het Wabo takenpakket heeft het jaar 2022 bij de ODA ook weer in het teken van de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet gestaan.
Relatie tot Programma's	Programma 3 Werkend Winterswijk
Informatie-uitwisseling	Op de bij de gemeenschappelijke regelingen gebruikelijke wijze worden de financiële stukken door de deelnemende gemeenten goedgekeurd.
Risico's	Er komt een onderzoek naar de normuren of deze nog passend zijn. Er wordt aangeven dat de normuren te krap zijn. Hieruit kan voortkomen dat de kosten voor het afnemen van producten en daarmee de bijdrage omhoog gaat.

Coöperatieve Achterhoekse Groene Energiemaatschappij AGEM U.A.

Naam	Coöperatieve Achterhoekse Groene Energiemaatschappij AGEM U.A.
Vestigingsplaats	Doetinchem
Doel	De coöperatie en bijbehorende uitvoeringsorganisatie richten zich op: Het ontwikkelen en uitvoeren van duurzame energieprojecten in de Achterhoek. Het geven van voorlichting over de opwekking en het gebruik van duurzame energie in de Achterhoek. Het bevorderen van energiebesparing. Het instellen en beheren van een fonds om toekomstige initiatieven op het gebied van duurzame energie in de Achterhoek te kunnen financieren.
Betrokkenen	De gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk. Daarnaast enige energiecoöperaties.
Bestuurlijk belang	De algemene vergadering bestaat uit 8 leden (één lid van het college van burgemeester en wethouders uit elke deelnemende gemeente) en bestuurders van de anderen leden. Momenteel zijn dit 15 lokale energiecoöperaties. Voor Winterswijk neemt wethouder G.E. Visser deel aan de algemene vergadering.
Financieel belang	De bijdrage bedraagt in 2023 bedraagt € 0. Eigen Vermogen per 31-12-2019 : € 229,697 Eigen Vermogen per 31-12-2020 : € 137.293 Eigen Vermogen per 31-12-2021 : € 88.559 Vreemd Vermogen per 31-12-2019 : € 1.668.691 Vreemd Vermogen per 31-12-2020 : € 885.797 Vreemd Vermogen per 31-12-2021 : € 2.135.531 Resultaat 2021: € 48.734 (negatief) Inschatting 1-jan-23 31-dec-23 Eigen vermogen € 129.000 € 169.000 Vreemd vermogen € 2.135.531 € 2.135.531 Verwachte financiële resultaat 2023: € 40.000
Ontwikkelingen	De ledenvergadering van Agem heeft 30 november 2022 besloten tot verkoop AGEM Holding BV, met daaronder AGEM Ontwikkeling BV en AGEM Levering BV, voor een symbolisch bedrag à €1 aan een nieuw op te richten entiteit. De gemeenten blijven alleen nog maar lid van 'Coöperatie Energieloket Achterhoek' met ingang van 1 januari 2023. En de gemeenten blijven nog steeds 100% eigenaar van AGE B.V. die gaat over de inkoop van gemeentelijke energie.
Relatie tot Programma's	Is opgenomen in programma 3 Wonen en werken in Winterswijk
Informatie-uitwisseling	Informatie-uitwisseling vindt bestuurlijk plaats in de algemene vergadering en ambtelijk in het regionaal duurzaamheidscoördinatorenoverleg.
Risico's	Het gemeentelijk risico als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling is beperkt tot de financiële bijdrage in de opstartkosten, zoals aangegeven bij financieel belang. Daarnaast is er het risico dat te maken heeft met een goede besteding van onze middelen als 'klant' van het Agem Energieloket. Dit risico is in 2022 veel kleiner geworden omdat de gemeente Winterswijk het basipakket niet meer afneemt en deze dienstverlening verricht vanuit het Centrum Duurzaam Winterswijk. De inkoop van gemeentelijke energie is via een de AGEM Gemeentelijke Energie B.V. 100% afgeschermd van de overige bedrijfsonderdelen.

Stichting Winterswijk Cultuur Landschap (WCL)

Naam	Stichting Winterswijk Cultuur Landschap (WCL)
Vestigingsplaats	Winterswijk
Doel	De stichting stelt zich ten doel een bijdrage te leveren aan te formuleren en uit te voeren beleid voor behoud, herstel en ontwikkeling van het buitengebied van Winterswijk. Daarbij wordt uitgegaan van een integrale benadering van vijf thema's: leefbaarheid, land- en tuinbouw, natuur- en landschapsbeheer, cultuurhistorie, recreatie en toerisme. Het WCL geeft ook advies aan overheden en ondersteunt projecten die een bijdrage leveren aan de geschetste doelen in het buitengebied.
Betrokkenen	De gemeente Winterswijk, LTO Noord Oost Achterhoek afdeling Winterswijk, het Platform Natuur en Landschap Winterswijk, Gelders particulier grondbezit, de Stichting Particulier Agrarisch Natuurbeheer, NSW-landgoederen Winterswijk e.o., de Recron afdeling Winterswijk, de Stichting Boer en Recreatie, de Adviescommissie Cultuurhistorie, de gezamenlijke belangenverenigingen van het buitengebied, Koninklijke Horeca Nederland afd. Winterswijk voor het buitengebied, Ondernemersvereniging Buitengebied Winterswijk. In 2022 is WCL begonnen met een moderniseringsproces (WCL 2.0). Er komt dan ook een afvaardiging van jongeren in het bestuur (Jong WCL).
Bestuurlijk belang	De gemeente Winterswijk heeft (nog) drie leden in het bestuur (zowel in dagelijks als algemeen): wethouder W. T. Wassink (vicevoorzitter) en A. Schoemaker (secretaris) en mevrouw J. Ras. Opmerking: het moderniseringsproces (WCL 2.0) loopt. Dat houdt o.a. in dat de wethouder geen voorzitter meer is maar vicevoorzitter wordt en dat ambtenaren geen bestuurder meer zijn maar ambtelijke ondersteuning bieden.
Financieel belang	Bijdrage voor 2023 bedraagt € 75.000 + € 15.000 (vanuit afvalstoffenheffing; voor opruimen zwerfafval buitengebied) Eigen Vermogen: Per 31-12-2018 € 40.373 Per 31-12-2019 € 64.000 Per 31-12-2020 € 65.465 Per 31-12-2021 € 84.207 Vreemd Vermogen Per 31-12-2018 € 187.964 Per 31-12-2019 € 146.117 Per 31-12-2020 € 154.446 Per 31-12-2021 € 142.374 Verwachting: 1 januari 2023 31 december 2023 Eigen vermogen € 80.000 € 70.000 Vreemd vermogen € 120.000 € 100.000 Verwacht resultaat 2023 € 0
Ontwikkelingen	WCL blijft zich inzetten voor maatwerk voor boeren in kleinschalige landschappen. WCL bekijkt de mogelijkheden van de Europese subsidieprogramma's, zoals Leader, POP-3 en Interreg V. Ook fungeert de WCL soms als aanvrager van subsidie voor derden en trekt zelf projecten. Leidraad voor uitvoering van projecten is de Visie 2015 – 2025, die in 2015 is vastgesteld.
Relatie tot programma's	De activiteiten die de Stichting WCL Winterswijk uitvoert hebben vooral betrekking op programma 3 Wonen en werken in Winterswijk. In het coalitieprogramma staat een aanbeveling om te zorgen voor meer externe financiering. Het WCL is direct betrokken bij het gebiedsproces Vitaal Platteland. Zowel in het Gebiedsteam als in de Bestuurlijke Gebiedstafel.
Informatie-uitwisseling	Informatie-uitwisseling vindt plaats in het dagelijks en algemeen bestuur. Ook worden - indien nodig - voorlichtingsavonden georganiseerd voor bewoners uit het buitengebied over bepaalde thema's. Jaarverslagen worden in de maand mei altijd aan de deelnemende partijen (onder andere Gemeente Winterswijk) aangeboden.
Risico's	Zeer gering. Een meerderheid van het algemeen bestuur beslist over nieuw beleid. Ook door de aanwezigheid van 3 gemeentelijke vertegenwoordigers is directe controle/inbreng aanwezig. WCL heeft een werkprocessendocument. WCL werkt met een externe boekhouder en een accountant. De kans op het 'omvallen' van WCL wordt als zeer gering geschat.

ROVA

Naam	ROVA
Vestigingsplaats	Zwolle
Doel	Het bevorderen van en/of het (doen) realiseren van integraal afvalketenbeheer en het leveren van kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op het terrein van het verwijderen van afvalstoffen, waaronder begrepen beleidsondersteuning en collectieve aanbestedingen ten behoeve van de deelnemende overheden (gemeenten, de Regio IJssel – Vecht en andere samenwerkingsverbanden). Vanuit de zorgtaak van de deelnemende overheden (gemeenten, de Regio IJssel – Vecht en andere samenwerkingsverbanden) en het daarmee samenhangende economisch belang, ten algemene nutte werkzaam te zijn op het gebied van de inzameling, bewerking en verwerking van afvalstoffen, de reiniging en de gladheidsbestrijding, alsmede op het gebied van direct of indirect daarmee verband houdende andere milieuvelden en de onderhoudstaken in de openbare ruimte.
Betrokkenen	De aandeelhouders van ROVA, 20 gemeenten in de provincies Overijssel, Gelderland, Drenthe, Utrecht en Flevoland, de Regio IJssel – Vecht en Afvalverwijdering Utrecht (AVU).
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder hebben wij stemrecht over 290 aandelen. Dat is 3,4% van het totaal. Winterswijk wordt vertegenwoordigd door portefeuillehouder Wassink.
Financieel belang	In 2022 is een dividend van € 111.000 over 2021 uitgekeerd (2020 : 130.000 2019 : 138.000, 2018 : 166.000, 2017 : € 209.000, 2016 € 162.288). In 2023 is 152.500 begroot. Het eigen vermogen bedraagt op: 31-12-2020 € 40.066.000 31-12-2021 € 40.320.000 Het vreemde vermogen bedraagt op: 31-12-2020 € 53.382.000 31-12-2021 € 58.840.000 Het begrote (bedrijfs-) resultaat 2022 bedraagt € 4.575.000
Ontwikkelingen	Vanaf 1 januari 2009 voert ROVA de uitvoering van de taken huisvuilinzameling, machinale straatreiniging (vegen), kolken reinigen (riolering) en vanaf 2011 de onderhoudstaken in de openbare ruimte voor onze gemeente uit.
Relatie tot programma's	Is opgenomen in Programma 3 Wonen en werken in Winterswijk
Informatie-uitwisseling	Vindt plaats op alle relevante niveaus: van de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden op 'werkvloerniveau' tot aan de aandeelhoudersvergadering.
Risico's	ROVA verzorgt de uitvoering van de reinigingstaken voor de deelnemende gemeente. Het accent ligt niet op het door ROVA zelf uitvoeren van de werkzaamheden. Als marktpartijen dit voordeliger kunnen, worden werkzaamheden uitbesteed. Om niet volledig afhankelijk te zijn van de markt, beschikt ROVA zelf over een uitvoerend bedrijf. Het risico van de deelneming in ROVA is daarom gering.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Doel	De Veiligheidsregio heeft tot doel de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten op het gebied van de openbare veiligheid en hulpverlening te behartigen. Denk aan de brandweer, rampenbestrijding en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Al deze taken worden uitgevoerd aan de hand van een multidisciplinair veiligheidsbeleid, zowel preventief als repressief.
Betrokkenen	De gemeenten: Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk en Zutphen.
Bestuurlijk belang	Voor alle taken die de veiligheidsregio op het gebied van rampen- en crisisbeheersing met zich meebrengt, is een veiligheidsbestuur verantwoordelijk. Dit veiligheidsbestuur bestaat in Noord- en Oost-Gelderland uit alle burgemeesters van de deelnemende gemeenten, het zogenoemde algemeen bestuur (AB). Sturing op de inzet van de brandweer (die het grootste deel van de begroting kenmerkt) vindt ook plaats door het algemeen bestuur.
Financieel belang	Eind 2016 is een besluit genomen over een nieuw financieel verdeelmodel, per 1 januari 2017. Daarbij is een ‘ingroeitermijn’ toegepast van vier jaar. Vanaf 2021 betalen we 100% van het nieuwe verdeelmodel Meerjarenoverzicht bijdrage VNOG: Bijdrage 2019 € 1.492.797 Bijdrage 2020 € 1.461.014 Bijdrage 2021 € 1.700.321 Bijdrage 2022 € 1.747.000(begroting) Bijdrage 2023 € 1.791.000(begroting exclusief demarcatie) Verhouding eigen vermogen en vreemd vermogen: 31 december 2019 € 7.789.146 --- € 45.720.741 31 december 2020 € 14.546.000 --- € 42.340.000 31 december 2021 € 15.524.500 --- € 38.214.000 31 december 2022 € 13.570.000 --- € 44.997.000(inschatting) 31 december 2023 € 12.325.000 --- € 46.620.000(inschatting) De VNOG heeft over 2021 een positief resultaat behaald van 5,3 miljoen. Een klein deel hiervan € 599.000(afgerond) wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Het overgrote deel van het resultaat wordt echter toegevoegd aan diverse bestemmingsreserves, waaronder een bedrag van € 3.76 miljoen(afgerond) aan de egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten)). Van het deel van het resultaat wat terugbetaald wordt aan gemeenten is het aandeel voor Winterswijk € 21.679. Inschatting: 1-1-2023 31-12-2023 Eigen vermogen € 13.570.000 € 12.325.000 Vreemd vermogen € 44.997.000 € 46.620.000 Verwacht resultaat 2022: een voordelig jaarrekeningresultaat, hoogte is nog onbekend. Verwacht financieel resultaat 2023: € 0.
Ontwikkelingen	In januari 2020 is een toekomstvisie vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe de organisatorische en financiële toekomst eruitziet.Door de coronacrisis heeft de uitvoering van de toekomstvisie ook in 2022 vertraging opgelopen. De verwachting is dat alle opdrachten uit de visie in 2026 zijn uitgevoerd. Op 15 december 2022 is het begrotingswijziging demarcatie aangenomen door het AB. Dit houdt in dat vanaf 1 januari 2023 de facilitaire transitie van gemeente Winterswijk naar de VNOG gaat plaatsvinden. De transitie vindt alsnog vrijwel budgetneutraal plaats. De verhoging in gemeentelijke bijdrage (€19.000) is toe te schrijven aan de gemeenschappelijke bijdrage aan brandweerposten met een regiofunctie. In 2022 is overgegaan op een nieuwe piketstructuur voor functionarissen in de crisisbeheersing. Hierbij hoort een gelijke waardering voor alle medewerkers in de regio. Dit houdt in dat voor enkele medewerkers de piketvergoeding vanaf juni 2022 is toegenomen. De structurele lasten voor de piketvergoeding zullen hierdoor voor Winterswijk licht stijgen. Ook in 2022 is ingezet op de overgang van repressie naar preventie. Dit is gedaan aan de hand van het programma “zelfredzaam & risicobewust”. Het campagneteam van dit programma stelt verschillende campagnes op die verdeeld over het jaar worden uitgerold over de 22 gemeenten binnen de VNOG. In 2022 zijn de programma`s 'vluchtsleutelhangers' en de campagne 'Rookmelders redden levens' uitgevoerd. Daarnaast is er in 2022 ook aandacht geweest voor 'Veilig verwarmen'. Dit in verband met de energiecrisis. Het programma vindt in 2023 ook doorgang.
Relatie tot programma’s	Programma 4 Bestuurlijk Winterswijk.
Informatie-uitwisseling	Informatie-uitwisseling vindt plaats in het algemeen bestuur en via de op grond van de gemeenschappelijke regeling afgesproken overlegging van de financiële stukken (begroting, rekening). Vastgelegd is dat de raad altijd om informatie kan vragen.
Risico’s	Vooral financieel. De prijzen voor aanschaf van materieel en materiaal zijn aanmerkelijk gestegen. Daarnaast is er een mondiaal chip tekort. Dit zal waarschijnlijk (op termijn) tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage leiden. Naar aanleiding van het AB besluit van 23 juni 2022 is een groot deel van het positieve resultaat over 2021 toegevoegd aan de egalisatiereserve afschrijvingen(kapitaallasten). De verwachting was dat door dit besluit de gemeentelijke bijdrage tot 2026 niet hoefde te stijgen. Bij de kadernota 2024 is echter aangegeven dat ondanks die toevoeging de gemeentelijke bijdrage toch zal moeten stijgen vanaf 2026. Het verwachte positieve resultaat over 2022 zal dan ook waarschijnlijk, net als gedaan is met het positieve resultaat over 2021, grotendeels toegevoegd

	worden aan de egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten) om de stijging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 te kunnen beperken. Besluitvorming over nieuw beleid loopt via het algemeen bestuur van de VNOG. Winterswijk heeft daarin twee stemmen op een totaal van vijftig stemmen. De invloed op het beleid is dus beperkt.

Gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek Doetinchem

	Gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek
Vestigingsplaats	Doetinchem
Doel	De samenwerking richt zich op: - De totstandkoming van regionaal beleid en lobby om daarmee de Achterhoek op de kaart te zetten. - Het ontwikkelen van regionaal beleid en projecten voor bovenlokale onderwerpen voor gemeenten en andere overheidsorganisaties. - De afstemming van lokaal beleid, overleg tussen gemeenten en gemeenschappelijke belangenbehartiging.
Betrokkenen	De gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit zeven leden (één lid van het college van burgemeester en wethouders uit elke deelnemende gemeente). Voor Winterswijk is de burgemeester lid van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Plaatsvervangend lid is wethouder S. Metaal-ten Dolle.
Financieel belang	De bijdrage bedraagt in: 2019 € 190.669 2020 € 194.007 2021 € 196.980 2022 € 200.559 (volgens begroting) 2023 € 207.759 (volgens begroting) De verhouding eigen vermogen en vreemd vermogen is op: 31 december 2019 € 5.688.000 - € 17.767.000 31 december 2020 € 6.229.000 - € 22.601.000 31 december 2021 € 6.726.000 - € 20.174.000 31 december 2022 € 7.132.000 - € 19.968.000(inschatting) 31 december 2023 € 6.591.000 - € 19.600.000(inschatting) Inschatting 1 januari 2023 31 december 2023 Eigen vermogen € 7.132.000 € 6.591.000 (inschatting) Vreemd vermogen € 19.968.000 € 19.600.000 (inschatting) Financieel resultaat over 2021: € 24.030 Het algemeen bestuur heeft op 6 juli 2022 besloten om het positief resultaat van € 24.030 toe te voegen aan het investeringsfonds. Dit is conform de afspraken vastgelegd in De Achterhoek werkt door 2.0. Financieel resultaat 2022 nog onbekend. Verwacht financieel resultaat over 2023: € 0.
Ontwikkelingen	De evaluatie van de governancestructuur is in 2021 afgerond. Hoofdconclusie van de evaluatie is dat het goed gaat met de samenwerking. Er liggen geen wezensvragen op tafel. De brede wens is om de samenwerking voort te zetten conform de ingezette lijn. Wel is een aantal actiepunten naar voren gekomen die zijn/worden geïmplementeerd. De Regio heeft in 2022 de Visie 2030 herijkt. Overkoepelend thema van de visie is 'Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit'. Dit thema wordt uitgewerkt via de zgn. Sustainable Goals of Development: 17 doelen om de wereld in 2030 en daarna toekomstbestendig te houden. De Regio Deal loopt tot en met 2022. In de nieuwe Regio Deal-periode is de Achterhoek niet meer opgenomen. De gemeente Montferland heeft aangegeven weer te willen toetreden tot de Regio Achterhoek.
Relatie tot programma's	De taken hebben betrekking op meerdere programma's.
Informatie-uitwisseling	Informatie-uitwisseling vindt plaats in het dagelijks en het algemeen bestuur, de Achterhoek Board, Achterhoek Raad en de Thematafels. Ook de begroting en jaarrekening zijn informatiebronnen. Vastgelegd is dat de raad meer bij de beleidsvoorbereiding van de regio wordt betrokken, vooral bij de jaarlijkse vaststelling van de strategische agenda. Uiteraard kan de raad altijd om informatie vragen.
Risico's	Deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor een eventueel exploitatietekort. Onbekend is nog wat de (financiële) consequenties zijn van de recente afwijzing van de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal-periode voor het realiseren van de voornemens uit de Visie 2030.

Gemeenschappelijke regeling voor het Nederlands-Duitse openbare lichaam EUREGIO

Naam	Gemeenschappelijke regeling voor het Nederlands-Duitse openbare lichaam EUREGIO
Vestigingsplaats	Gronau
Doel	De EUREGIO bevordert, ondersteunt en coördineert de regionale grensoverschrijdende samenwerking van haar leden. De regionale grensoverschrijdende samenwerking vindt plaats op de volgende gebieden: communicatie, sociaal-culturele ontmoetingen, gezondheidszorg, scholing en opleiding, openbare veiligheid, hulpdiensten en rampenbestrijding, cultuur en sport, economische ontwikkeling, arbeidsmarkt en kwalificatie, innovatie en technologietransfer, recreatie en toerisme, agrarische ontwikkeling, ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, energie, natuur- en milieubescherming, afvalbeheer en waterbeheer.
Betrokkenen	Ongeveer 129 gemeenten, steden, (Land-)Kreise en waterschappen die lid zijn, 104 aan Duitse en 25 aan Nederlandse zijde.
Bestuurlijk belang	De leden van EUREGIO vormen samen het algemeen bestuur (AB). Onder het AB fungeert de Euregioraad met 43 Duitse, 43 Nederlandse vertegenwoordigers en een voorzitter. Het dagelijks bestuur bestaat uit 11 Nederlandse en Duitse leden. De Euregioraad wordt geadviseerd door drie commissies: Maatschappelijke Ontwikkeling (voorheen Commissie Mozer), Duurzame en Ruimtelijke Ontwikkeling, Economie en Arbeidsmarkt. Winterswijk heeft twee zetels in het algemeen bestuur; deze worden ingevuld door raadslid Steven Vuijk en raadslid Casper Sonderen.
Financieel belang	De (geharmoniseerde) bijdrage per inwoner is € 0,29. De bijdrage bedraagt in: 2017: € 8.392 (28.939 inwoners per 31-12-2015 x € 0,29) 2018: € 8.384 (28.912 inwoners per 31-12-2016 x € 0,29) 2019: € 8.406 (28.987 inwoners per 31-12-2017 x € 0,29) 2020: € 8.382 (28.903 inwoners per 31-12-2018 x € 0,29) 2021: 2022: € 8.416 (28.903 inwoners per 31-12-2018 x € 0,29) Eigen Vermogen per 31-12-2018: € 1.880.088 Vreemd Vermogen per 31-12-2018: € 33.971.331 Eigen Vermogen per 31-12-2019: € 2.063.948 Vreemd Vermogen per 31-12-2019: € 31.583.984 Eigen Vermogen per 31-12-2020: € 2.063.948 Vreemd Vermogen per 31-12-2020: € 23.389.023 Eigen Vermogen per 31-12-2021: € 2.305.208 Vreemd Vermogen per 31-12-2021: € 12.188.649 Verwacht positief resultaat 2021: € 218.245 Toelichting vreemd vermogen: Onder het vreemd vermogen is de Certificeringsautoriteit opgenomen. Deze instantie beheert de gelden van het INTERREG V-Programma. Op de balans staat hier een verplichting van € 10.572.812. Hier staat een post aan liquide middelen tegenover van gelijke hoogte.
Ontwikkelingen	In 2015 is de rechtsvorm van de EUREGIO gewijzigd van een ‘eingetragener Verein’ (e.V.) naar Duits recht, naar een Nederlands-Duits openbaar lichaam volgens het Verdrag van Anholt. De nieuwe rechtsvorm is per 1 januari 2016 van kracht geworden. Met de aanpassing van de juridische structuur zijn ook de inwonerbijdragen geharmoniseerd.
Relatie tot programma’s	De taken die de EUREGIO uitvoert, hebben betrekking op meerdere programma’s.
Informatie-uitwisseling	Informatie-uitwisseling vindt plaats in het AB, de Euregioraad, DB en commissies, en via de op grond van de regeling afgesproken overlegging van de financiële stukken (jaarrekening en begroting).
Risico’s	De risico’s zijn vergelijkbaar met die van lidmaatschappen van WGR-regelingen. Dat wil zeggen dat de leden aansprakelijk zijn voor eventuele exploitatietekorten.

N.V. Alliander

<table>
<tr><th>Naam</th><th>N.V. Alliander</th></tr>
<tr><td>Vestigingsplaats</td><td>Arnhem</td></tr>
<tr><td>Doel</td><td>Alliander is een groep waarin verschillende bedrijven actief zijn. Netbeheerder Liander leidt de energiedistributie over de netten. Qirion legt zich toe op de ontwikkeling van duurzame technologieën en intelligente energie-infrastructuren. Meetbedrijf Kenter levert innovatieve oplossingen voor energiemeting en energiemanagement. De voornaamste taak is de distributie van energie aan 5,8 miljoen klantaansluitingen in grote delen van Nederland.

De missie van Alliander is; staan voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Via kabels en leidingen ontvangen ruim 3 miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. Alliander beheert meer dan 90.000 km elektriciteitsnet en 40.000 km gasnet.

Bedragen luiden in miljoenen:
<table>
<tr><th>Jaar</th><th>Netto omzet</th><th>Netto resultaat</th><th>Dividend</th><th>Investeringen</th><th>Fte</th></tr>
<tr><td>2021</td><td>€ 2.120</td><td>€ 242</td><td>€ 114</td><td>€ 1.014</td><td>5936</td></tr>
<tr><td>2020</td><td>€ 2.009</td><td>€ 224</td><td>€ 94</td><td>€ 890</td><td>5786</td></tr>
<tr><td>2019</td><td>€ 1.920</td><td>€ 334</td><td>€ 150</td><td>€ 837</td><td>5686</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Betrokkenen</td><td>Alle aandelen van Alliander zijn in handen van provincies en gemeenten</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>Alliander was over het boekjaar 2021 in staat om een totaal van € 101,1 miljoen uit te keren. De gemeente heeft 436.930 aandelen. Dat is 0,319% van het totaal.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>Over 2021 ontving de gemeente, na aftrek van de dividendbelasting, een dividend van € 274.049</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td>Door de versnelling van de energietransitie en de groei van de economie is steeds meer vraag naar energie. Daarom breidt netbeheerder Alliander het net op veel plekken uit. Deze energietransitie ontwikkeling vraagt om een doordachte aanpak. Daarom werkt Alliander aan slimme oplossingen om de huidige kabels en installaties beter te benutten.</td></tr>
<tr><td>Relatie tot programma’s</td><td>Is opgenomen bij programma 4 Bestuurlijk Winterswijk</td></tr>
<tr><td>Informatie-uitwisseling</td><td>Vindt plaats op de aandeelhoudersvergadering.</td></tr>
<tr><td>Risico's</td><td>De gemeente Winterswijk is niet aansprakelijk voor de eventuele tekorten van Alliander.</td></tr>
</table>

N.V. Vitens

<table>
<tr><th>Naam</th><th>N.V. Vitens</th></tr>
<tr><td>Vestigingsplaats</td><td>Zwolle</td></tr>
<tr><td>Doel</td><td>Vitens levert drinkwater aan 5,8 miljoen klanten. De primaire taak en missie van Vitens is om te zorgen voor drinkwater. Vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week.

<table>
<tr><td>Enkele kerncijfers:</td><td></td><td>2021</td><td>2020</td><td>2019</td><td>2018</td></tr>
<tr><td>Aantal aansluitingen per 31-12-</td><td>aantal (X1000)</td><td>2707</td><td>2644</td><td>2622</td><td>2596</td></tr>
<tr><td>Aantal medewerkers in vaste dienst per 31-12-</td><td>aantal</td><td>1527</td><td>1443</td><td>1394</td><td>1392</td></tr>
<tr><td>Drinkwateromzet</td><td>mln €</td><td>356,7</td><td>353,7</td><td>328,8</td><td>322,9</td></tr>
<tr><td>Eigen vermogen</td><td>mln €</td><td>600,3</td><td>559,2</td><td>533,3</td><td>533</td></tr>
<tr><td>Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders Vitens NV</td><td>mln €</td><td>19,4</td><td>23,9</td><td>11,1</td><td>13</td></tr>
</table>
De winst bedroeg in 2021 € 19,4 miljoen en is lager dan de winst over 2020 (€ 23,9 miljoen). In 2021 namen de kosten voor het personeel, inhuur en uitbesteed werk fors toe als gevolg van de uitgebreide inzet op automatiseringsprojecten en verhoogde investeringsopgave.</td></tr>
<tr><td>Betrokkenen</td><td>Klanten in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht en Overijssel en enkele gemeenten in Drenthe en Noord-Holland.</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>De gemeente Winterswijk bezit 32.046 aandelen. Dit is 0,638% van het totaal van de uitgegeven 5.022.404 aandelen.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>Vitens: ‘de solvabiliteit is een belangrijke graadmeter voor de continuïteit van de organisatie. De solvabiliteit geeft op de balans de verhouding weer van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Volgens de continuïteitsdoelstellingen in het financieel beleid streeft Vitens naar een solvabiliteit van minimaal 35 procent. In 2021 bedroeg de solvabiliteit 30,2 procent (2020: 29,4 procent), waarmee niet voldaan is aan de doelstelling. Het financieel beleid stelt dat bij een solvabiliteit lager dan 30 procent Vitens in beginsel geen dividend uitkeert. Hoewel de solvabiliteit van 2021 net hierboven ligt, vindt Vitens het niet verantwoord om over 2021 dividend uit te keren’.</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td>Vitens wil in 2030 een 100% duurzaam drinkwatersysteem met een positieve impact op mens en cultuur. Vitens vindt dat er snel actie nodig is. Dat laat, volgens Vitens, de toename van het drinkwatergebruik ook zien. De laatste zes jaar steeg het drinkwaterverbruik in het verzorgingsgebied van Vitens met liefst 7,5 procent. In 2020 is de groei zelfs met zo’n 10 procent toegenomen, wat staat voor ruim 36 miljard liter groei. Als deze lijn wordt doorgetrokken, ligt de drinkwatervraag in 2040 30 procent hoger dan nu.</td></tr>
<tr><td>Relatie tot programma’s</td><td>Is opgenomen bij programma 4 Bestuurlijk Winterswijk</td></tr>
<tr><td>Informatie-uitwisseling</td><td>Vindt plaats op de aandeelhoudersvergadering.</td></tr>
<tr><td>Risico's</td><td>Drinkwaterlevering kent een gebonden klantenbestand. Dit maakt dat het risicoprofiel minder groot is dan bij activiteiten in een geliberaliseerde markt.</td></tr>
</table>

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Naam	N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten	
Vestigingsplaats	Den Haag	
Doel	De BNG Bank werkt niet voor individuele burgers, maar functioneert als schakel tussen enerzijds professionele, grotendeels buitenlandse beleggers en anderzijds instellingen in de Nederlandse publieke sector: (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur.	
	Kerngegevens 2021:	
	Omvang kredietverlening	€ 12,8 miljard
	Balanstotaal	€ 149,1 miljard
	Renteresultaat	€ 407 miljoen
	Langlopende kredietportefeuille	€ 87,1 miljard
	Nettowinst	€ 236 miljoen
	Dividendvoorstel	€ 127 miljoen
Betrokkenen	Het Rijk, de provincies, gemeenten en nog enkele andere overheidsinstanties.	
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht over 17.199 aandelen. Dit is 0,031% van het totaal. Het totaal aantal uitstaande aandelen is 55.690.720.	
Financieel belang	Het ontvangen dividend over boekjaar 2021 bedroeg € 39.213 Cijfers over de balans: Nettowinst 2021: € 236 miljoen Nettowinst 2020: € 221 miljoen	
Ontwikkelingen	Duurzaam: Duurzaamheid betekent voor BNG Bank dat het?handelen gericht is op het maken van impact, nu en op termijn. BNG Bank weet wat er in de maatschappij speelt,?zijn gericht op oplossingen en op de relatie met de klant. BNG Bank geeft haar activiteiten vorm met respect voor het milieu, met aandacht voor de medemens en op een eerlijke en transparante wijze. Dit doet de bank door de drie dimensies van het ESG-model (Environment, Social, Governance) te koppelen aan haar belangrijkste activiteiten: kredietverlening, funding, interne bedrijfsvoering en HR-beleid. BNG Bank wil een betekenisvolle bijdrage leveren aan het leefbaar houden van ons klimaat. De bank heeft in 2019 het Nederlandse Klimaatakkoord onderschreven. Eind 2022 is het Klimaatplan - Going Green - gepresenteerd. Hierin geeft de bank aan hoe de uitstoot van de eigen organisatie én de emissies verbonden aan de kredietportefeuille in lijn gebracht gaan worden met de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs. In het Klimaatplan kiest BNG Bank ervoor om bij het terugdringen van de CO2-uitstoot gezamenlijk op te trekken met de grootste vier sectoren waarin de bank actief is: woningcorporaties, gemeenten, zorg en onderwijs. Daarmee is het Klimaatplan een ijkpunt in de relatie tussen BNG Bank en haar klanten.	
Relatie tot programma's	Is opgenomen bij programma 4 Bestuurlijk Winterswijk	
Informatie-uitwisseling	Vindt plaats op een bij een bedrijf gebruikelijke wijze.	
Risico's	Het financiële risico blijft beperkt tot het nominale bedrag van de aandelen.	

Paragraaf G Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf Grondbeleid is volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een verplicht onderdeel in de begroting en het jaarverslag. Deze paragraaf bevat daarom:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's in de begroting;
- een aanduiding van hoe de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondexploitatie in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Onze visie op grondbeleid in relatie tot onze programmadoelstellingen

In de Structuurvisie kom Winterswijk 2010-2020 staat ons planologisch beleid voor de bebouwde kom. Deze structuurvisie is op 24 februari 2011 door de gemeenteraad vastgesteld. De uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie besteedt aandacht aan de relatie tussen ruimtelijke projecten en toekomstige gebiedsontwikkelingen. Hierdoor is het mogelijk om de kosten van ruimtelijke ontwikkelingen en bovenwijkse voorzieningen (mede) te verhalen op particuliere grondexploitaties.
De Omgevingsvisie kom volgt de structuurvisie uit 2011 op. Samen met de Omgevingsvisie buitengebied uit 2019 vormt deze de komende jaren het beoordelingskader voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Voordat we de Omgevingsvisie kom maken, ontwikkelen we eerst een nieuwe toekomstvisie voor Winterswijk.
Voor woningbouw zoeken we bij voorkeur ruimte op inbreidingslocaties. Tegelijk houden we er rekening mee dat inbreidingslocaties niet toereikend zijn voor de gehele woningbouwopgave. De Rikker is in de structuurvisie 2011 al aangewezen als uitbreidingslocatie.
We (her)ontwikkelen bedrijventerreinen. Dit doen we bijvoorbeeld op het terrein van de voormalige steenfabriek De Vlijt aan de Misterweg, in de Spoorzone aan de Parallelweg en op het voormalig Coberco-terrein (Park Achterhoek). In het noordoosten van de gemeente ontwikkelen we op de landsgrens het Dienstencentrum Gaxel Grens/zWork Center. Dat doen we samen met de gemeente Vreden.

Hoe voeren we ons grondbeleid uit?

We geven het grondbeleid vorm aan de hand van beleidsnotities voor (delen van het) grondbeleid.
Dit doen we wanneer de behoefte aan beleidsbepaling zich voordoet. Het grondbeleid is nu niet vastgelegd in een door de raad vastgestelde beleidsnota.
De uitvoering van het grondbeleid volgt op de ontwikkeling van het planologisch beleid.
Belangrijke beleidsdocumenten voor ons grondbeleid zijn:

- de structuurvisie Kom Winterswijk 2010-2020;
- de woonvisie Passend en Duurzaam Wonen in Winterswijk 2020-2025/Volkshuisvestelijk Afwegingskader Woningbouw Winterswijk;
- Het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) Regio Achterhoek.

De Meerjaren Investeringsplanning Ruimtelijke projecten (MIR) nemen we als bijlage op in de Kadernota.
De structuurvisie 2010-2020 bevat een uitvoeringsparagraaf. In de MIR presenteren

we de actuele stand van zaken van de uitvoering van de investeringsprojecten uit de structuurvisie.
Per ontwikkelingslocatie beoordelen we of we een actief of faciliterend grondbeleid voeren.
We kijken per locatie of we samenwerking zoeken met private partijen. Afhankelijk van de mogelijkheden en van de behoefte besluiten we of we zelf gronden kopen, bouwrijp maken en uitgeven voor de functies wonen en werken of dat we locaties door particuliere partijen laten ontwikkelen.
We sturen bij wanneer daarvoor aanleiding is.
Jaarlijks actualiseren we de financiële prognose van de grondexploitaties. De uitkomst wordt toegelicht in de paragraaf grondbeleid. Indien nodig doen we voorstellen en stellen we de koers voor het grondbeleid waar nodig bij. Twee keer per jaar schetsen we in de begroting en de jaarrekening de actuele situatie.

Woonbeleid

De Woonvisie Winterswijk 2020-2025 Passend en duurzaam wonen in Winterswijk geeft aan waarop de gemeente zich richt op het gebied van wonen. Het doel van de woonvisie is ervoor te zorgen dat Winterswijk een fijne gemeente blijft om in te wonen. We willen dat iedereen in Winterswijk een passende en duurzame woning kan vinden die aansluit bij zijn of haar woonwensen, nu en in de toekomst.
Nieuwe woningbouwplannen worden getoetst aan de Woonvisie en aan het Afwegingskader Woningbouw Winterswijk 2019-2025. Nieuwe woningbouwplannen worden getoetst aan kwaliteitscriteria en niet meer zoals vroeger aan woningcontingenten (aantallen). Bouwen voor de behoefte met kwaliteit is het uitgangspunt.
Vanwege de veranderde woningmarkt is een nieuwe Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030 opgesteld. Het doel van de nieuwe Regionale Woonagenda is de bestaande visie op wonen te actualiseren, doelstellingen eventueel aan te vullen en scherper te formuleren en bovenal een vernieuwde, slimme strategie te ontwerpen. Ook zijn de uitgangspunten van de Woondeal Achterhoek erin verwerkt. De nieuwe agenda kent vier programmalijnen met ieder zijn eigen doelen. De Regionale Woonagenda 2023-2030 is in februari 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Deze agenda dient als regionale visie waaraan beleid, projecten en acties worden gestaafd. Het lokale woonbeleid moet aansluiten bij de landelijke en regionale uitgangspunten. De afspraken van de nieuwe Regionale Woonagenda worden verwerkt in een herijkte en/of nieuwe Woonvisie.

Bedrijventerreinen

Het Regionaal Programma Werklocaties Achterhoek 2019-2023 (RPW Achterhoek) is het regionale kader.
De zeven gemeenten in de Achterhoek en de provincie Gelderland hebben het gezamenlijke doel om lokale en regionale bedrijven zo goed mogelijk te faciliteren op bedrijventerreinen die qua kwaliteit en beschikbaarheid voldoen aan de eisen en wensen van ondernemers en hun omgeving. In het RPW Achterhoek wordt bepaald waar bedrijventerreinen in de Achterhoek noodzakelijk zijn. Er staat ook in welke opgaven gemeenten hebben voor het herstructureren en optimaliseren van bestaande terreinen.
We ontwikkelen een nieuw bedrijventerrein en we verbeteren bestaande bedrijventerreinen.
In 2018 liet Winterswijk een onderzoek uitvoeren naar de ontwikkeling van lokale bedrijventerreinen. Het lokale onderzoek toont voor de middellange termijn een ruimtevraag van 18 hectare.

De raad heeft in 2021 een gebied aan de Misterweg tegenover Obelink aangewezen als ontwikkellocatie voor een nieuw bedrijventerrein. Bedrijvigheid en nabijgelegen werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Winterswijkse bedrijven moeten voldoende ruimte hebben om zich te ontwikkelen. Nu staat die ruimte onder druk. Voor bedrijvigheid is substantieel extra ruimte nodig. De huidige en toekomstige vraag verplicht ons mogelijke uitbreidingslocatie(s) te zoeken.
De aanwijzing van een locatie voor een bedrijventerrein heeft een grote impact op de omgeving. Het proces voor de locatiekeuze moet zorgvuldig zijn en op breed vertrouwen kunnen rekenen. Om tot een breed gedragen keuze te komen wordt het raadsbesluit uit 2021 heroverwogen. Eind 2023 of begin 2024 kiest de raad een locatie voor een nieuw bedrijventerrein.
Eind 2022 heeft de gemeente het bedrijfsterrein van de voormalige steenfabriek De Vlijt gekocht. De opstallen worden gesloopt en de locatie wordt als nieuw bedrijventerrein uitgegeven. Op dit bestaande bedrijventerrein komt 4,5 hectare uitgeefbaar bedrijventerrein beschikbaar.

Gebiedsontwikkeling gemeentelijk initiatief

De Vlijt	De gemeente heeft de voormalige steenfabriek De Vlijt verworven. Volgens planning worden in 2023 de gebouwen gesloopt en de verharding op het terrein verwijderd. Waar Planodig vindt bodemsanering plaats. Op het terrein leggen we een nieuwe ontsluitingsweg vanaf de Misterweg aan. We verwachten hier in 2024/2025 hernieuwd bedrijventerrein uit te geven.
Complex Parallelweg	Aan de Parallelweg heeft de gemeente een aantal verouderde bedrijfsgebouwen aangekocht, de opstallen gesloopt en de bodem gesaneerd. Op deze wijze is hernieuwd bedrijventerrein gemaakt. De meeste grond is inmiddels uitgegeven. De laatste kavel van 2.000 m2 geven we uit in 2023.
Bedrijvenlandgoed Slinge (voormalig DAV terrein Wooldseweg)	Het bedrijf Winterwarm heeft zich hier gevestigd. In 2022 heeft Winterwarm de nieuwe fabriek in gebruik genomen. In 2023 neemt Winterwarm nog een laatste gedeelte van de grond af van de gemeente. Daarmee is dit project dan afgerond.
Spoorzone	De gemeente heeft in 2020 het bedrijventerrein op het emplacement in de spoorzone (netto circa 3,5 ha) verworven. Op dit terrein is plaats voor hoogwaardige bedrijvigheid, perifere detailhandel en maatschappelijke functies. Wij verwachten het emplacement gedurende de periode 2023 t/m 2025 in te vullen met drie bedrijven en met een woon-zorgcomplex.
Eelink	Eelink is een woongebied voor woningen in het duurdere segment. Eelink is een gezamenlijke ontwikkeling van de gemeente met een WBC Projekten BV op basis van een in 2006 gesloten samenwerkingsovereenkomst. In een later stadium is de ontwikkeling van het aangrenzende terrein Den Harden met woningbouw aan het project toegevoegd. De ontwikkeling van Den Harden is een particulier initiatief. De afronding van Eelink is aanstaande. Verwacht wordt dat de laatste drie kavels in 2023 worden uitgegeven.
Zonnebrink	In het schoolgebouw aan de Zonnebrink zijn appartementen en een hotel gekomen. Op het vroegere sportveld zijn een parkeerterrein voor 197 auto's en negen woningen gerealiseerd. Een perceel grond voor maatschappelijke doeleinden is in 2022 uitgegeven. Deze kavel wordt nog bebouwd.
Boterstraat	Aan de Boterstraat zijn alle zes bouwkavels verkocht. In 2023 maken we het terrein woonrijp.
Pelkpark	In 2021 is Pelkpark fase 2 afgerond met de aanleg van het openbaar groen. Dit deel van de woningbouwlocatie Pelkpark is nu afgerond. In dit gebied is nog ruimte voor een 3e fase met woningbouw op plek waar de vroegere Kohnstammschool staat. Globaal bezien biedt de locatie ruimte voor vijf tot tien woningen.
Bedrijventerrein Dennenoord	In 2022 heeft de gemeente het pand Hanekampweg 33 strategisch aangekocht. Dit pand grenst aan het terrein Dennenoord. Op 26 januari 2023 heeft de raad een besluit genomen over de revitalisering van Dennenoord. Verhaegh Trading blijft als enige onderneming op Dennenoord gevestigd.
Transformatie Narcisstraat	Dit gebied als geheel vraagt om een kwaliteitsimpuls. De gemeente heeft een grondpositie in het gebied bij de Misterweg/Hyacinthstraat. Bij de behandeling van de begroting 2022-2025 heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen om in te zetten op de ontwikkeling van de terreinen aan de Narcisstraat als toekomstige woonwijk. Een initiatiefnemer heeft in 2022 een principeverzoek ingediend voor woningbouw in een deel van het gebied (locatie Meerdink). Het college heeft niet-negatief geoordeeld over de voorgestelde planontwikkeling, maar wenst dat de ontwikkeling past in een integraal plan voor het gehele gebied. een voorkeur voor. We verkennen of we vanuit het initiatief tot ontwikkeling van het hele gebied kunnen komen.
Gaxel	Samen met de gemeente Vreden willen we op de landsgrens aan de Vredenseweg het Dienstencentrum Gaxel Grens/zWork Center (GGC) realiseren. Het bestemmingsplan is in 2020 onherroepelijk geworden. In 2021 is de beoogde projectontwikkelaar voor het GGC geselecteerd. Het is aan de projectontwikkelaar om uiterlijk in januari 2024 tot een haalbare businesscase te komen.
WoooW	Wooow omvat de gebiedsontwikkeling in het gebied gelegen tussen Weurden, Dingstraat, Roelvinkstraat en Spoorstraat. Een multifunctioneel cultuurgebouw kan deel uitmaken van het plan.
Ribeslaan	De gemeente ontwikkelt aan de Ribeslaan een woningbouw voor starters op de woningmarkt. Dit woningbouwplan maken we samen met de starters én de buurtbewoners van de Ribeslaan.

Gebiedsontwikkeling particulier initiatief

Park Achterhoek	Het gebied van Park Achterhoek is opgeknipt in twee fasen. In fase 1 van Park Achterhoek krijgt het gezondheidspark vorm. Op het aangrenzende terrein aan de zijde van de Groenloseweg is de Dorpsakker gevestigd. Fase 2 van Park Achterhoek betreft het logistiek centrum van Obelink Vrijetijdsmarkt dat eind 2022 in aanbouw is.
Waliënsestraat/Singelweg (voormalig Autopalace)	Autopalace is gereed. Er zijn elf grondgebonden woningen en elf appartementen gerealiseerd. Aan de zijde van de Singelweg is begin 2023 de openbare ruimte afgerond.
Vliertuin	In de Vliertuin zijn in 2022 11 sociale huurwoningen opgeleverd. De aanleg van het openbaar groen rondom de woningen wordt in 2023 afgerond.
Meddo Nieuw Gelle	De uitleglocatie in Meddo wordt fasegewijs ontwikkeld. Fase 1 is gereed. Fase 2 is in uitvoering. Fase 3 en fase 4 zijn in voorbereiding.
Siloterrein	Het siloterrein is in 2022 afgerond met negen grondgebonden woningen aan de zijde van de Tuunterstraat. De woningen zijn gebouwd volgens een innovatief bouwconcept. De provincie heeft hier subsidie voor toegekend.
Brinkheurne, terrein Grijsen	De tweede fase van dit plan is in uitvoering. In deze fase kunnen 11 woningen worden gebouwd waarvan de meesten inmiddels gereed zijn.
Vredenseweg 4-6	Op het terrein waar vroeger De Jager Wonen was gevestigd zijn 10 woningen in aanbouw.
De Rikker	Met de eigenaren van het nu nog niet bebouwde gedeelte van de Rikker heeft het college een overeenkomst gesloten voor de bouw van circa 200 woningen. Het betreft het gebied dat is gelegen tussen de Rikker fase 5b aan de Vredenseweg en de eerder gebouwde delen van de Rikker. De ontwikkelaar en de gemeente zijn nog in gesprek over het bestemmingsplan. Verwacht mag worden hier in 2024 de eerste woningen worden gebouwd.
Kottenseweg 18 tot 20 en Wooldseweg 13-II	Het betreft een terrein waar vroeger een kolenhandel was gesitueerd. De locatie wordt herontwikkeld voor de bouw van vijf woningen. In 2022 hebben wij een grondexploitatieovereenkomst met de eigenaar gesloten, is het bestemmingsplan vastgesteld en is gestart met het bouwrijp maken.
Bumerweg	24 november 2022 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan vastgesteld voor de bouw van 19 appartementen verdeeld over twee gebouwen op een terrein aan de Bumerweg waar voorheen een aannemersbedrijf was gevestigd.
Wonen op Droppers Woold	Begin 2023 wordt het bestemmingsplan in procedure gebracht voor de bouw van 16 woningen nabij de buurtschapskern van Woold. 8 van de 16 woningen voldoen aan de norm voor betaalbare koop dan wel betaalbare huur.
Kop Meddosestraat	De bouw van een appartementencomplex op de kop van de Meddosestraat is in uitvoering.

Financiële positie grondexploitatie

We onderscheiden in het cluster Grondexploitatie drie categorieën:

- Bouwgrond in exploitatie (BIE);
- Faciliterend grondbeleid;
- Strategische posities en grondexploitaties in voorbereiding.

Voor deze drie groepen gelden verschillende regels voor verantwoording op de balans en voor wat financieel is toegestaan. We lichten de drie categorieën hierna toe.

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

De BIE vormt de kern van het gemeentelijk grondbedrijf.
Het gaat om actief grondbeleid, waarmee vaak grote bedragen zijn gemoeid. De gemeente voert de grondexploitatie uit op basis van een vastgesteld bestemmingsplan.
We nemen investeringen in de BIE op de balans op als onderhanden werk.
Dit betekent dat we erop rekenen dat we de investering terugverdienen uit de verkoop van de bouwgrond die wordt ontwikkeld. Als een complex verliesgevend is, vormen we een verliesvoorziening zodra een verlies zich aandient. Om te kunnen beoordelen of de complexen in de BIE nog winstgevend zijn, rekenen we bij de jaarrekening de actuele stand van zaken bij de complexen door.
De BIE omvatte in 2022 acht complexen.
Het betreft voor woningbouw de complexen Eelink, Zonnebrink en Boterstraat en

voor bedrijventerreinen de complexen Parallelweg, Gaxel dienstencentrum, Spoorzone-emplacement, Bedrijvenlandgoed Slinge en De Vlijt.

Boekwaarde Bouwgrond in exploitatie (BIE)		
Complex	**boekwaarde 31-12-2022**	**boekwaarde 1-1-2022**
Eelink	-130.160	875.650
Parallelweg	891.364	825.877
Gaxel dienstencentrum	190.556	180.568
Zonnebrink (vm Driemark)	-71.129	204.504
Boterstraat (vm Driemark)	-124.360	-123.650
Spoorzone emplacement	2.880.889	2.822.935
De Vlijt	5.109.281	
Bedrijvenlandgoed Slinge	858.948	563.586
totaal bruto	9.605.389	5.349.471
af: voorziening complexen BIE	2.340.000	874.000
netto-boekwaarde BIE	7.265.389	4.475.471

Verloop boekwaarde BIE

De boekwaarde van de BIE nam met € 2,8 miljoen toe. De boekwaarde was eind 2022 € 7,3 miljoen, op 1 januari 2022 was dit € 4,5 miljoen. De belangrijkste oorzaken voor de gewijzigde boekwaarde zijn als volgt.

- De boekwaarde van Eelink nam met € 1,0 miljoen af. Dit komt door de uitgifte van kavels voor € 1,0 miljoen. Daarnaast is € 0,1 miljoen geïnvesteerd in het bouwrijp maken van Eelink Noord. Een deel daarvan is doorberekend aan de particuliere ontwikkelaar van het aangrenzende terrein Den Harden.
- De boekwaarde van complex Parallelweg nam met € 0,1 miljoen toe door diverse uitgaven zoals rentebijschrijving, afronden infrastructuur en kosten door bodemverontreiniging.
- De boekwaarde van Zonnebrink nam € 0,3 miljoen af door de uitgifte van een kavel aan de Laan van Hilbelink voor een gebouw voor maatschappelijke doeleinden.
- De boekwaarde van het Spoorzone-emplacement nam (afgerond) met € 0,1 miljoen toe door rentebijschrijving en planbegeleidingskosten.
- De Vlijt: toename boekwaarde € 5,1 miljoen door de aankoop van de voormalige steenfabriek in 2022.
- De boekwaarde van het Bedrijvenlandgoed Slinge (DAV) nam toe met € 0,3 miljoen door uitgaven bouwrijp maken, inclusief de aanleg van sloten en vijvers voor de afvoer en berging van hemelwater.
- De voorziening voor verlieslatende complexen is verhoogd. Daardoor neemt de boekwaarde BIE af met € 1,5 miljoen. Een specificatie van de verliesvoorziening BIE is opgenomen in het vervolg van deze paragraaf.

Financieel resultaat BIE

Op de complexen in de BIE is een negatief resultaat van € 1.502.000 gerealiseerd. Dit resultaat is als volgt opgebouwd.

winstneming Zonnebrink	€	14.000
verlaging verliesvoorziening Bedrijvenlandgoed Slinge	€	80.000
	€	94.000
Af: Correctie eerder genomen winst Eelink	€	33.000

Correctie eerder genomen winst Boterstraat	€	17.000
Toename verliesvoorziening complex Parallelweg	€	61.000
Vorming verliesvoorziening De Vlijt	€	1.485.000
	€	1.596.000
	€	1.502.000

Het nadelige resultaat komt door de aankoop en het in exploitatie nemen van De Vlijt.
De geactualiseerde exploitatieberekening van De Vlijt sluit met een tekort van € 1.485.000. Dit is geen verrassing. Bij het raadsbesluit om De Vlijt aan te kopen was al aangegeven dat rekening moest worden gehouden met een tekort van circa € 1,5 miljoen. Ook was aangegeven dat we dit in de jaarrekening 2022 moeten verwerken. We treffen voor De Vlijt een verliesvoorziening binnen de grondexploitatie van € 1.485.000.

Verliesvoorziening BIE

De voorziening voor het Complex Parallelweg wordt verhoogd. Ten opzichte van een jaar geleden verwachten we dat het resultaat op dit complex € 61.000 ongunstiger uitvalt. Dat komt door de kosten van het saneren van een nog aangetroffen bodemverontreiniging en doordat het complex een jaar langer in exploitatie blijft, tot en met 2023. De laatste kavel wordt niet in 2022 maar in 2023 uitgegeven.
De voorziening voor Bedrijvenlandgoed Slinge kan met € 80.000 worden verlaagd. Een deel van de grond wordt in 2023 nog overgedragen aan de afnemer van het terrein. Bij de jaarrekening 2021 werd ermee rekening gehouden dat deze grond pas in 2025 zou worden uitgegeven. Door het eerder uitgeven van de grond vallen de rentelasten en ook de planbegeleidingskosten lager uit.
Bij het complex Eelink vindt een correctie plaats op de in het verleden aan het complex onttrokken winst. Het totale resultaat op Eelink is positief:

Winst gerealiseerd t/m boekjaar 2021	€	498.000
Resultaat 2022	€	-/- 33.000
Verwacht resultaat 2023/2024	€	88.000
Totaal	€	553.000

Het terrein bij de nieuwbouw aan de Boterstraat wordt in 2023 woonrijp gemaakt, in plaats van in 2022 zoals eerder de bedoeling was. De kosten van het plan vallen daardoor wat hoger uit. Een correctie van € 17.000 op de eerder genomen winst is nodig.
Winst wordt gefaseerd over de looptijd aan exploitaties onttrokken. Per complex nemen we winst naar rato van de mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. Deze methode om winst te berekenen is de POC-methode. POC betekent Percentage of Completion. De Commissie BBV heeft aangegeven dat de POC-methode moet worden gehanteerd voor het vaststellen van winsten uit gemeentelijke grondexploitaties.

complex	stand voorziening 1-1-2022	toename 2022	stand voorziening 31-12-2022
Complex Parallelweg	613.000	61.000	674.000
De Vlijt	0	1.485.000	1.485.000
Bedrijvenlandgoed Slinge	261.000	-/- 80.000	181.000
	874.000	1.466.000	2.340.000

Resultaat 2022 ten opzichte van de begroting 2022

Het resultaat blijft achter bij de verwachting

In de begroting 2022 verwachtten we na de tweede financiële prognose een neutraal resultaat op de BIE, samengesteld uit een verlies van € 40.000 op het complex Parallelweg en een voordelig resultaat van € 40.000 op het complex Eelink. In de jaarrekening presenteren we een negatief resultaat van € 1.502.000 over de complexen in exploitatie (BIE).

De belangrijkste oorzaak van het resultaat is de verliesvoorziening van € 1.485.000 voor het complex de Vlijt. Bij het samenstellen van de tweede financiële prognose was nog niet bekend dat de gemeente de voormalige steenfabriek zou aankopen.

Bij het complex Bedrijvenlandgoed Slinge is sprake van een meevaller. Dat komt doordat grond eerder dan verwacht wordt uitgegeven. Ook dit was nog niet bekend ten tijde van de tweede financiële prognose.

Voor Eelink is bij de tweede financiële prognose niet ingezien dat de verdeling van het per saldo verwachte voordelige resultaat niet gelijkmatig over de jaren zou vrijvallen.

Uitgegeven gronden in eigen exploitaties

Complex / categorie	kavels	m2
Woningbouw:		
Eelink	6 kavels	9.087
Overig		
Zonnebrink	1 kavel	2.408
Complex Parallelweg	klein perceel	30

Meerjaren Perspectief grondexploitaties

Jaarlijks actualiseren we de grondexploitatieberekeningen van de BIE. De geactualiseerde exploitatieberekeningen geven actueel inzicht in de financiële resultaten van de gemeentelijke grondexploitaties. Ook vormen ze de basis voor de risicoanalyse van de actieve projectenportefeuille.

We actualiseren de exploitatieberekeningen bij de jaarrekening, omdat de waardering van de grondexploitaties op de balans wordt getoetst aan de actuele berekening. Wanneer uit de actualisering blijkt dat een project verlieslatend is, moeten we in de jaarrekening een verliesvoorziening treffen.

De grondexploitatieberekeningen zijn daarom een belangrijk onderbouwend element voor de jaarrekening. Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt de raad onder meer voorgesteld in te stemmen met:

- de bij de jaarrekening geactualiseerde grondexploitatieberekeningen en daarmee impliciet in te stemmen met de uitgangspunten voor het actualiseren van de grondexploitaties;
- het verwerken in de gemeentebegroting van de wijzigingen in de uitgavenramingen door het actualiseren van de exploitatieberekeningen.

Uitgangspunten actualisering grondexploitatieberekeningen bij de jaarrekening 2022

De uitgangspunten voor de actualisering zijn:

- de programma's in kavels en vierkante meters grond die we verwachten uit te geven met een fasering in tijd;
- de grondprijzen;
- de rekenparameters voor de exploitatieberekeningen.

Programma Woningbouw

De gemeente beschikt in de lopende complexen niet meer over verkoopbare bouwgrond. In het complex Eelink worden in 2023 nog drie kavels uitgegeven. Deze kavels zijn al verkocht. De gemeente voert het project Eelink samen met een particuliere ontwikkelaar uit. Met het einde van het project in zicht hebben we in 2022 met de contractpartner afspraken gemaakt over het afronden van de samenwerking. Eén van de afspraken is dat de contractpartner de bouwkavels afneemt van de gemeente en afzet aan particulieren. In 2022 zijn zes kavels uitgegeven. De laatste drie volgen in 2023.

complex	2023
Eelink	3

Programma bedrijventerreinen en overige in m2

Op het bedrijventerrein aan de Parallelweg wordt in 2023 de laatste kavel van 1.999 m2 uitgegeven.
Het bedrijfsperceel op het Bedrijvenlandgoed Slinge is verkocht aan Winterwarm. In 2021 is 18.255 m2 overgedragen aan Winterwarm. De overdracht van resterende perceel van 7.555 m2 volgt in 2023.
Op het bedrijventerrein in de spoorzone - tussen de Parallelweg en het spoor - reserveren we het terrein naast de sporthal voor de stichting Zorgcombinatie Marga Klompé. Als de vestiging van een zorgcentrum op dit terrein doorgaat, moet een voorbereidingstraject worden doorlopen inclusief een bestemmingsplanwijziging. We verwachten dit perceel in 2025 uit te geven. Voor het doortrekken van de Dingstraat over het spoor is een strook grond gereserveerd. Het is onze intentie om het gedeelte van de spoorzone ten zuiden van deze strook te verdelen in kavels voor drie bedrijven. Het gaat om bedrijven die zijn gerelateerd aan de bouwsector. Om te voldoen aan de eisen die het gevolg zijn van het Didam-arrest hebben we het voornemen om deze drie kavels te verkopen al gepubliceerd. We verwachten één kavel in 2023 uit te geven en twee in 2024.
We kunnen op het terrein van de voormalige steenfabriek De Vlijt ruim 45.000 m2 bedrijventerrein uitgeven. De belangstelling voor dit bedrijventerrein lijkt goed. In 2023 wordt het terrein ontdaan van gebouwen en verhardingen en wordt de bodem gesaneerd waar dat noodzakelijk is. We verwachten de gronden uit te geven in 2024 en in 2025.
De ontwikkeling van het Gaxel Grens/zWork Center (GGC) is in 2021 aanbesteed. We verwachten de grond hiervoor in 2024 uit te geven.

complex	totaal	2023	2024	2025
Complex Parallelweg	1.999	1.999		
Bedrijvenlandgoed Slinge	7.555	7.555		
Emplacement Spoorzone	32.571	5.544	14.269	12.758
De Vlijt	45.025		22.513	22.512
Gaxel Grens/zWork Center	6.873		6.873	
totaal	94.023	15.098	43.655	35.270

Grondprijzen

Complexen Eelink, Boterstraat en Zonnebrink

Op deze woningbouwlocaties is alle grond verkocht. In plan Eelink worden nog drie kavels uitgegeven in 2023. De prijzen voor deze kavels zijn vastgelegd in afspraken met de particuliere partners waarmee de gemeente het project Eelink heeft uitgevoerd.

Complex Parallelweg

De grondprijs voor het bedrijventerrein op de vroegere terreinen Leemrijse/Te Siepe aan de Parallelweg bedraagt € 125 per m2.

Bedrijvenlandgoed Slinge

De grond in het complex Bedrijvenlandgoed is al verkocht. De grondprijs bedraagt € 100 per m2.

Spoorzone-emplacement

De grondprijs voor het noordelijk deel van het emplacement tussen sporthal en tracé verlengde Dingstraat is vastgesteld op € 125 per m2.

De grondprijzen voor het gedeelte van het emplacement ten zuiden van het tracé verlengde Dingstraat zijn per kavel vastgesteld en in 2022 gepubliceerd op de website van de gemeente:

Kavel 1 - € 772.645
Kavel 2 - € 1.054.620
Kavel 3 - € 585.800

De Vlijt

De grondprijzen voor bouwgrond op De Vlijt zijn nog niet vastgesteld. Het ligt voor de hand dat voor zichtlocaties aan de Misterweg een hogere prijs zal gelden dan voor het achterliggende terrein.

Gaxel Grens/zWork Center (GGC)

De grondprijs voor het GGC bedraagt € 50 per m2. De grondprijs is afgestemd met Stadt Vreden, onze partnergemeente in dit project.

Rekenparameters

De grondexploitaties zijn berekend met de volgende rekenparameters.

	jaarrekening 2022	(jaarrekening 2021)
Rekenrente grondexploitatie	1,58%	(1,63%)
Disconteringspercentage berekening verliesvoorzieningen	2,0%	(2,0%)
kostenstijging	5,0%	(2,0%)
opbrengstenstijging	2,0%	(1,0%)

Rente- / disconteringspercentages

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft gedetailleerd voor hoe de rente moet worden berekend die maximaal aan grondexploitaties mag worden doorberekend. Voor Winterswijk was dit in 2022 1,58%. Dit rentepercentage hanteren we ook voor de exploitatieberekeningen.

Wanneer een grondexploitatie verlieslatend is moet een voorziening worden getroffen voor het voorziene tekort. De verliesvoorziening moet gelijk zijn aan de negatieve Netto Contante Waarde (NCW) van het complex. De NCW wordt berekend met een disconteringspercentage van 2%. De Europese Centrale Bank (ECB) streeft

naar een inflatie dicht bij 2%. Het BBV verwijst naar de ECB en schrijft voor dat dit percentage van 2% wordt gebruikt voor de contante waardeberekening bij verlieslatende complexen.
Kostenstijging / opbrengstenstijging
In grondexploitatieberekeningen wordt rekening gehouden met prijsstijgingen door inflatie. Dit geldt zowel voor de uitgaven als voor de inkomsten. Jarenlang hebben we de parameter kostenstijging afgeleid van het beleid van de Europese Centrale Bank. De ECB streeft naar een inflatie dicht bij 2% in de Eurozone. Nu houden we rekening met een hogere parameter kostenstijging. Na de hoge inflatie in 2022 wordt ook in 2023 nog een bovengemiddelde inflatie verwacht. In het algemeen wordt verwacht dat het een aantal jaren duurt voordat de inflatie weer terug is op het gewenste niveau van 2%. De gemiddelde resterende looptijd van de huidige grondexploitaties is vrij kort. Daarom wordt vooral gekeken naar wat de eerste jaren mag worden verwacht. De parameter kostenstijging is op 5% gesteld.
De parameter opbrengstenstijging stellen we op 2%, gelijk aan het streefpercentage van de ECB voor de inflatie. Met de algemene stijging van de prijzen stijgt ook de prijs van bouwgrond. We verwachten geen prijsverhogingen waarmee alle gestegen kosten worden gecompenseerd. De parameter opbrengstenstijging heeft alleen effect op het complex De Vlijt. In de andere complexen liggen de uitgifteprijzen van de gronden al min of meer vast en houden we geen rekening met een inflatiecorrectie op de opbrengsten.

Actuele prognose van de resultaten van de totale grondexploitatie

De netto contante waarde van de gezamenlijke exploitaties is licht toegenomen. De netto contante waarde bedraagt € 809.000. Bij de jaarrekening 2021 was de prognose € 759.000. Per saldo is dit een verbetering van € 50.000.
De prognose per complex is als volgt.
Winstneming uit grondexploitaties
Het beeld voor de komende jaren ziet er gezond uit met een verwachte winst van € 809.000. Dit verwachte resultaat is niet verwerkt in de begroting 2023-2026. We verwerken winsten uit grondexploitaties pas in de begroting wanneer de grondverkopen die ten grondslag liggen aan de te realiseren winst zijn gedekt door verkoopovereenkomsten. Winstnemingen worden daarom meestal pas gedurende het jaar van realisatie via een begrotingswijziging in de begroting verwerkt.
De voorzieningen voor verlieslatende exploitaties zijn toereikend
De kolom ‘NCW eindsaldo per 31-12-2022 inclusief voorziening’ laat zien dat de voorzieningen voor de verlieslatende exploitaties toereikend zijn. Het resultaat van de verlieslatende complexen Parallelweg, De Vlijt en Bedrijvenlandgoed Slinge wordt dankzij de voorzieningen teruggebracht naar (afgerond) nul.
Uitgaven 2023
De gemeenteraad autoriseert de uitgaven voor de grondexploitaties
Bij grondexploitaties in exploitatie stelt de raad de grondexploitatiebegroting vast. Met de vaststelling van de grondexploitatiebegroting stelt de raad budget beschikbaar voor de uitgaven voor het project gedurende de gehele looptijd. Een exploitatieberekening onderbouwt de besluitvorming. Tijdens de uitvoering van het project wordt de grondexploitatieberekening jaarlijks geactualiseerd bij de jaarrekening. Wanneer er aanleiding toe is wordt een exploitatieberekening tussentijds nogmaals geactualiseerd. Bij het actualiseren van exploitatieberekeningen veranderen in het algemeen de uitgaven voor het complex. Zodra de gemeenteraad bij het vaststellen van de jaarrekening instemt met de actualisering van de exploitatieberekeningen, stemt de raad ook in met de gewijzigde

uitgavenraming. Het eerder beschikbaar gestelde budget wordt vervangen door de geactualiseerde raming.
Begroting 2023
In de begroting 2023 zijn budgetten opgenomen voor de uitgaven voor de grondexploitaties in 2023. Deze budgetten zijn in eerste instantie gebaseerd op de exploitatieberekeningen bij de jaarrekening 2021. In de eerstvolgende wijziging van de begroting 2023 worden deze budgetten gewijzigd naar de ramingen van de uitgaven 2023 volgens de geactualiseerde exploitatieberekeningen.
De in 2023 geplande uitgaven voor de grondexploitaties zijn als volgt.
Het meeste geld wordt uitgegeven voor het complex De Vlijt. In 2023 wordt rekening gehouden met uitgaven voor het slopen van de gebouwen, voor het verwijderen van de verharding van het terrein en voor bodemsanering. Als het meezit wordt in 2023 ook al gestart met de aanleg van de nieuwe infrastructuur op het complex.

Risicoanalyse en weerstandscapaciteit

Gemeenten moeten de risico's die voorvloeien uit de grondexploitaties kunnen opvangen. Hiervoor is weerstandscapaciteit nodig. De weerstandscapaciteit wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden om tegenvallers op te vangen zonder daarvoor de begroting of het beleid te hoeven aanpassen. Het risico dat de gemeente loopt bij de grondexploitaties kan op twee manieren worden benaderd:
1. het risico dat de resultaten uit de grondexploitaties lager uitvallen dan wordt verwacht, waarbij nog wel kan worden uitgegaan van een positief resultaat;
2. het risico dat de toekomstige inkomsten niet voldoende zijn om de gemaakte kosten goed te maken, waardoor verlies wordt geleden.

De algemene reserve van de gemeente dient als bron voor het weerstandsvermogen.
De relatie tussen risico's en weerstandscapaciteit hangt samen met het belang van de gemeente om een positief saldo uit de grondexploitaties te halen. Een grotere risicoreservering is nodig wanneer verwachte positieve saldi uit grondexploitaties op voorhand worden ingezet om ontwikkelingen te financieren. In Winterswijk worden de resultaten uit grondexploitaties niet verwerkt in de meerjarenbegroting.
In het jaar waarin duidelijk wordt dat een verlies gaat optreden, moet met een verliesvoorziening het verlies worden verwerkt in de jaarrekening. Dit wordt per complex beoordeeld. Tekorten moeten worden afgedekt in het jaar waarin ze voorzienbaar worden. Winsten moeten worden genomen naarmate projecten zijn gerealiseerd. Per project moet dit worden beoordeeld.
Het verwachte resultaat van de geactualiseerde grondexploitaties in de BIE is berekend op € 0,8 miljoen positief. Het beeld van de grondexploitaties is gezond. Het risico zoals beschreven onder punt 1 is actueel.
Bij de jaarrekening zijn de risico's in de grondexploitaties geïnventariseerd. De risico's zijn beschreven. Beoordeeld is wat de kans is dat de risico's zich voordoen en wat de impact is. De omvang van de gezamenlijke risico's is bepaald met een kansberekening. Het is immers niet waarschijnlijk dat alle risico's zich op hetzelfde moment en in volle omvang voordoen. De kansberekening is uitgevoerd met een Monte Carlo Analyse. Uit de analyse blijkt een weerstandsvermogen van € 337.000 voldoende voor de actuele grondexploitaties.

Complex	boekwaarde 31-12-2022	uitgaven na 2022	opbrengsten na 2022	eindjaar exploitatie	NCW eindsaldo exploitatie per 31-12-2022	NCW eindsaldo per 31-12-2022 inclusief voorziening
Grondexploitatie in exploitatie						
12 Eelink	-130.160	669.538	640.573	2024	88.500	88.500
15 complex Parallelweg	891.364	32.348	249.875	2023	-674.432	-432
19 Gaxel dienstencentrum	190.556	161.154	368.381	2025	1.678	1.678
20 Zonnebrink	-71.129	63.842	0	2024	4.959	4.959
21 Boterstraat	-124.360	121.073	0	2023	5.150	5.150
61 Spoorzone	2.880.889	247.785	3.987.440	2025	708.444	708.444
62 De Vlijt	5.109.281	2.432.990	6.087.375	2025	-1.484.803	197
91 Bedrijvenlandgoed Slinge	858.948	93.001	781.000	2023	-180.902	98
Totaal	9.605.388	3.821.731	12.114.644		-1.531.406	808.594

Faciliterend grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid is sprake van grondexploitaties door derden.
De gemeente is in dit geval geen eigenaar van de gronden, maar werkt mee aan de ontwikkeling van projecten. De kosten verhalen we op de (particuliere) ontwikkelaar van de gronden. Hiervoor sluiten we exploitatieovereenkomsten met ontwikkelaars.
De boekwaarde van het faciliterend grondbeleid valt op de balans onder overige vorderingen.
Het gaat hierbij om vorderingen op ontwikkelaars. De plannen van het faciliterend grondbeleid (ook wel 'particuliere exploitaties' genoemd) hebben we toegelicht onder de kop Planontwikkeling particulier initiatief.

Boekwaarde in overige vorderingen (faciliterend grondbeleid)		
Complex	boekwaarde 31-12-2022	boekwaarde 1-1-2022
Arrisveld	6.257	2.954
Vredenseweg 4	9.126	7.572
Terrein Wooldseweg Kottenseweg	-11.219	1.155
Afwikk. diverse complexen	-12.500	-27.500
De Rikker	-38.942	-38.438
Autopalace	-3.124	-3.124
Siloterrein	-721	-721
Meddo Nieuw Gelle	-15.723	-3.793
Brinkheurne/ Grijsen	0	0
netto-boekwaarde BIE	-66.847	-61.895

Strategische posities en grondexploitaties in voorbereiding

Met strategische posities en grondexploitaties in voorbereiding willen we grondexploitatie bedrijven, bijvoorbeeld in de (verre) toekomst. Deze gronden nemen we op de balans op onder de materiële vaste activa (MVA) en, voor zover het gaat om na 2016 gemaakte voorbereidingskosten, onder de immateriële vaste activa (IVA). Bij strategische posities mogen we de financieringsrente - anders dan bij actieve grondexploitaties (BIE) - niet bijschrijven op de boekwaarde.

Boekwaarde complexen in materiële vaste activa		
Complex	**boekwaarde 31-12-2022**	**boekwaarde 1-1-2022**
Narcisstraat Transformatie	846.380	846.380
Bedrijventerrein Misterweg	0	0
Weurden 2-4	488.177	500.694
Weurden panden nrs. 8 t/m 14 (vm. Expert en Aldi)	788.329	811.515
totaal bruto	2.122.886	2.158.589
af: voorziening complexen in vaste activa	216.000	212.000
netto-boekwaarde in vaste activa	1.906.886	1.946.589

Geopende en beëindigde complexen

We hebben complexen geopend en beëindigd.
De raad heeft besloten de voormalige steenfabriek De Vlijt aan te kopen voor herontwikkeling. We hebben voor dit project onder de actieve grondexploitaties het complex De Vlijt geopend.
Onder de grondexploitaties in voorbereiding hadden we het complex Bedrijventerrein Misterweg geopend voor de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein. Inmiddels is besloten het keuzeproces voor een locatie voor een nieuw bedrijventerrein overnieuw te doen. Het complex Bedrijventerrein Misterweg is beëindigd.

Paragraaf H Algemene middelen

Algemene middelen zijn de middelen die de gemeente ontvangt om haar plannen uit te voeren. In 2022 hebben we in totaal € 118 miljoen aan middelen ontvangen.
Algemene uitkering
De algemene uitkering en bijzondere uitkeringen (€ 89,7 miljoen) vormen het grootste deel van deze middelen. Uiteindelijk hebben we hier meer ontvangen dan begroot. Het grootste deel komt door de extra bijdrage voor de energietoeslag.
Overige inkomsten
Het verschil betreft een toename in de boekwaarde van de grondexploitatie vanwege de aankoop van De Vlijt.
Onderstaande tabel geeft inzicht in de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente.

Omschrijving (bedragen *1000)	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Algemene uitkeringen en bijzondere uitkering	77.562	89.740	90.758
Lokale heffingen en leges	15.697	15.378	15.266
Dividend en rente	458	440	522
Overige inkomsten	9.411	5.965	11.375
Totaal algemene middelen (excl. Reserves)	103.128	111.523	117.921
Reserves	7.399	6.838	7.126
Totaal algemene middelen (incl. Reserves)	110.527	118.362	125.047

Paragraaf I Wet open overheid (WOO)

Op 1 mei 2022 trad de Wet open overheid (Woo) in werking. Deze wet is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en is een belangrijke stap naar een transparante(re) digitale overheid. De Woo stelt het actief openbaarmaken van informatie aan de burger centraal en herhaalt het belang van een goede informatiehuishouding. Om burgers te ondersteunen bij hun informatievraagstukken, werd gemeenten verzocht om per 1 mei 2022 een of meerdere contactpersonen aan te stellen.
Gemeente Winterswijk heeft vanaf 1 mei een centraal e-mailadres beschikbaar gesteld. Ook hebben we tijdelijk een proces voor Woo-verzoeken ingericht met een aantal Woo-contactpersonen die dit Woo-proces ondersteun(d)en. Daarnaast heeft een externe adviseur een nulmeting uitgevoerd over onze huidige informatiehuishouding en een advies opgesteld voor het implementatietraject. Het betreft een implementatietraject met een pragmatische en integrale projectmatige aanpak. Daarbij worden naast de Woo diverse andere (nieuwe) wetten in samenhang ingevoerd. Ook wordt een zogenoemde I-kolom ingericht voor borging van de afspraken.
Vanaf 1 november 2022 is een kwartiermaker Informatievoorziening / Woo gestart. Hij gaat de voorgestelde meerjarige implementatie realiseren, met ondersteuning van verschillende informatiespecialisten.

Bijlage Jaarverslag

Bijlage Beleidsindicatoren

Inleiding

In deze bijlage zijn de, voor iedere gemeente, verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren opgenomen. De gegevens zijn afkomstig van de openbare bron 'Waarstaatjegemeente', per 22-02-2023. Om enige context voor de scores mee te geven hebben we telkens de drie meest actuele jaren opgenomen voor zowel Winterswijk als het landelijk gemiddelde. De genoemde jaren zijn van de zogenaamde peildata, voor de meeste indicatoren geldt dat 2021 het meest actuele peiljaar is, soms 2020 en in een aantal gevallen 2022.

Peiljaar	Winterswijk	Nederland
Misdrijven, geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners		
2021	4,5	4,3
2020	5,9	4,6
2019	4,3	4,9
Misdrijven, vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners		
2021	5,2	6
2020	5,2	6,3
2019	4,8	5,9
Misdrijven, winkeldiefstallen 1.000 inwoners		
2021	2,1	1,8
2020	1,9	2,2
2019	1,9	2,3
Misdrijven, diefstallen uit woningen 1.000 inwoners		
2021	0,7	1,3
2020	0,9	1,8
2019	0,9	2,3
Funtiemenging in %, verhouding tussen banen en woningen, varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken), bij een waarde van 50 evenveel woningen als banen.		
2021	51,7%	53,3%
2020	51,8%	53,2%
2019	50,7%	53,2%
Vestigingen (bedrijven), per 1.000 inwoners tussen 15-64 jaar		
2021	150,7	165,1
2020	145,9	158,1
2019	141	151,2
Abslouut verzuim per 1.000 leerlingen, leerplichtigen dat niet staat ingeschreven in leeftijd 5-18 jaar		
2021	2.8	2,7
2019	1,2	2,4
2018	geen data	1,9
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen, leerplichtigen die wel staan ingeschreven maar ongeoorloofd afwezig is in leeftijd 5-18 jaar		
2021	18	20
2019	14	26
2018	15	25
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)		
2021	1,8%	1,9%
2019	1,4%	1,7%
2018	2,0%	2,0%
Niet-sporters, in %		
2020	55,3%	49,2%
2016	46,7%	48,7%
2012	50,0%	46,7%
Omvang huishoudelijk restafval, in kg per inwoner		
2021	60	169
2020	62	170
2019	54	161
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit, in %		
2020	13,4%	26,8%
2019	8,8%	20,1%
2018	7,5%	17,6%

Peiljaar	Winterswijk	Nederland
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden, in €		
2022	626	823
2021	562	733
2020	542	700
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden, in €		
2022	884	905
2021	818	810
2020	799	773
Banen, per 1.000 inwoners van 15-64 jaar		
2021	788,1	805,5
2020	786,9	796,2
2019	747,6	794,4
Verwijzingen Halt, aantal per 1.000 jongeren		
2021	6	8
2020	9	11
2019	10	13
Jongeren met een delict voor de rechter in %		
2020	1,0%	1,0%
2019	1,0%	1,0%
2018	1,0%	1,0%
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin, in % (kinderen tot 18 jaar)		
2021	5,0%	6,0%
2020	5,0%	6,0%
2019	5,0%	6,0%
Netto arbeidsparticipatie, % beroepsbevolking t.o.v. potentiële beroepsbevolking		
2021	70,0%	70,4%
2020	68,8%	69,6%
2019	69,0%	70,0%
Personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners		
2021	36,4	43,1
2020	39,9	46,0
2019	31,5	38,2
Lopende re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners van 15-64 jaar		
2022	62,9	19,7
2021	63,4	19,8
2020	55,1	19,9
Jongeren met jeugdhulp, % van alle jongeren tot 18 jaar		
2022	12,4%	10,7%
2021	14,5%	12,9%
2020	13,0%	11,9%
Jongeren met jeugdbescherming, % van alle jongeren tot 18 jaar		
2022	1,2%	1,1%
2021	1,4%	1,2%
2020	1,2%	1,2%
Jongeren met jeugdreclassering, in % van alle jongeren van 12-23 jaar		
2021	0,4%	0,3%
2020	0,3%	0,4%
2019	0,3%	0,4%

Gemiddelde WOZ waarde, in €		
2022	253.000	317.000
2021	227.00	290.000
2020	214.000	271.000
Nieuw gebouwde woningen, per 1.000 woningen		
2021	3,7	8,9
2020	6,5	8,9
2019	3,7	9,2
Werkloze jongeren (in % 16 t/m 22 jarigen)		
2021	1	2
2020	2	2
2019	2	2

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo, per 1.000 inwoners		
2022	68	70
2021	71	geen data
2020	geen data	70
Demografische druk in %		
2022	81,1%	70,3%
2021	80,2%	70,1%
2020	79,0%	69,8%

Bedrijfsvoering

Naam indicator	Eenheid	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022
Formatie	Fte per 1000 inwoners	Eigen gegevens	6,51 fte	6,74 fte	6,83 fte	7,06 fte
Bezetting	Fte per 1000 inwoners	Eigen gegevens	6,36 fte	6,50 fte	6,55 fte	6,67 fte
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen jaarrekening	€ 604	€ 691	€ 725	€ 745
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom regulier personeel en totale kosten inhuur externen.	Eigen jaarrekening	18,50%	15,34%	15,87%	21,60%
Overhead	% van totale kosten	Eigen jaarrekening	7,37%	6,97%	8,33%	6,84%

Balans

Balans

ACTIVA (bedragen * € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021	PASSIVA (bedragen * € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.301	1.529	Algemene reserve	49.492	48.110
Immateriële vaste activa	**1.301**	**1.529**	Bestemmingsreserves	4.406	6.157
			Gerealiseerd resultaat	**4.534**	**2.972**
			Eigen vermogen	**58.432**	**57.238**
Materiële vaste activa met economisch nut	69.699	70.625			
Mat. Vaste activa waar heffing tegenover staat	27.290	27.458			
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	31.345	29.926			
Materiële vaste activa	**128.334**	**128.009**	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.036	5.511
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2.392	2.392	Voorzieningen ter egalisatie van kosten	2.003	1.925
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschapp.	45	45	Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (riool)	2.933	3.330
Leningen aan overige verbonden partijen	4.386	4.426	**Voorzieningen**	**9.971**	**10.766**
Overige langlopende leningen	1.675	1.432			
Overige uitzettingen langer dan 1 jaar		61	Onderhandse leningen van binnenlandse bankenen overige fin.instellingen	56.241	49.212
			Onderhandse leningen van openbare lichamen	15.000	15.000
Financiële vaste activa	**8.499**	**8.357**	**Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer**	**71.241**	**64.212**
Totaal vaste activa	**138.134**	**137.894**	**Totaal vaste passiva**	**139.644**	**132.216**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Bouwgronden in exploitatie	7.265	4.475	Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in art.1 onderdeel a van de Wet financiering decentrale overheden	17.500	17.500
Voorraden	**7.265**	**4.475**	Overige schulden	5.171	5.229
Vorderingen op openbare lichamen	12.936	8.415	**Nett vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**22.671**	**22.729**
Overige vorderingen	1.824	846			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**14.760**	**9.261**			
Banksaldi	5.447	8.573	Verplichtingen begrotingsjaar	4.641	5.210
Liquide middelen	**5.447**	**8.573**	Vooruitontvangen bedragen Europese en Nederlandse Overheid	4.746	2.771
			Overige vooruitontvangen bedragen	157	325
Overlopende activa	**6.251**	**3.048**	**Overlopende passiva**	**9.544**	**8.306**
Totaal vlottende activa	**33.724**	**25.357**	**Totaal vlottende passiva**	**32.215**	**31.035**
	-			-	
Totaal generaal	**171.859**	**163.251**	**Totaal generaal**	**171.859**	**163.251**

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Tabel baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen aangegeven tussen de definitieve begroting 2022 en de jaarrekening 2022. De afwijkingen worden toegelicht op basis van de laatst vastgestelde financiële prognose 2021. De planning en control cyclus van de gemeente Winterswijk is zo ingericht dat de raad twee keer per jaar middels de financiële prognoses geïnformeerd wordt over de budgetontwikkelingen die leiden tot begrotingswijzigingen. Deze prognoses worden vastgesteld door de raad. Ondanks zorgvuldig budgetbeheer is het niet altijd mogelijk om tussentijds te anticiperen op de exacte gevolgen van ‘openeindregelingen’ zoals de bijstand en de WMO, op de uitvoering van investeringen en op eindafrekeningen van Rijksbijdragen. Het gerealiseerd resultaat 2022 bedraagt na bestemming van reserves € 4.534.000 voordelig. Ten opzichte van de begroting 2022 met een nadelig saldo van € 504.000 is het rekeningsaldo 2022 € 5.038.000 hoger uitgevallen. Het hogere resultaat komt met name door niet uitgevoerde activiteiten van € 4.461.000. Voorstel is om dit bedrag door te schuiven naar 2023.

Exploitatie	Begroting 2022			2e financiële prognose 2022			Realisatie 2022				
Programma (*1.000)	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Verschil**	
1 Sociaal krachtig Winterswijk	10.750	-30.346	-19.596	11.109	-33.781	-22.672	11.678	-34.386	-22.708	-36	N
2 Meedoen in Winterswijk	18.149	-31.814	-13.665	14.209	-38.786	-24.577	13.794	-36.305	-22.511	2.066	V
3 Werkend Winterswijk	8.563	-18.946	-10.383	11.927	-24.074	-12.147	16.512	-27.844	-11.332	815	V
4 Bestuurlijk Winterswijk	58.579	-17.185	41.394	74.278	-20.255	54.023	75.937	-18.194	57.743	3.722	V
Afrondingsverschillen											
Totaal Programma's	**96.041**	**-98.291**	**-2.250**	**111.523**	**-116.896**	**-5.373**	**117.921**	**-116.729**	**1.194**	**6.567**	**V**
Exploitatie	**Begroting 2022**			**2e financiële prognose 2022**			**Realisatie 2022**				
Programma (*1.000)	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Verschil**	
Onttrekkingen											
2. Crisis en Herstelplan (onttrekking uit algemene reserve)							75		75	75	V
3. Bestemmingsreserve Notaristuin	24		24	24		24	2		2	-22	N
3.Bestemmingsreserve Inzamelstructuur huishoudelijk afval			0	70		70	26		26	-44	N
3.Bestemmingsreserve Omgevingswet	45		45	45		45	92		92	47	V
3.Bestemmingsreserve Onderhoud graven	160		160	160		160	156		156	-4	N
3.Bestemmingsreserve Stedelijke herverkaveling			0	258		258	88		88	-170	N
4. Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	75		75	350		350	522		522	172	V
4.Algemene reserve	1.312		1.312	2.999		2.999	1.687		1.687	-1.312	N
4.Bestemmingsreserve Doorgeschoven activiteiten			0	2.933		2.933	4.478		4.478	1.545	V
Toevoegingen											
2.Reserve verduurzaming sportlocaties	0	-25	-25	0	-25	-25	0	-25	-25	0	V
3.Bestemmingsreserve Omgevingswet	0		0	0	-100	-100	0	-100	-100	0	-
4. Bestemmingsreserve Doorgeschoven activiteiten	0		0	0	-1.820	-1.820	0	-3.464	-3.464	-1.644	N
4.Algemene reserve	0		0	0		0	0	-172	-172	-172	N
4.Verduurzaming gemeentegebouwen	0	-25	-25	0	-25	-25	0	-25	-25	0	V
Mutaties reserves	**1.616**	**-50**	**1.566**	**6.839**	**-1.970**	**4.869**	**7.126**	**-3.786**	**3.340**	**-1.529**	**N**
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**97.657**	**-98.341**	**-684**	**118.362**	**-118.866**	**-504**	**125.047**	**-120.515**	**4.534**	**5.038**	**V**

Toelichting

Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk.
De overschrijding van is veroorzaakt door de hogere uitgaven voor de Jeugdzorg. Door met name de steeds intensievere en complexere zorgvraag stijgen de kosten voor Jeugdhulp. Daarnaast blijven we geconfronteerd worden met veel externe doorverwijzingen.
Programma 2 Meedoen in Winterswijk.
Het voordeel in dit programma komt met name door lagere lasten project WOO, lagere lasten gebiedsontwikkeling
Steengroeve. Daarnaast is een gedeelte van het project Maalderij Kottenseweg

vrijgevallen. Tot slot zijn de uitgaven voor het Crisis- en herstelplan 2.0 lager uitgevallen.
Programma 3 Werkend Winterswijk.
Het voordeel is met name veroorzaakt door minder uitgaven voor de projecten Dennenoord, Kleiput en Leader Achterhoekse projecten.
Programma 4 Bestuurlijk Winterswijk.
Het voordeel komt door een hogere algemene uitkering, minder bedrijfsvoeringskosten, verkoop onroerend goed. Tevens is de post prijsstijgingen vrijgevallen.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. In tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen kan een gemeente algemene dekkingsmiddelen dus vrij besteden.

Exploitatie	Begroting 2022		Begroting tm prognose 2 2022		Realisatie 2022	
Omschrijving (* 1.000)	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**
Algemene dekkingsmiddelen	73.421		72.457		73.577	
Overhead		-8.527		-8.527		-8.527
Heffing Vennootschapsbelasting		0		0		0
Onvoorzien		36		79		79
	73.421	**-8.491**	**72.457**	**-8.448**	**73.577**	**-8.448**

Waarderingsgrondslagen

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Dit besluit is met ingang van 1 januari 2004 in werking getreden.
Aan de debetzijde- ofwel de linkerkant van de balans staat een opsomming van alle zogenoemde activa, dit zijn de bezittingen van de gemeente.
De creditzijde- ofwel de rechterkant van de balans geeft inzicht in de financiering van deze bezittingen. Dit worden de passiva genoemd, bestaande uit het eigen vermogen en de schulden, het zogenoemde vreemd vermogen.
Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 22 december 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Algemene grondslagen

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten (verkrijgings- of vervaardigingsprijs), tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico’s die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toelichting op de balans

Balans-vaste activa: bezittingen met een lange looptijd

Artikel 35 BBV beschrijft de afzonderlijke investeringen. Investeringen met economisch nut, investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en investeringen uitsluitend met maatschappelijk nut in de openbare ruimte.

Investeringen met economisch nut

Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

De waardering van de vaste activa is gebaseerd op de historische kostprijs c.q. aanschafprijs, verminderd met bijdragen van derden en verminderd met de afschrijvingen. De activa zijn niet bezwaard met hypotheken en dergelijke.

Afschrijving vindt in principe plaats vanaf 1 januari na het jaar van ingebruikname. Dit met uitzondering van investeringen in automatisering. Deze worden afgeschreven vanaf 1 januari in het jaar van aanschaf.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de gemiddelde levensduur van de investeringen. Alle activa worden in principe lineair afgeschreven. Dit met uitzondering van investeringen in automatisering en nieuwe gebouwen waar op basis van de annuïtaire methode wordt afgeschreven. Door de annuïtaire methode worden de kapitaallasten gedurende de gehele afschrijvingstermijn geëgaliseerd. Bij de nieuwe gebouwen zijn goede onderhoudsprogramma's beschikbaar. Op basis van deze onderhoudsprogramma's zijn ook de onderhoudskosten via voorzieningen geëgaliseerd.

Door annuïtaire afschrijving én het vormen van onderhoudsvoorzieningen wordt de totale lastendruk gedurende de gebruiksduur dus zoveel als mogelijk geëgaliseerd.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Deze investeringen met een economisch nut kunnen bijdragen aan het genereren van middelen, bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen voor de kosten van de investering. Dit betreffen investeringen in verband met riool- en afvalstoffenheffing.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut zijn onder andere wegen en openbaar groen. Dit zijn investeringen waar tegenover geen directe "eigen" opbrengsten staan, zoals de riolering, of een waarde hebben in het economisch verkeer zoals onroerend goed.

In principe kunnen deze investeringen direct ten laste van de exploitatie worden gebracht. Dit leidt echter tot een aanzienlijke aantasting van de reservepositie van de gemeente. Daarmee zou de bewegingsvrijheid voor de raad worden beperkt om op incidentele ontwikkelingen in te spelen. Daarom worden deze activa lineair afgeschreven gedurende de gebruiksduur van deze activa.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn uitgaven waar geen gemeentelijke bezittingen tegenover staan. Dit zijn die activa die niet stoffelijk van aard zijn en die niet onder de financiële vaste activa worden begrepen. De bijdrage in activa van derden zijn verantwoord als immateriële vaste activa. De bijdragen aan activa in eigendom van derden worden lineair afgeschreven conform de afschrijvingstermijnen die gelden voor de eigen materiële activa.

De NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) is verantwoord als materiële vaste activa met economisch nut.
De kapitaallasten (rente en afschrijving) 2022 zijn gebaseerd op investeringen die voor 1 januari 2022 zijn afgerond. Met andere woorden, een investering die binnen het kalenderjaar, bijvoorbeeld 2022 wordt opgestart en afgerond dan wel in gebruik wordt genomen, wordt afgeschreven vanaf 1 januari 2023. Vanaf dat moment vindt ook toerekening van de rente plaats.
Voor een investering die niet eind 2022 is afgerond, worden geen kapitaallasten naar de programma's doorgerekend. Hierdoor worden de rentekosten van een investering die doorloopt naar het volgende kalenderjaar direct ten laste van het exploitatieresultaat gebracht.
Voor het totaaloverzicht van de afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de door de raad vastgestelde financiële verordening, waar in de bijlage de afschrijvingstermijnen zijn opgenomen.
Financiële vaste activa
De financiële activa bestaan uit kapitaalverstrekkingen en leningen aan:
1. gemeenschappelijke regelingen;
2. verbonden partijen;
3. hypothecaire geldleningen aan medewerkers (sinds 1 januari 2009 worden geen
   nieuwe leningen meer verstrekt);
4. schatkistbankieren.

De waardering is gebaseerd op de verkrijgingsprijs dan wel vervaardigingsprijs, verminderd met - voor wat de geldleningen betreft - de aflossingen op de geldleningen. Op kapitaalverstrekkingen en geldleningen wordt in principe niet afgeschreven. De werkelijke waarde van deelnemingen kan hiervan afwijken.

Rentetoerekening lopende investeringen
De kapitaallasten (rente en afschrijving) van 2022 zijn gebaseerd op investeringen die voor 1 januari 2022 zijn afgerond. Met andere woorden, een investering die binnen het kalenderjaar, bijvoorbeeld 2021 ,wordt opgestart en afgerond dan wel in gebruik wordt genomen, wordt afgeschreven vanaf 1 januari 2022. Vanaf dat moment vind ook toerekening van de rente plaats.
Voor een investering die niet eind 2022 is afgerond, worden geen kapitaallasten naar de programma's doorgerekend. Hierdoor worden de rentekosten van een investering die doorloopt naar het volgende kalenderjaar direct ten laste van het exploitatieresultaat gebracht.

Balans- vlottende activa: bezittingen met een korte looptijd

Vlottende activa zijn bezittingen met een relatief korte doorlooptijd. Dit betekent dat ze gemakkelijk in geld zijn om te zetten. Ze zijn "liquide".
Voorraden
De voorraden betreffen bouwgronden in de grondexploitatie.
Waardering vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of tegen lagere opbrengstwaarde indien marktontwikkelingen en -verwachtingen daartoe aanleiding geven. Verwachte verliezen worden op deze manier vroegtijdig genomen. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingkosten in mindering gebracht. Voor eventuele verwachte negatieve resultaten op de projecten is een voorziening gevormd. Rentetoerekening

is gebaseerd op werkelijke rente en rekening houdend met verhouding vreemd en totaal vermogen. Een nadere toelichting is opgenomen in de paragraaf grondbeleid van het jaarverslag.
Uitzettingen met een rente typische looptijd korten dan één jaar
De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Een voorziening voor dubieuze debiteuren is getroffen en in mindering gebracht op de vorderingen. Vorderingen worden afgeboekt op het moment dat ze door faillissement of andere oorzaken ook daadwerkelijk oninbaar zijn.
Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Overlopende activa
De overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Balans- vaste passiva

Eigen Vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De algemene reserves zijn alle reserves die primair dienen als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft meegegeven. Dit zijn vermogensbestanddelen die alleen in de aangegeven richting zijn aan te wenden.
Voorzieningen
Onder de voorzieningen zijn opgenomen, de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd op nominale waarde. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf kapitaalgoederen is het beleid nader uiteengezet. Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:
- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- Bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.

Balans- vlottende passiva

Overige kasgeldleningen
De kasgeldleningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Overige schulden
De overige schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva
De overige passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Vennootschapsbelasting
Vanaf 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten ingevoerd. Dit houdt in dat gemeenten die winst of structurele overschotten behalen met activiteiten die concurreren met de markt vennootschapsbelasting gaan betalen.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving (*1000)	Boekwrde aan het begin van het begrotingsjaar	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan het actief	Afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen	Boekwrde aan het einde van het begrotingsjaar
	31-dec-21	2022	2022	2022	2022	2022	31 dec. 2022
Sportverenigingen	523			50			472
Verenigingsgebouwen	135			15			119
Aanleg busstation Stationsstraat	178			11			167
Prorail beveiliging overwegen	542			0	140		402
Speeltuinwerk	151			10			141
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	1.529			87	140		1.301

Materiële vaste activa

Omschrijving (*1000)	Boekwrde aan het begin van het begrotingsjaar	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijving	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan het actief	Afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen	Herrubricering economisch naar maatschappelijk nut	Boekwrde aan het einde van het begrotingsjaar
	31 dec.							31 dec.
	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Materiele activa met Economisch nut	70.625	1.790	281	2.026		92	-317	69.699
Mat. Vaste activa waar heffing tegenover staat	27.458	515		684				27.290
Materiele activa met Maatschappelijk nut	29.926	3.785		2.125	558		317	31.345
Materiele activa	**128.009**	**6.090**	**281**	**4.835**	**558**	**92**		**128.334**

Verloopoverzicht

Omschrijving (*1000)	Boekwrde aan het begin van het begrotingsjaar	Investeringen	Desinvestering	Afschrijving	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan het actief	Afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen	Herrubricering economisch naar maatschappelijk nut	Boekwrde aan het einde van het begrotingsjaar
	31 dec. 2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022	31 dec. 2022
Gronden en terreinen	6.242	360						6.602
Woonruimten	17							17
Bedrijfsgebouwen	56.440	615	281	995		92		55.687
Grond-weg en waterbouwkundige werken	5.059	493		312			-317	4.923
Vervoermiddelen	87			17				70
Machines, apparaten en installaties	2.117	121		525				1.713
Overige materiele activa	663	199		176				686
Mat. Vaste activa waar heffing tegenover staat	70.625	1.790	281	2.026	0	92	-317	69.699
Overige materiele activa	27.458	515		684				27.290
Mat. Vaste activa waar heffing tegenover staat	27.458	515	0	684	0	0	0	27.290
Gronden en terreinen maatsch.nut	1							1
Grond- weg en waterbouwk.werken maatsch.nut	29.847	3.785		2.117	558		317	31.274
Overige materiele activa maatsch.nut	78			8				70
Materiele activa met Maatschappelijk nut	29.926	3.785	0	2.125	558	0	317	31.345
Materiele activa	**128.009**	**6.090**	**281**	**4.835**	**558**	**92**	**0**	**128.334**

Niet in exploitatie genomen gronden

Boekwaarde complexen in materiële vaste activa (voormalig NIEGG)			
	Complex	**boekwaarde 31-12-2022**	**boekwaarde 31-12-2021**
16	Narcisstraat Transformatie	846	846
91	Bedrijvenlandgoed Slinge	0	0
	totaal bruto	846	846
	af: voorziening complexen in vaste activa	216	212
	netto-boekwaarde in materiële vaste activa	**630**	**634**

Financiële vaste activa

Omschrijving (*1000)	Saldo 31-dec-21	Verstrekking 2022	Aflossing 2022	Afwaardering 2022	Saldo 31 dec. 2022
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	2.392	0			2.392
Kapitaalverstrekking aan gemeensch.regelingen	45				45
Leningen aan deelnemingen	0				0
Leningen aan verbonden partijen	4.426	1.000	1.040		4.386
Overige langlopende leningen	1.432	586	343		1.675
Overige uitzettingen > 1 jr	61			61	0
Financiële vaste activa	**8.357**	**1.586**	**1.383**	**61**	**8.499**

Schatkistbankieren

Omschrijving (*1000)	Kwartaal I	Kwartaal II	Kwartaal III	Kwartaal IV
Kwartaalcijfers op dag basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	251	488	465	463

Vlottende activa

Voorraden

Boekwaarde Bouwgrond in exploitatie (BIE)			
	Complex	**boekwaarde 31-12-2022**	**boekwaarde 31-12-2021**
12	Eelink	-130	876
15	Complex Parallelweg	891	826
19	Gaxel	190	181
20	Zonnebrink (vm Driemark)	-71	204
21	Boterstraat (vm Driemark)	-124	-124
61	Spoorzone emplacement	2881	2823
62	De Vlijt	5109	0
91	Bedrijvenlandgoed Slinge	859	563
	totaal bruto	9.605	5.349
	af: voorziening complexen BIE	2340	874
	Afronding		
	netto-boekwaarde BIE	**7.265**	**4.475**

Verloop grondexploitatie

		Boekwaarde	**Van/naar**	**Vermeerderingen**	**Verminderingen**	**Resultaat**	**Boekwaarde**	**Uitgaven**	**Opbrengsten**	**Nominaal resultaat**
Complex nr.	**Complex**	**1-1-2022**	**andere rubriek**	2022	2022	2022	**31-12-2022**	na 2022	na 2022	
	Grondexploitatie in exploitatie									
12	Eelink	876	-	141	1.114	-33	-130	670	641	92
15	Project Parallelweg	826	-	38	-27	-	891	32	250	-14
19	Gaxel dienstencentrum	181	-	9	-	-	190	161	368	2
20	Zonnebrink	204	-	17	306	14	-71	64	-	5
21	Boterstraat	-124	-	16	-1	-17	-124	121	-	5
61	Spoorzone emplacement	2.823	-	58	-	-	2.881	248	3.988	752
62	De Vlijt	-	-	5.109	-	-	5.109	2.433	6.087	-91
91	Bedrijvenlandgoed Slinge	563	-	336	40	-	859	93	781	-4
	Subtotaal	5.349	-	5.724	1.432	-36	9.605	3.822	12.115	747
af:	Verliesvoorziening BIE	-874	-			-1.466	-2.340			
	Afronding									
	Totaal	**4.475**	**-**	**5.724**	**1.432**	**-1.502**	**7.265**	**3.822**	**12.115**	**747**

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

Vorderingen (*1.000)	**31-12-2022**	**31-12-2021**
Vorderingen op openbare lichamen	12.936	8.415
Bruto vorderingen	1.965	912
Voorziening oninbaar	-141	-66
Totaal	**14.760**	**9.261**

Liquide middelen

Liquide middelen (*1.000)	**31-12-2022**	**31-12-2021**
Banksaldi	5.447	8.573
Totaal	**5.447**	**8.573**

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2022	31-12-2021
Vooruitbetaalde bedragen	1.718	487
Nog te ontvangen bedragen	4.518	2.552
Overige overlopende activa	15	9
Totaal	**6.251**	**3.048**

Vaste passiva

Inleiding

De passiva die zijn opgenomen op de rechterkant van de balans, geven inzicht in de wijze waarop de bezittingen (de activa) zijn gefinancierd.
De vaste passiva zijn de financieringsmiddelen die een relatief lange doorlooptijd kennen, namelijk het eigen vermogen en de langlopende schulden.

Eigen Vermogen

Omschrijving (*1000)	Saldo 31 dec 2021	Toevoeging via resultaatbestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31 dec 2022
Algemene reserve					
Algemene Reserve - vrij besteedbaar	48.110	2.972	172	1.762	49.492
Totaal algemene reserve	**48.110**	**2.972**	**172**	**1.762**	**49.492**
Overige bestemmingsreserves					
Bestemmingsreserve inzamelstructuur afval	70			26	44
Bestemmingsreserve personeel en organisatie	1.052			522	530
Bestemmingsreserve onderhoud graven	785			156	629
Bestemmingsreserve stadsuitleg	107				107
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	252			0	252
Bestemmingsreserve Stedelijke herverkaveling	476			88	388
Reserve Omgevingswet	116		100	92	124
Reserve Aanpak inburgering nieuwkomers	186			0	186
Reserve verduurzaming sportlocaties	25		25		50
Reserve verduurzaming gemeentegebouwen	25		25		50
Reserve Notaristuin 2.0	228			2	226
Reserve doorgeschoven budgetten	2.834		3.464	4.478	1.820
Totaal bestemmingsreserve	**6.157**	**0**	**3.614**	**5.364**	**4.406**
Gerealiseerd resultaat					4.534
Totaal eigen vermogen	**54.266**	**2.972**	**3.786**	**7.126**	**58.432**

Korte toelichting per reserve

Bestemmingsreserve inzamelstructuur afval
Deze bestemmingsreserve is bedoeld ter dekking van een deel van de uitgaven voor het Project Huishoudelijk Grondstoffenbeleidsplan.
Bestemmingsreserve personeel en organisatie
Deze reserve is bedoeld om de kosten te dekken die te voortkomen uit onze ambities en opgaven in de breedste zin. Investeren in onze mensen, ICT en organisatie en het opvangen van de fluctuaties binnen de bedrijfsvoering. De omvang van deze reserve bedraagt maximaal 10% van onze loonsom.
Bestemmingsreserve Onderhoud graven
Om de exploitatietekorten van € 130.000 per jaar te kunnen dekken, zal jaarlijks dit tekort uit de bestemmingsreserve moeten worden onttrokken. In 2013 is gestart met het opstellen van een plan om het jaarlijkse exploitatietekort terug te dringen.
Bestemmingsreserve Stadsuitleg
Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor toekomstige financiering van infrastructurele werken van bovenwijks belang, waarbij de dekking komt uit bouwgrondexploitatie.
Bestemmingsreserve Sociaal Domein
De raad heeft bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 ingestemd met de vorming een bestemmingsreserve voor innovatie / ontwikkeling binnen het Sociaal Domein.
Bestemmingsreserve Stedelijke herverkaveling
Stedelijke herverkaveling heeft als doel de leefbaarheid van Winterswijk te vergroten.

Overbodige meters vastgoed worden aan de markt onttrokken en de vraag concentreert zich op de ruimtelijk en economisch beste plekken in Winterswijk en de regio. Kosten worden uit deze bestemmingsreserve gedekt.
Bestemmingsreserve Omgevingswet
Deze reserve is bij de Kadernota 2017 ingesteld voor de invoeringskosten van de omgevingswet. De invoeringsdatum van de wet is herhaaldelijk uitgesteld. De beoogde invoeringsdatum is nu vastgesteld op 1-1-2023. Na invoering van de wet zal de reserve worden opgeheven. Een eventueel resterend saldo zal ten gunste van de algemene reserve worden gebracht.
Bestemmingsreserve Aanpak inburgering nieuwkomers
Deze Reserve is bedoeld als financiële dekking ten behoeve van de voorbereiding op en implementatie van de nieuwe wet inburgering 2021.
Reserve verduurzamen sportlocaties
Het verduurzamen van de gebouwen gebeurd over het algemeen op zo natuurlijk mogelijke momenten via het MJOP. In 2020 zijn de MJOP van de gebouwen geactualiseerd.
Aanvullend hierop is er voor de jaren 2021-22-23 duurzaamheidreserve van € 25.000 toegevoegd om eventuele onverwachte situaties in de aanbestedingen op te vangen.
Reserve verduurzamen gemeentegebouwen
Het verduurzamen van de gebouwen gebeurd over het algemeen op zo natuurlijk mogelijke momenten via het MJOP. In 2020 zijn de MJOP van de gebouwen geactualiseerd.
Aanvullend hierop is er voor de jaren 2021-22-23 duurzaamheidreserve van € 25.000 toegevoegd om eventuele onverwachte situaties in de aanbestedingen op te vangen.
Bestemmingsreserve Notaristuin 2.0
Bestemmingreserve van is in 2020 gevormd ter dekking van de kapitaallasten voor de herinrichting van de Notaristuin.
Bestemmingsreserve doorgeschoven activiteiten
Doel van deze reserve is het overhevelen van niet bestede budgetten voor specifieke activiteiten die over de jaargrens heen schuiven. Het gaat daarbij uitsluitend om doorgeschoven middelen voor activiteiten waarvoor geen specifieke bestemmingsreserves zijn ingesteld. Deze middelen zijn in principe uitsluitend gedurende het volgende begrotingsjaar binnen de reserve beschikbaar en vallen vrij in het rekeningresultaat indien besteding niet tijdig heeft plaatsgevonden.

Totaal Voorzieningen

Omschrijving (*1000)	Saldo aan het begin van het begrotingsjaar	Toevoegingen	Ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen	Aanwendingen	Saldo aan het eind van het begrotingsjaar
	31-12-2021	2022	2022	2022	31-12-2022
Algemene voorzieningen	5.511	1228	407	1296	5.036
Onderhoudsvoorzieningen	1.925	422	345		2.003
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (riolering)	3330	67	464		2.933
Sub Totaal	**10.766**	**1.717**	**1.216**	**1.296**	**9.972**

Algemene Voorzieningen

VRZ Uitvoering wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers)
De pensioenvoorziening voor wethouders is gebaseerd op actuariële berekeningen.

De hierbij gehanteerde rekenrente bedraagt 2,472%. Bij de berekening is de gehanteerde sterftetabel gebaseerd op GBM/GBV 2015-2020.
VRZ Voormalig personeel
Uit deze voorziening worden de pensioenen en wachtgelden van oud wethouders en ww-gelden van medewerkers betaald. Elk jaar wordt door HR een berekening gemaakt van de toekomstige toevoegingen en verminderingen.
Invulling cao-gelden OR
In het kader van de in 2000 of 2001 afgesloten CAO is 0,1 % van de loonsom beschikbaar gesteld voor lokaal beleid. Jaarlijks is dus 0,1% van de loonsom beschikbaar. De 0,1 % van de loonsom is voor algemeen beleid, in overleg met het LO, beschikbaar gesteld aan “cao ambtenaren”. In 2022 is geen gebruik gemaakt van deze voorziening.

Omschrijving (*1000)	Saldo aan het begin van het begrotingsjaar	Toevoegingen	Ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen	Aanwendingen	Saldo aan het eind van het begrotingsjaar
	31-12-2021	2022	2022	2022	31-12-2022
Algemene Voorzieningen					
Uitvoering wet APPA	3.539			1296	2.243
VRZ Voormalig personeel	1.892	1228	407		2.713
Invulling CAO-gelden OR	80				80
Sub Totaal	**5.511**	**1.228**	**407**	**1.296**	**5.036**

Overige voorzieningen

Voorziening riolering
Het door de raad vastgestelde GWP 2019-2023 is leidend voor de jaarlijkse mutatie aan de voorziening bij de JR 2021 tm 2025. Het uitgangspunt van de onttrekking van € 464.000 is de begrote onttrekking van € 604.000 minus het voordelig verschil aan de lastenkant van € 140.000.
Onderhoudsvoorzieningen
De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een Meerjarig Onderhoud Plan (MJOP) van het uit te voeren groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen. Rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hiervoor zijn geformuleerd. Uit de voorzieningen worden de onderhoudskosten betaald overeenkomstig de MJOP. In de paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen is het beleid nader uiteengezet.

Omschrijving (*1000)	Saldo aan het begin van het begrotingsjaar	Toevoegingen	Ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen	Aanwendingen	Saldo aan het eind van het begrotingsjaar
	31-12-2021	2022	2022	2022	31-12-2022
Onderhoudsvoorzieningen gemeentelijke gebouwen					
Onderhoudsvoorzieningen	1.925	422	345		2.003
Voorzieningen					
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (riolering)	3.330	67	464		2.933
Sub Totaal	**5.255**	**489**	**809**	**0**	**4.936**

Vaste schulden

Naast het eigen vermogen en de voorzieningen zijn de (vaste) activa ook voornamelijk gefinancierd door langlopende schulden.

De rentelasten van de vaste schulden bedragen voor 2022 € 1.683.000 (2021: € 1.778.000).

Nadere toelichting is gegeven in paragraaf D Financiering.

Onderhandse geldleningen	31-12-2022	31-12-2021
Schuldrestant per 1 januari	64.212	75.182
Opgenomen geldleningen	12.000	0
Aflossing	4.971	10.970
Saldo per 31 december	**71.241**	**64.212**

Vlottende passiva

Inleiding

Kortlopende schulden	31-12-2022	31-12-2021
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	17.500	17500
Overige schulden	5.171	5.229
Totaal	**22.671**	**22.729**

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2021
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel*	**4.746**	**2.771**
* Het Rijk	4.176	1.754
* Overige Nederlandse overheidslichamen	570	1.017
Overige vooruit ontvangen bedragen	157	325
Verplichtingen begrotingsjaar	4.641	5.210
Totaal	**9.544**	**8.306**

Vooruit ontvangen bedragen

Toelichting:
Voor de kosten van opvang van Oekraïense vluchtelingen worden wij gecompenseerd door het Rijk. Het voorschot dat we ontvangen hebben, is hoger dan de kosten die we gemaakt hebben. Het ziet ernaar uit dat we dit voordeel mogen houden. Duidelijkheid verwachten we in 2023.
Daarom hebben we dit bedrag van € 1,8 miljoen geparkeerd onder de zogenaamde overlopende posten op onze balans. Indien aan de orde kan dit bedrag in 2023 vrijvallen ten gunste van onze algemene middelen.

Omschrijving (bedragen *1.000)	Saldo 31-12-2021	Onttrekking	Toevoeging	Saldo 31-12-2022
Vooruit ontvangen bijdragen EU				
Vooruit ontvangen bijdragen Rijk				
OAB gelden	28	28		0
sanering verkeerslawaai	69			69
Inburgering	0		153	153
Reductie Energiegebruik	268	268	38	38
Energiebesp. Maatregelen	0		630	630
Huisvesting AZC/ISK	890	890	735	735
Warmtetransitie	0			0
Toeslagenproblematiek	15			15
Lokaal Sportakkoord	88	88	14	14
Aanpassing schoolgebouwen (SUVIS)	232			232
SPUK	43			43
SPUK verkeersmaatregelen	0		267	267
Nationaal Programma Onderwijs	101	101	284	284
Preventieakkoord	20	20	14	14
Herinrichting Markt	0		43	43
Hulp aan Oekrainers	0		1.564	1.564
Onderwijsroute	0		25	25
Overlastgevende asielzoekers	0		50	50
	1.754	1.395	3.817	4.176
Vooruit ontvangen bijdragen overige overheid				
Landschapsprojecten provincie	47	47	47	47
Restauratie Jacobstoren provincie	20			20
Maalderij Kottenseweg provincie	160	160		0
OV chipkaart	6			6
ZOOV pilot VIA	0		3	3
ZOOV beheerskosten	333	334	170	169
Productontwikk ZOOV op maat provincie	5			5
Subsidie WMO vervoer	447	447		0
SMP Erfsoorten	-1			-1
Bodemtaken Omgevingswet	0		46	46
ADC Subsidie 8RHK	0		52	52
ADC Regie	0		31	31
Vrijheid 1572	0		16	16
Winterfonds	0		138	138
Onafhankelijke cliënondersteuning	0		38	38
	1.017	988	541	570
Totaal	**2.771**	**2.383**	**4.358**	**4.746**

Overige vooruit ontvangen bedragen

Omschrijving (bedragen *1.000)	Saldo 31-12-2021	Onttrekking	Toevoeging	Saldo 31-12-2022
Parkeerbijdragen	44	21		23
Nieuwe Gelle	47			47
Hof van Tuunte	168	168		0
Meddo Roetendael Meddo bijdr stadsuitleg	13			13
Brinkheurne grijssen bijdr stadsuitleg	0			0
Meddo Roetendael Meddo overige inkomsten	47			47
Herstructurering de Rikker overige bijdragen	-1		1	0
ZOOV Dataplatvorm mobiliteit	7	7		0
Parkeerbeheer Dullvast	0		20	20
OV chipkaart terminals	0		7	7
Totaal	**325**	**196**	**28**	**157**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Naast de directe schulden heeft de gemeente ook een aantal verplichtingen die niet direct uit de balans blijken. Het betreft waarborgen voor geldleningen die derden zijn aangegaan:

Gewaarborgde geldleningen (*1.000)	Oorspronkelijk bedrag van lening	Lening bedrag per 1 jan. 2022	Lening bedrag per 31 dec. 2022	Percentage borgverlening
Stichtingen en verenigingen	1.731	573	551	100%
Hypotheken eigen woningen	n.b.	1.004	531	50%
Totaal	**1.731**	**1.577**	**1.082**	

Toelichting

Er zijn in 2022 geen betalingen gedaan uit hoofde van deze garantiestellingen.
Naast de gewaarborgde leningen is er nog een aantal niet uit de balans blijkende verplichtingen.
In het kader van de sociale woningbouw zijn door de gemeente garanties afgegeven op leningen van de woningbouwcorporatie. Het betreft garantiestellingen van in totaal € 46,4 miljoen.
De positie en rol van de gemeenten ten opzichte van de corporaties is de afgelopen decennia sterk veranderd. De gemeente is nu alleen nog partner bij het maken van prestatieafspraken en vervult ze nog voor 50% de rol van achtervanger in de garantiestructuur.
De huidige garantiestructuur is ontstaan in de jaren tachtig van de vorige eeuw en ontwikkeld om corporaties in staat te stellen leningen op de kapitaalmarkt aan te trekken. Hiertoe staat het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) ten opzichte van de geldverstrekker borg voor de betaling van rente en aflossing van de lening.
De borgstelling is ingebed in een garantiestructuur die drie lagen, drie zekerheden kent:
- de primaire zekerheid is dat de corporatie op basis van de eigen financiële soliditeit rente en aflossing betaalt; als dit niet meer mogelijk blijkt te zijn en de corporatie haar kredietwaardigheid heeft verloren, saneert het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV) de betreffende corporatie (de naadloze aansluiting);
- de secundaire zekerheid loopt via het WSW die, in het geval het CFV geen afdoende sanering uitvoert, op basis van het eigen garantievermogen de betaling van rente en aflossing overneemt, waarbij ook de waarde van de woningen een onderpand vormt voor het WSW;
- de tertiaire zekerheid wordt geboden door Rijk en gemeenten, die elk voor 50% renteloze leningen aan het WSW verstrekken als het WSW onvoldoende middelen heeft om zijn verplichtingen jegens de geldverstrekkers na te komen.

In de praktijk zijn alle financiële problemen bij corporaties via de primaire zekerheid opgevangen, en dat is ook de afgelopen jaren nog steeds het geval. Het CFV heeft in de loop der jaren 18 corporaties gesaneerd.
Via de achtervangovereenkomst met het WSW neemt de gemeente deel aan de garantiestructuur. De kans dat de gemeenten op grond van de achtervangovereenkomst aangesproken worden door het WSW om renteloze leningen te verschaffen is onder de huidige omstandigheden bijzonder klein.

Overige niet uit de balans blijkende verplichtingen

Verplichting	Omvang	Toelichting
Garanties	49.913.625	De omvang van waarvoor de gemeente garant staat
Inkoopverplichtingen	44.621.168	
Spaaruren	408.165	De verlofuren van de medewerkers per 31-12-2022
Aanbestede werken	2.628.652	Projecten voor 2023
Subsidieverplichtingen	4.553.582	
	102.125.192	

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Inleiding

Het budgetrecht van de gemeenteraad houdt in dat het college van burgemeester en wethouders in principe alleen uitgaven mag doen en verplichtingen mag aangaan na toestemming van de gemeenteraad. Met de vaststelling van de begroting en de begrotingswijzigingen geeft de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders deze toestemming.
Begrotingsrechtmatigheid houdt in dat de uitgaven binnen de begrote budgetten moeten blijven. Begrotingsoverschrijdingen zijn onrechtmatig op basis van de kadernota rechtmatigheid.
Het komt voor dat uitgaven of inkomsten niet passen binnen de begroting. De uitgave of inkomst is dan eigenlijk onrechtmatig.
De gemeenteraad heeft de inkomst of uitgave niet goedgekeurd. Toch zijn er ook uitgaven en inkomsten die niet binnen de begroting passen maar die duidelijk wel rechtmatig zijn.
De afwijkingen in de lasten kunnen in vier categorieën ingedeeld worden, te weten:

1. compensatie door direct gerelateerde opbrengsten;
2. passend binnen bestaand beleid;
3. open einde regeling;
4. overige.

Exploitatie (exclusief reserves)	Begroot	Werkelijk		
Programma (*1.000)	Lasten	Lasten	Verschil	V/N
1 Sociaal krachtig Winterswijk	33.781	34.386	604	N
2 Meedoen in Winterswijk	38.786	36.305	-2.481	V
3 Werkend Winterswijk	24.074	27.844	3.770	N
4 Bestuurlijk Winterswijk	20.255	18.194	-2.062	V
Totaal uitgaven	**116.895**	**116.730**	**-167**	**V**

Toelichting

3. open einde regeling
Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk
Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning
Komt met name door hoger uitgaven integrale ondersteuning, woonvoorzieningen en ZOOV.
Tegenover hogere uitgaven ZOOV staan ook hogere inkomsten, zodat dit budgetneutraal is.
Beleidsveld Jeugd
De overschrijding is veroorzaakt door hogere uitgaven voor de Jeugdzorg.
Door met name de steeds intensievere en complexere zorgvraag stijgen de kosten voor Jeugdhulp.
2. passend in bestaand beleid.
Programma 3 Werkend Winterswijk
Het nadeel komt met name door aankoop complex de Vlijt. Hier staan voordelen tegenover door projecten die gedeeltelijk of nog niet zijn uitgevoerd zoals Dennenoord, Kleiput en Leader Achterhoekse projecten.

Incidentele baten en lasten

Inleiding

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en
lasten. Op die manier kan beoordeeld worden of en in hoeverre er sprake is van een sluitende begroting. Uitgangspunt is dat incidentele lasten zoveel als mogelijk gedekt worden door incidentele baten. Voor het bepalen van de incidentele baten en lasten is de “notitie incidentele baten en lasten”
(gepubliceerd door de commissie BBV in januari 2012) als uitgangspunt genomen.

In onderstaande tabel is zijn per programma de belangrijkste posten opgenomen:

Programma * 1.000	Begroting	V/N	Werkelijk	V/N	Verschil	V/N
1 Sociaal krachtig Winterswijk	-826.521	N	-102.624	N	723.897	V
2 Meedoen in Winterswijk	-3.465.053	N	-160.811	N	3.304.242	V
3 Werkend Winterswijk	-2.210.795	N	-2.010.655	N	200.140	V
4 Bestuurlijk Winterswijk	3.173.635	V	3.921.325	V	747.690	V
Incidenteel resultaat	-3.328.734	N	1.647.234	V	4.975.968	V

Toelichting

Het Positieve resultaat komt met name door projecten die doorgeschoven zijn naar 2023. Het betreft een bedrag van € 4.461.000 (V).
Hieronder zijn per programma de significante incidentele verschillen weergegeven.

Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk € 724.000 (V)
Het verschil komt door een positief resultaat op Beschermd Wonen en het project Stadstuinbouw en lagere kosten personeelskosten Sociaal Domein.
Vanuit de gemeente Doetinchem hebben we een bedrag van € 302.000 ontvangen uit het resultaat Beschermd Wonen. Bij de tweede prognose 2022 hebben we deze inkomsten en uitgaven opgenomen in de begroting. In 2022 zijn er geen uitgaven geweest.
Voor het project Stadstuinbouw is subsidie verleend. Een eindafrekening volgt nog. Het budget is nodig voor de eindafrekening en definitieve vaststelling. Daarom stellen we voor het restantbudget van € 50.000 naar 2023 over te hevelen.
Programma 2 Meedoen in Winterswijk € 3.304.000 (V)
Het verschil is met name veroorzaakt door Gebiedsontwikkeling Steengroeve, Project WoooW en Energietoeslag.
Voor het project gebiedsontwikkeling Steengroeve stellen we voor het budget van € 1.000.000 naar 2023 over te hevelen. Dit bedrag is door het college en raad toegezegd aan Stichting Terra Temporalis voor de realisatie van het Steengroeve Museum.
We stellen voor het restant voorbereidingsbudget voor het project Wooow van € 262.000 naar 2023 over te hevelen. Dit voorstel vloeit voort uit het besluit van de raad van 22 december 2022 om naast de uitwerking van het stedenbouwkundig plan en bijbehorende gebiedsexploitatie ook maximaal twee varianten voor toekomstbestendige huisvesting op alternatieve locaties en/of bestaande gebouwen te onderzoeken.
De lasten voor de energietoeslag zijn lager uitgevallen dan het ontvangen rijksbudget. We stellen voor om het resterende budget van € 416.000 over te hevelen naar 2023. Dan kunnen we dit budget gebruiken voor de voorgenomen verhoging van de inkomensnorm in 2023.

Programma 3 Werkend Winterswijk € 200.000 (V)
Het voordeel komt met name door Leader Achterhoekse projecten.
We stellen voor € 101.000 over te hevelen naar 2023, omdat de afronding van deze Leader-periode de komende jaren nog doorloopt.
Programma 4 Bestuurlijk Winterswijk € 748.000 (V)
Cofinancieringsbijdrage Regio Deal Achterhoek, informatiebeveiliging, boekwinst verkoop onroerend goed.
Cofinancieringsbijdrage Regio Deal
De cofinanciering van Regio Deal-projecten verloopt grillig. Van het budget voor 2022 is nog € 367.700 over. De huidige Regio Deal-periode loopt tot en met 2022, maar meerdere projecten lopen nog door in 2023. Vanwege de coronacrisis zijn bovendien enkele projecten later gestart dan oorspronkelijk was gepland. We stellen voor het resterende bedrag over te hevelen naar 2023, zodat dit bedrag beschikbaar blijft voor Regio Deal-projecten.
Informatiebeveiliging
Een aantal projecten is nog niet gestart of afgerond, zoals de vaststelling van de BIO en de NIS2. Deze zijn naar 2023 verschoven. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is het normenkader waaraan we als overheid moeten voldoen, en NIS2 is een Europese Cyber Security-richtlijn. Deze normenkaders zijn in de nieuwe regelgeving onderhevig aan grote veranderingen. Ook het schrijven en beoordelen van nieuwe procedures is doorgeschoven naar 2023, net als het Business Continuity Management (BCM). Dit BCM is een kader om effectief te reageren op bedreigingen. Doordat een aantal projecten bij Automatisering nog niet is afgerond en doordat KPN voor de SIEM SOC de opdracht heeft teruggegeven vinden de uitgaven hiervoor pas in 2023 plaats. SIEM SOC staat voor Security Information and Event Management - Security Operations Center. Dit is software om bedreigingen te detecteren.
Verkoop onroerend goed
In de begroting 2022 was de verkoop van het Strandpaviljoen opgenomen. De opbrengst was € 164.000 hoger dan de boekwaarde en heeft geleid tot een incidentele bate.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geconstateerd.

Wet normering topinkomens

Inleiding

WNT-verantwoording 2022 gemeente Winterswijk
De WNT is van toepassing op gemeente Winterswijk. Het voor gemeente Winterswijk toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000.

WNT de heer Hollander (griffier)

WNT		
Naam	de heer Hollander	
Functie	Griffier	
	2022	**2021**
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2022 tot en met	01-01-2021 tot en met
	12-6-2022	31-12-2021
Omvang dienstverband	1 fte	1 fte
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 44.298	€ 81.610
Beloning betaalbaar op termijn	€ 6.289	€ 13.634
Subtotaal	€ 50.586	€ 95.244
Individueel WNT bezoldigingsmaximum	€ 95.277	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Bezoldiging	€ 50.586	€ 95.244
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	

WNT mevrouw Boers (griffier a.i.)

WNT leidinggevende topfunctionarisssen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12		
Naam	Mevrouw E. Boers	
Functiegegevens	Griffier interim	
Kalenderjaar	**2022**	**2021**
Periode functievervulling in het kalenderjaar	13-06-2022 tot en met	n.v.t.
	5-9-2022	
Aantal dagen functievervulling	84 dagen	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	285	
Individueel toepasselijk bezoldingingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 114.400	
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 58.710	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in betreffende periode	€ 31.350	
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 31.350	
(-/-) Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	**€ 31.350**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	

WNT de heer Jansen (griffier)

WNT	
Naam	de heer Jansen
Functie	Griffier
	2022
Aanvang en einde functievervulling	6-9-2022
	31-12-2022
Omvang dienstverband	1 fte
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging griffier:	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 44.475
Beloning betaalbaar op termijn	€ 5.169
Subtotaal	€ 49.644
Individueel WNT bezoldigingsmaximum	€ 68.647
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 49.644
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

WNT de heer Goedmakers (gemeentesecretaris)

WNT		
Naam	de heer Goedmakers	
Functie	Interim Gemeentesecretaris	
	2022	**2021**
Aanvang en einde functievervulling	1-1-2022 tot en met 30-6-2022	01-01-2021 tot en met 31-12-2021
Omvang dienstverband	0,88 fte	0,99 fte
Dienstbetrekking	Nee	Nee
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 76.625	€ 174.125
Beloning betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
Subtotaal	€ 76.625	€ 174.125
Individueel WNT bezoldigingsmaximum	€ 93.973	€ 206.480
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Bezoldiging	€ 76.625	€ 174.125

WNT		
Naam	de heer Goedmakers	
Functie	begeleiding coalitieakkoord	
	2022	**2021**
Aanvang en einde functievervulling	14-4-2022 tot en met 30-6-2022	
Omvang dienstverband	0,12 fte	
Dienstbetrekking	Nee	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 13.250	
Beloning betaalbaar op termijn	€ 0	
Subtotaal	€ 13.250	

De heer Goedmakers heeft in de periode 14-04-2022 - 30-06-2022 anders dan als topfunctionaris bij de gemeente Winterswijk verricht, namelijk de begeleiding van het coalitieakkoord.

TOTAAL	1-1-2022 tot en met 30-06-2022 1 fte	2021
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 89.875	€ 174.125
Beloning betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
Subtotaal	€ 89.875	€ 174.125
Individueel WNT bezoldigingsmaximum	€ 110.223	€ 206.480
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Bezoldiging	€ 89.875	€ 174.125
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	

De loco-gemeentesecretaris heeft in de periode van 01-07-2022 tot 01-08-2022 de taken van de gemeentesecretaris overgenomen op basis van het mandaat- en organisatiebesluit zonder formele aanstelling door het gemeentebestuur.

WNT de heer Weir (gemeentesecretaris)

WNT	
Naam	de heer Weir
Functie	Gemeentesecretaris
	2022
Aanvang en einde functievervulling	1-8-2022 ten en met 31-12-2022
Omvang dienstverband	1 fte
Dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 46.665
Beloning betaalbaar op termijn	€ 8.293
Subtotaal	€ 54.958
Individueel WNT bezoldigingsmaximum	€ 89.951
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0
Bezoldiging	€ 54.958
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Bijlage Baten en Lasten per taakveld

Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV (* €1.000)	Lasten Begroot	Baten Begroot	Saldo Begroot	Lasten werkelijk	Baten Werkelijk	Saldo Werkelijk	Verschil
0.1	Bestuur	-4.491	0	-4.491	-3.168	77	-3.091	1.400
0.10	Mutaties reserves	-1.970	5.926	3.957	-3.786	7.051	3.266	-691
0.2	Burgerzaken	-1.019	355	-664	-1.006	384	-622	42
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-624	772	149	-874	1.033	159	11
0.4	Overhead	-8.187	0	-8.187	-8.541	0	-8.541	-354
0.5	Treasury	-40	440	400	-40	522	482	82
0.61	OZB woningen	-489	3.590	3.101	-455	3.626	3.172	70
0.62	OZB niet-woningen	-20	2.767	2.747	-6	2.762	2.755	8
0.64	Belastingen overig	-137	50	-87	-198	27	-172	-85
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	65.388	65.388	0	66.611	66.611	1.223
0.8	Overige baten en lasten	-3.098	450	-2.647	-1.396	75	-1.322	1.326
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.964	0	-1.964	-1.975	0	-1.975	-11
1.2	Openbare orde en veiligheid	-903	76	-828	-831	22	-809	19
2.1	Verkeer en vervoer	-5.314	144	-5.170	-4.987	242	-4.744	426
2.2	Parkeren	-72	0	-72	-72	0	-72	0
2.5	Openbaar vervoer	-6	0	-6	-6	0	-6	0
3.1	Economische ontwikkeling	-418	0	-418	-6	0	-6	412
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-790	459	-330	-5.723	5.502	-221	110
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-522	117	-406	-413	1	-412	-7
3.4	Economische promotie	-368	953	584	-327	861	534	-50
4.2	Onderwijshuisvesting	-1.899	281	-1.619	-1.731	155	-1.576	43
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-2.181	1.160	-1.021	-1.815	892	-923	99
5.1	Sportbeleid en activering	-823	126	-697	-926	111	-815	-118
5.2	Sportaccommodaties	-2.646	891	-1.755	-2.511	984	-1.527	228
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1.690	0	-1.690	-1.665	20	-1.645	45
5.4	Musea	-163	0	-163	-154	0	-154	9
5.5	Cultureel erfgoed	-300	36	-264	-376	207	-169	95
5.6	Media	-466	0	-466	-466	0	-466	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-3.431	144	-3.287	-3.356	91	-3.265	22
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-12.926	13.328	402	-13.189	13.676	487	85
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-2.025	0	-2.025	-2.074	0	-2.074	-49
6.3	Inkomensregelingen	-16.646	8.180	-8.466	-16.674	8.147	-8.527	-61
6.4	WSW en beschut werk	-9.037	942	-8.095	-9.154	1.063	-8.090	5
6.5	Arbeidsparticipatie	-895	0	-895	-759	0	-759	136
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-959	8	-951	-1.074	9	-1.065	-114
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-114	223	109	-111	250	138	29
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-3.573	0	-3.573	-3.480	0	-3.480	93
6.71B	Begeleiding (WMO)	-2.795	0	-2.795	-3.024	0	-3.024	-229
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-580	0	-580	-537	0	-537	43
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-4.049	0	-4.049	-4.687	0	-4.687	-639
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-1.165	0	-1.165	-874	0	-874	290
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-1.175	0	-1.175	-838	0	-838	337
6.73a	Pleegzorg	0	0	0	-156	0	-156	-156
6.73b	Gezinsgericht	-400	0	-400	-395	0	-395	5
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-715	0	-715	-705	0	-705	10
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-285	0	-285	-397	0	-397	-112
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-357	302	-55	-45	302	257	312
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-216	0	-216	-207	0	-207	9
6.82a	Jeugdbescherming	-459	0	-459	-500	0	-500	-41
6.82b	Jeugdreclassering	-50	0	-50	-55	0	-55	-5
7.1	Volksgezondheid	-1.514	25	-1.489	-1.381	31	-1.350	140
7.2	Riolering	-3.622	4.622	1.000	-3.476	4.527	1.051	51

7.3	Afval	-2.645	2.995	350	-2.506	3.004	497	147
7.4	Milieubeheer	-3.007	981	-2.026	-2.159	346	-1.813	213
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-427	203	-224	-424	267	-157	67
8.1	Ruimte en leefomgeving	-3.058	592	-2.466	-1.301	151	-1.150	1.316
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.401	1.226	-175	-2.810	1.251	-1.559	-1.384
8.3	Wonen en bouwen	-742	609	-133	-712	766	54	187
Totaal		**-118.866**	**118.361**	**-504**	**-120.515**	**125.047**	**4.534**	**5.038**

Bijlage Financiële vaste activa

Overzicht financiële activa

Omschrijving (*1000)	Saldo 31-12-2021	Verstrekking 2022	Aflossing 2022	Afwaardering 2022	Boekwaarde 2022
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	2.392	0	0	0	2.392
Aandelen BNG	39				39
Aandelen Netwerkbeheerder Alliander	22				22
Aandelen waterbedrijf Vitens	5				5
Aandelen Winterswijk Energiebedrijf BV	9				9
aandelen Leisurelands	1				1
Deelneming PPS WRS en gem. BV	0				0
Deelneming in NV ROVA	385				385
Hybride obligatielening Alliander	1.931				1.931
Kapitaalverstrekking aan gemeensch.regelingen	45	0	0	0	45
Stadsbank Oost Nederland	45				45
Leningen aan verbonden partijen	4.426	1.000	1.040	0	4.386
Energiefonds	0	1.000			1.000
Stichting Boogie Woogie	482		54		428
Startersleningen SVN	300				300
Duurzaamheidslening SVN	2.250		400		1.850
Blijverslening SVN	500				500
Duurzaamheidslening SVN non profit	300				300
Stichting Evenementen ABH City	8				8
Startersleningen 2021	586		586		0
Overige langlopende leningen	1.432	586	343	0	1.675
Hypothecaire geldleningen ambtenaren	1.032		312		720
Coronaleningen Ondernemers	400	586	31		955
Overige uitzettingen > 1 jr	61	0	0	61	0
Baatbelasting Technopark	61			61	0
Financiële vaste activa	**8.357**	**1.586**	**1.383**	**61**	**8.499**

Bijlage Investeringskredieten

Overzicht investeringskredieten

In de onderstaande tabel zijn de gerealiseerde investeringen materiële vaste activa opgenomen. De investeringen zijn per beleidsveld gespecificeerd. De investeringen bestaan uit investering verminderd met bijdragen van derden direct gerelateerd aan het actief. Zie Vaste activa, tabel materiële vaste activa.

bedragen * € 1.000		Investeren in	Begroot 2022	Realisatie 2022	Saldo
Pr.	Beleidsveld				
2	Cultuur en ontspanning	Toeristische infrastructuur	32	35	-3
2	Cultuur en ontspanning	Gebouwenbeheer/onderh. Sportaccomm.	140	133	7
2	Cultuur en ontspanning	Sportterreinen	727	494	233
2	Cultuur en ontspanning	Gebiedsontwikkeling Steengroeve	70	0	70
2	Economie	Herinrichting Dennenoord	818	591	226
2	Educatie	Onderwijshuisvesting	200	0	200
3	Infrastructuur & gebiedsontwikkeling	Verkeerskundige maatregelen	532	0	532
3	Infrastructuur & gebiedsontwikkeling	herinrichting wegen/ rioolvervanging	2.995	2.392	1.156
3	Infrastructuur & gebiedsontwikkeling	Fietspaden	132	108	24
3	Infrastructuur & gebiedsontwikkeling	Buitenwegen	1.222	1.069	153
3	Infrastructuur & gebiedsontwikkeling	Riolering en water	370	233	137
3	Infrastructuur & gebiedsontwikkeling	Openbare verlichting	124	53	71
3	Infrastructuur & gebiedsontwikkeling	Bruggen	139	54	85
3	Infrastructuur & gebiedsontwikkeling	Groen en bomen	752	318	440
3	Infrastructuur & gebiedsontwikkeling	Openbaar vervoer	84	0	84
4	Bestuur en algemene ondersteuning	ICT uitvoering projecten autom.plan	1.091	305	786
4	Bestuur en algemene ondersteuning	Gebouwenbeheer/onderh.Ambt.app.	2.213	305	1.907
	Totaal investeringskredieten materiele vaste activa		11.639	6.090	6.107

Toelichting Investeringskredieten

Er zijn geen significante kredietoverschrijdingen geweest.

Bijlage SISA

Bijlage

Voor een aantal specifieke uitkeringen geldt dat de verantwoording hiervan plaatsvindt middels de SISA-bijlage.
De onafhankelijke accountant neemt de controle voor de betreffende regelingen mee in de jaarrekeningcontrole. Een aantal gegevens over de regelingen wordt opgenomen in de verplichte SISA-bijlage bij de jaarrekening. Deze bijlage wordt aangeboden aan het Centraal Bureau voor de Statistiek. Dit instituut zorgt ervoor dat de gegevens worden doorgestuurd naar de belanghebbende ministeries.
De vorm van de bijlage is wettelijk voorgeschreven. Er mag niet worden afgeweken van het achterliggende model.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A15**	**Regeling eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten in verband met het treffen van maatregelen ter vermindering van overlast en criminaliteit veroorzaakt door asielzoekers in 2022 en 2023** Gemeenten	Besteding (jaar T) - zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding uitvoering projectplan (t/m jaar T) - inclusief uitvoering door derden	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen ? (Ja/Nee)	Toelichting op projecten die afwijken van voorlopige toekenning	Project afgerond (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Aard controle R *Indicator: A15/01*	*Aard controle R* *Indicator: A15/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A15/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A15/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A15/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A15/06*
		1	€ 0	€ 0	Ja		Nee	Ja
		2						
		3						
		4						
		5						
		6						
		7						
JenV	**A16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R *Indicator: A16/01*	*Aard controle R* *Indicator: A16/02*	*Aard controle R* *Indicator: A16/03*	*Aard controle R* *Indicator: A16/04*	*Aard controle R* *Indicator: A16/05*	*Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 3.237.500	€ 1.118.425	€ 0	€ 0	€ 0	€ 54.493
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

					Som indicatoren 01 t/m 08			
			Aard controle R *Indicator: A16/07*	*Aard controle R* *Indicator: A16/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/11*	
			€ 0	€ 33.810	€ 4.444.228	€ 2.886.657	Nee	
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2
			Aard controle R *Indicator: B2/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	*Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			31	31	0	0	Nee	Nee
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)			
				Keuze werkelijke kosten	**Keuze werkelijke kosten**			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: B2/07*	*Aard controle R* *Indicator: B2/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/09*			
			Nee	€ 0,00	€ 0,00			
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten	**Werkelijke kosten**	**Keuze werkelijke kosten**	**Keuze werkelijke kosten**	**Werkelijke kosten**	**Werkelijke kosten**
			Aard controle R *Indicator: B2/10*	*Aard controle R* *Indicator: B2/11*	*Aard controle R* *Indicator: B2/12*	*Aard controle R* *Indicator: B2/13*	*Aard controle R* *Indicator: B2/14*	*Aard controle R* *Indicator: B2/15*
			€ 2.163	€ 3.858	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Reeks 2**

			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/26*	
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-00818243	€ 0	€ 0	Ja		Nee
		2	SUVIS21-00896767	€ 0	€ 0	Nee	Door de hectische situatie in de installatieadvies-, bouw- en installatiesector, die totaal is overvraagd en hierdoor amper of niet kan leveren, en /of klussen doorschuift.	Nee
		50						
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			

			Aard controle n.v.t. *Indicator: C32/07*	*Aard controle D2* *Indicator: C32/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/09*			
		1	SUVIS21-00818243	Nee	De realisatie moet conform beschikking uiterlijk 31 december 2023 gerealiseerd zijn.			
		2	SUVIS21-00896767	Nee	Door de hectische situatie in de installatieadvies-, bouw- en installatiesector, die totaal is overvraagd en hierdoor amper of niet kan leveren, en /of klussen doorschuift.			
		50						
BZK	**C43**	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle D1* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*
			RREW2020-00449262	€ 209.153	€ 321.111	4.031		Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen *Aard controle D1* *Indicator: C43/07*	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/08*				
			2.283	Ja				

BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			0	€ 0	€ 0	21	€ 35.245	€ 35.245
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/ energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			0	0	0	0	0	0

BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*				
			€ 0	Nee				
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 837.598	€ 0	€ 0	€ 0	€ 27.506	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*	
		1						
		2						
		100						

OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*	*Aard controle R* *Indicator: D14/04*	*Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 59.989	€ 0	€ 0	€ 0	€ 101.315	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D14/06*	*Aard controle R* *Indicator: D14/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	*Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
		10						
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R *Indicator: E84/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	*Aard controle R* *Indicator: E84/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		

			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: E84/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
		1	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee	0			
		2	344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/h|aantal in meters	Nee	0			
		50						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022**	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R *Indicator: G2/01*	*Aard controle R* *Indicator: G2/02*	*Aard controle R* *Indicator: G2/03*	*Aard controle R* *Indicator: G2/04*	*Aard controle R* *Indicator: G2/05*	*Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente

			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: G2/07	*Indicator: G2/08*	*Indicator: G2/09*	*Indicator: G2/10*	*Indicator: G2/11*	*Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2	*Aard controle n.v.t.*				
			Indicator: G2/13	*Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2021**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1)		I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		(Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: G2A/01	*Indicator: G2A/02*	*Indicator: G2A/03*	*Indicator: G2A/04*	*Indicator: G2A/05*	*Indicator: G2A/06*

1	060294 Gemeente Winterswijk	€ 7.697.361	€ 138.985	€ 456.080	€ 3.623	€ 28.879	
2							
100							
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	
	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	
	Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	
	Indicator: G2A/07	*Indicator: G2A/08*	*Indicator: G2A/09*	*Indicator: G2A/10*	*Indicator: G2A/11*	*Indicator: G2A/12*	
1	060294 Gemeente Winterswijk	€ 0	€ 106.095	€ 31.615	€ 0	€ 492.704	
2							
100							
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire			
	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
		I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)			
	Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle D2*			
	Indicator: G2A/13	*Indicator: G2A/14*	*Indicator: G2A/15*	*Indicator: G2A/16*			
1	060294 Gemeente Winterswijk	€ 0	€ 0	€ 0			
2							

		100						
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R *Indicator: G3/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R *Indicator: G3/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2021**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)

		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3A/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1	060294 Gemeente Winterswijk	€ 0	€ 45.146	€ 60.687	€ 0	€ 0
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T -1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3A/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/10*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/11*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/12*
		1	060294 Gemeente Winterswijk	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		100						
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeenteeel 2022**	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
				Indicator: G4/01	*Indicator: G4/02*	*Indicator: G4/03*	*Indicator: G4/04*	*Indicator: G4/05*	*Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
				Gemeente	Gemeente	Gemeente			
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*		
				Indicator: G4/07	*Indicator: G4/08*	*Indicator: G4/09*	*Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee			
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee			
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee			
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee			
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee			
		6	Totaal	0	0				
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		

				Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/11*	*Aard controle R* *Indicator: G4/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4/13*	*Aard controle R* *Indicator: G4/14*	*Aard controle R* *Indicator: G4/15*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
					Gemeente	Gemeente	Gemeente	
				Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/16*	*Aard controle R* *Indicator: G4/17*	*Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	*Aard controle R* *Indicator: G4/19*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6	Totaal	0	0	0	
SZW	**G4A**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2021**		Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)

			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: G4A/01	*Indicator: G4A/02*	*Indicator: G4A/03*	*Indicator: G4A/04*	*Indicator: G4A/05*
		1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 905	€ 0	€ 9.488	€ 36.826
		2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 1.536	€ 0	€ 721	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 593.700	€ 60.353	€ 26.762	€ 10.824
		4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 364.746	€ 29.251	€ 6.918	€ 0
		5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 199.255	€ 657	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)	
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	
			Indicator: G4A/06	*Indicator: G4A/07*	*Indicator: G4A/08*	*Indicator: G4A/09*	
		1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	-€ 54	0	0	
		2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 17	69	15	
		4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	104	6	

			5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	57	1
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				Aard controle n.v.t. *Indicator: G4A/10*	*Aard controle R* *Indicator: G4A/11*	*Aard controle D2* *Indicator: G4A/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4A/13*
			1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
			4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022**		Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		*Aard controle R* *Indicator: G10/01*	*Aard controle R* *Indicator: G10/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*	
				€ 28.934	€ 0	Ja	

SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/04*		
			€ 0	€ 0	Nee		

SZW	**G12A**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) , jaar T-1.	
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12A/01*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/02*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/03*	*Aard controle R* *Indicator: G12A/04*	
		1	060294 Gemeente Winterswijk	€ 0	€ 0	19	
		2					
		20					

SZW	**G13**	**Onderwijsroute 2022_ deel gemeente** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 378.878	€ 279.041					
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*	
		1	SPUK 2022 - onroerend goed - nieuwbouw	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	SPUK 2022 - onroerend goed - renovatie	€ 109.671	€ 109.671	€ 0	€ 0		
		3	SPUK 2022 - onroerend goed - onderhoud	€ 2.066	€ 2.066	€ 0	€ 0		
		4	SPUK 2022 - roerend goed - aankoop	€ 13.105	€ 0	€ 13.105	€ 0		
		5	SPUK 2022 - roerend goed - beheer en exploitatie	€ 120.253	€ 0	€ 120.253	€ 0		
		6	SPUK 2022 - mengpercentage sport	€ 33.946	€ 0	€ 0	€ 33.946		
		100							

VWS	H8	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
					Gerealiseerd	**Gerealiseerd**	**Gerealiseerd**	**Gerealiseerd**
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: H8/01	*Indicator: H8/02*	*Indicator: H8/03*	*Indicator: H8/04*	*Indicator: H8/05*	*Indicator: H8/06*
		1	1036327	€ 85.142	€ 0	€ 85.142	€ 0	€ 85.142
		2	1042137	€ 37.716	€ 0	€ 23.233	€ 0	€ 23.233
		3						
		4						

			Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: H8/07	*Indicator: H8/08*
		1	1036327	Ja
		2	1042137	Nee
		3		
		4		

VWS	H12	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)
			Aard controle R	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: H12/01	*Indicator: H12/02*	*Indicator: H12/03*
			€ 28.910	Ja	Nee

VWS	H16	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden**	Betreft jaar	Beschikkingsnummer / naam	Totale cumulatieve besteding
					Automatisch berekend
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*
			Indicator: H16/01	*Indicator: H16/02*	*Indicator: H16/03*
		1	2020	SPUKIJZ21267	€ 106.278
		2	2021	SPUKIJZ21R2283	€ 0

			Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding (jaar T) per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t*	*Aard controle n.v.t*	*Aard controle R*

			Indicator: H16/04	*Indicator: H16/05*	*Indicator: H16/06*	*Indicator: H16/07*	*Indicator: H16/08*	*Indicator: H16/09*
		1	Stichting zwembaden Winterswijk	€ 106.278	€ 0	€ 106.278	€ 0	2020
		2	Stichting zwembaden Winterswijk	€ 42.984	€ 0	€ 0	€ 42.984	2021
		50						

Controleverklaring

accountant

Tekstonderdeel 1

Tekstonderdeel 2

Tekstonderdeel 3

Tekstonderdeel 4

Tekstonderdeel 5

Tekstonderdeel 6